श्रीकाशीविश्वनाथपुरी में महल्लाकोटकीपियरीपरबाबूकवलेश्वरसिंहकेमकानमें
बाबूकिशुनदयालसिंहकेगणेशप्रभाकरछापेखानेमेंरमलसिकनाछापागयालिखा
विंध्येश्वरीमिश्रशोधाकाशीनाथशास्त्रीनेबहुतपरिश्रमकरिके जिनकोलेनाहोयउनकोनई
सडकपरबाबूकवलेश्वरसिंहकेदुकानपरमिलैगा॥ ॥ ॥ ॥ ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र. सि. श्रीगणेशाय नमः ॥ शुंडादंडाभिरामं मणिमयमुकुटं कुंडलद्योतितास्यं मुक्ताकल्पांगदाद्यैर्विलसिततवपुषं स्वर्णयज्ञोपवी-
१ तं ॥ दोर्दंडैर्बिभ्रयन्तांकुशवरपरशून् संदधानं गणेशं वंदे हं स्रग्धराभ्यामभिनवविलसत्कामिनीभ्यामुपेतं ॥ १ ॥ स
जयति गुरुनाथः सच्चिदानंदनाथः प्रचलितपशुपाशध्वंसकार्यैकहेतुः ॥ स्मरणत अपि यस्य ग्रंथमेनं करोमि हरि-
सुतइहडाभेत्याह्वय स्सोमनाथः २ सोमनाथेन मन्देन वाल्मीकपुरवासिना ॥ देवीदासप्रसादेन संमेलः समुपा-
र्जितः ३ संस्कृते यावनीभाषालिख्यते रमलाभिधे ग्रन्थे गुरून्नमस्कृत्य क्षमार्यैः क्रीयतामिति ४ म्लेच्छदेशे पुरा
काले सर्वत्र सिकतावृते ॥ जगाम पथिकः कश्चित्स्वस्थानं विचारयन् ५ शनैः शनैर्गच्छति पान्थवर्ये मध्याह्न-
कालः सहसैव जातः ॥ क्लान्तस्तदा भानुमयूखजालैर्विधाय तल्पं पथिकः सुसुप्तः ६ विधाय निद्रामुपनीय खेदं ग-
न्तुं मनः पान्थवरस्तु चक्रे इत्यन्तरे पूर्वकृतेहि तल्पं भग्नं मरुद्भिः सिकताभिपूरैः ७ विचारयामास ततस्तु पान्थः क-
थं प्रगन्तव्यमितः पुरस्तात् ॥ मार्गस्तु नैवात्र विलोक्यते हि चिन्तातुरश्चेति पपात भूमौ ८ पतितं तं समालोक्य विश्वे- राम.
शः करुणार्द्रधीः ॥ तत्संकटविनाशाय प्रेषयामास किंकरं ९ स दूतः पथिकं प्राप्य हृष्टात्तत्संकटं हृदम् ॥ उपायं रचयामा- १
स सर्वचिन्तानिवारणं १० निजांगुलिचतुष्केन सिकतायां सुबिंदुकान् ॥ चतुरः संविधायैवं पथिकं तमुवाच ह ११ दूत उवा-

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

च ॥ भो भो पथिक यत्नेदं चतुष्कं बिन्दुनाकृतं ॥ एतस्य युक्तिचारेण सर्वं ज्ञेयं शुभाशुभम् १२ एवमुक्त्वा सहूतस्तु जगाम
जगदीश्वरं पथिकोपि महाबुद्धिः प्रसादं समजायत १३ तस्मात् बिंदुचतुष्कात्तु शकलानि च षोडश ॥ चकार पथिक श्रेष्ठः
शिकलायां समासतः १४ रम्लेति शिकलानाम कृतं यवनभाषया ॥ तत्र संलिखितं चेति रमलः कथ्यते बुधैः १५ शकला
नां षोडशकादुत्पन्नं बिन्दुशास्त्रकम् ॥ अवश्यमेव कर्त्तव्यं व्याख्यानं तत्पृथक्कृतया १६ एतेषां चैव संबंधः पृथ्व्ये
ननिगद्यते ॥ एतच्छास्त्रस्य संबंधो विश्वेन सह वर्त्तते १७ तच्चतुर्भिः कृतं भूतैः विश्वमग्न्यादिभिः क्रमात् ॥ चत्वारस्तेभ्यो
भूतेभ्यो बिन्दवो विषमा मताः १८ एकाकिनस्ते विषमा इति संज्ञाकृता पुरा तथैव चात्र लिख्यते यथास्थानमनुक्रमात् १९
एतद्बिन्दुचतुष्कं तु स्वामित्वं भूतजं स्मृतं प्रथमस्य भवेदग्निर्द्वितीयस्य समीरणः २० तृतीयस्य भवेत्तोयं चतुर्थस्य समाम
ता एतान्येव हि नामानि बिन्दूनां कीर्तितानि च २१ पृथक् चत्वारि भूतानि द्विस्वभावानि तानि च चतुर्णां चैव बिन्दूनां प्रत्ये
कं युग्मता भवेत् २२ लिख्यते च तदेवात्र यथाप्रत्ययकारकं ॥ अथ रेखाकार्यो ॥ ≡ इदं तु शकलं ख्यातं जमात मितिना
मतः २३ प्रथमं शकलं नाम्ना तरीक मिति निश्चितं जमात मध्ये बिन्दूनामधिका गणना स्थिता २४ इति हेतोर्नसिकु
त्समिति तस्याभिधा कृता स्वभावश्चैव भूतानामष्टधा वर्त्तते स्थितः २५ स्वभावान्पूर्वमेवैतत् स्थितं भूतचतुष्टयं त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· २ स्मात्पूर्वे हि बुद्धिस्तु प्रकृतिः सन्निगद्यते २६ हेतनाम्निका च साज्ञेयायतस्सर्वं प्रवर्तते तस्याः पूर्वे तु प्रकृतेः केवलं ब्रह्म
भण्यते २७ तदेकं निर्गुणं विद्धि निर्विकल्पं निरंजनं संबंधस्त्वे-वमेवास्ति विशेषोत्र निगद्यते २८ चत्वारि यानि भूतानि
बिन्दूनां कीर्तितानि च तेषामंकाश्च कथ्यंते यथावर्णानुसारतः अंकोग्ने रेकएवास्ति द्वावंकौ मारुतस्य च २९ चत्वारस्तु ज
लस्यांकाः क्षितेरष्टौ प्रकीर्तिताः एतदंकविचारेण चतुर्वर्णा भवंति हि ३० अकारश्च वकारश्च दकारश्च हकारकः अब्दहे
ति च संज्ञेयं यावनी भाषयाकृता ३१ अकारस्त्वेकएवांको वकारोंकद्वयं भवेत् दकारोंकचतुष्कं स्यात् हकारोंकाष्टकं भवेत् ३२
अकारसंज्ञा प्रथमस्य बिंदोर्द्वितीयबिन्दोश्च वकारसंज्ञा तृतीयबिंदोश्च दकारसंज्ञा चतुर्थबिंदोश्च हकारकः स्यात् ३३ लि
ख्यते प्येतदेवात्र यथायवनभाषितं एतेषां सदनान्यत्र निश्चितानि च षोडश ३४ कथ्यते स्य प्रकारस्तु लिख्यते सोत्र चाधुना
गुण्यं भूतचतुष्केण बिन्दूनां तु चतुष्टयम् ३५ एवं वर्गेकृते तत्र लभ्या षोडश सद्वहि सर्वांकानां समूहे तु संख्या पंचदशैव हि
३६ इदमग्रे कथ्यमानं संक्षेपात् लिखितं द्वारः संख्याकानां पंचदश यद्राजानात्सुनिश्चिता ३७ तद्दाद्याक्षिकुलं नाम प्र
कलं तिथिसंज्ञके गृहे लेख्यं प्रयत्नेन यथाह यवनः पुरा ३८ अक्षिकुलस्य समीपे तु तत्कुल्यमिह स्थितम् इतिहेतोः राम· २
षोडशके गृहे तस्योपवेशनं ३९ प्राकत्वहृत्वमेन द्विवद्वा प्रकृतिनामकम् तदाणः पुरतश्चैव प्रकृतेश्च प्रसुसंस्थितिः ४०

CC-0. Lal Bahadur Shastri University Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तस्मात्संचरदेशे पूर्वे शकलं च प्रतिष्ठितं द्वितीयं शकलं चैव षोडशे सुप्रतिष्ठितं ४१ तल्पिकुल्या क्लिकुल्यस्योत्तरे निबिन्दुः
परस्परम् मिश्रितो यदि संजातस्तस्माच्छकलद्वयं ४२ अक्लिकुल्यस्य यो बिन्दुः स जातो तल्पिकुल्यके। तल्पिकुल्यस्थि
तो रेखा संजाता ह्यक्लिकुल्यके ४३ अयं बिंदुरियं रेखा ज्वलनस्यैव सर्वथा लिखितास्मि तत्स्वरूपं हि यज्ज्ञातं शकलद्वयं ≡ ⁝
४४ प्रथमस्य च यो बिन्दुस्तत्प्रोक्तो भयबंधनात्। तद्ध्यानं नामतः प्रोक्तं तत्स्थानं प्रथमं भवेत् ४५ तल्पिकुल्यस्याग्रभागे स्थानं
तस्य ध्रुवं भवेत् उत्पन्नं शकलं यस्मात्स्थानं तदनुसारतः ४६ तल्पिकुल्यं षोडशे स्थानं तद्ध्यानं प्रथमं भवेत् अतएवाग्नि
लं यच्च शकलं परिकीर्तितं ४७ चतुर्दशे गृहे तस्य संस्थानं सुविनिश्चितम्। अक्लिकुल्यात्समुत्पन्नमिति तत्स्पष्टतः स्मृतम् ४८
यदुत्पन्नं भवेद्यस्मात्तत्तस्यैव समीपगं वायुबिंदुर्जेमानस्य तरीकस्य सदैव हि ४९ मिश्रितो यो[illegible]मेषा सा तज्ज्ञातं शकलद्व
यं रेखाबिन्दुद्विरेखाढ्यं एवं शकलमुच्यते ५० बिंदुरेखाद्विबिंद्वाढ्यं द्वितीयं शकलं भवेत्। तद्यथा ≡ ÷ प्रथमस्य च नामैत
त् मफ्नूहसानी निगद्यते ५१ बिन्दुद्वितीययुक्तो यमिति मफ्नूहसानिके वसतिस्तस्य संप्रोक्ता तल्पिकुल्यसमीपतः ५२ द्वि
तीयकोष्ठकस्थाने नियमस्तस्य विद्यते हुमरेति च नाम्नेदं विख्यातं शकलं भुवि ५३ द्वितीयशाकलं नाम मसहूदसानी।
निगद्यते बिंदुद्वितीयो वद्धोऽत्र मसहूदसानीतनस्त्विदं ५४ वसतिस्तस्य संप्रोक्ता तरीकस्य विभागतः संस्थाननियमस्तस्य।

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र०सि० कोष्ठके स्थानत्रयोदशे ५५ तन्नकीयलखवेति च नाम्ना ख्यातं हि वर्तते मुक्तबिंदुद्वयं यत्र शकलं वक्ष्यमाणकं ५६ तत्र
३ उत्पन्नमेतद्धि शकलं लिख्यतेऽधुना इदं शकलं लह्यान दुमराभ्यां जातं ॥ दुमराशकलाज्जातं हि बिन्द्वौ द्वे हि रेखिकं ५७ एतत्
स्य प्रथमं नाम यौत्रश्चेति विनिश्चितं ततोऽनु सुन्नखारीज मिति नाम्ना च वर्तते ५८ वसन्तिस्तस्य संप्रोक्ता जमानस्य विभागतः
तृतीये कोष्ठके तस्य संस्थाननियमः कृतः ॥ ५९ मुक्तप्रथमबिन्द्वाख्यं बद्धलोचनबिंदुकं उभयोर्योगतो जातं शकलं च तदुच्य
ते ६० मुक्तप्रथमबिंद्वाख्यं लह्यानं परिकीर्तितं बद्धलोचनबिंद्वाख्यं नकीयलखवं स्मृतं ६१ उभयोर्योगतो जातं शकलं लि
ख्यतेऽधुना ॥ एतस्य प्रथमं नाम पौत्रदायाद मित्यपि ६२ विख्यातं वर्तते नाम्ना नख्नुसुन्नदाखिलं वसन्तिस्तस्य संप्रोक्ता
तरीकस्य विभागतः ६३ कोष्ठे द्वादशके तस्य संस्थानं यवनैः कृतं अन्यत्त्वशकलं वच्मि यज्ज्ञातं सुस्वभावतः ६४ जलबि
दुजेमानस्य तरीकस्य स एव च अन्योन्यं मिश्रितो जातो ताभ्यां द्वे शकले कृते ६५ आकृतिं च तयोरत्र लिखामि तु यथामति ॥
॥ प्रथमस्य कृतं नाम मफतूहसालीसमेव च ६६ मुक्ततृतीयबिंदुस्तु तत इति मफतूहसालिसं वसन्तिश्चास्य संप्रोक्ता जमान राम०
स्य विभागतः ६७ चतुर्थे कोष्ठके तस्य स्थानं तत्तु विनिश्चितं वयाजनाम्ना विख्यातं तत्कृतं यवनैः पुरा ६८ द्वितीयस्य कृतं ना ३
म मसूदूदसालीसमेव च बद्धतृतीयबिंदुस्तु तत इति मसूदूदसालिसं ६९ विख्यातं वर्तते नाम्ना फर्हैतिरमलाभिधैः वसन्ति

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्तस्य संप्रोक्ता नरीकस्य विभागतः ७० एकादशे कोष्ठके तु स्थानं तस्य विनिश्चितं मुक्तप्रथमबिंद्वाख्यं मुक्तनालीयबिंदुकं ॥
७१ उभयोर्योगतो जातं शकलं च तदुच्यते मुक्तप्रथमबिंदुनतत्स्थानं परिकीर्तितं ७२ मुक्तनालीयबिंदुनतत्त्वयाजमिति
भण्यते उभयोः संयुतो जातं शकलं लिख्यतेऽधुना ≡ ॥७३ द्वितीयः पौत्रइत्येतत् प्रथमे नामतः कृतं कज्जुलखारिजमित्येवं
नाम्ना विख्यातमस्तितत् ७४ वसति स्तस्य संप्रोक्ता जमातस्यैव देशतः पंचमे कोष्ठके तस्य संस्थानं संप्रकीर्तितं अन्यत्त्व
भावतो जातं शकलं वच्मि सांप्रतम् मुक्तद्वितीयबिंद्वाख्यं मुक्तनालीयबिंदुकं उभयोर्योगतो जातं शकलं च तदुच्यते मुक्तद्वि
तीयबिंद्वाख्यहुमरेति विभाषितं द्वितीयं तत्त्वयाजाख्यं तद्योगे शकलं कृतं तदेव च लिखाम्यत्र यथाहुर्यवनः पुरा ≡ ए
तस्य प्रथमे नाम तृतीयः पौत्र इस्मलं वसति स्तस्य संप्रोक्ता जमातस्यैव देशतः कोष्ठके षष्ठसंख्याके संस्थानं तस्य निश्चि
तं इज्जिमायेति नाम्नेदं विख्यातं वर्तते भुवि अन्यच्च शकलं वच्मि यथाहुर्यवनः पुरा बद्धप्रथमबिंद्वाख्यं मुक्तनालीयबिंदु
कं उभयोर्योगतः प्राप्तं शकलं तदिहोच्यते बद्धप्रथमबिंद्वाख्यमतवेदाखिलं भवेत् मुक्ततृतीयबिंदुनतत्त्वयाजमिति कथ्य
ते तत्संयोगे भवेदेकं शकलं तच्च लिख्यते ≡। द्वितीयपौत्रदायादमिति तस्याभिधा कृता कज्जुलदाखिलनाम्नेदं लिख्यते
वर्तते सदा निवासस्तस्य संप्रोक्तस्तरीकस्यैव देशतः दशमे कोष्ठके तस्य संस्थानं सुविनिश्चितं अन्यच्च शकलं वच्मि जात

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

यन्त्वस्वभावनः वह्नद्वितीयविंद्वास्यंमुक्तनामीयविंदुकं तद्योगेशकलंजानयथाशास्त्रंतदुच्यते बह्न द्वितीयविंद्वास्यंन कीयलखरंस्मृतं मुक्ततृतीयविंद्वेनन्वयाजमितिसंस्मृतं एतयोस्संयुतौजातं शकलंतच्चलिख्यते ॥ तृतीयंपौत्रद्वायार मितिनामास्यसंस्मृतं उक्तेतिनामविख्यातंवर्ततेरमलाभिधे निवासस्तस्यसंप्रोक्तस्लरीकस्थैवदेशतः नवमेकोष्ठकेतस्यसं स्थानंनिश्चितंकृतं अन्यच्चशकलंवच्मियथायवनभाषितं जमानस्यधराविंदुस्लरीस्थचरावच्च अन्योन्यमिश्रितौ जातौतज्जातेशकलद्वयम् यथाशास्त्रानुरूपेणलिख्यतेतन्मयाधुना ॥ ।प्रथमस्यभवेन्नामस्मफनूहस्वेतिनिश्चितं वि मुक्तोन्र्यविंद्वेतदितिमफनूहस्वकं अंकोशमितिनामेदंविख्यातंजगतीतले निवासोस्यसमाख्याता स्लरीकस्थैवदेशतः अष्टमेकोष्ठकेतस्यसंस्थानंचविनिश्चितं द्वितीयस्यकृतासंज्ञामह्मूदचेतिनिश्चितं बह्नतूर्यास्यविंद्वेतत् इतिमह्मूद स्वकं विख्यातंनामतस्यैतद् तवेरवारिजंभवेत् निवासस्तस्यसंप्रोक्तोजमानस्यैवदेशतः सप्तमेकोष्ठकेतस्यसंस्थानं संप्रकीर्तितं तरीखाच्चजमानाच्चशकलोद्भवईरितः शिवशक्तियुतोयस्मात्जायतेसृष्टि जातकं इतिकृतया कलानांषोडशानामिहैतज्जन्तविधिमवोचतभाषयावैतुरुष्कः । तदिदमनुचरित्वासंस्कृतैःप्रोक्तमत्रप्रतिनिधि वदशेषंसद्भिरेतद्विचार्यं ॥ इतिश्रीवाल्मीकपुरनिवासिडांभेसुपनामकहरिसुतसोमनाथविरचितेषोडशशा कलोत्पत्तिनामाधिकारः१॥ सज्जमानतरीकाजुमाकालो सतिरहता आख्यातेशकलानांचशास्त्रंरमलमुच्यते ॥

CSS Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

एमलाहुयमेतत्तुकार्यंजातंसुनिश्चितं विनातुकारणेनैवकार्योत्पत्तिर्नदृश्यते तस्मादूमलकार्येस्मिन्कारणंय
वनैःकृतं तरीकंचजमातंचपूर्वंपश्चकलंस्मृतं पुमांस्तत्रतरीखंचजमातंवनितोच्यते पूर्वंमुक्तंतरीकंतुकेवलंश्र
त्रुच्यते जमातंप्रकृतिश्चैवतदन्तसुदृढंकृतं कथितेयंसमासेनशाकलस्थानपद्धतिः नामधेयंकृतंचास्यदानपाले
तिनिश्चितं सकलयंत्रवर्यैःपूजनीयेनसम्यकृनृपतिशकलपद्मानिर्मितादेवसूत्रात् विविधमतविशेषैरन्ययुक्तिस्थि
तानांबहुविधसरणीनांदानपालेवमान्या पद्धतिर्दानपालेनविख्यातात्रिंदुशास्त्रके एतेषांशकलानांतुमहोत्स्वंयंत्रयत्न
ते तदत्रकथयिष्यामियथायत्रनभाषितं चत्वारियानिभूतानिपूर्वंप्रोक्तानितानिच। प्रत्येकशकलस्थानितेषांयेबिंदवो
मताः तेषामंकाःकृताःस्थानतद्बिंदुश्चेन्नभवेत्स्फुटं यस्मिन्बिंदूककार्येस्युस्तत्तत्स्वास्थानमुच्यते ।। यथा ।। लद्दानं
5 शकलंयत्रनदादौमुक्तबिंदुकं ऊर्ध्वबिंदुततश्चाधोरेखात्रितयशोभितं लद्दानंनामतत्प्रोक्तंशकलंतत्सिकुल्पजं
एतस्योर्ध्वस्थितोबिंदुरग्निबिंदुरितीर्यते अग्नेःस्यादेकएवांकःकथितोत्राब्दहेस्फुटं तस्मात्लद्दानशकलंप्रथमे
कोष्ठकेभवेत् ≡ १ दुमराशकलंयच्चरेखाबिन्दुद्विरेखकं एतस्यवायुबिंदुस्तुविमुक्तोदृश्यतेस्फुटं गंधवाहस्यगण
नाद्धंकेतियवनेरिता तस्मात्तस्यनिवेशोपिद्वितीयेकोष्ठकेभवेत् तुस्तुतखाविजकंयत्रबिन्दुयुग्मंद्विरेखिके एत

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ स्याग्नेरेकबिंदुर्वायुबिंदुस्तथैव च मुक्ताविनिर्दिष्टस्तेन तदंकगणकाकृता अब्दहेति च यद्वाक्यं अकारस्तत्रयः स्मृतः॥
५ अग्निवर्णः सविज्ञेयस्तस्यैकोंक उदाहृतः वकारो वायुवर्णश्च तस्यांकद्वितयं मतं तस्मात्तु स्तुनरखारीजे बिन्दुयुग्मस्तु
टंकृतं तत्रैकोग्नेर्द्वयं वायोः तदैकांतत्रयं कृतं तस्मात्तृतीयके कोष्ठे स्थितं तु स्तुनरखारिजं वयाजश्च कलंयच्च द्विरे
खाबिंदुरेखिकं एतस्य जलयो बिन्दुनिर्मुक्तो भयवंधनात् अब्दहे जलवर्णो यस्तत्संख्याथ्यंककाकृता तस्मात्तस्य
निवेशोपि चतुर्थे कोष्ठके भवेत् अनेनैव प्रकारेण सर्वेषां स्थानपद्धतिः। ग्रन्थबाहुल्यभयतो नोक्ता विस्तरतो मया य
तस्याः पद्धतेर्नाम प्रोच्यते विविधात्मकं अब्दहापद्धतिरिति सरणिश्चात्र संज्ञिका अम्रुरापद्धतिश्चापि ...पालेति च स्मृता
तत्र मासरणिश्चैव नामभेदस्तु तत्क्रमात् स्वरूपं च ≡ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ≡ ∴ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ≡ एतस्या एव पद्धतेः ...कूलपद्धतिरिय
पि नामधेयं कृतं पूर्वैः यवनैः शास्त्रकोविदैः॥ इयमेकापद्धतिः॥ अब्दहेति च यः शब्दस्तस्यैको ... पद्धति
त्रयमन्यच्च प्रागुक्तं जातमितस्फुटं तन्त्राख्या पद्धतिः प्रोक्ता ...लिख्यतेऽधुना एतस्याः साधनासूत्रं ... लिख्य राम
ते मया बिंदुयुग्मे भवेद्रेखा बिन्दुस्तु विषमः स्मृतः रेखायां द्विगुणा संख्या बिंदौ केवलमेव च रेखाबिंदौ स्तु संख्याद्य ५
ब्दहे न कृता भवेत् तस्मात्सप्तदशैवांकाः संशोध्याः शेषकं तु यत् तत्संख्यकोष्ठके तस्य स्थानस्य नियमः कृतः। संप्रो

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ध्यगणनां केषु शेषं प्रासंनतैव भवेत् शोधनः स्थानसंसिद्धिः शेषाभावे यथास्थितं शेषाभावस्य यद्रूपं तस्यात्र लिख्यते धु

ना : : शोधने गणनायां तु न्यूनता यदि दृश्यते तत्रैक एव कर्तव्यो न्यूनः शेषं यथा स्थितं ॥ पद्धतिस्वरूपं यथा : : :

: : : : : : : : : : : : इयं मर्यादाख्या पद्धतिः द्वितीया पद्धतिः प्रोक्ता गंभीरेति विशेषतः तस्याः स्वरूपमेव स्थेयं य

थाभाषानुरूपतः एतत्करणसूत्रं च वक्ष्यते यदनोदितं कृतायां गणनायां तु षोडशैव वियोजयेत् शेषांकसंख्यया कोष्ठ

स्थापनीयं प्रयत्नतः एतस्याः पद्धतेर्नाम गंभीरेति विशेषतः ॥ पद्धतिस्वरूपं यथा : : : : : : : : : : : : गंभीरा

ख्येयं पद्धतिः ॥ तृतीया पद्धतिर्या तु मर्यादेति विनिश्चिता तस्याः स्वरूपं वक्ष्यामि यथाशास्त्रमथाधुना पूर्वपद्धतयः प्रोक्ता

बिंदुमूलनिवेशने रेखामूलनिवेशश्च पद्धत्याः सुविनिश्चितः अब्दहृत्सैव घटनात् रेखाबिंदोः स्फुटं भवेत् ॥ तद्यथा ॥

अनवेदाखिलं यच्च रेखाबिंदुत्रयात्मकं तत्रस्थिता तु या रेखा वह्निजा सा निगद्यते अनलस्यैक संवांको निर्णीतो यव

नैः पुरा इति हेतोः सन्निवेशः प्रथमे कोष्ठके भवेत् अनेनैव प्रकारेण रेखामूले निवेशनं ॥ कार्यं तृतीयपद्धत्यामित्या

ह यवनाग्रणीः ॥ पद्धतिस्वरूपं च यथा : : : : : : : : : : : : इयं मर्यादाख्या पद्धतिः ॥ पूर्वं विषमबिंदूनां प

द्धतिर्या निरूपिता सा पद्धतिस्तृतीया च पद्धतिः सकलाभिधा पद्धत्योरेतयोर्मध्ये यन्निरीक्ष्यं तदुच्यते सप्तास्य मूक

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. प्रश्नाश्चमुष्टिप्रश्नास्तथैवचं नामधेयस्यप्रश्नाभूनिक्षिप्तानिचयानिच एतस्यविस्तरात्व्याख्याकथ्यमानाग्रवर्तिनी द्वितीयाप
६ द्धतियोचतुरीयासरणिस्तथा पूर्वंद्वितीययोश्चैवसारिण्योसंप्रकीर्तिते प्रश्नाश्चमूकप्रश्नाश्चमुष्टिप्रश्नास्तथैवच नामधेयानि
सर्वाणिभूविनिक्षिप्तकास्तथा षोडशस्थानभेदेनपद्भ्यो:सुविनिश्चिता: षोडशस्थानसंबंधाद्व्याख्येहकुलिख्यतेधुना प्रथमं
चैवयत्स्थानंतत्तुस्थानंतदुच्यते जीवस्थानेतदेवस्यात्स्थितिस्थानंतदेवहि कार्यारंभस्यचस्थानंसामग्र्यास्तुतदुच्यते, जीवनस्य
चभाग्यस्यकुभाग्यस्यचतत्गृहं एतस्मिन्प्रथमस्थानेसर्वकार्याणिलोकयेत् द्वितीयस्थानकंयत्तुतत्प्रोक्तंचधनस्य
च द्रव्यायव्यययोश्चैवव्यवहारस्यचस्मृतं देवागतस्यद्रव्यस्यस्थानंतत्स्यान्नदानयो: संतोषस्यप्रभस्थानंव्रतकार्य
स्यचैवहि उपवासस्यचस्थानंराजपुत्रस्यचस्मृतं प्रधानस्थितिचिंतायांस्थानंतत्चैवसंस्मृतं राजकीयविचारस्य
स्थानमेतत्स्फुटंकृतं एतानियानिकार्याणिधनस्थानेविलोकयेत् प्रथमेचतत्तुस्थानंद्वितीयंधनसंज्ञिकं तृ
तीयंचैवयत्स्थानंतत्द्वितीयसमीपकं तस्मिन्निरीक्ष्यंयत्कार्यंतदत्रलिख्यतेधुना स्थानांतरस्यप्रश्नस्यंतुस्थानं राम.
सद्भिराहृतं चलनस्यचस्थानंभाषितंयवनै:पुरा बंधुदेवस्यचस्थानंभगिनीनांविधेस्तथा तृतीयंस्थानमेवोक्तंभा ६
ग्यस्यसहवासिनां आनंदस्यचशास्त्रस्यस्वप्रेक्षस्थानमेवच स्थानंस्वप्नविचारस्यतथाहेतविचारकृत् तुहेत

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

न्स्थानकं प्रोक्तं ज्ञानस्यापि विशेषतः विंना स्थानं न तद्देवस्यादित्याद्रस्य वनःपुरा ॥ विनाप्रमाणमेतत्तु व्यर्थं भवति नि
श्चितं चतुर्थं भवनं यत्तु पित्राख्यं संप्रकीर्तितं आयुःस्थानं तदेव स्यात्कार्यविस्तारकस्य च ५९ स्थानं भविष्यद्वृत्ते श्च प्रा
प्तिस्थानं तदुच्यते गृहारंभस्य च स्थानं कृष्यस्थानं च तत्स्मृतं ६० उन्मीलनस्य तत्स्थानं भूमिसिद्धस्य च स्मृतं चतुर्थं पि
तृभवनं प्रोच्यते यवनाख्यकैः भवनं पंचमं यत्तु स्थानं तत्स्थानमुच्यते ६१ श्रेयःसंप्राप्यद्रव्यस्य स्थानमेतत्प्रकीर्तितं अ
पूर्वस्य च तत्स्थानं स्थानं दानादिकस्य च ६२ अतिमित्रस्य तत्स्थानं भवनं पत्रदूतयोः पुत्राणां चैव तत्स्थानं भवनं सुत
संज्ञिकं ६३ षष्ठकं भवनं यत्तु ह्यभिचारकसंज्ञिकं दासदासीसुतानां च सेवकानां निवेशनं ६४ चतुष्पदानां क्रोधस्य
पुरुषत्वस्य तत्स्मृतं स्थानं मार्गगतेश्चैव लघुवाहनकस्य च ६५ लघुवाहनमेतत्तु यस्य ज्ञानं स्फुटद्वयं आरोग्यम
र्णोश्चैव गुप्तवार्तामयादिनां ६६ षष्ठकं भवनं ज्ञातमभिचारकसंज्ञिकं सप्तमं भवनं यत्तु जायास्थानं निगद्यते ६७
अनिष्ठमाप्तिभूतस्य दायादानां तथैव च चौराणां चैव तत्स्थानं जयविग्रहयोस्तथा ६८ गतस्य स्थानकस्यापि स्थानं त
त्संप्रकीर्तितं ईनेरावासजायास्तु स्थानं तन्निश्चितं स्मृतं ६९ तत्स्य दशमं स्थानं दाम्पात्यमिति केचन अत्रापि सर्वे
कार्याणि स्थाने ज्ञेयानि सर्वथा ७० यत्तस्तु सप्तमस्थाने यदि क्रूरोपि जायते तदा तु सर्वकार्याणां नाशः संजायते ध्रुवं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. ७१ इति हेतोः सर्वकार्येषु द्रष्टव्यं चात्र कोविदैः अष्टमं भवनं यत्तु स्थानं तद्दुःखविप्रयोः ७२ ऋणस्य स्थानं संप्रोक्तं
७ मृत्युस्थानं तदुच्यते नवमं भवनं यत्तु सौम्यस्थानं तदुच्यते ७३ अनिच्छाधनदं स्थानं तदेव समुदाहृतं वनिताधीनवि
षयस्थानमेतदुदाहृतं ७४ प्रथमस्य द्वितीयस्य स्वभावो नैन गृह्यते तत्प्रथमद्वितीयाभ्यां स्थानं संजायते ध्रुवं ७५ इति
हेतोस्तु दायादं तयोर्जातं सुनिश्चितं विभागः पितृतो ह्येषो मातृतो वा भवेत् किल तदत्र भवनं द्वंद्वं पितृमातृ स्वरूपकं
अतएव हि नवमं स्थानमेतद्विभागकं ७६ यस्मात् यदुद्भवो जातस्तत्स्यैव विभागकम् दशमं भवनं यत्तु राज्यस्थानं
तदुच्यते ७७ राजदत्तस्य भाग्यस्य श्रेष्ठतायास्तथैव च अवलंबस्य च स्थानं आज्ञापत्रस्य चैव हि ७८ कार्यभागस्य त
स्थानं मातृस्थानं तदुच्यते स्थानेनानेन संलब्धः स्वभावः स्थानयुग्मतः ८० तदत्र कथ्यते स्थानं तृतीयं तु ऽयमेव च
तयोः स्वभावं संलब्ध्वा स्थानं जातं शुभोदयं ८१ एकादशं तु भवनं तदायस्थानमुच्यते आशायास्तु तदेव स्यान्मित्र
स्योपाभवेत् हि ८२ पूर्वजानां धनस्यापि स्थानं तत्संप्रकीर्तितं सप्तस्थानं तदेव स्यात् मित्रस्थानं तदुच्यते ८३ मि राम
त्रप्रेम्णोस्तु तत्स्थानं गर्भस्थानं तदेव हि भाग्यस्य स्थानमेतत्तु विभक्तस्थानमुत्तमं ८४ अनेन स्थानकेनापि स्वभावः ७
किल गृह्यते षष्ठपंचमयोश्चैव स्थानयोः सुनिश्चितं ८५ द्वादशं स्थानकं यत्तु भवनं शत्रुसंज्ञकं स्थानं कारा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

गृहस्यापि स्थूलानां च चतुष्पदां ८६ स्वपुत्रभयविघ्नानां स्थानमेतत् विनिश्चितं स्वस्त्रीरोगस्य च स्थानं स्था
नं संक्रमणस्य च ८७ चलनस्य च तत् स्थानं राजस्यतद्विनिश्चितं चलनं संक्रमो राज्ञा नेनरेखास्फुटं कृतं ८८ अ
नेन स्थानकेनापि स्वभावो गृह्यते किल सप्तमाष्टमयोश्चैव स्थानयोरिति निश्चितं त्रयोदशं तु यत्स्थानं यावत्क
स्थानमुच्यते स्थानमेतत् प्रमाणं तु पूर्वे पंचमयोरिह नवमस्य च संप्रोक्तं साक्षिभूतं सदैव हि स्थानमनुमितं य
त्तुन स्थानं यावच्च वस्तुनः साक्षिभूतं स्थानमेतत् द्वितीयस्य भवेत्किल दशमस्य च षष्ठस्य स्थानं सोपि विनिश्चितं
स्थानेति श्रुन्मितं यत्तु तुलास्थानं तदुच्यते ॥ आदर्शइति च प्राहुर्यायकज्ञप्रचक्षते ॥ रमलाख्यस्य शास्त्रस्य सत्त्वेष्टेति च विनि
श्चितं ८९ साक्षीभूतं स्थानमेतत् तृतीयस्य तथैव हि सप्तमैकादशकयोः प्रमाणमिति निश्चितं ९० स्थाने षोडशकं यत्तु
भविष्यभवनं तु यत् साक्षिभूतं स्थानमेतत् चतुर्थाष्टमयोः किल ९१ द्वादशस्य च विज्ञेयं प्रमाणमिति तत्त्वतः अ
न्यच्चापि लिखाम्यत्र स्थानज्ञानमनुक्रमात् ९२ निवेशने यत्प्रथमं चतुर्थं सप्तमं रिड्झितमालयं च औरातसंज्ञं
यवनैः कृतं तत् केंद्राभिधं संस्कृतभाषयायत् ९३ स्थानं द्वितीयं शुभपंचमं च वसून्मितं रुद्रमितं च यत्स्यात् औ
तादमाइलमिति प्रसिद्धं पणफरं संस्कृतभाषयायत् ९४ स्थानं तृतीयं रससंज्ञकं च नंदाह्वयं सूर्यमितं तथैव औगा
द्जाईलमिति प्रसिद्धं आपोक्लिमं संस्कृतभाषयायत् ९५ त्रयोदशं चैव चतुर्दशं च तिथ्युन्मितं षोडशकं गृहं यत् त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. ज्ञायदानं कथितं तुरुष्कैः संख्याधिकं संस्कृतभाषयायत् १६ अन्यच्च ॥ पूर्वं द्वितीयं चतृतीयकं च चतुर्थकं स्था
९ नचतुष्कमेतत् तदुन्महानेति तुरुष्कनाम्नातस्थानमानेति च संस्कृतेन १७ यत्नं च मेषप्रमकं तथैव यत्स तमंस्था
नकमष्टमं च चतुष्कमेतत्कथितं द्वितीयं तुरुष्कनाम्नातु नवातमेतत् १८ नवानंनाम अंकुरितं ॥ अंकाह्वयं वैदश
मं तथैव रुद्रोन्मितं द्वादशसंमितं च तृतीयकं स्थानचतुर्थमुक्तं तुरुष्कनाम्नामुतवह्निरानं त्रयोदशं चैव चतुर्द
शं च पंचेन्दुसंज्ञं नृपसंमितं च ॥ चतुर्थकं चैव चतुष्कमेतत्तुरुष्कवाक्येन जवापिदेति ॥ जदाविदंनाम अधिकं ॥ व्या
ख्यानं क्रियते चात्र सकलावस्थितेः किल ॥ येन विज्ञानमात्रेण रमले निपुणो भवेत् १९ इह खलु शकलानां षोडशानां समास
त् निजगुणपरिभेदो व्याख्ययासम्प्रयुक्तः ॥ तदनु च रकरोमि प्रीतये दैवभाजां यवनमतविशेषं गृह्यसत्संस्कृतोक्त्या
२० उक्तं शकलचतुष्कं स्थिरमिति यवनैः पुराविद्भिः ॥ इजतिमायकमुल्कानतीकाभिधानं च जमातं च ⁝ ∴ ⁝ ⁝ किम
र्थमेतत् स्थितिमत् चतुष्कं इत्युच्यते कारणमत्र यच्च ॥ न्यासः कृतश्चेत् विपरीतरीत्या भजेन्न चैतद्धि कृतिं कदापि २१ राम ९
तिहेतोः स्थिरं प्रोक्तं शकलानां चतुष्टयं प्रत्यक्षमेतत् संप्रोक्तं नात्र कार्या विचारणा ५ चतुष्कस्यास्य संप्रोक्तं नाम सा
त्रितमित्यपि संस्कृतेन स्थिरमिति प्रोक्तं भाषया ... २२ मुनकलिबमिवावस्थाशेषकानां कृतास्ते किमिति पुनर

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वोचत्तद्वेवेनात्तुरुक्षः स्थितिविपरीतकार्येवैपरीत्यंस्फुटंस्यात् सकलवरसमूहेसुनक्लीवंततश्च ६ सक-
लानितुसर्वाणिसुनक्लीवाह्वयानिच चत्वारि साविनानीतिप्रवदंतिमनीषिणः ७ द्विविधंशकलाख्यानंसावि
तंसुनक्लीवकं साधारणंमतमिदंप्रोक्तंयवनकोविदैः ८ साविनंदाखिलंचैवखारिजंचैवयत्स्मृतं सुनक्लीवक
मित्येवंत्रिधुयवनोदितं ९ तत्स्वचप्रकारोपिलिख्यतेचात्रविस्तरात् यस्मिन्शकलेबिंदुःपार्थिवस्त्वखिलानाग्नि
संजातः तत्तदाखिलमितिख्यातंशकलंरमलेशास्त्रवर्येस्मिन् १० शकलेयस्मिन्बिंदुस्तैजसस्त्वखिलानलिप्र
ष्योजः तत्खारिजमितिरमलेशास्त्रेख्यातंकृतंयवनैः ११ खारिजंतुशकलंपुरुषःस्यात्दाखिलंतुवनितेतिपठ्यते
नत्वसत्पुरुषात्मकत्मात्सृष्टिमार्गरचनेचनिविष्टः १२ तस्मात्खारिजमेतत्तुपुरुषःस्यान्नसंशयः दाखिलंवनि
ताज्ञेयारमलेशास्त्रकोविदैः १३ सुनक्लीवंतुयत्प्रोक्तंक्रियतेतन्नहिवेचनं शकलेवह्निबिंदुश्चबिंदुःपृथिवीसमुद्भ
वः १४ उभयंयत्रसंजातंसुनक्लीवंतदुच्यते नसाविनेवह्निभवोबिंदुर्नैवधराजस्त्वितिनिश्चितंहि १५ मतंममैतत्ख
लुनिर्विकारेकुतोनलः सानुकूलश्चपृथ्वी सर्वेषुमध्येशकलेषुचैतत्तद्द्वयंवरंखारिजदाखिलाख्यं १६ इमत्रशास्त्रेर
मलेतुरुक्षैः कैश्चित्प्रयुक्तंतदिहप्रवक्ष्ये १७ यस्याग्निबिंदुर्वह्निःस्यात्दाखिलंतदिहोच्यते यस्याग्निबिन्दुर्निर्मुक्तःखा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ ९ रिजाख्यं तदुच्यते १८ इतिहेतोः पुमांस्तु कं शाकलाष्टकमंत्रं वै शाकलाष्टकमन्यच्च वनितेति विनिश्चितं १९ इतिहेतोर्द्वंद्वे
मोक्षं शाकलानां तु रूपकैः स्वारिजाष्टकमन्यच्च द्वाखिलाष्टकमुच्यते २० एतेषां शाकलानां तु संबंधः कथ्यतेऽधुना स्व
ल्पानं शाकलं यत्तु बिन्दुरेखात्रयात्मकं २१ ॥ एतद्विवेचनं कुर्वे यथाहं पवनः पुरा लेह्यानं शाकलेन तु सौम्यमभिनसत्वा
रिजाख्यं कृतं शोचि केशगुणक्षीरू समनिशं चोस्य गुरोरालयं एतस्मिन्पुरुषः सुनीतिकुशलः सद्ब्राह्मणः पंडितो ज्ञानसा
पि च भाजनं तु नियमी संतोषनिष्ठः सदा २३ स्थानं देवालयं चात्र पाठशाला तपःस्थलं पवित्रस्थानकं चैव दिक्पूर्वं वि
निश्चिता २४ अंकानां तु त्रये चात्र वर्णद्वयमिहेरितं अकारश्च फकारश्च भस्यं तीक्ष्णं प्रकीर्तितं २५ पिंडस्तु पार्थिव
श्चास्य वर्णश्चेतः सपीतकः रेखाबिन्दुस्तथा रेखाबिंदुश्चेति विनिश्चितं २६ कजदाखिलमेतत्तु नामस्थानेऽहि वर्तते
सौम्यमेतत्तु सकलं कथितं सूर्यदैवतं २७ श्रेष्ठास्तु पुरुषाश्चात्र सफलाज्ञानराश्रये इत्याद्याश्चैव पुरुषा ये धनव्यव
सायिनः २८ धनव्यये समर्था ये पुरुषास्ते प्रकीर्तिताः स्थानं समृद्धं नियतं द्रव्यशाला तथैव च २९ क्रयविक्रययोश्चै राम॰
व स्थानमत्र विनिश्चितं पणस्थलं च लाभस्य स्थानं प्रोक्तं मनीषिभिः ३० दिक्चास्य दक्षिणा ज्ञेया वर्णद्वयमिहेरितं क ९
कारश्च तकारश्च संख्या षट् त्रीदु संमिता ३१ वर्णः कल्माषरक्तमिश्रः पिंडो ह्याकरजस्तथा भस्यं तु मधुरं प्रोक्तं इत्येतत्

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कज्जलाखिले ३२ कज्जलारिजमेनतु बिन्दुरेखापुनः पुनः ॥ बिंदुश्च रेखा च तथैव बिन्दुः पुनश्च रेखेति विनिश्चितं यत्
तत् कज्जलारीजमिति प्रसिद्धमतीव दुष्टं कथितं तु कष्टैः ३४ अग्निस्वभावं खलु पूर्वदिक्स्थं उक्तं च सुष्कपवनेरभा
णि अस्मिन् दरिद्राः खलु नीचकर्मा नराः पशुघ्नाः खलु दस्यवश्च ३५ स्थानं महानसं प्रोक्तं मंदुरा वह्निमंदिरं पिंडस्तु
पार्थिवः प्रोक्तो वर्णश्चात्र निगद्यते ३६ पीतः श्वेतस्तथा कृष्णः पार्थिवो वर्ण एव च वर्णद्वयं तु संप्रोक्तं गकारश्च लकारकः
३७ पंचोत्तरशतं २०५ संख्या स्यादस्मिन् प्रकीर्तितः क्षारश्चैव तु दुःस्वादं यत्किंचित् भक्षणं स्मृतं ३८ कज्जलारिजमेत
त्तु विस्तारात्कथितं मया ॥ जमानं कथ्यते चात्र यथाह यवनः पुरा ३९ सविस्तरात्तु तद्व्याख्या क्रियते रमले यथा रेखा
चतुष्टयमयं तत्स्वरूपं च वर्तते ४० ॥ एतत्सौम्यं हि स्वभावं कथितं यवनोत्तमैः अत एव शुभं चापि त्वशुभं च प्रकीर्ति
तं ४१ शुभेन सह संयोगे शुभमेव भवेद्ध्रुवं अशुभेनं च संयोगेऽशुभमेव विनिश्चितं ४२ अत एव हि संप्रोक्तं योगवा
हीति संज्ञया अकारजन्मा दिक्कुदक्षिणसंस्थं चित्रकारैरनुमीयते च एतस्य पुरुषान्तुमतिश्चित्रकारका विशेषले
खाभिज्ञाश्च सूचीकर्मनिपुणा सामान्यतोऽपि लेखकाश्च पण्यस्थला स्थिता ये सूक्ष्मकर्मकराश्च ये पुरुषाः पण्यस्था
न स्थिता ये च तन्नापि कुशलाश्च ये सूक्ष्मकर्म प्रकुर्वाणा धनस्य व्यवसायिनः विवाहाद्युत्सवे प्राप्ते ये समीपानुयायिनः ४५

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ १० सुहृदां सर्वे साक्षिन्येनेपि प्रोक्ता नराः किल परस्परं भाषणं तु विवादस्यानुमानेतु ये ४६ प्रकुर्वन्ति च तेज्ञेयाः पुरुषाः शास्त्र
कोविदैः स्थानानुमानमेतस्य क्रियते यवनात्रुकृत् ४७ ग्रामाद्बहिः काननके नगेषु सूक्ष्मस्थलेष्वेव निवेशनं च प्रास
दवर्या रमणीयरूपाः स्थानानुमानं कथितं तु रूपैः ४८ चतुष्पदे चैव तु मांसलं स्यात् पश्चादिमानं कथितं पुराणैः पिंडा
नुमाने शुभश्चाकारः स्यात् वर्णानुमाने खलु पीनमंत्रः॥ स्वारानुमाने लवणप्रयुक्तः स्पर्शानुमाने ऋणिकोमलो लौ च
र्णानुमाने खलु वर्णयुग्मं भीमेति च स्याद्यवनस्य रीत्या संख्यानुमानेन रवचंद्रतुल्या ४९ जमानमेतत् कथि
तं पुराणैः ॥ फहैति चोक्तं शकलं तु रूपैः द्विबिन्दुरेखा शुभविंदुयुक्तं व्याख्यानः मेतस्य करोमि चात्र यथानु
मानं शकुनस्य रीत्या शुभं दग्धं नु कलिवर्णं मृदुत्वं मरुत्स्वभावं च ॥ अनुमानेन मनुजाः कथ्यंते शास्त्रवर्यैस्मिन्॥
वनिताः शिशवश्चैव प्रभवाः पुरुषलक्षणधारकाः ॥ शुभरूपं शुभस्वरांश्च ये शुसंमध्येसु खोक्तिसंगताः ॥ स्थानानुमानेक
थिताः सूक्ष्मसुंदरगायकाः पिंडानुमानेन च पशुः स्वादस्य मधुरः स्मृतः ५१ अक्षरानुमाने प्रोक्तं वर्णद्वयं चान्त्यव
र्ज्यैः ॥ नेदालद् इति सिद्धं प्राकृयेन तकारस्य दकारात्मः ॥ अंगवर्णस्य संप्रोक्तो लोहितः श्वेत एव च ५२ फरहास्यं तु राम
शकलं ज्ञानमेतस्यकारकं ॥ उल्का शकलं पञ्चमाख्यानं तस्य कथ्यते ५३ बहूमारुतवारिबिन्दुमुक्तानि भूबिन्दुकं उल्का १०
संज्ञकं तस्य शकलं परिकीर्तितं ५४ अशुभं शकलं चेदं सुन्दासीनं च कथितम् ॥ आग्नेयं पार्थिवं चैव प्राचीसंस्थं च वै

CC-0. Lal Bahadur Shastri University Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्मृतं ५५ आग्नेयं पार्थिवं चोक्तं बिन्दुद्वयनिदर्शनात् निश्चयः कुत्र कर्तव्य इति चिंत्यमुपस्थितं ५६ कैश्चित् यवनवर्यै
स्तु प्रोक्तं बुद्धिविशेषतः तत्तु पार्थिवमेवेति पुनश्चाह चकारह एकेन बिंदुना तत्र पार्थिवत्वं कृतं यदि द्वितीये करणीयं
किं विचार्येति कृतं तदा ५८ सांकुरं पार्थिवमिति याम्यदिक्स्थं कृतं तदा स्वादः कटुश्चेति कथ्य संप्रोक्तो यवनैः पुरा ५९ व
र्णः कृष्णोरक्तमिश्रो लंबितारसमंमिता तिर्यक्विस्तारता चैव समिता पंचसंख्यता ॥ द्वात्रिंशत्संख्यया प्रोक्तं गंभीरत्वं
विनिश्चितं विन्दुद्वस्य च पक्षेण दशमं स्थानमुच्यते ६० संख्यानुवासराणां च पंचपंचोन्मिता भवेत् ५५॥ मिजाजस्य च
पक्षेण पंचमस्थानमुच्यते ६१ शनैश्चरस्य संबंधः शाकलेस्मिन् प्रकीर्तितः वासराणां मंदवारो यवनैः किल संस्मृतः
६२ चतुर्दशे यदा स्थाने शाकले तु स्थितं भवेत् तदानुसंज्ञयो ज्ञेयो वर्णश्चात्र विचक्षणैः ६३ अनुमानेन शकले प्रोच्य
ते पुरुषः किल स्वरूपं तस्य वक्ष्यामि यवनानुमतं तथा ६४ नीचो न ह्रस्वः खलु मध्यमः स्यात् वर्णेन कृष्णो रमणीय
रूपः नीचस्तु मूले कलहीनथैव युद्धप्रसंगे बहुसाहसश्च ६५ तथैव लोहेन च वामभागे शीर्षेसतं भ्रूयुगलं विशालं चाना
श्च नेत्रं खलु नीचमन्यः श्मश्रु प्रकुंचः कथितस्तु रुष्कैः ६६ स्थूलांगभागः सुविशालवक्ष स्तनी च पीनो जठरे गरिष्ठः देहे
तु केशाविरलाभवंति सूक्ष्मांगरेखा कथितः तुरुष्कैः ६७ अकुंचिते मांसलरूपजंघे विनिश्चितं स्थानमुपत्यकाख्यं उ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ पन्यकाख्यं अट्टेरासन्नभूमिः श्मशानकं वा कथितं तु हर्म्यैः द्वारं विमुक्तं खलु पूर्वभागे ६८ निजसदनस्तु महासन्निधौ
११ कूप आस्ते पितृपतिर्निजकाष्ठाद्वारस्तु मुक्तं तु केश्चित् ॥ निलयपुरत एव स्रोतस्थितेवा वनिम्ननद्रु विवरसमूहो गतेकोनिष्ठतवै
६९ एतनस्य खलु विश्वासः कृतश्चेत् पार्थिवो यदि ॥ विपरीतं नरा ज्ञेयं पूर्वमुक्तं तु यत् भवेत् ७० अथवा पूर्वमुक्तं यत् पुरोभा
गगृहस्य वै ॥ तत्सर्वं गृहमध्ये च पुरोभागे च संस्मृतं ७१ अंधकारस्तु सुमहान् गृहमध्ये विनिश्चितं ॥ समस्तेन तु गृहं चा
पि चिंताग्रस्तं तु वै भवेत् ७२ निरंतरं गेहमध्ये प्रपंचकलहादिकं । भक्ष्यमेतस्य पललं हास्यतत्कुत्सितमेव च ७३ लसुन
श्च पलांडुश्च यत् किंचित् विकृतं भवेत् ॥ दुःख दं चैव संप्रोक्तं वस्त्रमस्योच्यतेऽधुना ७४ रंजितं न्यूनमौल्यं च कृष्णमूर्णाद्भवं
स्मृतं ॥ अल्पसंकोचितं चैव प्रोक्तं रमलशास्त्रके ७५ प्रश्ने मुष्टिगते प्रोक्तं अनुमानं नरोच्यते ॥ आग्नेयं पार्थिवं चैव कठिनं च सकोम
लं ७६ भारेण गुरु संप्रोक्तं साक्षित्वेऽपि जिमायकं ॥ जीवः प्रोक्तः सा वक्ताशो मध्ये तत्रापि किंचनः ७७ आकरोत्पन्नमिति च
वस्तु प्रोक्तं मनीषिभिः ॥ श्रोत्रां जनस्य पात्रं वै यथा भवति रीतिमत् ७८ तदाकारं तु संप्रोक्तं मुष्टिस्थं वस्तु जानकं ॥ आदौ तं राम॰
ते च सूक्ष्मं स्यात् मध्ये स्थूलं प्रकीर्तितं ॥ अल्पमौल्यं च संप्रोक्तं वर्णः कृष्णश्च धूसरः ॥ विश्वासे क्रियमाणे तु यदा कुरितपा ११
र्थिवे ॥ पार्थिवं व्यासरूपं च मध्ये स्थूलं प्रकीर्तितं ७९ अंते तीक्ष्णं समुद्दिष्टं स्वादो च कटुतिक्तको लसुनश्च पलांडुश्च तस्मा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्ये स्यान्निदर्शनं ८० कस्माच्चित्तु गृहीतं स्यात् एतद्वस्तु विनिश्चितं अथवोच्चस्थलस्थं च गृहीतं कस्यचिद्भवेत् ८१ अकीर्श
शाकलं यत्तु संबंधस्तस्य कथ्यते ॥ रेखात्रयं प्रथमतस्तत्तो विंशतिस्मृतं ८२ पार्थिवं दक्षिणास्यं च तथैवांकुरितं भवेत् ॥
कृष्णवर्णश्च वनितावाप्तिः क्रूरं चराखिलं ८३ संबंधः प्रोक्त इत्येवं विस्तारः कथ्यतेधुना ॥ पृथ्वीस्थाने यदाजातं मंकीर्शशकलं
तदा ८४ किंचित्सौम्यं च विज्ञेयं यवनेन विनिश्चितं ॥ स्वभावः शीतलश्चास्य शुष्कश्चैव विनिश्चितः ८५ अष्टमे भवने चास्य
विजहस्तुपस्तत: ॥ दिवसानां कृतासंख्या षट्त्रिंशा ३६ हि निनिश्चितः ८६ एतत्स्थानस्य संबंधो मंदेन सह वर्तते ॥ रा
शौ कुंभश्च संप्रोक्तः स्वभावात् शनिवासरः ॥ ऊर्ध्वा यामस्तु संप्रैव तिर्यक्चत्वार एव च ॥ अष्टाविंशतिकं प्रोक्तं गंभीरत्वं तु रूक्ष
कैः नवमे भवने चास्य रेखवर्णः कथितो ध्रुवं ॥ द्वितीयवर्णके चास्य सादवर्णः प्रकीर्तितः ॥ रेइत्यस्य रकारः स्यात् सादेत्यत्र स
कारकः ॥ अनुमानेन मनुष्याणां योषितः संप्रकीर्तितः ॥ तिर्यगूर्ध्वे शरीरं तु समानं संप्रकीर्तितं ॥ शरीरं जडं मस्तकश्चापि तद्वत्तु
स्वकंधरा चापि संभारयुक्ता ॥ ऊरुभ्रूयुगं चापि विस्तीर्णमस्या गुरुत्वं तथोरुद्वये —— कर्णयुग्मे ॥ एतस्य चरणौ प्रोक्तौ सूक्ष्मौ
स्थानमिहोच्यते ॥ चिंताग्रस्तं स्थलं चास्य शोकरूपं च सर्वदा ॥ एतद्गृहस्य च द्वारमुक्तं याम्यदिशि स्मृतं ॥ एतस्य गृहमध्ये तु
तमस्तोमः प्रकीर्तितः ॥ एतद्गृहस्य सामीप्ये गृहमन्यत्पुरातनं ॥ विशालं रमणीयं च भविष्यति विनिश्चितं ॥ रूक्षं चैवोपभ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्यादिरहितंबहुधास्मृतं॥ स्वादुःस्मारश्चनिःस्वादंदुःस्वादंचैवयत्स्मृतं॥ वस्त्रंतुरंजितंप्रोक्तंन्यूनमौल्यंचमेचकं॥ सलोहि
तंतुसंप्रोक्तंयवनैःशास्त्रकोविदैः॥ एतस्मिन्शकलेचैवपराग्रुष्टिगतंभवेत्॥ स्वरूपंतस्यवक्ष्यामियवनानुमतंयथा॥
पार्थिवंचाप्यंकुरितंचरणेक्षतसंयुतं॥ भालोलघुनरोज्ञेयः किंचित्गुरुरितीरितः॥ सकोमलकठोरंचन्यूनमौल्यंचकी
र्तितं॥ वर्णःकृष्णःसमुद्दिष्टःस्तनदेहैकभागके॥ स्थूलांगेवाक्षतंप्रोक्तंसूक्ष्मांगेवावलोकयेत्॥ रक्तवर्णसमुद्दिष्टंवस्तु
जातंतुकृष्णकैः॥ इत्यंकोशं॥ द्रुमराशकलंयत्तुरेखाबिन्दुद्विरेखिकं ॥ एतस्तंबंधः कथ्यतेयवनानुमतेमया॥ वायवी
यमतीचीस्थंजीवोदिवसएवच॥ पुरुषश्चस्थिरंप्रोक्तंसावितंयवनेरितं॥ अशुभंचैववक्रत्वापिस्थानंसौम्यंभवेत्किल॥ व
र्णोरक्तःसमुद्दिष्टश्चोर्ध्वोयामोवसूक्ष्मितं॥ तिर्यक्दृष्टगंभीरत्वेचतु देहमसमीरिता॥ एतस्यसप्तमेस्थानेविजद्दहस्तचप
क्षतः॥ दिवसानांकृतासंख्यासप्तविंशतिसंमिता॥ सप्तमस्थानकेचास्यदेवतंमंगलःस्मृतः॥ एतस्यैवस्वभावेनमंगलोवा
सरोमतः॥ मेषराशिःसमुद्दिष्टःकथ्यतेवर्णयुग्मकं॥ तृतीयभवनेचास्यदेकफेतिचनिश्चितं॥ मनुष्याणांप्रमाणेनतुप्रकृत्या
संप्रकीर्तिताः॥ नवायमानःपुरुषश्चनास्रःश्मश्रुप्रहीनःशिरसाविशालः॥ सुदीर्घमस्तुश्चविशालवक्षोहारिद्रवर्णैर्द
शनैश्चयुक्तः॥ नेत्रेववदंनेप्रसुलंबमानःकश्चिद्द्रःस्यान्नतिनोपियद्वा॥ ॥ ग्रीवाग्रभागेखलुदक्षिणेतुसतंकृतंवा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

शुविकाररोगैः ॥ उदरेणविशालस्तुपुरुषःसंप्रकीर्तितः ॥ दंष्ट्राग्रौदंशमहत्त्वेतुसंप्रोक्तंचमहत्स्मृतं ॥ चतुष्पदस्यदंशेन
तज्ज्ञानमितिनिश्चितं ॥ स्वबुद्धिबलविश्वासीमूलमेतस्यमध्यमं ॥ कश्चित्कुत्रचित्चैवराजगृहनिवासिनं ॥ सैन्यत्रा
सरतानांचप्रभुत्वस्यचकारकः ॥ संप्रोक्तंचैवयवनैःमनुष्याणांचपीडकः ॥ मार्गेतास्करपैकारीचचोरएवतुसर्वदा ॥ मनु
व्यग्रश्चसंप्रोक्तःस्थानमप्रोच्यतेधुना ॥ महारण्यचोदसंस्थानतद्द्वारंपश्चिमस्थितं ॥ मुक्तंचैवविजानीयात्बहुधाकाष्ठ
वेश्मंच ॥ स्थानमेतस्यसंप्रोक्तंभक्ष्यंचप्रोच्यतेधुना ॥ मांसंमद्यमपक्वंचतीक्ष्णमम्लरसमेवच ॥ प्रकृतिस्त्वरितातस्यवा-
स्यंचप्रोच्यतेधुना ॥ वक्त्रंरक्तंसंकुचितमल्पंप्रोक्तंमनीषिभिः ॥ अथमुष्टिगतेमल्लेजीवःस्यात्मारुतोद्भवः ॥ मध्य
मौल्यंचसंप्रोक्तंकठोरंचसुकोमलं ॥ नरगतेःसन्निधानेनमृदुत्वंभवतिध्रुवं ॥ अथनाशमवाप्याशुप्राप्नोतीति
विनिश्चितं ॥ एतद्वर्णश्चसंप्रोक्तोलोहितश्चसमेचकः ॥ मूलाग्रयोर्भवेत्स्थूलंमध्येसच्छिद्रमेवच ॥ एतस्यशकलस्यापिसा
क्षितेयद्भविष्यति ॥ तस्यापिशकलस्येहलक्षणंप्रोच्यतेधुना अधऊर्ध्वंभवेद्रेखायस्यैवशकलस्यवै ॥ तदेवतस्यसाक्षितेयो
क्तंयवनवित्तमैः ॥ अनुमानेनतन्मध्येसच्छिद्रंचभविष्यति ॥ किंचिद्दृष्टिमहापिकस्यचित्गृहीतंभवेत् ॥ अथवोर्ध्वाधरा
यत्तुसंपुटीकृतमस्तिच ॥ तस्मात्गृहीतंव्याजेनप्रोक्तमेतत्तुविलराम् ॥ इतिदुमरा ॥ व्याजमितियत्प्रोक्तंशकलंतद्विहो।

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ च्यते ॥ द्विरेखाविंदुरेखाकं संबंधः प्रोच्यतेधुना १३ अथऔदीच्यमेतत्तु नष्टे वांकुरितं भवेत् ॥ स्वभावः शीतलश्चांद्रोद्द्व-
१३ स्त्वस्थिरमेवच ॥ किंचित्सौम्यं च संप्रोक्तं वर्णः श्वेत उदीरितः ॥ वनितारजनी चैव लं बिनावस्तु संमिता ॥ तिर्यक्त्वं त्रिमितं
प्रोक्तं गंभीरं चैव विंशतिः ॥ चतुर्थे भवने चास्य विज्ज्हस्य च पक्षतः ॥ दिनसंख्या क्रमाच्चात्र दशैवेति विनिश्चितं ॥ चतुर्थे भव
ने चास्य संबंधः शीतदीधितेः ॥ स्वभावतश्चास्य तथा सौम्यवारः प्रतिष्ठितः ॥ राशिः कर्कः समुद्दिष्टो वर्णस्तु गमगयोच्यते ॥ चतु
र्थे भवने चास्य दालवावेति संस्थितं ॥ इकारश्च वकारश्च भाषया देवयोग्यता ॥ मनुष्येषु स्त्रियः प्रोक्ता बहूत्वा मांसलास्तथा
॥ कृशोदर्यश्च संप्रोक्ता सुखं सौंदर्यभाजनं ॥ विशालं च शिरश्चासां नूतमास्यं च संस्मृतं ॥ भ्रूस्तु गंभे च कं प्रोक्तं नष्टे च च वि
लोचने ॥ सुखोपरि भवेच्चिन्हं सव्यभागे तिलस्य च ॥ उदरं च सचिन्हं स्यात् मूर्द्धोरस्कं च तत्स्मृतं ॥ सदैवानंदरूपेण गमयंति
निजायुषं ॥ विलासिनः केचन पुष्पवाट्यां मनोहरं स्थानमथावलंब्य ॥ नवीनपत्राढ्यविचित्रवल्ल्या मध्ये हनीरेगमयं
ति कालं ॥ हरितवर्णलतासुमनोहरे वहति तत्र जलं परिसंसरे ॥ उपवने सकलार्थसमृद्धिदे जनतिसौधनिवासिनिपा- राम॰
हिमां ॥ सौधराजिसुविराजितवेश्मनश्चित्रलेखितनिजोदरस्य च ॥ गोपुरं तव कुबेरदिक्स्थितं सुक्तिमागेइतिमन्यतेम १३
या ॥ जलानां समघातः खलु भवतु का समाहनिता सदारससत्लो जनतिमधुगीतादारपुरतः ॥ अहो मन्ये मानः कृतमिति च वं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तुंसुमनसःसदानंदः पूर्वेनतुचरमहामोहस्वरणिः ॥ आरामादिकमेतस्यस्थानंप्रोक्तंमनीषिभिः ॥ समृद्धंयत्फलैःपुष्पैःह
रितंचैवयत्स्मृतं ॥ जलंयत्रप्रवहतिसौधंयत्रविराजिते ॥ गृहमुच्चंसचित्रंचद्वारंसौम्यदिशिस्थितं ॥ द्वारस्यचसमीपेतु
महान्स्याच्चजलाशयः ॥ नानावृक्षैश्चपरितोद्वारस्यजलधेरपि ॥ सदैवरमणीयेषुस्थितिरास्तरणेषुच ॥ भोजनंभक्ष्य
पात्रेचपरिवेषितमस्यवै ॥ शीतंजलंसुसंप्रोक्तंयत्किंचिन्मधुरंभवेत् ॥ वस्त्रमेतस्यवक्ष्येहंसुंदरंबहुमौल्यकं ॥ क्षतेमुष्टिग
तेप्रश्नेशाकलंचेदिदंभवेत् ॥ जलस्वभावमेतत्तुतथैवांकुरितंभवेत् ॥ भारेणतुलघुप्रोक्तंवर्णःश्वेतउदीरितः ॥ अथवैतस्यसा
क्षित्वेह्याग्नेयंयदिजायते २१ तदाकारोद्भवंज्ञेयंमध्येतन्तलेखितंभवेत् ॥ यथांगुलीयकंचास्तिवस्तुजातंतथाभवेत् २२ अ
थवैतस्यसाक्षित्वेह्याप्यंवामारुतंभवेत् ॥ तदानदंतुतंज्ञेयंमध्येसच्छिद्रमेवच २३ अथवांकुरितंज्ञेयंबहुधातुतदेवहि ॥ तन्म
ध्येवस्तुजातंतुकिंचित्स्यैवनिश्चितं २४ अथवाकस्यचित्हस्तप्राप्तंजातंसुखेनच ॥ एतत्सर्वंविजानातिशंकरःशंकरःस
दा २५ मानवेनतुकिंवाच्यंदैवंसर्वत्रदुर्लभं ॥ इतिवयाजे ॥ तुरुतत्तारिजकंप्रोक्तंबिंदुयुग्मंहिरेखिकं ः संबंधंतस्यवक्ष्यामि
यथाहयवनःपुरा ॥ आग्नेयंचाकरभवंगिरिभूम्याकरोद्भवं २७ प्राचीस्थंदिवसंःप्रोक्तंपुरुषःसौम्यएवच ॥ पीतोवर्णःश्वेतमि
श्रोलंबत्वरससंमितं २८ नियंक्लत्वंत्रिमितंप्रोक्तंगंभीरेषादशोन्मिताः ॥ गृहेषोडशिकेचास्यविज्ञहस्यचपश्नतः २९ रसारा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र० सि० साधिकाप्रोक्ताशनसंख्यादिकोद्भवा २३ मिजाजस्यचपक्षेणप्रथमेभवनेभवेत् ३० संबंधोभास्करस्येहनक्षत्रात्भानुवास
२४ रः ॥ राशिःसिंहःसमुद्दिष्टोवर्णवन्हिचपस्तनः ३१ स्थानेतृतीयकेचास्ययथापद्धतिरूपतः ॥ वर्णद्वयंचसंप्रोक्तंदालतेइगि
निश्चितं ३२ दालनामाद्कारश्चनेनाम्नाचतकारकः ॥ इतिगीर्वाणभाष्यातःपूर्वंचयवनेरितं ३३ अनुमानेनपुरुषाबोद्ध
व्याःसुविजाननता ॥ चतुष्कोणाःशरीरेणरक्तवर्णाःप्रकीर्तिताः ३४ पीतवर्णेनसंमिश्राःसूक्ष्ममूर्धानएवच ॥ मस्तकेवा
मभागेतुलोहजन्यक्षतंभवेत् ३५ लंबग्रीवःसुंदरास्यःसुशब्दोमन्यायांवैकेशसंभारधारी ॥ कृष्णश्मश्रुःकांतसूक्ष्माग्रदं
तःश्यामभ्रूस्तुक्रमेचकासोत्सनासः ३६ व्यूढोरस्कःकार्यभागेप्रनद्धत्स्वामिनंवैयःकरोतिप्रभुत्वात् ॥ सूक्तासूक्तन्याय
कारीनथैवसंप्रोक्तोयपूरुषश्चात्रसद्भिः ३७ एतस्यशकलस्यापिसाक्षित्वंकफ्रुदाखिलं ॥ भवेत्यदितदाभूयःकथ्यतेदै
वसूत्रकैः ३८ एतस्मात्शकलद्वंद्वात्ज्ञातेयत्शकलंभवेत् ॥ साक्षित्वेचेत्कृतंप्रोक्तमुच्यतेतत्फलंमया ३९ देशाधिपाश्च
राजानोभटसंघातनायकाः ॥ स्थानमेतस्यसंवक्ष्येयथायवनभाषितं ४० उच्चंसौधंमानसोल्लासकारीतस्यद्वारंपूर्वसं राम०
स्थप्रतिष्ठं ॥ सुरक्तंतद्वैतस्यसामीप्यवर्तिगेहंकिंचित्सूत्रमेतत्प्रसिद्धं ४१ गेहात्प्राच्यांश्रेष्ठमन्यद्गृहंस्यात्तद्वत्तस्मिन्राजशाला २४
भवेद्दै ॥ मध्येगेहंपूर्वभागेग्निशालाकार्यंसद्भिश्चानुमानंस्वबुध्या ४२ गृहंसवित्रंकथितंतुरुष्कैर्भक्ष्यंप्रवक्ष्येयवनानुरूपं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

पात्रं शुभं वै परिवेषितं च बालाजमांसेन विनिश्चितं तु ४३ वस्त्रमेतस्य संप्रोक्तं बहुमौल्यं शुभं च यत् ॥ तथा मुद्रिकाने
प्रश्ने प्रोच्यते लक्षणोत्तमं ४४ आग्नेयं चाकरस्थं हि गिरिभूम्याश्रितं च वै ॥ बहुमौल्यं समुद्दिष्टं रक्तो वर्णः प्रकीर्तितः ४५ मिश्रः
पीतेन वा रक्तः श्वेतेन च विनिश्चितं ॥ भारेण च गुरु प्रोक्तं वस्तु सूक्ष्मं कठोरकं ४६ अग्रे सूक्ष्मं लंबमानं तिर्यक् किंचिद्भवेत्किल ॥
मध्ये मूले विशालं च किंचिद्भागे स्तनं भवेत् ४७ अथवा छिद्रमपि च रत्नजाना गुदाहृतं ॥ जलमुद्दारितिलकं यच्च शकलं परिकीर्तितं
४८ हिरेखा विंदुयुग्माढ्य संबंधस्तस्य लिख्यते ॥ आग्नेयमैरीत्यमथांकुरांके सौम्यं च योषा रजनी च शुक्रं ॥ समेच कं चैव
शिनस्वभावं द्वंद्वं च मातस्त्व दैवरूपं ॥ ४९ लंबत्वेन तुरस्ताः प्रोक्तास्तिर्यक्त्वे शुनयो मताः ॥ गंभीरत्वे तु वसवस्तवद्विप्र पंचि
ते ५० विजहस्य च पक्षेण देवि द्वादश मे गृहे ॥ दिवसानां कृता संख्या वसुसप्तोन्मिता १८ शिवे ५१ ॥ इदानीं सुप्रसन्नाननं करु
णापूर्णलोचने ॥ पाहि मां दीनरूपं च स्थानदामृतवर्षिणी ५२ भिजाजस्य च पक्षेण त्वया देव्यद्भुतं कृतं ॥ षष्ठस्थानस्य संबंधो
गुरोरग्रे नियोजितः ५३ अनेनैवानुमानेन गुरुस्तारोपि संकृतः ॥ राशित्वेनापि चैतस्य त्वयामीनप्रतिष्ठितः ५४ देवि त्वया कृत
महो महदेकमत्र स्थाने च पंच मवरेऽक्षरयुग्ममेनत् ॥ हे शीतनइत्यपि तु रूपकवरोक्तिभेदैः सत्वंस्कृतोक्तिभणितेसदरः श्रमो
पि ५५ नानाभेदा मनुष्याणां कृता देवि त्वया नघे ॥ एतस्मिन् शकले भेदोयः कृतः स निरूप्यते ५६ विलासिनीनामनतिप्रदेघ्ये

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. स्वर्वेत्वभाजांगुरुमस्तकीनां ॥सुलंबकेशैश्चविराजितानां निर्माणमूलंजननित्वमेव ५९ पीनग्रीवाःशालभालाश्चवामाभूसु
१५ ग्रंथीसुंदरास्याःसुहस्त : शातोदर्यःस्थूलवक्षस्थलाश्चतद्रूपवैरेविमानतेमले ६० अपूर्वेक्तनमत्रापितिलचिह्नंचयोपितां॥
उदरेषुत्वयादेविकावेगितवचेष्टितं ६१ सूक्ष्मानदीश्रयाःप्रोक्ताःकुलीनाःपापनाश्रयाः। स्त्रियस्तास्तवेशानिकरुणामृतसं
चिताः ६२ परेंगितज्ञानविदग्धचित्तास्वकीयकोक्तौनिपुणाश्चरामाः॥अध्यापकत्वेऽध्ययनेचदक्षास्तत्रापितेदेविक्व पाक
दक्षः ६३ हरितस्थलवाहितमेघरसेमातर्भवमानसतोषकरे।सदनेशुभसौधनिवासरतेजननित्वमवेहिसमस्तजगत् ६४
नत्रापिचित्रांकितसौधवर्यैःसंख्याऽतमौल्येषुशुभासनेषु॥स्थितेपरेवस्त्रसुखावलंबेदीनांधकंपाहिसदेकविंबे ६५ जननि
तवनिकेतद्वारमोदीचमेनतृतरुणगानिजभक्तालोकनार्थविमुक्तं॥सकलविभवयुक्तेभोजनंसंप्रवक्ष्येसहजमधुरमत्रंय
त्सुखादयुक्तं ६६ धवलंहरितेनयुतंवरदेशुभमेचकमिश्रितमिंदुमुखी॥वसनंपरिधानविधौकुरुषेबहुमौल्यविशेष
मशेषहृते ६७ कृतेमुष्टिगतेप्रश्नेनवस्मरणपूर्वकं॥करुणापूरितापांगेवञ्चितस्यापिलक्षणं ६८ यदंकुरास्तंचजल
स्वभावजीवानुमानेक्वतसन्निधानं॥विशिष्टमौल्यंचगुरुप्रकीर्त्यंकठोरमिश्रंचसकोमलंयत् ६९ अधःप्रदेशेक्वतजात राम.
कंस्यात्यद्वासुरंधात्वमितिप्रसिद्धं॥अग्रेविशालंबहुसूक्ष्ममूलंतदूर्ध्वजातंकुरुषेत्वमुष्टौ ७० अथवेजतिमायारत्वमुः॥ १५

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

क्ता न्हं चाभवेद्यदि ॥ सासिन्वेनहिं नहृ नंवसुजानं प्रकीर्तितं ७१ मध्येतिष्ठेद्दृढं जीर्णमेतनतु प्रनिषं शोभाधिकोनन्नवीनाधिकं ।
स्यात् ॥ कौशल्यनान्स्फालनंयस्यभूयात् दृष्टातेनदृत्त मद्रींद्रकन्ये ७२ यवनानुमतं चैनतन् लिखितं रमलेशुभं ॥ अ
न्यत् विशेषतो यत्स्यात् जानासिनतन्वमेवहि ७३ अतवेरवारिजंनामयत्नोकं शकलंपुरा ॥ बिंदुत्र येकरेखाढंसंबंध
स्तस्यलिख्यते ७४ आग्नेयमारकजन्यं प्राचीसंस्थंकरोषिहरवामे ॥ अशुभंचैतच्छकलं स्थानांतरयोगात्शुभंचकम
लाक्षि ७५ स्थानेयदास्यात्प्रथमेयवापिषष्ठेभवेद्धेप्रमनिवासवासः ॥ तदातुसौख्यं कथितं पुराणे विशेषमन्यंप्रकटीक
रोमि ७६ स्थानत्रयेचैतत्शकलंपुनःस्यात्तदातवेदारिवलमेतदेव ॥ करोषिसंपूर्णमिदंहिशास्त्रं शुभोदयं क्षौयेवि
मुक्तमेव ७७ यथात्रिपथाभवतीकरोतिसमस्तविघ्नस्यहिसर्वरक्षैः ॥ तथैवचैतन्नूतवशास्त्रिजुष्टं करोमिसौम्यं सकलंहि
शास्त्रं ७८ अत्रापिकौतुकं किंचित्कृतंदेविनयाकिल ॥ तत्रापिसंप्रोच्यतेत्र यवनानुमतंशिवे ७९ यद्यग्निबिंदुःप्रथमे
गृहेस्यात् रसान्वितेस्याद्यदिवायवीयः ॥ तदातवेरवारिजमेवनागं संख्येयदिस्यात्तदहंप्रवक्ष्ये ८० रोगप्रश्नेनुमानेन
चिरकालेनसंक्षितं ॥ प्राप्यमित्रपरेशौचुनोतिकालभयंपुनः ८१ चिरकालेनसपुनःसुखीभवतिनिश्चितं ॥ इतितेच
रितंदेविपरमानंददायिनी ८२ पुरुषोवासरश्चैवह्यनुमानमुदाहृतं ॥ उलःशुष्कःस्वभावश्चतिक्तस्वादउदाहृतः ८३

16

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

रंगं पीतस्तु संमिश्रो नीलरंगेन वा पुनः ॥ मेचकेनेति संदिष्टो लंबनापंचकोन्मिता ८४ निर्येगायामना प्रोक्ता षष्ठसंख्यो
न्मिता स्मृते ॥ षट्त्रिंशत्संख्यया प्रोक्ता गंभीरत्वेस्य निश्चितिः ८५ षष्ठस्थाने कृता चास्य दिनसंख्या महेश्वरी ॥ एकविंशतिसं
ख्याता सदाशिवहितैषिणी ॥ द्विजहस्य च पक्षेण तया मीजाजपस्तनः ॥ षष्ठस्थानेस्य संबंधः केतुना सह वर्तते ॥ एतत्स्वभावत
श्चापि शुक्ररात्रिः प्रकीर्तिता ८६ दिवसः शुक्रवारस्य तत्रैतेनात्र शर्वरी ॥ सौम्यवारः समुद्दिष्टस्तव देवि कुतूहलं ८७ इंद्रोरा
त्रिः समुद्दिष्टः षष्ठस्थाने गणप्रियमकं ॥ देव इति तु रुक्षाना भाषया संज्ञितो शिवे ८८ हकारश्च खकारश्च संस्कृतो ज्ञाभिभ
ध्यते ॥ मनुष्याणां प्रशंसायां पुरुषाः संप्रकीर्तिताः ८९ दीर्घाः सदोर्ध्वकायेषु शरीरेण कृशाः स्मृताः ॥ लघुशीर्षाः श्मश्रुहीना
रंगः केसरसंनिभः ९० दंताः पीताः समुद्दिष्टा ऊर्ध्वपंक्तौ सुदीर्घकाः ॥ मस्तके दक्षिणे भागे क्षतं लोहकृतं भवेत् ९१ पराधीनाः समु
द्दिष्टा यवनानुमता रमे ॥ कृशग्रीवाः कृशभ्रूका बहुजल्पाः प्रकीर्तिताः ९२ नीचकर्मरता नित्यं मांसयेक कलहप्रियाः ॥ विशाल
चरणाः प्रोक्ताः हस्ते वा चरणेथवा ९३ सप्तनाडीति सर्वोपि त्वत्कौशल्यं विचित्रितं ॥ निवासस्थानमेतस्य विशालं संप्रकीर्तितं ९४
जलसामीप्यसंवर्ति यथारण्यं सपुष्करं ॥ एतद्गृहस्य च द्वारं शुक्रे पूर्वदिशि स्मृतं ९५ एषां च कथिताः सर्वे विकाराः सर्वे वर्ति
नः ॥ ते चौरभागिनः प्रोक्ता निर्धनाश्च निरंतरं ९६ तस्य वेश्म निकूपः स्यात् गृहद्वारसमीपगाः ॥ कुल्या जलं प्रवहति त्रिपुरेनि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

श्वितं स्मृतं ९७ भक्षणे वस्तु संप्रोक्तं निकृष्टाहारं चयनं भवेत् ॥ रुतं स्रोतो दाहतं मांसं मत्स्यादेः पूतिगंधिनः ९८ अथ वस्त्रे महेशानि
वस्त्रमेतस्य यद्भवेत् परिधानस्य यद्वस्त्रं रंजितं स्वल्पमात्रकं ९९ ऊर्णोद्भवं च संलग्नं देहसंकोचनेन च ॥ रुतं तुष्टिगतं प्रोक्तं
ह्यग्नेर्यं चाकरोद्भवं १०० न्यूनमौल्यं च कठिनं मृदुलं चाग्निसन्निधौ ॥ भारेण गुरु संप्रोक्तं हस्तनिर्मितमेव च १ अग्नियोगात्स
मुत्पन्नं रंगः श्वेतः समेचकः ॥ किंचिल्लोहितसंमिश्रो मूले स्थूलं प्रकीर्तितं २ लंबमाने च संप्रोक्तं कुवस्त्रं दाहतं स्मृतं ॥ शकलेन
कीयलरवदंत स्संबधः स्मृतस्त्वया देवि ३ ॥ तद्देहसंभवस्थैचलत्वं हि यथायथवनेज्यः ४ औदीच्यमाप्यं च तथांकुराढ्यं योषानि
शांकूरमिति प्रसिद्धं ॥ स्थानं तरे सौम्यमिति ब्रुवंति यथा जलस्यानगतिं हि तद्धत् ५ अथवानिलवेश्मगतं भवेदनिलस्य गृहे ।
स्थितिमत् भवति ॥ तदिदं पुरुषो दिवसस्थितिश्चावनिजन्यमपि प्रथितुं कुशलं ६ ऊर्ध्वेति येकु समायामः कथ्यते त्रिपुरे ऽधुना ॥
लंबत्वसंख्या शरसंमिता चतियेकृत्व मानेवसु संतितं स्यात् ॥ गांभीर्यमेतस्य नभाब्धि ४० संख्यं त्वयाद्य पृथिव्याः प्रथितं भवानि
८ वर्णो रक्तो नीलकोरंग मस्यत्रै लोक्येशे पार्थिवस्तेस्मृतो स्ति ॥ पश्चात् प्रोक्ता विज्वहस्य च संख्या पंचस्थाने वासराणां पुरेंदु ९५
९ मिजाजपक्षेण च सन्नमे गृहे संबंधवर्त्ती खलु भूमिसंभवः ॥ तस्य स्वभावात् खलु वा सरोपि च प्राप्तिः समाप्तः किल संगृणेति च
१० राशि प्रोक्तो वृश्चिकाख्यस्त्वयेशि दिक्स्थाने वै येच जादे निवर्णो ॥ मनुष्यसंख्या च यथा स्मृतानेन तथाखिलान्यंब नेसु प्रसादात्

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ ११ गृहीवायवीयेन थैवाग्निगेहे यदिस्यात्तदापूरुषाः संप्रदिष्टाः ॥ जलस्यालयेवा नयाप्यार्थिवेवाभवेद्वै तदा निश्चिता वामनेत्राः
१७ १२ न चातिदीर्घा न च ह्रस्वरूपाः सुश्यामलांगा लघुमस्तकाश्च ॥ कृशाश्च वः सूक्ष्मविलोचनाश्च ह्रस्वाल्पमान्याः कथिता मनुष्याः ॥
१३ मस्तके दक्षिणे भागे क्षतं स्यादिति शोभवि ॥ तथैव कौतुकं दृष्टं अन्यथा कुत्र लभ्यते १४ व्यूढोरस्काः शान्तमध्या मनुष्याः प्रो
क्ताश्चास्मिन् सूक्ष्मपार्श्वास्तथैव ॥ एतेषां वै स्तोदरे लक्ष्म किंचित् चिह्नं चान्यन्निश्चितं वैतिलस्य १५ अन्यत्किंचिद्यत्नसत्ताखंभवेत्
वैचिह्नं तस्यात्तरक्तपिता मयक्ष ॥ प्रवहति सलिलं वैयत्र वृक्षाः समृद्धाः हरितमपि सुशोभा भाति यत्र प्रदेशे १६ नव जननिनि॥
वासस्तत्र हर्म्ये चरम्येन्वद्वदिनमनुजानां स्थानमुक्तं तदैव ग्राम्यधर्मादिकं तत्र नित्यं शिवेकामिनीकामुकैश्चार्यते मंदिरे ॥ विस्म
योनास्ति मे मानसे शोभवित्वं भगे मोलिमी न्येतदुक्तं श्रुतं १७ द्वारं तद्दक्षमनः प्रोक्तं उदक्संस्थं विमुक्तिदं ॥ करुणापूर्णनयने शिवे
भस्यमथोच्यते १८ मद्यमांसादिकं प्रोक्तं बहुधा मिश्रितं भवेत् ॥ वस्त्रमेतस्य संवस्थे पश्चाद्दत्तं त्वपार्वमे ॥ रंजितं हरितं चैवमेव कं
स्वल्पमात्रकं ॥ संकोचितं भवेद्देगेसुष्टिमस्त्यमथोच्यते २० आप्यमंकुरितं चैव सामीप्ये नाकरोद्भवं ॥ सकोमलं कठोरं च न्यूनमो राम॰
स्वं चयद्भवेत् २१ एतस्य शकलस्यात्र माक्षितेशकलद्वयं ॥ आग्नेय माकरं चैव तरासौम्यसुमौल्यकं २२ भारेण लघु संप्रोक्तं किं १७
चिद्गुरु समीरितं ॥ अग्रभागे भवेल्लक्ष्म विशालं मध्यमे भवेत् २३ स्थूलेसूक्ष्मं समसुदृश्यंते वंग्रंथितमध्यकं ॥ अथवा तद्विशाले

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्याद्रंगःपीतउदाहृतः २४ नीलरंगेणसंमिश्रोमेचकेनचसंयुतः॥ जीर्णेपरंतुरंगेणनवीनमितिभासते २५ विहितंजगदंबययाथाभ
वतीमनसाचपुनर्यौवनैःप्रथितं॥ तदनुष्ठितमेवचसंलिखितंसकलंनवकौतुकजालमिदं २६ यदातवेदाखिलमुक्तमादौरे।
खात्रिबिंदाढ्यमिनीरितंननु ः॥ संबंधमेतस्यभवत्कृतंवैलिखामिमातःकरुणायताक्षी २७ वायवीयप्रतीचीस्थंजीवाख्यं
सौम्यमेवच॥ अग्निगृहेवायुगृहेवर्णोरक्तःप्रकीर्तितः २८ पुरुषोवासरश्चैवद्रवंचोष्णंस्वभावतः॥ आयामेपंचसंप्रोक्तास्तिर्यकू
लेरससंमिता २९ त्रिंशत्प्रोक्तास्तुगांभीर्येदिनसंख्याप्यथोच्यते॥ विज्ञहस्तस्यचपक्षेणतृतीयभवनेशुभे ३० वासराणांकृतासं
ख्यातकौन्मितविधायिनी॥ मिजाजस्यचपक्षेणद्वितीयभवनेशुभे ३१ संबंधश्चास्तिशुक्रेणस्वभावःशुक्रवासरः॥ तुलराशिः
समुद्दिष्टःसदाशिवनिवासिनी ३२ सप्तमेभवनेदेविजेरोइतिचयुग्मकं॥ वर्णयोःप्रोक्तमेतस्मिन्शास्त्रेरमलनामनि ३३ मनु
ष्याणांप्रशंसायांपुरुषाःसंप्रकीर्तिताः॥ शरीरेणचतुष्कोणाविशालशिरसस्तथा ३४ दीर्घसंकोचिनःश्मश्रूधरास्तुवर्तुलान
18 नाः॥ कृशग्रीवाविशालभ्रूयुगाःकृष्णविलोचनाः ३५ सूक्ष्मास्यारम्यदशनाःसंप्रोक्तामानवाःशिवे॥ मुखस्यदक्षिणेभा
गेतिलोवाचिन्हमेवच ३६ संप्रोक्तंकौतुकंदेविसूक्ष्मरीतिकमुच्यते॥ उदरेदक्षिणेभागेतिलचिन्हमुदाहृतं ३७ वर्णोरक्तःश्वेत
मिश्रःसुखशब्दःप्रकीर्तितः॥ मध्येकृशाःसूक्ष्मपदारविंदाःकृशांगभागाःपुरुषाः प्रदिष्टाः॥ विशेषतश्चावतथैववाक्यं॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. लिखामि शंभोः सुरवरराजधानि ॥ जलस्थाने पार्थिवे वा यदि स्यात् शकलं निरं ३९ सा स्थित्वेव निताश्चेत्सुखतरा भोक्तासु लोच
१८ ना ॥ केषांचित् यवनानां तु मतमेतद्दाहृतं ४० नेकुर्वन्त्येन देवांबनिक्षिप्तेऽमि चलेऽखिलं ॥ निवासस्थानमेतस्य यत्र वृक्षकदंब
कं ४१ प्रवहत्सलिलं यत्र तत्र स्यात् चित्रमंदिरं ॥ सुविटपैर्विटपैः सुविराजते प्रवहता वहता पयसा युते ॥ निजगृहे जगृहे सु-
विचित्रिते वसतिकासतिकापि शिवे त्वया ॥ पश्चिमं प्रमुखं चास्य द्वारं मुक्तं कृतं त्वया ॥ जाने हं हठयोगार्थं यन्मोक्षं स्यात्तदेव
हि ४२ तव सदनसमीपे हंससंघः सदैव चरणकमलभक्तागारमप्यर्जितं स्यात् ॥ जननि तव दयाया लेशलब्धा समृद्धा
निजगृहनिकटे वै शांभवी सुप्रसन्ना ४३ तव सदनसमीपे वाजिनः स्युः सदैव निजगुणपरिबद्धास्त्वत्कृपालेशसिक्ताः ॥ सु
भसदनवरिष्ठं गोपुरस्य प्रदेशे विलसति जगदंब त्वत्कृपाकावलंबं ४४ ऊर्णोद्भवानि च दुकूलवराणि मातस्ते मंदिरे कृत
शुभास्तृतिकानि संति ॥ सूक्ष्माणि चारुमृदुलानि सुरासुरेज्ये मोल्येषु वाधिकतराणि भवंति तानि ॥ सदैव ते वेश्मनि सौख्यव
र्तास्वानंदलीलोत्सवजा भवंति ४६ अनस्त्वयापादितगेहवर्ये निरंतरं स्युः शुभकृत्प्रसंगाः ४७ भोजनस्य रुचिमत्र विशेषा राम.
त्वत्कृतां प्रकटये गिरिजेहं ॥ गोधूमान्नविकृतीः सुरामिषं स्वादुहास्यकतराणि निश्चितं ४८ येषां कृतं स्ते करुणाकटाक्षः १८
शिवे तदा स्ते मधुराक्षराणि ॥ निरंतरं तत्सुरतो विपंचीगानं सदानंदकरं भवेत्तु वै ४९ तव परकमलस्थमानसां जननि तवांबर

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

क्षानि मौल्यवन्ति ॥ अतिसरससुरंगारंजितानि प्रकटमदे पि हि हिमंतिकानि कानि ५० एतन्मुष्टिगते मध्ये वायव्यं जीवसंज्ञितं ॥ मृदु
मिश्रं कठोरं स्यात् मध्यमौल्यं प्रकीर्तितं ५१ एतत् शकलमाश्रित्य तु मुस्तुन्वारिजकं भवेत् ॥ लहानं वा भवेत्कजराविलं वा भवेत्तु
नः ५२ तदा तत्तुल्यजातं च बहुमौल्यं सुशोभनं ॥ भारेण गुरुसंप्रोक्तं करुणापूर्णलोचने ५३ एतत्त्रितयमुत्सृज्य साश्रित्वेन्यतद्य
दा भवेत् ॥ तदा तु न्यूनमौल्यं स्यात् भारेण लघु निश्चितं ५४ अग्रभागे विशालं स्यात् तुलं ग्रथितं तु वा ॥ सच्छिद्रं वाप्यधोभागे हृस्वं
प्रोक्तं मनीषिभिः ५५ वर्णेन श्वेतमाख्यातं पीतमिश्रं हरिप्रिये ॥ शकलमिजतिमायकं भवानि हृतमिह चास्ति मल्कृतं भवत्या ॥
विषमितस्तु भविन्दुमत्रयुग्मं कृतप्रुटमस्ति सुबद्धबिंदुकेन ५६ संबंधमेतस्य लिखामि मातर्येषा पुरोक्तं यवनेन तेन ॥ यस्मि
न् हृतनसे करुणाकरास्ः समस्तजाड्यांधतमोपहारी ५७ वायव्यमेतत् खलु पश्चिमस्थं जीवश्च मानः परयोगवाहो ॥ तत्संगतः
सौम्यमिति प्रदिष्टं यथार्थमेतत् वचनं तवाव ५८ विज्ञह्रस्तु भरीत्यावा सराणां तु संख्या गिरिश ११ भवनवर्यै निश्चिता षट् रसा
ढ्यां ६६ जनमितवसुणानां कोशलं वेति कोत्र त्रिपुरहरशरीरार्द्धस्थितेनेन मोस्तु ५९ पुरुषो दिवसश्चैव स्वभावः परिकीर्तितः ॥
स्थिरमेतत्तु संप्रोक्तं वर्णैर्यं संप्रकीर्तितः ६० लंबत्वे रससंख्यास्मा तिर्यक्त्वे पंचसंमिता पंचत्रिंशत् गभीरत्वं हृतं निश्चितमेव
हि ६१ मिजाजस्य च पक्षेण तु धसंबंधईरितः ॥ एतत्स्वभावतः प्रोक्तो यवनैर्बुधवासरे ६१ तृतीयस्थानके ह्येवा तु धश्च बुधवा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ सरे ॥ राशिः कन्यासमाख्याता वर्णश्चात्र निगद्यते ६३ स्थाने पंचदशे चास्य सीनद्दन्मक्षरं भवेत् ॥ मनुष्याणां प्रशंसायां पुरुषाः संप्र
१९ कीर्तिताः ६४ चतुःकोणदेहाः शिरस्के विशालास्तथा दीर्घेवन्तो नरा वर्तुलास्याः ॥ शुभप्रमश्रुलोमानि लंबानि येषां कृतास्ते नपादे
विविश्वैकमानः ६५ वर्तुले नयने येषां चिह्नं चासनमेव च ॥ मसूरिकोद्भवं चैव कर्णाधःस्तनमेव च ६६ वामभागेतु संप्रोक्तं नवरेवि
कुतूहल ॥ मध्ये कृशास्ते ह्यतिदीर्घजंघा विशालपादाः पुरूपा भवंति ॥ यत्नं तन्न कृतं नन्न त्रिपुरे नथैवकस्तन्म मुल्लंघयितुं समर्थः ॥
निवासगृहं विचित्रितं रम्यमेव महागोपुरं मुक्तमस्ति मतोच्यां ६८ समीपे गृहद्वार आपश्च वृक्षा घनाः सुस्लथेन म्हादेविचित्रं ॥ आ
स्तृतानि गृहमध्यसुदेशे स्वासनानि सुविचित्रतराणि ६९ नन्निविष्टरमलङ्गं विधिज्ञाः स्वच्छकागलविशेषकारिणः ॥ भोजनं
विविधभक्ष्यमिश्रितं चामिषमधुरमन्नपुष्कलं ७० अंशुकं हृतमुरंजनं चयत्नश्चेन पीनहरितं नराहृतौ पूर एतन्मुष्टिगते प्रश्ने वा
यदीयं प्रकीर्तितं ॥ जीवश्च वर्तुलं प्रोक्तं मध्ये छिद्रं च तद्भवेत् ७१ कलाकुशलहस्तेन सन्नद्धं कृतमस्ति नत् ॥ वर्णः श्वेतः समुद्दिष्टः
कृष्णपीतविमिश्रितः ७२ सकोमलं कठोरं च भावेण च भवेल्लघु ॥ आदौ नवयोक्तं शाकलं तरीकं अस्याकृति विंदु चतुष्कयुक्ताः ॥ संबं राम॰
धमेतस्यालिखामिमानः स्फुटं यथाकारिपुरातुरुष्कैः ७३ औशीच्यमेतन्नखलु मुन्कलीवं नोऽयस्य रूपं प्रभनिश्चितं च ॥ विलाः स्मि १९
नीरात्रिरितिस्वभावः कृतस्त्वयारे विकृष्याकदाप्यात् ७४ रंगः श्वेतो रक्तमिश्रः कृतमेतं लवन्नेवै वेदसंख्याकृतास्तिंतिर्यक्कृत्त्वे वै

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

दिङ्मितो मानसंख्या चत्वारिंद्रे विगांभीर्यमानं ७५ विंशद्धस्त्य च पक्षेण त्रयोदश सुवेश्मनि ॥ रूपनंदेन्मिता संख्या दिनानां नेत्र
ताशिवे ॥ मिजाजस्य च पक्षेण तुर्यस्थाने सुनिश्चितं ॥ संबंधः शशिनक्षत्रिस्वभावात्सोमवासरः ॥ राशिः कर्कः समुद्दिष्टो वर्णश्चात्र नि
गद्यते ॥ ७७ अक्षराणां च पङ्क्त्या षोडशस्थानके शुभे ॥ एतद्दैवसंप्रोक्तमक्षरं शिवरूपिणी ७८ प्रशंसा मानवानां च लिख्यते भुवने
श्वरि ॥ यथा त्वयोपदिष्टं हि यवनस्य कृपावशात् ७९ वनिताश्चोर्ध्वकायेन सुदीर्घोत्कृशविग्रहाः ॥ लघुमस्तककन्यास्तान् सूक्ष्मभूका
प्रकीर्तिता ८० लघुनेत्रा च मधुरा मधुरोक्तिप्रजल्पकाः ॥ सुखशब्दाः समादिष्टा बुद्धिमद्भिः प्रकीर्तिता ८१ मुखस्य वामभागे तु किंचि
च्चिह्नं तिलोऽथवा ॥ लघुपादा दीर्घजङ्घा निशाभ्रमणकारिणः ८२ मार्गावरोधिनो धूर्ता मल्लयाद्द्विविनिर्मिताः ॥ निवासस्थानमेत
स्य चितो ह्रासकरं शुभं ८३ हरितत्वं च तत्रास्ति तथोदं च प्रवाहितं ॥ उदकसंस्थगृहद्वारमुखं देवि विराजते ८४ गृहस्य वामभागे
तु क्रियंतः सफलाद्रुमाः ॥ वर्द्धते शिवसर्वेस्मे महादेवि नमोऽस्तु ते ८५ निकेतनसमीपे तु राजकीयस्य मंदिरं ॥ राजकार्यस्य च स्या
द्दैमुख्यं वा मंदिरं प्रभो ॥ ग्रहमध्ये तु निक्षिप्तं द्रव्यादि बहुधा भवेत् ८६ आस्तृतान्यासनान्यत्र बहुमौल्यमहान्ति च ॥ गृहस्वामिन
एकत्र संस्थानं न भवेत्किल ८७ निरंतरं पर्यटनं श्रेष्ठलोकगृहाण्यपि ॥ तेषां वा जोऽश्वसंगृह्य ह्यन्यत्र कथनं पुनः ८८ क्रियते सद्ना
ध्यक्षे रतिनि कौतुकं शिवे ॥ भोजनस्य प्रसंगे तु भर्जितच्छागबालकं ८९ पानकानि विचित्राणि कालस्त्वानंदरूपकः ॥ क्रमते दैव

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. देवेशि वस्त्रमत्रोच्यतेधुना ९० संकोचितं दुकूलं च सततं परिधानके ॥ एतद्वस्त्रस्य रंगस्तु बहुमौल्यप्रवर्द्धनः ९१ एतत्सुष्ठिगते
२० प्रश्ने वाप्यसंकुचितं भवेत् ॥ आकरस्य च जीवस्य सामीप्यं वर्तते यतः ९२ वस्तु लंबसमाख्यानं किंचित्तुर्विततं निश्चितं ततः एतस्य स्वस्तु
विश्वासः साक्षिते बहुधा स्मृतः ९३ तदत्र शिरस्य ते मात विस्तरा ज्ञगदीश्वरि भवेत्तत्रापि साक्षित्वेयत् किंचित् शकलं द्वयं ९४ ततस
तद्धि विज्ञेयः स्वभावो देवि चिन्तमेः ॥ आग्नेयं तत्त्वनिजं चैव साक्षित्वे चेत् द्वयं भवेत् ॥ ९५ ॥ तदा स्वनिजमेवेतत् स्वभावं क्रकृते निजं ।
आप्यद्वयं यदा जातं साक्षित्वे शकलद्वयं ९६ तदाकुचितभावं तं गृह्णाति परमेश्वरी ॥ साक्षित्वे चैकमाग्नेयं द्वितीयं विपरीतकं ९७
तदा तद्वा मभागेस्यात् स्थूलं ज्ञेयं मनीषिभिः ॥ मध्यमोस्य समादिष्टं इति तेकौतुकं शिवे ९८ नृपमितशकलानां विस्तरेणानु
मानं कथितमिह तु रुक्षैः प्रोक्तमासीत्त्वयद्दूत् ॥ शकुनमिह विचारेयस्य यः स्यात् स्वभावस्तदनुसरफलं वै वाच्यमत्र प्रयत्
नात् ॥ इति श्रीवाल्मीकपुरनिवासी डामेत्तुपनामक हरिसुतसोमनाथविरचिते रमले शकलस्वभावाधिकारः २ ॥ अंकाये क
थिता देवि पद्धतीषु पुरा किल ॥ तेषां संज्ञाकृताश्चात्राधममध्यमकोत्तमाः १ अज्ञरस्य च पद्धत्याः धमांकाः प्रकटीकृताः ॥ चत्वारि रम.
यानि भूतानि तेषामंकास्त्वयेरिताः २ अग्नेरेको द्वयं २ वायोस्त्रयः स्तुः सलिलस्य च । चत्वारो वसुधांकास्तु समूहे द्वा संमिताः ३ २०
अधमांका एते ॥ मध्यांकका भूतचतुष्टयस्य मातस्त्वयोक्ता स्विपुरेशियद्वत् ॥ लिखामि तान् विस्तरतो भवानि त्वत्पाकरासेण

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

त्रिलोकयाम्ब ४ अवदहस्तमर्मीन्द्या विंदवोयेभवंतिक्तनमिनिगणितंवैपावकस्यांक १० कः॥ जननिपवनजन्योर्द्वौ २ चवेदाञ्ज
लस्यवसव ८ इतिपृथिव्याः पंचचंद्राः समूहे ५ अनुत्तमायागणनाक्रमास्तिमानस्त्वयाभूतचतुष्टयस्य॥ एवंतदंकान्
क्रमशोलिखामिक्रपामृतापूरितहृदयदृष्टे ६ अग्नेर्नेत्रांकाः ९ पवनस्यरुद्रा ११ चतुर्दशा १४ योऽवनिजान्नृपास्तुः १६॥ सर्वेसं
गकृतेचात्रपंचाशत्प्रवदंतिहि॥ श्रेष्ठेयंपद्धतिःप्रोक्तानाम्नाचेयंपुरेश्वरी ७ लह्यानंकुमराचैवतवस्याजांकीयसंज्ञके॥ उन्म
हान्नेतिसंप्रोक्तंसर्वेषांजन्मभूरियं ८ ≡ ≡ ≡ ≡ अनुवेदाखिलंचैवनकीयलखदंतथा॥ फरहानवेखारिजंचद्वितीयंस्या
नचतुष्कके ९ नवाननिनिसंप्रोक्तंनदंकुरितिमुच्यते ⁝ ≡ ⁝ कजुदखारिजकंचैवतथैवेजनिमायकं १० नस्वदाखिल
कंचैवतरीखंक्रमशःशिवे॥ चतुष्कमेनतन्नातीर्यस्यापंमुतनवल्लिदानकं ११ ≡ ≡ ⁝ कजुदाखिलकंचैवउकलापकलंत
था॥ तुस्तुनखारिजंजमातंचजवादानमितीरितं ≡ ≡ ≡ ≡ १२॥ अजदस्यशिवेप्रोक्तापद्धतिर्नामतस्त्वियं॥ उन्महांतचतुष्क
स्यपारंपर्येणविंदवः १३ स्वस्थानेविषमाःप्रोक्ताह्यग्निवायव्यंबुपार्थिवाः १४ स्वस्थानेविषमायेस्युर्भूतानांबिंदवःक्रमात्
यथाक्रमंयुज्यमानास्तरीकंहितदुच्यते १५ जमातंतुतथैवस्यात्रेखायोगेनसाधितं॥ युग्मभूतानभवंतश्चेज्जमातंतुत
दुच्यते १६ ⁝≡ मुतनवल्लिदानकंचैवजवायदानकंतथा॥ अनेनैवप्रकारेणज्ञातव्यंतद्विवेष्टितं १७ पद्धतिर्विज्दहस्येयं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ अतिश्रेष्ठानि गगनस्थाने [illegible] अग्नेर्द्वौ केः सप्तवायौः चत्वारः सलिलेस्यवै ॥१८॥ अष्टौ पृथिव्याः संभो
२१ क्ताः एतत्पद्धतिसंभवाः ॥ एतेषां चैव मर्यादा भूतानां शकलेषु हि १९ बिंदवो मुक्तिमापन्नाः संख्याधिको भवन्ति चेत् ॥ संख्यात्र
शकलानां हि षोडशैव विनिश्चिता २० अधिकाश्चेत् भवेत्संख्याः षोडशोपरि शांभवी ॥ तदा षोडशसंशोध्या स्तन्मध्ये सुरपूजिते २१
शेषकं स्थानमानं स्यात् स्थापनीयं च तत्र तत् ॥ अंकाश्चेत् षोडशान्न्यूना भवन्ति परमेश्वरि २२ तदा तत्संख्यके स्थाने स्थापनीयं प्र
यत्नतः ॥ पद्धतिर्विज्दृहस्येयं सफलालाभदोत्तमा २३ एतत्सर्वं समुद्दिश्य मयेत्तु कथयिष्यति ॥ कोन्तु केदेविनेदृष्टं न भूतं न
भविष्यति २४ पद्धतिश्चान्द्दृहस्येयं कथ्यते सुरपूजिते ॥ यथा हृयवनैः पूर्वं तत्कृपापूरभाविताः २५ अग्नेस्त्वेष्टौ रसा वायोः
संख्यांकाः संप्रकीर्तिताः ॥ जलस्य द्वादश प्रोक्ता धरायाः वसुसंमिताः २५ विज्दृहस्य क्रमेणैव चैतत्स्थानक्रमो भवेत् ॥ अब्द
हशकलानि [illegible] ॥ अमूकस्य च विश्वेशि पद्धतिर्लिख्यतेधुना २७ करुणापूर्णनयने प्रसादः क्रि
यतामिह ॥ अग्न्यक एक एव स्यात् वा स्यं काद्दश संस्मृताः २८ सलिलस्य शतं वापि चत्वारः परिकीर्तिताः ॥ पृथिव्यास्तु सहस्रं राम॰
स्यात् अथवा वसुसंमिताः २९ विज्दृहस्य क्रमेणैव तस्य स्थानं विनिश्चितं ॥ शतं सहस्रं वा संख्या प्रोक्तात्र यवनैः पुराः ३० त २१
त्षोडशभिर्भाज्या शेषांके स्थाननिश्चयः [illegible] उच्यते भुवनेशानि तरीकस्य च पद्धतिः ३१ तरीकेति

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वयन्त्रोक्तं तरीयकमितीरितं ॥ तकारश्च रकारश्च यकारश्च ककारकः ३२ समूहेन तु चत्वार्णो वै तरीयकमितीरितं ॥ अग्रं य
कोऽस्तु नव प्रोक्ता वायोर्हि शतमष्टवा ॥ जलस्य दश संप्रोक्ताः शतं भूमेर्युगानि च ३३ विज्ञहस्य क्रमेणैव ज्ञेयास्या नवि चा
रणा ॥ स्वरूपं यथा अधुना त्रिपुरेशानि जलसंलेति च पद्धतिः ॥ लेख्यमिति त्रिजगत् बीजे प्र
सादः क्रियतामिति ३४ सप्तैवाकाहुतभुजो वायोश्चैव चतुर्दश ॥ जलस्य षष्टिसंख्यातास्तथैवाद्वादशैव हि ३५ षट्पंचाश
त्पृथिव्यंकाह्वयवाष्टप्रकीर्तिताः ॥ ॥ विज्ञहस्य क्रमेणैव कर्तव्यः स्थाननिश्चयः ३६ स्वरूपं यथा
सर्वासां पद्धतीनां तु ह्यब्दहारस्त्वभवेत्प्रभुः ॥ नवपद्धतयः शेषास्साक्षिण्यः परिचारिकाः ३७ अब्दहस्तु भवेद्राजा न वै ने
सेवकाः स्मृताः ॥ विख्याता पद्धतिरियं मातस्त्रिपुरभैरवी ३८ वपूतपद्धतिश्चान्या वर्तते परमेश्वरी ॥ केचिद्वदन्ति मुख्येयं सा
मित्वेनावतिष्ठते ३९ स्वरूपं यथा अब्दहस्य च पद्धत्यां वपूतायां च वैषम्यक ॥ सप्ताग्निर्बि
दवश्चैव सप्त वायोः प्रकीर्तिताः ४० जलस्य सप्त संप्रोक्ताः पृथिव्यां सप्त संमिताः ॥ भूतानां विषमावास्तु युग्माश्चैवात्र विंदवः
४१ सप्त सप्तैव हि मताः कौतुकं जगदंबिके ॥ पद्धत्योरुभयोर्मध्ये तरीकं च जमातकं ४२ वर्ततेतस्य संमानात् अष्टाष्टप्रभव
न्तिते ॥ वदन्ति केचित् देवेशि विश्वासस्तु न योर्न हि ४३ तयोः सकाशात् सर्वेषां शकलानां समुद्भवः ॥ इति हे नो सत्क्षणना

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ नकार्येनिविनिश्चितं ४४ विश्वासेक्रियमाणेतु वसवोगणनाभवेत् ॥ अन्यच्चकौतुकंदेवित्वयायत्नश्चितंशिवे ४५ लि
२२ खामितदहंचात्रप्रसन्नाभवपार्वति ॥ उपमानानिचैतेषांकृतानिसुरवंदेश्वरि ४६ पंचमानिलिखाम्यत्र त्रिलोकेपावन ।
स्थिते ॥ कानिचिच्छकलानिस्युरुवाईतिचनामतः ४७ यत्रबिंदुसमूहेतुचत्वारःप्रभवंतिवै ॥ निश्चयेनतुसंप्रोक्तंयथास्था
नुनरीयकं ⁝ ४८ कानिचिच्छकलानिस्युःसमानीतिचनामतः ॥ यत्रबिंदुसमूहेतुवसवःसंभवंतिहि ४९ निश्चयेनजमातं
स्यात्त्रिपुरेप्रणतोस्म्यहं ॥ कानिचित्तुशकलानिस्युःसुदासीतिचनामतः ५० यत्रबिंदुसमूहेतुविंदवोहियुगायुगा ॥ षट्संख्या
कामवेत्येवतेषामेतन्निदर्शनं ५१ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ एतानिशकलानिस्युविख्यातानिसुरेश्वरि ॥ तुलास्थानस्थितानीतिमिजानी
तिचभाषया ५२ चत्वारिशकलानिस्युःखुमासीतिचनामतः ॥ यत्रबिंदुसमूहेतुपंचैवप्रभवंतिवै ५४ युग्मायुग्मसमावेशो
क्रियतेतन्निदर्शनम् ॥ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ कानिचिच्छकलानिस्युःसवाईतिचनामतः ५५ एकानिशकलानिस्युश्चत्वारिपरमेश्वरि
॥ यत्रबिंदुसमूहेतुमुनिसंख्याभवेत्किल ५६ तत्स्वरूपम् ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ एतेषांशकलानांतुविषमानितुयानिवै ॥ तानिपंच राम॰
दशस्थानेकदापिनभवंतिच ५७ येषांवेदाश्चध्रुवसवो ८ रसाःस्युर्बिंदवःक्रमात् ॥ समबिंदूनितान्याहुर्यवनाःशास्त्रको २२
विदाः ५८ येषांस्युर्बिंदवःपंचमुनयश्चभवंतिवै ॥ तस्माद्विषमबिंदूनितान्याहुर्यवनाःस्फुटं ५९ अष्टौस्युःसमबिंदूनित

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

थाःसौ विषमानि च ॥ बिंदवो विषमा ये वा तानि पंचदशे गृहे ६० कदापि न भवंत्येव तुलास्था ? समीरितं ॥ एतस्य कारणं चात्र लि
ख्यते ऽजनतनि ध्रुवम् ६१ विषमानां च युग्मानां बिंदूनां गणनातु या ॥ सदैव सा समानात्तु ह्युन्महान वनानयोः ६२ प्रथमानि तु चत्वा
रित्युन्मत्तरानेतानि निश्चितं ॥ एतदुग्मन्त्रमन्यच्च चतुष्कं तत्त्ववानकं ६३ नंदोन्मितस्य शकलस्य हि बिंदुसंख्या दिक्संमितस्य श
कलस्य तथैव देवि ॥ प्रोक्ताः समा विषमयुग्मभवानि तानि तं मातः कृपामृतविशेषितदिव्यदृष्टे ६४ एकादशद्वादशयोर्युग्मायु
ग्मसुमेलनात् ॥ संख्यासमैव संप्रोक्ता त्रिपुरानकभामिनि ६५ त्रयोदशं यत्सकलं भवानि चतुर्दशं चापि तथैव यत्स्यात् ॥ त
त्रापि युग्मायुगमेलनेन समा भवेत् वैशुभबिंदुसंख्या ६६ तस्मात्तयत्समसंख्याकं तत्स्यात् पंचदशे गृहे ६७ अब्दह्नाद्व्याऽ
वजेदाद्व्या विजदह्नाजलसफशकुननामका ॥ निगदिताश्च पुरापि युगोन्मिता शकलपद्धतयः स्फुटमंबिके ६८ ॥ इति श्रीवा
ल्मीकपुरनिवासि डोभेलुपनामक हरिसुत सोमनाथविरचिते रमलेशकलपद्धतिनामाधिकारः ॥ सप्तमूलानि यानि स्युस्त
त्रैकं श्रेष्ठमीरितं ॥ बिंदुचालनकं नाम तत्स्यात् पंचदशे गृहे १ अत्रापि नायकानां च चतुष्कं वर्त्तते किल ॥ प्रथमं पंचमं चैव न
वमं च त्रयोदशं २ अग्निस्थानं तु संप्रोक्तं महिषासुरमर्द्दिनि ॥ द्वितीयं रससंज्ञं च दशमं च चतुर्द्दशं ३ वायवीयमिति प्रोक्तं स्था
नं तत् शास्त्रकोविदैः ॥ तृतीयं सप्तमं चैव रुद्राद्व्हंतिथिसंज्ञकं ४ कीलालस्थानमेतत्तु प्रोक्तं देवि कृपानघे ॥ चतुर्थं वसुसंज्ञं च

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र० सि० द्वादशं षोडशं तथा ५ पृथ्वीस्थानमिति प्रोक्तं सच्चिदानन्दबोधिनि ॥ चत्वारो बिंदवश्चैव वर्ण्यन्ते सुरपूजिते ६ तेषां चत्वारि कर्माणि प्रो
२३ च्यन्ते त्रिपुरेश्वरि ॥ प्रथमं स्वगृहे चैव मित्रगेहं द्वितीयकं ७ शत्रुगेहं तृतीयं स्यात् उदासीनं चतुर्थकं ॥ निश्चयश्चैव सर्वेशि क्रियते
स्वविवेचनात् ८ स्वस्थाने निभवो बिंदुस्तथैव यवनस्य च ॥ जलस्य च पृथिव्यास्तु स्वगृहं हि निरुच्यते ९ अग्निवाय्वोर्भवेन्मैत्री पृ
थिवीमेघपुष्पयोः ॥ उदासीनेग्निवसुधे निलयानीयके तथा १० शत्रुत्वं चाग्निजलयोर्वायुपृथ्व्योस्तथैव च ॥ तत्रापि शत्रुभव
ने जले वसुमती तथा ११ अग्निर्वायुगृहे चेत्स्यात् नीचमुच्चं भवेत्तदा ॥ ज्ञातव्यमिति विश्वेशि नीचमुच्चं तवेक्षणात् १२ अग्निवा
य्वोः समीपत्वमरुत्पानीययोस्तथा ॥ कीलालोर्व्योस्तथैव स्यात् पृथिवीहव्यवाहयोः १३ इत्यनेन प्रकारेण प्रोक्ता बिंदुविवेचना
॥ अथवा स्वस्थले चेत्स्याद्बिंदुस्तर्हि महेश्वरि १४ वृद्धिं सूचयते क्षिप्रं सन्निधानि विभाषितं ॥ यदेतद्विपरीतं स्यात् विपरीतं फ
लं तदा १५ केचिद्वदन्ति अग्निः सलिलमध्ये तु वायुः पृथ्वीगतस्तथा ॥ यदा तदा धनाढ्यानां स्वल्पेच्छा हानियोगतः १६ यस्मादु
त्पन्नमेतत्तु शकलं क्षोयसौ मन्यते ॥ तन्मानेन च बोद्धव्ये यथा हव्यवनः पुराः १७ अग्निवायू यदा जातौ स्थाने सलिलगोत्रयोः राम०
॥ तदा तु नीचतां प्राप्तौ निजस्थाननिवासिनः १८ तृतीयः पक्ष एषो हि त्रिपुरे शिवयानिधे ॥ अग्निवायू प्रकाशान्ते वै स्वल्पलाभो २३
ति संविज्ञितं १९ अग्निकण्याश्च रूपाश्च वायुकल्लोद्रवतच्छकं ॥ उभयोः पूर्णता प्रिस्तु दृश्यते न कदाचन २० प्रमुक्तत्वे तु द्रवत्वेन

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

न्नास्ति कल्पे परं नहि अत एवानलस्येह स्वल्पलाभोस्ति मारुतात् २१ पूर्णलाभस्तु सलिलादनलस्य च वर्तते ॥ अग्निकल्पस्स
थाकल्पः शीतलं च द्रवं जलं २२ द्रवेण शुष्कताहानि रूक्ष्णता यास्तु शैत्यता ॥ अत एवानलस्येह लाभः स्यात्सलिलात् शिवे २३ अ
ग्नेः सलिलयोगेन समता प्राप्तमस्य वै ॥ एवमेव हि वायोस्तु लोके लाभोग्नितः स्मृतः २४ संपूर्णलाभः संप्रोक्तो वायोः पृथ्वीस
काशतः ॥ वायुकल्पो द्रवश्चैव पृथ्वी शुष्का च शीतला २५ द्रवेण शुष्कताहानिः शीतत्वेनोष्णनाशनं ॥ अत एव हि सल्लाभो वा
योः पृथ्वीसकाशतः २६ पक्षस्थत्रितयेनादक्कुवर्तते भुवनेश्वरि ॥ त्वत्कृपालेशसंपर्कात् लिखामि जगदीश्वरि २७ अग्नेस्तु
विंदवश्चैव तथाग्निस्थानकानि वै ॥ दृष्टिदर्शनयोश्चैव कारणं चेति संस्मृतं २८ वायोश्च विंदवश्चैव वायुस्थानानि वा पुनः ॥
शब्दस्य कारणं चेति निश्चितं यवनैः पुरा २९ जलस्य विंदवश्चैव जलस्थानानि वा पुनः संयोगकारणानि स्तु निश्चितं यवनैरितं ३०
पार्थिवा विंदवश्चैव पृथ्वीस्थानानि वा पुनः ॥ कारणानि स्मृतान्येवं वियोगस्य विनिश्चितं ३१ विंदवो ये च चत्वारः पृथक्कृतेप
रिकीर्तितः हल्लाख्यावाख्य देवेशि भाषया यवनोक्तया ३२ समानविषमसंप्राप्तिर्हल्लइत्यभिधीयते ॥ समाश्चैव समप्राप्तिरद्दइ
त्युच्यते बुधैः ३३ एवमत्र तुलास्थानात् विंदोस्तु चालनं भवेत् ॥ तत्र विंदोस्तु चलने विश्वासः क्रियते बुधैः ॥ यत्र यत्र प्रचलति
विंदुस्थानं तदुच्यते ॥ तुलास्थाने स्थितो विंदु विंश्वाख्ये २३ वा चतुर्दशे १४ ॥ ३५ समायाति च तत्रापि सगच्छेत् चेत्र योदशे ॥ त्र

योदशान्तु नवमं दशमं वा गृहं व्रजेत् ३६ नवमात्त्रयमं वापि द्वितीयं वा गृहं व्रजेत् ॥ दशमात्तु तृतीयं वा चतुर्थं तु गृहं व्रजेत् ३७
चतुर्दशस्थलादेकादशं वा द्वादशं व्रजेत् ॥ एकादशात्पंचमं वा षष्ठं वा सदनं व्रजेत् ३८ द्वादशात्सप्तमं स्थानं व्रजेद्वाष्टमकं त-
था ॥ एनेन विंदवो देवि यत्र यत्र व्रजंति हि ३९ ततस्ततः स्वभावं हि गृह्णंति स्थानतः किल ॥ मध्योत्तरं लिखाम्यत्र सारांशेन सुरे-
श्वरि ४० विंदुः पंचदशस्थानात् चलनक्रमयोगतः ॥ यस्मिन्समात्रिमायाति तत्र यत् शाकलं भवेत् ४१ अथवाऽब्दहृपक्षेण ॥
यस्य स्थानं च तत्तत् भवेत् ॥ शाकलं तद्विजानीयात् इस्माहूयवनः पुरा ४२ स्थानस्य शाकलं यद्वा यस्य स्थाने तु तत्तत् भवेत् ॥ एत-
योरुभयोरेकं तु लीस्थं चापि यत् भवेत् ४३ एतयोस्तु सकाशात्तु वै जानन्यत्तृतीयकं ॥ एतानि शाकलानी शेत्रीण्येतेभ्यः फ-
लं दिशेत् ४३ अथवा शाकलानां तु यत्पुनः पुनरागतं ॥ तद्दूलाबलयोगेन कथनीयं शुभाशुभे ४४ बहुवारं तु शाकलं य-
द्यागच्छति रंमले ॥ विश्वासस्तु कृतस्तस्य बहुधा यवनेज्यकैः ४६ तरीकं च जमातं च स्थाने पंचदशे शिवे ॥ तच्चेद्द्विव्य-
नितरां सर्वे स्यात् फलमत्र वै ४६ एतत्तु रमलशास्त्रस्य परिभाषोच्यतेऽधुना ॥ योज्ञात्वा मनुजः प्रश्नं कुर्यात्तज्ज्ञानं च संवदेत्
४७ सा॰ श्रीरमलस्यायं तस्मात्तं तु समादिशेत् ॥ शुभमुहूर्ते तु वासरे संभूते यवननिर्मलतायुजि चन्द्रवे ॥ विशारदे दिग्दयिताहृद-
येऽश्मभसमये शकुनः क्रियतां जनैः ४९ शुचिः सदा धैर्यधनः क्षमावान् सन्मानसे नास्तिकदापि चिंता ॥ सुनिर्मलः सन् रमल

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ज्ञोनर्थ्यैः प्रत्यक्ष्यतु रवेः मक्ष्म सुदीरयेनवै ५० प्रश्ने विचारे यस्यां सद्दस्तिजायते त्रिपुरेशानि ॥ मासेतु तत्र सभायां परकीयास्त्रि
नातु समूहाश्च ५१ जननि नवसभायां पापिनां दुर्जनानां अशुचिनिजतनूनां स्थानमेवात्र नास्ति ॥ कथमपि च यदि स्यात्
न हितैर्योगिनीनां उदरभरणसिद्ध्यै निर्मितास्त्वेति मन्ये ५२ रमलनिपुणहस्तैर्लेखनीलंबचंचुः सकलनिजशरीरे ग्रथिता नै
व भूयात् ॥ संप्रति च तया सा चंचुयुग्मेन तस्मात् त्रिपुरहरमनोज्ञे यंत्र एव प्रपंचः ५३ लेखनीकरणशास्त्रमध्ये के नूतनेन पु
नरन्यकर्मकृत् ॥ धर्ममार्गे सुविनिर्मिता मषी लेखनी च सुमहत्तं प्रचक्ष्यते ५४ अतिसुललितया निजभक्तितः पट्टतया श
कुनःपरिपृच्छतां ॥ ननु महत्त्वतया निजपौरुषात् नरपिकायेमहोरमलत्रये ॥ प्रश्नत्रयाद्धिकमंबनकार्येमत्र स्लाद
मेतदखिलं त्रिनषेन पूर्णं ॥ अग्न्यादितूर्ये भुवनस्वरवर्णलोकं शास्त्रार्थ पादकमलत्रितयं यतश्च ५६ मौनमालंब्य यत्नेन
विलिख्लेखं समाचरेत् ॥ एकवारात्मनस्या चले खिन्यासुविलेखयेत् ५७ पृथक्कोष्ठानां तु मासं तु विंदुद्वादशाधिकाः ॥ सप्त
न्यूनाश्चनो संतु कारणं च निगद्यते ५८ राशयो द्वादश प्रोक्ता ग्रहाः सप्त प्रकीर्तिताः ॥ प्रश्नमूलाभवं त्येते यतो द्वादशसप्त च ५९ प्रश्नः
कृतश्चेत् त्रिपुरे निशायां च मत्कृतः स्याद्गतिसौष्ठवेन ॥ यतो निशा च प्रथिता पृथिव्यां त्वन्मूर्तिरित्यं च निशीथकालः ६० अन्येऽपि त्वं
दुधा के चित् सिकतायां लिखंति हि ॥ यतः शास्त्रमिदं सर्वं तदुत्पन्नमिति स्फुटं ६१ अथवा सिकतायाश्च रमलेति च नामकं ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. सिकतायामतो लेख्यं रमलं शास्त्रकोविदैः ९२ लिखितारमलं तत्र प्रश्नप्रयुक्तायथास्थितं ॥ पश्चात्संमार्ज्य यत्नेन तत्स्थले
२५ विहरेत्सुखं ९३ वदंति केचिदाचार्याः समयं एककस्य हि ॥ निशीथे वापि मध्याह्ने वसुधा शुभदायकं ९४ दिवा नानाविधा वि-
नारात्रौ निश्चितं समाप्यते ॥ यतः पूर्वं समुद्दिष्टं नैश्चित्यं चात्र कारणं ९५ प्रश्नेऽत्र चंद्रमाः सौम्यः शुभग्रहः शुभवीक्षितः ॥ अथ पश्चि-
तोनतु पुनस्त्वशुभोऽशुभवीक्षितः ९६ स्वच्छोनुकूलः पवनः प्रकाशश्च यदा भवेत् ॥ तदा तु वसुधा प्रश्ने स्वमन्त्री शुभोदयः
९७ अहर्मुखं रात्रिमुखं दिनमध्यं च तत्यजेत् ॥ दुर्दिने वातमेघे च नोच्चरेत् रमलं पुमान् ९८ ॥ इति श्री वाल्मीकपुत्र निवा-
सिडांभेत्सुपनामकहरिसुतसोमनाथविरचिते रमले परिभाषाधिकारः ४॥ अथातः शिवे प्रश्नजालं प्रवक्ष्ये यतो लोककि-
नेषु विश्वासमीक्षे ॥ कृपापूरपूर्णेक्षणे सत्कटाक्षे निरीक्षस्व मानर्महादानदक्षे १ शाकुनं मूलमिहोच्यते ईश्वरी प्रकरणे।
प्रथमे नवनामतः ॥ स्वविधिजीवितदेहनिरोगतातनुगताः शकुनाश्च विशेषतः २ ज्ञातुं स्वकीयसद्भावे रमलप्रश्नेन विलोकने ॥ त-
नये प्रथमस्थाने लक्षणानादिनवेषु च ३ यत्किंचित्सकलं चेत्स्यात् पुनः पंचदशे गृहे ॥ तदा शुभतरं ज्ञेयं तथा पंचमके पुनः राम
४ त..ग्रानं शकलं चैव तथा कजदद्राखिलं ॥ तुसुद्दाखिलकं चैव फरहाशकलं तथा ५ अतवेदाखिलं चैव बवयाजेतु तथैव च २५
तुसुतख्वारिजकं चैव इजतमातरिस्वा तथा ६ ⁘ ⁘ ⁘ ⁘ शाकलानि तवैतानि संप्रोक्तानि मनीषिभिः ॥ सत्तच्छुकल

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मध्यस्थं यत्किंचित् शकलं यदि ७ पतितं प्रथमस्थाने निध्यासो पुनरागतं ॥ नितरां शुभदं ज्ञेयं तथा पंचमकेपि च ८ ए
नदेव मस्थानं षट्संख्येष्टमकेपि च ॥ द्वादशे च तदा ज्ञेयं विपरीतं फलं शुभात् ९ अथवा प्रथमस्थाने चैनच्छकलसत्तकं ॥
समन्वयानं पुनश्चैव दशैकादशके गृहे १० तदा ज्ञेयं रोगमूलं तत्समाधानमेव च ॥ उक्तां कीशे च कुमराणकीयलखरं तथा
११ कज्जुलखारिजं चैव जमानानवरखारिजे ॥ एतत्सप्तकमध्यस्थं यत्किंचिच्छकलं यदि १२ आयातं प्रथमस्थाने तथै
व पुनरागतं ॥ दशमैकादशकयोः स्थानयोस्तत्प्रचक्षते १३ किंचिद्रोगादिकं ज्ञेयं भाग्याद्वैविमनस्कता ॥ ÷ ≡ ≡ ÷ ≡ ⁝
अथवा पंचदशके स्थाने चोत्साभवे यदि १४ रोगप्राप्तिस्तदा ज्ञेया नात्र कार्या विचारणा ॥ प्रथमं स्थानसंस्थं यच्छकलं त
त्तु सप्तमे १५ यदि स्यात्तर्हि कलहो भविष्यति विनिश्चितं ॥ प्रथमस्थानसंस्थं तु शकलं चेत् चतुर्दशे १६ त्रयोदशे वा जाये
त तदा पूर्वोक्तवत्फलम् ॥ अथवा प्रथमस्थाने सौम्यं साच्छकलं यदि १७ तदैव दशमस्थाने तथैकादशकेपि च ॥ चतुर्दशे
पंचदशे स्थाने सा तु पुनरागतं १८ आनंदः सुखसंपत्तिरिति तस्य फलं स्मृतं ॥ उक्तां कीशकुमरानकीयत्तरखं च तुष्कमे
नतु १९ ÷ ≡ ≡ ÷ उक्तस्थानेषु च प्रथमे यदा स्यात्तदा ऽतिकष्टतरं प्रोक्तं ॥ अथवा प्रथमस्थाने दशमस्थानके तथा २० सका
दशे च निलये चतुर्दशगृहे तथा ॥ गृहे पंचदशे चैतन्कजलानवरखारिजे २१ ÷ ⁝ शकले हे समायाते महाचिंता तदा भवे

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ न॥ परंतु चिरकालेन चिंताहानिश्च जायते २२ आयुः प्रश्नोत्तरं वक्ष्ये यथा हयवदनः पुरा ॥ त्वयादेवि दयाकार्य्या करुणामृत
२६ वर्षिणी २३ शकलं प्रथमे भवने शुभं पुनरागतमस्ति पणफरके॥ चिरंजीवितसूचकमेतदपि सततं सुखरूपतथैव शिवे॥
२४ प्रथमस्थानसंस्थं तु शकलं पुनरागतं २५ द्वि २ पंचा ५ ष्टै ८ कादशके ११ चिरायुः स्यात्सुसौख्यतः २५ स्थाने चैतेषु चेत्क्रू
रं शकलं पतितं शिवे २६ चिरायुः स्यात्परं त्वत्र दुःखरूपतया भवेत्॥ प्रथमस्थानके यत्तु शकलं ह्यागतं भवेत् २७ तदेव य
दि समाप्ते केंद्रस्थाने महेश्वरि॥ मध्यमायुस्तदा प्रोक्तं परं त्वत्रापि कौतुकं २८ शकलं तत्र शुभं चेत्स्यात्तदायुः सुखरूप
तः॥ क्रूरं तत्र शकलं चेत्स्यात्तदा चिंतादियोगतः॥ प्रथमं च १ चतुर्थं वा ४ सप्तमं ७ दशमं गृहं २९ तदैतानि मिति प्रोक्तं कें
द्रसंज्ञं तु भाषया॥ अथवा प्रथमे स्थाने शकलं यत्समागतं ३० तत्पुनर्जायते लीनात् २ संस्थाने ह्यागतं भवेत्॥ त्रि ३ षट् ६ नं
वा ९ र्के १२ संज्ञं तु स्थानमौनाद्जायते ३१ आपोक्लिमं स्मृतं तज्ज्ञैः समासेन कृतं मया॥ प्रथमस्थानसंस्थं चेत् ए तत्स्थाने समा
पयेत् ३२ तदा स्वल्पतरं चायुः क्रौरसौम्यानुरूपतः॥ सौम्ये तु शकले तस्मिन् गच्छेदायुः सुखेन च ३३ अशुभे शकले तस्मिन्त राम॰
दायुर्दुःखरूपतः॥ अन्यन्मतांतरं वक्ष्ये यथा हयवदनः पुरा ३४ अथवा प्रथमस्थाने शकलं यद्भवेत्किल॥ तत्संख्याकगणना २६
कार्या न च विभागमाहरेत् ३५ शेषांकं प्रथमस्थानात्प्र एकैकं चालयेद्बुधः॥ यस्मिन्स्थाने तु निःशेषं जायते चालनात्तथ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कं १४ तत्रस्थंशकलंयत्तुशुभंवाशुभमरि...वैतथाशुभेबहुतरंचायुरशुभेस्वल्पमेवच १५ अन्यन्मतांतरंवक्ष्येयथाहयव
नःपुरा ॥ तयादेविकृपालेशः क्रियतामयिदीनके १६ वयाजशकलंयच्चतुत्सुद्दाखिलमेवच १६ आनवेदाखिलंचैवलस्थानं
शकलंतुयत् १७ ⁝ ⁝ ⁝ एतच्छकलमध्येतुयत्किंचित्शकलंयदा ॥ प्रथमस्थानसंस्थस्यानंतदायुर्बहुलंस्मृतं १८ उत्क्रा
कजलखारीजमंकीशंशकलंतुयत् ॥ ⁝ ⁝ ⁝ एतन्मध्येतुयत्किंचित्शकलंप्रथमंयदा १९ तदास्वल्पतरंज्ञेयंजीवितं
चमनीषिभिः ॥ तुत्सुतखारिजकंचैवजमानशकलंतथा २० कज्जुद्दाखिलकं चैवफरहाशकलंतुयत् ॥ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ एतन्म
ध्येतुयत्किंचित्शकलंयदिजायते २१ प्रथमस्थानकेचैवमध्यमायुस्तदाभवेत् ॥ हुमराचतरीकंच ⁝ बहुधास्वल्प
सूचकं २२ कज्जुद्दाखिलकंचैवनकीयलखरंतथा ॥ ⁝ ⁝ प्रथमस्थानकेचेत्स्यात्दीर्घमायुस्तदास्मृतं ॥ तरीखमि
जत्मायंचशकलंयदिजायते ॥ प्रथमस्थानकेचैवमध्यमायुस्तदाभवेत् २३ आनवेखारिजंचैवप्रथमस्थानके
यदि ⁝ तदास्वल्पतरंचायुर्यवनैः संप्रकीर्तितं २४ स्थूलमानेनकथितंआयुर्दायस्यचोत्तरं ॥ आयुर्दायस्यवर्षाणि
प्रोच्यंतेसांप्रतंध्रुवं २५ यवनानामतिश्रेष्ठोजुन्हातीनामकोयथा ॥ उवाचवैप्रसन्नात्मानयेरानीलिखाम्यहम् २६ मूर्तौतु
शकलंयत्स्यात्तदंकसूचकंपरं ॥ अष्टमस्थानसंस्थंयत्तद्भवेत्मृत्युसूचकं २७ प्रथमस्थानसंस्थंतुशकलंयद्भवेत्शि

27

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· वे॥ अष्टमस्थानसंस्थंच शकलं स्यात् यदंविके २८ प्रकाशादेनयोरन्यत् शकलं यच्च जायते॥ तस्याये विंदवो जातास्ते ग्राह्याः
२७ सुमनीषिभिः २९ रमलादर्शवत् यच्च शकलं यच्चतुर्दशं॥ तस्यापि विंदवो ये स्युस्तेपि ग्राह्याः प्रयत्नतः ३० पूर्वोक्ता विंदवश्चैते मे
लनीयाश्च योगतः॥ एतेगुण्या सुसंजाता गुणकान् वच्मि सांप्रतं ३१ द्वे त्रिपंचदशस्थाने शकलं यत्समागतं॥ तस्याये विंदवो जा
ता गुणकास्ते प्रकीर्तिता ३२ गुणकैर्गुणनीयाश्च गुण्याये विंदवो मताः॥ गुणितं यद् भवेत् यत्र तस्मिन् योज्याश्च षोडश ३३ ए
वं कृते तु या संख्या सा निवर्षाणि चायुषः॥ अथवा केंद्रभवने जमातं चाकिंशं तु वा ३४ आतवे हाखिलं चापि तु सुद्दाखिलमे
नच। कब्जराखिलकं चापि शकलं यदि संगतं ३५ [illegible] तदातु द्विगुणं प्रोक्तं पूर्वायुर्वर्षवृंदकं अथवा केंद्रभवने नतरी
कं शकलं भवेत् ३६ लह्याणं वापि शकलं कब्जखारिजकं तु वा॥ नस्तुनखारिजकं वापि ह्यानवेखारिजं तु वा ३७ फरहाखंश
कलं वापि यदि स्यात् समुपागतं॥ [illegible] तदा पूर्वायुषश्चार्द्धं कथितं वर्षवृंदकं ३८ अथवा केंद्रभवने बयाजं शकलं भ
वेत्॥ नकियलखदं वापि उक्ता वा शकलं भवेत् ३९ इज्जतिमा शकलं वापि कुस्मा वा शकलं भवेत्॥ [illegible] तदातु पूर्णमेवा राम·
युनेचार्द्धं द्विगुणं नच ४० चिंतितार्थस्य संसिध्यै वर्द्दैर्यैः यत् विलोक्यते॥ तन्मतं चात्र रमले लिख्यते सुविशेषतः ४१ येवतुवे २७
राः कलसमुखा मनुष्या ते यत् स्वदेशे प्रविलो [illegible] तन्मया चात्र विलिख्यते च यथा हि पूर्वै रमलज्ञवर्यैः ४२ प्रस्तारेदा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

खिलानि स्युः शकलानि बहूनि चेत् ॥ दीर्घमायुः प्रच्छंति स्वस्थं स्यात् खारिजाधिके ॥ अधिकं साबितं चेत्स्यात् खेच्छार्थे हे तूनि
चकालि विच्छुः ॥ सत्प्रश्नकाले शकलानि यानि जानाधि चेत्तान्यधिकानि देवि ४४ तदाधिकं प्रश्नफलं सुवाच्यं चेद्दाखिलं च
शकलं बहुधात्र जातं ॥ तद्यापि सूचकमिदं प्रवदंति तत्त्वज्ञाश्चे खारिजं हि शकलं बहुधागतं स्यात् ॥ सर्वत्र वस्तुनिचयेषु त।
दाव्ययः स्यादधिकं साबितं चेत्स्यात् तदा सर्वं यथास्थितं ४५ आयव्ययौ तदा तस्तः सर्वसाधारणं भवेत् ॥ मुन्कलीबं तु शक
लं बहुधा जायते त्र चेत् ४६ तदावस्थांतरप्राप्तिर्भवेत् च भ्रमणेन वै ॥ शकलानि शुभानि स्युस्तदा शुभफलं वदेत् ४७ अशु
भानि च चेत्तानि तद् क्रूरफलं वदेत् ॥ मिश्रदेशस्थितानां च महाराष्ट्रनिवासिनां ४८ मतं चात्र लिखाम्यद्य मुसल्लीसान्तमि।
त्यपि ॥ मुसल्लीसामेमित्यस्य आख्यानं क्रियतेधुना ४९ कुत्र स्थाने ह्ययं प्रश्नः संबंधं प्रकरोति हि ॥ तत्र तस्य समीपस्थं स्थानं
यत्स्यात्सुरेश्वरि ५० उभयोस्तु सकाशात्तु शकलं यत्तु जायते ॥ फलं तत्स्यानुरूपं स्यात् दाखिलं वापि खारिजं ५१ साबितं
28 वा मुन्कलीबं यथा स्यात्तत्तथा वदेत् ॥ शुभे सौम्यं वदेत्तत्र मशुभे विपरीतकं ५२ जंगवाले महादेशे ये स्थिता मनुजाः कि
ल ॥ तेषां मतं लिखाम्यत्र यथा तैर्निश्चितं कृतं ५३ रमले बिंदुसंघातो यस्तस्मिन् निश्चयः कृतः ॥ रमले क्रियमाणे तु यस्याम
भूतस्य बिंदवः ५४ शकलेषु च सर्वेषु ह्यधिकास्तु भवंति हि ॥ तद्भूत बिंदुसंघातस्यानुरूपं फलं दिशेत् ५५ समस्तशकला

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नांचेद्यदिपावकबिंदवः॥ अधिकाश्चेद्भवंत्यत्रतदातापफलंदिशेत्॥ समस्तशकलानांचह्यधिकापार्थिवास्तुचेत् ५७
आयव्ययौतदातस्तःकार्यंरूपंयथास्थितं॥ समस्तशकलानांतुपावकानिलबिंदवः ५८ अधिकायदिजायंतेतदायुर्वृद्धि
मादिशेत्॥ जलस्यबिंदवश्चैवपृथिवीबिंदवस्तथा ६० अधिकायदिजायंतेतदामृत्युफलंदिशेत्॥ सर्वेषांशकलानांचदह
नानिलबिन्दवः॥ ६१॥ अधिकायदिजायन्तेतदाचलनमादिशेत्॥ जलस्यबिन्दवश्चैवपृथिवीबिंदवस्तथा ६२
अधिकायदिजायंतेतदास्थिरफलंदिशेत्॥ मतंपश्चिमदिक्स्थानांलिखामिभुवनेश्वरि॥ ६३॥ रमलेचम
हाशास्त्रेयथातैर्निश्चयःकृतः॥ शकलानिविलोक्यादौप्रथमाद्द्वादशावधिः ६४ तस्मिन्शकलसंघातेशुभानिशकलानिचे
त्॥ तदाशुभफलंवाच्यंशकलानुमतंबुधैः ६५ हाविलानिशकलानियदिस्युस्तापसूचकफलंहितदास्यात्॥ खारिजानिश
कलानिभवेयुस्तर्हितद्व्ययफलंचसंदिशेत् ६६ साबितानिशकलानियदिस्युस्तत्फलंह्यविकृतंहिसदिशेत्॥ मुनक
लीबशकलानियदिस्युस्तर्हितद्भ्रमणमेवसंदिशेत् ६७ केंद्रस्थितानियानिस्युः१।४।७।१० शकलानिमहेश्वरिवर्त्त
मानफलसंसूचकानिभवंतिहि ६८ पणफरेसंस्थितानिशकलानिभवंतिवै॥ भविष्यसूचकानिस्युस्तानीतियवनेरि
तं ६९ पणफरंयथा २।५।८।११ आपोक्लिमेसंस्थितानिशकलानितुयानिवै॥ अतीतसूचकानिस्युरित्येतद्यावनंमतं॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

७०आपोह्लिमं ३।६।९।१२ संख्याधिकानिपञ्चानिसुः सकलानिसुरेश्वरी ॥ साक्षित्वेनानिसर्वेषांमूकप्रश्नेचकारणं ७१
मूकप्रश्नस्यचस्थानंसमग्रंतत्फलंचवै ॥ एतेभ्यःशकलेभ्यश्चकथनीयंविनिश्चितं ७२ अब्जस्लामस्तरेनामजनातीन
नरःशुभः ॥ कृपापात्रत्वमापन्नस्त्रेश्वरस्यशुभोदयः ७३ तेनोक्तमिन्कलावेतिसंज्ञितंमतमुत्तमं ॥ एतत्स्मृतंविनासर्वं
फलंतुविफलंभवेत् ७४ इदंफलंतुमुख्यंहिप्रश्नस्तुसफलोभवेत् ॥ एतस्यलोकनविधिर्लिख्यतेयवनेरितः ७५ सर्वेशुभा
शुभंयेनविधिनाज्ञायतेध्रुवं ॥ पाशचालनयोगेनशकलानितुषोडश ७६ उत्पाद्यपितामह्प्रथमंततस्तेभ्यःपुनस्तथा ॥ प्रथ
मात्पंचमादेवशकलंकार्यमुत्तमं ७७ द्वितीयात्षष्ठकात्चैकंकार्यंदैकशुल्लोत्तमं ॥ तृतीयात्सप्तमादेकंविधेयंशक
लंशुभं ७८ चतुर्थादष्टमादेकंशकलंकार्यमेवच ॥ अनेनविधिनाकार्यंशकलानांचतुष्टयं ७९ एतच्चतुष्टयंचैवशक
लानांविनिश्चितं ॥ उंमहान्तेनिविख्यातंजातमेतत्शुभोदयं ८० एतच्चतुष्कसंकाशात्शकलानांचतुष्टयं ॥ अन्यत्यत्न
निःसृतंनवास्तितत्त्ववातोनिगद्यते ८१ इन्किलावमतस्यैकःस्वभावःपरमाद्भुतः ॥ उंमहान्तंयथास्यात्वैनवानंस्यात्शैव
च ८२ यान्येवचोम्महान्तस्यशकलानिभवन्तिहि ॥ तान्येवचनवानस्यशकलानीतिनिश्चितं ८३ एवंकृतेचप्रस्तारेशक
लानांविनिश्चितं ॥ जमानमेवशकलंसमायातितुलागृहे ८४ हाविलह्यनश्चेत्स्यात्उत्पन्नंहिजमानकं ॥ नहातु

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· कथनीयंहि फलमायकरंतुधैः ८५ खारिजहूयनश्चेत्सुरुमन्नं चजमानकं नदान्तुकथनीयं स्यान्फलंव्ययकरंतथा
२९ ८६ मुनकलीवहूयानन्नैव यदि स्यान्तुजमानकं ॥ इतश्चेत्तन्स्वभ्रमणसूचकंफलमादिशेत् ८७ साबितहूयनश्चेवय
दिस्यान्तुजमानकं ॥ तदासाधारणंज्ञेयंयथासंस्थंफलंतुधैः ८८ एतानिशकलानिस्युर्यदाशुभतराणिच ॥ तदान्तुसुखरू
पेणफलंज्ञेयंविचक्षणैः ८९ एतानिशकलानिस्युर्यदाक्रूरतराणिच ॥ तदान्तुक्लेशरूपेणफलंज्ञेयंविचक्षणैः ९० इत्किलाव
मतंसर्वंयथाप्रोक्तंतथैवच ॥ साय रेतिमतंचात्रलिख्यतेयवनेरितं ९२ अत्रापिसर्वकार्याणितथासर्वमनोरथान् ॥ प्रश्नकाले
प्रकुर्वीतयथाहुर्यवनःपुरा ९३ इस्तखारिजसंज्ञान्तुमुस्तखारिजसंज्ञितं ॥ प्रश्नस्थानस्यशकलानमुस्तखारिजकंतथा
९४ उत्पन्नंशकलंकार्यंतस्मात्सर्वंफलंदिशेत् ॥ आख्यानंक्रियतेचास्ययथाचास्यविधिस्मृतः ९५ रमलंतुपुराकुर्यात्पाश
चालनयोगतः ॥ तेभ्यउत्पादनीयानिशकलानितुषोडश ९६ एततशकलद्वंद्वंतुइस्तखारिजसंज्ञितं ॥ एततशकलद्वंद्वं
तुयदुत्पन्नंभवेत्किल ९७ मुस्तखारिजसंज्ञंतुतत्प्रोक्तंयवनैःपुराः ॥ सुचिह्नादेतदपिलिख्यतेयवनेरितं ९८ एततशकल राम·
द्वंद्वंतुयत्स्थानंप्रथमंभवेत् ॥ द्वितीयंचतृतीयंचचतुर्थंस्थानमेवच ९९ एततस्थानस्थितान्येवशकलानितुयानिवै ॥ तेषांतुश २९
कलानांवैयेस्युःपावकबिंदवः १०० तैरेकंशकलंकार्यंउत्पन्नंतुविशेषतः ॥ पुनस्तथैवतद्वंद्वंयत्स्यात्स्थानचतुष्टयं १०१ अष्ट

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मंद्वादशं चैवमत्रु संख्यं १४ तुलागृहं १५॥ एतत्स्थानस्थितान्येव शकलानि तु यानि वै २ तेषां तु शकलानां हि येस्तु मौक्तविंद
वः॥ तैरेकं शकलं कार्यं उत्पन्नं तु विशेषतः ३ पुनस्तथैव तद्दूरे यत्स्यात्स्थानचतुष्टयं॥ पंचमं षष्ठमं चैव सप्तमं चाष्टमं तथा
४ एतत्स्थानस्थितान्येव शकलानि तु यानि वै॥ तेषां तु शकलानां हि येस्तुः कीलालविंदवः ५ तैरेकं शकलं कार्यं उत्पन्नं तु वि
शेषतः॥ पुनस्तथैव तद्दूरे यत्स्यात्स्थानचतुष्टयं ६ स्थानमेकादशं चैव तथा स्थानं त्रयोदशं॥ नवमं स्थानकं चैव प्रथमं स्था
नमेव च ७ एतत्स्थानस्थितान्येव शकलानि तु यानि वै॥ तेषां तु शकलानां तु येस्तुः पार्थिवविंदवः ८ तैरेकं शकलं कार्यं उ
त्पन्नं तु विशेषतः॥ यत्तु कृशानुविंदूनां शकलं तु विनिर्मितं ९ आग्नेयं शकलं तत्तु विजानीयात्सुयुक्तितः॥ शकलं वायुविंदू
नां निर्मितं यत्तु यत्नभवेत् १० शकलं वायवीयं तत्तद्ज्ञेयमत्र विचक्षणैः॥ शकलं जलविंदूनां यदुत्पन्नं भविष्यति ११ आप्यं तत्श
कलं ज्ञेयं नात्र कार्या विचारणा॥ यत्तु पार्थिवविंदूनां शकलं जायते ध्रुवं १२ पार्थिवं तत्तु विज्ञेयं संज्ञा चैषा कृतास्ति च॥ आग्नेयं शक
लं यत्तु पार्थिवं चैव यत्स्मृतं १३ एतयोस्तु सकाशाद्वै शकलं जायते ध्रुवं॥ अप्यं तु शकलं यत्स्याद्वायवीयं तथैव च १४ एतत्शक
लतश्चान्यत् शकलं जायते ध्रुवं॥ एतत् शकलयुग्मात्तु कार्यं शकलमुत्तमं १५ सुरखारिजसंज्ञं तु जानमेतत्तु निश्चितं॥ सुरखा
रिजसंज्ञास्त्र तथैव शकलास्तु तः १६ स्वप्रभस्थानसंस्थान्कुर्यात् शकलमुत्तमं॥ एतत्स्थानशकलात्सर्वं फलं वाच्यं मनीषिभिः॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

दाखिलं वा रवाशिजं वा सावितं प्रत्नकलीबकं ॥ यच्छतनं स्थानस्थानतद्दै फलं तदनुरूपतः १८ शुभे तु शाकले सौम्यं फलं वाच्यं मनीषि
भिः ॥ अशुभे शाकले चैव फलं चाशुभमीरितं १९ इदानीं प्रोच्यते चात्र प्रश्नस्य दिवसावधिं ॥ वह्ला चार्यमतं चात्र प्रश्नवासरमानके २०
प्रश्नस्य दिनसंख्या या जनानीयदवोचत ॥ तदत्र लिख्यते सर्वं यथा शास्त्रानुरूपतः २१ रमले तु कृते तस्मिन् यत्किंचित् शकलं यदि ॥
संख्यास्थान स्वके चेत्स्यात्ततः संख्यां समादिशेत् २२ अथवा शकलं किंचित् स्वसंख्यास्थानके न चेत् ॥ तदा यत्तु प्रकर्तव्यं तदिहैवोच्य
ते धुना २३ स्वप्रश्नस्थानके यत्तु तस्मिन्स्यत्तु फलं भवेत् ॥ स्थानाभ्यन्तु शकलं यत्स्यात्तद्द्वययोगतः २४ उत्पन्नं शकलं कार्यं तद्य
स्मिन्स्थानके भवेत् ॥ दिनसंख्याफलं वाच्यं सर्वं तदनुरूपतः २५ संख्यास्थलं यत्तु शकलस्य यस्य तत्स्थानसंख्या च विलिख्यते त्र ॥
यद्दृष्टिपातेन फलं सुवाच्यं संख्याद्वयं वै दिवसावधेश्च २६ केनचित्पृष्टं मम कार्यं कति दिनमध्ये भविष्यति तदा दृष्टव्यमिदम् १ ३
६ १० १५ २१ २८ ३६ ४५ ५५ ६६ ७८ ९१ १०५ १२० १३६ प्रथमे रूप १ संख्यास्थानद्वितीये तु गुणाः स्मृताः ॥ तृतीये ३ रससंख्या च चतुर्थे दशसं
मिता २७ पंचमे तिथिसंख्या च षष्ठे चैवैकविंशति २१ ॥ सप्तमेऽष्टाविंशतिश्च २८ षट्त्रिंशत् ३६ चाष्टमे मताः २८ नवमे पंचचत्वारि
४५ दशमे पंचपंच च ५५ ॥ एकादशे षट्षष्ठिर्द्वादशे चाष्टसप्तत ७८ ॥ २९ ॥ त्रयोदशे रूपनंदा ९१ पंचखेंदु १०५ श्चचतुर्दशे ।
खनेत्रेंदु १२० पंचदशे षोडशे षट्त्रिभूमयः १३६ ॥ ३० स्थानानां कासंज्ञितास्त्वेते गणनांकास्तथैव च ॥ इयमेव हि मर्यादा प्रश्नवा
सरलोचनाः २०३ ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सरवेतुधैः ३२ जंगवारोह्नवाश्चापिमानवंनिमतंत्विदं। परंत्वत्रविशेषश्चक्रियतेनैस्तुकथ्यन ३२ नरहेंसंप्रवक्ष्यामियथायवनभा
षिते फरहालहाणानवेद रिवलवयाजनरीककञ्जुलखारीज हुमरांकीशत्रुस्तुत्वा रिजउल्के जितिमायनसद्वारिवलानवेस्वामिज्ञ
नकीयलखद्‌कञ्जुलजमानाद्‌ह्यानिक्रमशः स्थानेषुप्रथमतोयोजयेत्॥ मस्त्रस्थानेतु शकलंभविष्यतिचपश्चथा॥ एतत्स्यक्रा
रं संवक्ष्येयथाहयवनःपुरा॥ अंकानांस्थानभेदेनगणनाचात्रकथ्यते ३३ एकः १ द्वा २ त्र्य ४ नग ७ रुद्र ११ भूमिपतयो १६ द्वाविंश
ति २२ नेदयुक् २९ सप्तत्रीणि ३७ षडश्चयः ४६ षड्विंशवः ५६ सप्ताग ६७ नंदाचला ७९॥ अंकाः ९२ षट्‌खभुवो १०६ विधुद्विशशि
१२१ धृक्संख्येयमुक्ताक्रमात् स्थानेषुनृपोन्मितेषुशकलस्यादौफरहास्यस्यच॥३४॥ द्वि २ त्रि ३ बाण ५ स्यार्के १२ समेंदव १७
अनलयुगं २३ त्रान्त्रिकं ३० चाष्टरामा ३८ सप्ताम्नायाश्च ४७ सप्तेषव ५७ वसुरस ६८ खाष्ट ८० त्रिनराहुयाश्च ९३ सप्ताका
शेंदुसंख्या १०७ नयनयुगाभुवः १२२ संप्रयुक्ताः पुराणैः संख्येयंस्थानभेदैर्नृपतिपरमितेनिंष्विनालखयाणे॥३५॥ रामा ३ वे
दा ४ रसा ६ हका ९ गुणभुव १३ गजभू १८ वेदनेत्रेंदु २४ रामा ३१ नंदत्र्य ३९ खाब्धि ४८ नागेषव ५ नवरसाः ६९ रूपकाष्टा ८१
ब्धिनंदाः ९४॥ नागाखेंदुश्च १०८ संख्यात्रिनयनरजनीनायकाः १२३ श्चक्रमेणप्रोक्ता संख्या नवेशाखिलदहशकलेषोडशास्था
नभेदान् ॥ ३६ वेदा ४ सायक ५ सप्त ७ दिक् १० मनु १४ नवेंदी १९ युद्वि २५ नेत्राग्नयः ३२ खाब्धय ४० काब्धि ४९ नवेषवः ५९

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. खगिरयो ७० द्वष्टे ८२ त्रुनंदा ९५ ह्वया॥ नंदाकाशभुवो १०९ युगद्विशशिनः १२४ प्रोक्ता वयाजाह्वये स्थानेः षोडशभिः पृथ
३१ कृत्य वह्नमा संख्या स्थिर्नांकाइमे ३/७ ॥३७॥ बाणा ५ श्चैव रसा ६ दृष्ट ८ रुद्र ११ तिथयः १५ खवह्नि २० गनेत्रा २२ ईमरा ३३ रूपाब्धयः
४१ खबाण ५० खांग ६० गणना रूपाचला ७१ एकाष्टक ८३॥ षण्णंदा ९६ खशिवाः ११० शरद्विशशिनः १२५ प्रोक्ता नकी नामके।
स्थानेः षोडशभिर्द्विर्युज्य विधिवत् संख्या स्थिर्नांकाइमे॥ ३८॥ रस ६ नगा ७ नव ९ सूर्या १२ भूमिपा १६ श्चैकविंश २१ त्र्य
न युगल २७ वेदत्रि ३४ द्विवेदौ ४२ कुबाणाः ५१॥ विधुरसं ६१ नयनागा ७२ श्चाष्ट ८४ सप्तांककश्च ९७ शशिशिव १११ खसूर्या
१२६ श्चानवे खारिजेसुः ३९ ॥३९॥ सप्ताष्टौ ७।८ दश १० विश्व १३ मेघ १७ नयनद्वय २२ वह्नि २८ पंचत्रिकं ३५ त्र्यब्धि ४३ द्वीषु ५२
विलोचनांग ६२ गुणसप्त ७३ घष्ट ८५ नागांकका ९८॥ नेत्रेंदु द्विजराजका ११२ गिरिविरासीदृन्मिता १२७ साधिनाएनेकाह्नम
राह्वये च शकले स्थानेः पृथक्कदर्शिताः ४०॥ अष्टावंका ८ । ९ श्च रुद्रा ११ मनव १४ गजभुव १८ स्त्रिवह्नि २३ नंदाक्षि २९ संख्या
षट्त्रिंशन् ३६ वेदवेदाः ४४ त्रिशर ५३ गुणरसाः ६३ वेदशैला ७४ रसाष्टौ ८६॥ नंदांका ९९ गुणरूपशीतकिरणा ११३ ना राम.
गाक्षिरूपाह्वया १२८ प्रोक्ताश्चांकीशके नृपोक्षितमहास्थानेः क्रमात् रंमले ४१॥ नंदा ९ काष्ठा १० श्च सूर्या १२ तिथय १५ न ३१
वभुवो १९ वेदनेत्राः २४ खरामाः ३० सप्तत्रीणी ३७ त्रुवेदा ४५ जलाधिशरमिताः ५४ सागरांगा ६४ स्तथैव॥ पंचांगाः ७५

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सप्तनागाः ८७ शून्य १०० जलधिशिवा ११४ नंदनेत्रेंदुसंज्ञा १२९ प्रोक्ताः स्थानक्रमेणप्रकरमिहमहोकअक्षरवोलसंज्ञे ॥
४२॥ दिक् १० रुद्राः ११ विश्व १३ भूपा १६ नख २० शरनयना २५ रूपरामा ३१ ष्टरामाः ३८ षट्वेदा ४६ पंचबाणाः ५५ शररस
६५ रससप्ता ७६ ष्टनागा ८८ स्तथैव ॥ रूपाकाशेंदु १०१ संज्ञाशरशिव ११५ गगनाग्नींदु १३० संख्याक्रमेण प्रोक्ताः स्थानेश्वतु
ल्लाह्वयशाक[illegible]वरे सर्वकार्यार्थसिध्यै ॥ ४३॥ रुद्रा ११ र्का १२ मनु १४ मेघ १७ रूपनयनाः २१ षट्नेत्र २६ नेत्राग्नयो ३२ नंद
त्रीणि ३९ चसप्तवेद ४७ रसपंचा ५६ गारसा ६६ गाचलाः ७७ ॥ नंदाष्टौ ८९ नयनाबरेंदु १०२ रसभूभु ११६ भूत्रिभू १३१ स्व
क्रमात् स्थानांकागदिता नृपोन्मिता गृहसनईजनितमायके ॥ ४४॥ सूर्याः १२ विश्व १३ तिथि १५ स्तथाष्ट धरणी १८ द्वाविंशतिः २२ स
प्तयुक् २७ देवाः ३३ खाब्धि ४० गजाब्धि ४८ सप्तशरका ५७ सप्तांग ६७ नागाचलाः ७८ ॥ पूर्णांका ९० नलखेंदु १०३ सप्तकुभु
वो ११० द्वित्रींदु १३२ संज्ञाक्रमात् प्रोक्तानुसुहृत्खिलेनृपमितैः स्थानैः पुरासूरिभिः ॥ ४५॥ विश्वा १३ ब्धींदु १४ रसेंदु १६ नंद
कु १९ गुणानेत्रे २३ गजाक्षीणिच २८ वेदाग्नींदु ३४ समुद्र ४१ नंदजलधि ४९ श्चाष्टेषु ५८ नागारसाः ६८ ॥ नंदाद्रीं ७९ इंदुनवा
९२॥ ब्धिपूर्णशशिनः १०४ अष्टेंदुभू ११८ देवभूः १३३ प्रोक्ताः स्थानविभागशः सुशकले संज्ञास्तरीकाह्वये ॥ ४६॥ इंद्रा १४ धींदु
१५ घना १७ नखा २० जलधियुक् २४ नंदद्वि २९ पंच[illegible]यो ३५ नेत्राब्ध्यं ४२ वरबाण ५० नंदविशिखा ५९ नंदांग ६९ खाष्टौ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· ८० तथा॥ द्यंका ९१ पंचखभू १०५ नवेंदु धरणी १९९ वेदा स्त्रिरूपास्तथा २३४ प्रोक्ताः कुजलखात्रिजेनृपमितैः स्थानैः क्र
३२ मान्निसिनं ४७ तिथ्यं १५ गेंदु १६ गजेंदु १८ रूपनयने २१ पंचाश्वि २५ शून्याग्नयः ३० षद्रामाः ३६ त्रियुगानि ४३ रूपविशि
खा ५१ षष्ठि ६० स्तथासप्ततिः ७०॥ एकाशीति ८१ धनंजयांक ९३ रसदिग् १०६ रवाश्वींदु १२० बाणत्रिभूः २३५ संख्यास्सानवि
भागशो निगदिताः पूर्वैर्जैमानाह्वये ॥ ४८ भूपा १६ मेघ १७ नवेंदु १९ नेत्रयुगलं २२ गाश्वी २६ दुरामा ३१ स्तथासप्तागन्य ३७
ब्धि समुद्र ४४ नेत्र विशिखा ५२ रूपांग ६१ रूपाचला ७१॥ ध्यष्ट ८१ श्चांक ९४ नगांबरेंदु १०७ कुरवि १२१ षट्विश्व संज्ञाः १३६
क्रमान्प्रोक्तास्तुनखात्रिजेनृपमितैः स्थानैः सदांकाद्यमे ॥ ४९॥ ववेराणां मते चेदं यच्चतुर्दशके गृहे॥ विलोकनीयं चद्रुधारमला
दर्शमित्यतः ५० चतुर्दशं तु यत्स्थानं तत्र यच्चक्रकलं भवेत्॥ तत्संख्याप्रविलोक्याथ संपश्येत्पुनरागतं ५१ पुनस्तद्वेवशकलंक
दाचिद्रागतं भवेत्॥ तद्देतद्धस्महांताद्येचतुष्केतु समागतं ५२ इत्यालोक्य प्रकुर्वीत संख्यापूर्वी विलोकतो॥ संख्यादिनानामुम
हानकेस्यात्तु सप्तकानां च नवानकेवे॥ मासस्य संख्यास्तु नवल्लिदानेस्तु वर्षसंख्या च जवायदाने ५३ लह्याणे विरद्यः ७ प्रो॥ राम·
क्तारसाः ६ कजदद्राक्षिले॥ कुजलखात्रिजकेवेदाः ४ सप्ततिश्च ७० जमानके ५४ त्रयोदशा १३ फरास्वेतु पंचाशत् ५०३ ३२
लकाह्वये॥ अंकानां गणना प्रोक्ता चांकीशेष्येक सप्ततिः ७१॥ ५५ कुमरायां नव ९ प्रोक्ता वयजे च द्विसप्ततिः ७२॥ नृपाः १६

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तुस्तुनस्वारीजेविंशति २० त्रुंस्तुद्दारिवले ५६ आनवेस्वारिजेवेद्ग ४ नवनाड्हेसप्तति ७० मेना ॥ आनवेदारिवसेभूपा १६ त्रिंश
न् ३० संख्ये ज्जिमायके ॥ ५७ ॥ नरीखेषिग्व १३ संख्यास्यान् दिनसप्तक मा समाः ॥ उंमहांनादिके नैवज्ञान अंविवुधैः सदा ॥
भिन्नदेशस्थितानां च मतनमन्यत्तु वर्ण्यते ॥ वहूक्तिसंमतं तत्तु लिख्यते च मया पुनः ॥ मध्य
मस्थाने शकलं मध्यस्थानं स्थितं च यत् ५९ उभयोस्तु सकाशाद्वै कार्यं शकलमुत्तमं ॥
अहस्रादि चतुष्केन तत्र स्यात्तु नरागतं ६० फलं तदनुसारेण गणनायाः स्फुटं भवेत् ॥
आहदंस्तु भमाश्रानं मियानं तरल्लूफतं ६१ चतुष्कमेतत्संप्रोक्तं स्फुटं यवनभाषया ॥ आ
हादेति च संज्ञा दै विषमांके तु निश्चिता ६२ एकनोनखलपर्यन्तं विषमांकाः प्रकीर्तिताः ॥ द
शके ऽश्रानसंज्ञा स्यात् मियांततिशतं स्मृताः ६३ उल्लूफेतेति साहस्रं संज्ञं संयवनैःकृता ॥
एतन्मध्ये तु शकलं यस्याहादगतं भवेत् ६४ नरादिवससंख्यानु नात्र कार्या विचारणा ॥
आश्राने शकलं यत्तु यदि स्यात्तु समाहितं ६५ वर्षसंख्यान दाप्रोक्ता यवनानां मतं यतः ॥
आहदादि चतुष्के तु द्वित्रितुर्यक्रमेण च ६६ यच्चाग्रयश्च भवेत्तत्र शकलं पुनरागतं ॥

७	९	४	७०
२३	५०	७२	२८
७२	१६	२०	४
७०	१६	३०	२३

॥ इति षोडशकलानामवधिचक्रम्

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ नष्टानष्टावर्षमासदिवसाः सम्यक्कानि च ई७ कथितं तनुभवनं यथा मति यवनानुरूपं च ॥ द्वितीयं धनभवनं लिख्यते मानः सुरे
३३ स्थानि ई८ धनस्थाने त्रये प्रश्नाः कर्त्तव्यास्तान् लिखामि च ॥ धनस्थाने धनस्यापि हृते क्रयविक्रयोः ई९ वित्तमासेमत्याप्र

111·	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1·11	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
···1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
·1··	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
11·1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
1···	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
·111	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
··1·	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्माऽकस्मात्त्वागौगमेनथा ॥ मेघानांवर्षणप्रश्नः समर्घार्थेतथैवच ७० दुर्भिक्षस्यचये प्रश्नाः सर्वेतेत्रधनेगृहे ॥ विलो
कनीयाः सनतंसुभासुभफलेप्सुभिः ॥७१॥ त्वादौचधनप्रश्नः सोच्यतेसुरसुंदरि ॥ द्वाविंशंकलचैवप्रथमस्थानकेयदि

··॥	१६	१७	१९	२२	२६	३१	३७	४४	५२	६१	७१	८२	९४	१०७	१२१	१३६
॥॥	१५	१६	१८	२१	२५	३०	३६	४३	५१	६०	७०	८१	९३	१०६	१२०	१३५
·।·।	१४	१५	१७	२०	२४	२९	३५	४२	५०	५९	६९	८०	९२	१०५	११९	१३४
·।··	१३	१४	१६	१९	२३	२८	३४	४१	४९	५८	६८	७९	९१	१०४	११८	१३३
॥··	१२	१३	१५	१८	२२	२७	३३	४०	४८	५७	६७	७८	९०	१०३	११७	१३२
।··।	११	१२	१४	१७	२१	२६	३२	३९	४७	५६	६६	७७	८९	१०२	११६	१३१
·॥·	१०	११	१३	१६	२०	२५	३१	३८	४६	५५	६५	७६	८८	१०१	११५	१३०
।·।·	९	१०	१२	१५	१९	२४	३०	३७	४५	५४	६४	७५	८७	१००	११४	१२९

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ ७२॥ द्वितीयस्थानके वापिदारिवलंशकलंभवेत्॥ त्रयोदशेस्थानकेचनदेवप्रनरागतं ७३ चतुर्दशेवास्तुभस्थाने
३४

≡	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
व॰	व॰	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व
मास दिन	मा॰ दि॰ १	मा॰ दि॰ २	मा॰ दि॰ ३	मा॰ १ दि॰ ४	मा॰ दि॰ १ २	मा २ दि॰॰	मा॰ २ दि १०	मा २ दि १०	मा ३ दि॰॰	मा ३ दि १०	मा ४२ दि २०	मा ४ दि॰॰	मा ४ दि १०	मा ४ दि २०	मा ५ दि॰॰	मा ५ दि १०
≡	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१
व॰	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व	व
मा॰ दि	मा॰ दि	मा॰ दि॰ ३	मा॰ दि॰ ४	मा॰ दि॰ ५	मा॰ दि॰ २	मा॰ दि॰ २ १०	मा॰ दि॰ २ २०	मा॰ दि॰ ३ ॰॰	मा॰ दि॰ ३ १०	मा॰ दि॰ ४ ॰॰	मा॰ दि॰ ४ १०	मा॰ दि॰ ४ २०	मा॰ दि॰ ४ २०	मा॰ दि॰ ५ ॰॰	मा॰ दि॰ ५ १०	मा॰ दि॰ ५ २०

राम॰ ३४

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२
व०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मा. हि. ३	मा. हि. ४	मा. हि. ५	मा. २ हि. १६	मा. २ हि. १०	मा. २ हि. २०	मा. ३ हि. २०	मा. ३ हि. १०	मा. ४ हि. ..	मा. ४ हि. २०	मा. ५ हि. १०	मा. ६ हि. ..	मा. ७ हि. १०	मा. ७ हि. २०	मा. ९ हि. १०	मा. २ हि. ..

४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२	३
व०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	२
मा. हि. ४	मा. हि. ५	मा. हि. ६	मा. हि. ७	मा. २ हि. २०	मा. ३ हि. ..	मा. ३ हि. १०	मा. ३ हि. २०	मा. ४ हि. २०	मा. ५ हि. १०	मा. ६ हि. ..	मा. ६ हि. २०	मा. ७ हि. ..	मा. ८ हि. ..	मा. १० हि. ..	मा. २ हि. ..

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र. सि. ३५

=५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२	३	४
व.	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मा. दि. ५	.. दि. ६	.. दि. ७	.. दि. ८	३ दि. ९	४ दि. १०	४ दि. २०	५ दि. ००	९ दि. २५	१ दि. ००	४ दि. ००	७ दि. ००	२ दि. ००	७ दि. ००	३ दि. ००	१ दि. ००

=६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२	३	४	५
व.	०	०	०	१	०	१	१	०	०	०	१	२	४	५	६
मा. दि. ६	.. दि. ७	.. दि. ८	.. दि. ९	४ दि. ००	५ दि. ००	११ दि. ००	२ दि. ००	३ दि. १०	३ दि. २०	४ दि. ००	१ दि. ००	३ दि. ००	५ दि. ००	५ दि. ००	६ दि. ००

राम. ३५

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२	३	४	५	६
वर्ष.	०	०	०	०	०	०	०	१	२	२	२	७	६	७	३
मास दि. ७	० दि. ८	० दि. ९	० दि. १०	३ दि. २०	४ दि. ०	४ दि. २०	४ दि. ७	४ दि. ७	४ दि. २०	० दि. २०	२ दि. २०	९ दि. ७	९०० दि. ०	० दि. १०	३ दि. २०

८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२	३	४	५	६	७
वर्ष.	०	०	०	०	०	०	०	०	१	३	३	४	५	६	१७
मास दि. ८	० दि. ९	० दि. १०	० दि. ११	४ दि. ०	४ दि. ८	४ दि. १८	४ दि. २०	४ दि. २५	६ दि. ०	३ दि. ५	२ दि. १०	४ दि. ०	५ दि. ०	५ दि. ०	१ दि. ०

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. ३६

÷ ९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२	३	४	५	६	७	८
व०	०	०	०	०	१	१	१	२	३	३	४	५	९	१६	७
मास दिन ९	०० दि० १०	०० दि० ११	०० दि० १२	६ दि० ७	१ दि० ३	७ दि० ७	१० दि० ००	८ दि० ००	८ दि० ००	९ दि० ००	४ दि० ००	५ दि० ००	९ दि० ००	०० दि० ००	०० दि० ००

÷ १०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२	३	४	५	६	७	८	९
व०	०	०	०	१	१	१	२	२	५	८	२	१३	१६	१९	२२
मास दिन १०	०० दि० ११	०० दि० १२	०० दि० १३	१ दि० ००	४ दि० ००	८ दि० ००	२ दि० ६	६ दि० ७	५ दि० ००	२ दि० ७	१० दि० ००	८ दि० ००	७ दि० ७	२ दि० ००	९ दि० ३

राम. ३६

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

÷ ११	१२	१३	१४	१५	१६	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
चं.	०	०	०	१	२	१	१	३	३	४	६	६	२	२४	४०
मा. दि. ११	.. दि. १२	.. दि. १३	.. दि. १४	४ दि. ..	८ दि. ..	१० दि. ..	५ दि. ..	१६ दि. ८	९ दि. ..	१ दि. ..	८ दि. ..	२ दि. ..	९ दि. ..	.. दि. ..	.. दि. ..

÷ १२	१३	१४	१५	१६	१	२.	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
बु.	०	०	०	१	१	२	२	२	१३	१६	१९	२१.	२४	४	२०
मा. दि. १२	... दि. १३	.. दि. १४	.. दि. १५	८ दि. ७	.. दि. ११	२ दि. ..	८ दि. ..	२ दि. ..	८ दि. ..	.. दि. ..	.. दि. ..	९ दि. ..	५ दि. ..	१० दि. ..	.. दि. १

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ ३७

ई॰ १३	१४	१५	१६	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
व॰	०	०	०	०	०	०	१	१	१	१	२	२	२	३	०
मा॰ दि॰ १३	.. दि॰ १४	.. दि॰ १५	.. दि॰ १६	३ दि॰ ८	६ दि॰ १८	९ दि॰ २५	७ दि॰ ..	४ दि॰ ..	८ दि॰ ..	२ दि॰ ..	२ दि॰ ..	५ दि॰ ..	८ दि॰ ..	२ दि॰ ..	४ दि॰ ..

ई॰ १४	१५	१६	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
व॰	..	..	..	..	..	१	१	१	२	२	२	३	३	३	६
मा॰ दि॰ १४	.. दि॰ १५	.. दि॰ १६	.. दि॰ १७	६ दि॰ १७	९ दि॰ २५	१ दि॰ ..	७ दि॰ ..	१० दि॰ ..	२ दि॰ ..	५ दि॰ ..	८ दि॰ ..	३ दि॰ ..	४ दि॰ ..	६ दि॰ ..	९ दि॰ ..

ई॰ १५	१६	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
व॰	०	०	०	३	१	१	१	२	२	१२	५	५	७	८	९
मा॰ दि॰ २५	.. दि॰ १६	.. दि॰ १७	.. दि॰ १८	५ दि॰ ..	२ दि॰ ..	४ दि॰ ..	१० दि॰ ..	२ दि॰ ..	५ दि॰ ..	८ दि॰ ..	५ दि॰ ..	.. दि॰ ८	२ दि॰ ..	९ दि॰ ..	९ दि॰ ..

ई॰ १६	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
व॰	..	..	..	७	७	७	७	३	३	४	५	६	७	८	१३
मा॰ दि॰ १६	.. दि॰ १७	.. दि॰ १८	.. दि॰ १९	१ दि॰ ४	४ दि॰ ..	७ दि॰ ..	२ दि॰ ..	३ दि॰ २	६ दि॰ ..	४ दि॰ ..	४ दि॰ ..	१ दि॰ ..	२ दि॰ ..	२ दि॰ ..	४ दि॰ ..

राम॰ ३७

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तदैवपुनरागतं ॥ तदातुधनलाभःस्यात् यथाहयवनःपुरा ७४ अथवाशकलं उक्तानकीयलखदंवदे ॥ यदिपंचदशे
स्थानेभवेत्चैवसमागतं ७५ तदाचिरेणलाभःस्यादित्याहयवनःपुरा ॥ अथवैनेपुगेहेपुखारिजंशकलंभवेत् ७६ धन
लाभस्तदानेस्यादितिप्रोक्तंपुराविदैः ॥ अथवाप्रथमस्थानात्यावत्पंचदशंगृहं ७७ यानिवैशकलानिस्युस्तेषांयेविंदवो
मताः ॥ युग्मयुग्माश्वनेसर्वेकार्याएकत्रसवहि ७८ द्वाभ्यांविभज्ययत्शेषंफलंतदनुरूपतः ॥ एकशेषेधनप्राप्तिर्द्वाभ्यांनैव
धनागमः ७९ द्वितीयकेथवास्थानेयदिकुलदाखिलं ॥ अतवेदाखिलंवापितथानुस्तुद्दाखिलं ८० एतानिशक
लानिस्युस्तथैवपुनरागमः ॥ प्रथमेविंशसंख्येवातथैवचचतुर्दशे ८१ अनायासेनसौख्येनधर्मार्जितधनागमः ॥ आनंदे
नैवज्ञायेतेनात्रकार्याविचारणा ८२ अथवाकोशशकलं धनस्थानेयदागतं ॥ अन्यायोपार्जितंद्रव्यंबहुकष्टेस्तदाप्नुयात्
८३ लद्यानंशकलंयद्गतथानुस्तुखारिजं धनस्थानेयदायातंतदास्याद्धनागमः ८४ परंत्वितस्ततस्तस्यबहिरेव
व्ययोभवेत् ॥ फरास्यंशकलंचैववयाजंचतरीखकं एतानिशकलानिस्युर्धनस्थानेगतानिचेत् ॥ तदाचिरेणलाभः
स्यात्द्व्ययोपिभवेत्पुनः ८६ प्रास्तद्वाराश्यस्तस्यविद्याकामेनचैवहि ॥ दैवज्ञत्वंनास्तिपाकंभिषग्त्वंवायदाभवेत् ८७ तथा
लेखकविद्यावाआपारेणचतत्स्मृतं ॥ एतादृशेरुदमैस्तुधनप्राप्तिर्भवेत्किल ८८ अथवाकल्जलखारिजंस्थानवेखारिजं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. तथा ॥ ÷ ⁝ उक्ताद्रव्यं च शकलं न कोलुलकरं तथा ÷ ÷ ८९ एतानि शकलानि स्युर्धनस्थानगतानि चै । तदा धनस्य संला
३८ भो न भविष्यति सर्वथा ९० प्रथमस्थानके चैव द्वितीये रुद्रसंख्यके ॥ त्रयोदशे मनुमिते तथा पंचदशे गृहे ९१ दशविंशानि च
सौम्यानि शकलानि भवंति चेत् ॥ तदा धनस्य लाभः स्यान्नान्यथेति विनिश्चितं ९२ केन प्रकारेण धनं प्राप्तं स्यात्तत्प्रसंगवे ॥ कु
तश्चैतत्प्रोच्यते तत्र यथा यवनभाषितं ९३ प्रथमस्थानतश्चैव यावत्पंचदशं गृहं ॥ यानि स्युः शकलानीह तेषां येविंदवो मताः
९४ युग्मायुग्मास्तु ते सर्वे कार्या एकत्र एव च ॥ सप्तभिर्भाजितास्तेषां शेषतः फलमादिशेत् ९५ एकसंख्ये द्रव्यलाभो राज्ञो वा
प्यधिकारिणः ॥ द्विशेषे धनलाभस्तु स्त्रियो वा मित्रतो भवेत् ९६ त्रिशेषे धनलाभस्तु भवेल्लेखकवृत्तितः ॥ सुहृद्भ्यो वा ध
नप्राप्तिः कुत्रचिद्यात्रया थवा ९७ चतुःशेषे द्रव्यलाभः पितुर्वा निजवृत्तितः ॥ भूमेर्वा ग्रामतो वापि भविष्यति न संशयः ९८
पंचशेषे द्रव्यलाभः पुत्रेभ्यो विद्यया थवा ॥ विभागेभ्योपि मित्राद्वा भविष्यति न संशयः ९९ षट्शेषे धनलाभस्तु दासीपुत्रे
भ्य आहृतः ॥ अथवा दासदासीभ्यो भविष्यति न संशयः १०० सप्तशेषे द्रव्यलाभो विभागिभ्य उदाहृतः ॥ स्त्रीभ्यो वा कलहे नै राम
व भविष्यति न संशयः १०१ धनस्थानस्थितं यत्तु शकलं वै भविष्यति ॥ तस्माच्चतुर्दशस्थाच्च यदन्यच्छकलं भवेत् १०२ तद्द्व ३८
स्मिन्स्थानके प्राप्तं तस्मात्स्थानात्फलं दिशेत् ॥ लाभालाभादिकं सर्वं धनस्थोपि विनिश्चितं १०३ अथवा कुत्रचित्स्थानेना

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

गतं तत्र क्वचिद्यदि ॥ तच्छुकलस्वभावाद्धि फलं वाच्यं सदा बुधैः १०४ अथवा धनसंस्थानस्थितं यच्छुकलं भवेत् ॥ द्रष्टव्यं
ततस्तः कुत्र स्थाने चैव समागतं १०५ तत्स्थानस्य विशेषेण फलं वाच्यं सदा बुधैः ॥ अथवा कुत्र चित्स्थाने नागतं स्यात्पुनश्च
तत् १०६ तदा तच्छुकलस्थानमधिपत्येन यद्भवेत् ॥ तत्स्थानस्य स्वभावं वै फलं वाच्यं मनीषिभिः १०७ तरीकमुक्तान वरवा
रिजं च त्रयं धनस्थानगतं भवेच्चेत् ॥ तदा तु नास्त्येव हि पुच्छ — — कस्य धनं तथा तस्य परिश्रमोयं १०८ यद्वाल देशे लिखितं
विधात्रा धनादिकं तस्य तथैवागमः स्यात् ॥ त्रिवेषवृक्षः कृतकोकणो द्यमस्तथापि यत्नविनिर्मितोधिकं न १०९ धनस्य न्यूनाधिके प्रश्ने
द्रष्टव्यमिदमद्भुतं ॥ येन विज्ञानमात्रेण निश्चयो जायते नरः ११० धनस्थाने तु शकलं कजदाखिलमेव च ॥ आनवेदाखिलं
चैव नस्तदाखिलकं तथा १११ = = दाखिलं त्रितयं चैतच्छुभं यदि समागतं ॥ तदाधिकतरं द्रव्यं विज्ञेयं दैवसूचकैः ११२ धन
स्थाने कोशं क्रूरं = दाखिलं शकलं यदा ॥ तदा कृच्छ्रात् द्रव्यलाभो जायते सुविनिश्चितं ११३ अथवा धनसंस्थाने सौम्यं खा
रिजकं भवेत् ॥ लह्यानं शकलं चैव नस्त तवारिजकं तथा = ११४ समायातं यदा तर्हि धनप्राप्तिपरं व्ययः ॥ अथवा धनसंस्था
ने क्रूरं खारिजमागतं ११५ आनवे खारिजं चैव तथा कजलखारिजं ॥ समायातं यदा तर्हि धनहानिः समादिशेत् ११६ अथवा
धनसंस्थाने स्यादेतच्छुकलद्वयं ॥ हुमरा खं हि शकलं नकी यलखरं तथा = ÷ ११७ समायातं यदा तर्हि धनं हस्तगतं भवेत्

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

 परंनु स्थिरतां नैव प्राप्नुयादिति निश्चितं २१८ अथवा धनसंस्थाने चैन्नस्याच्छुकलत्रयं ॥ वयाजं च फरहारवं च नरीकं चेनिश्चि
 श्चितं [illegible] २१९ नरा धनव्ययश्चैव भविना सुखरूपनः ॥ अथवा धनसंस्थाने उत्कारव्यंशकलं भवेत् २२० धनहारंनन्तवद्धनं
नास्तीति निश्चितं ॥ अमुकस्य धनं चास्ति नास्तीति प्रश्नमेव हि २२१ एतद्धि लोकयेन्तत्र यद् ग्रेप्रोच्यते धुना ॥ अथवा धन सं-
स्थाने रुद्रसंख्ये गृहे तथा २२२ त्रयोदशे स्थानके च तथैव च चतुर्दशे ॥ कब्जहाखिलसंज्ञं च नत्वहाखिलकं तथा २२३ आनवे
हाखिलं चैव तथैव च वयाजके ॥ फरालत्थानकं चैव नरीकेज निमायके २२४ [illegible] एतानि शकलानि सुस्त
हास्तीति धनं दिशेत् ॥ नसंस्तेनानि च यदा नहा नास्तीति निर्दिशेत् २२५ [illegible]णोयमुद्दारो वा प्रश्ने स्मिन् प्रोच्यते धुना ॥ प्रथ
मस्थानके चैव धनस्थाने तथैव च २२६ लहानं च फरारवं च वयाजे जनिमायके ॥ नरीकं शकलं चैव तथा नस्तनवारिजं
[illegible] २२७ एतानि शकलानि सुस्तदा दानेति निर्दिशेत् ॥ अथवा प्रथमस्थाने धनस्थाने तथैव च २२८ अंकीसंकु
मरा चैव नकीयलरवदं तथा ॥ [illegible] समागतानि चैतानि तदा सत्कृपणो भवेत् २२९ अथवा प्रथमस्थाने धनस्थाने
तथैव च ॥ कब्जहाखिलकं चैव तथैवानवहाखिलं २३० जमातं च [illegible] यदा जातं दानादानानदानहि ॥ अथवा
प्रथमस्थाने धनस्थाने तथैव च २३१ चतुर्दशस्थानके च तथैव च त्रयोदशे ॥ एकादशे गृहे चैव यदा तच्छुक

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

...उल्का चानवेरवारीजं कज्जलं खारिजकं तथा॥ ÷:÷ एतानि चागतानि स्युर्लग्नाद्द्रव्यव्ययो भवेत् १३३
...पश्चिनादिभिर्योजैरोगारोग्यनिमित्ततः॥ अन्यथा तु व्ययो न स्यात्कदाकुत्रापि निश्चितं १३४ क्रयविक्रययोः प्रश्ने दृष्टव्य
मीदृशं क्रमात्॥ यदेतल्लिख्यते चात्र यवनानुमतं तथा १३५ विक्रेतुः स्थानकं प्रोक्तं प्रथमं यवनैः पुरा॥ विक्रेतुर्लाभभवनं द्वि
तीयं परिकीर्तितं १३६ क्रयकर्तुः स्थानकं तु सप्तमं परिकीर्तितं॥ एतस्य लाभभवनमष्टमं संस्मृतं बुधैः १३७ उभयोः स्थानकं द्व
द्वे चैकसप्तमसंज्ञिते॥ शुभानि शकलानि स्युर्मुन्कलीबाव्हयानि च १३८ एतान्येव पुनश्चेत्स्युर्द्वितीयेऽष्टमे तथा॥ एकादशे
गृहे चैव शकलानि यदा तदा १३९ क्रयविक्रययोः कान्तंसल्लाभं जायते ध्रुवं॥ अथवा धनसंस्थाने सौम्यं दाखिलमागतं १४० वि
क्रेता बहुधान हि विक्रयिष्यति निश्चितं॥ अथवा धनसंस्थाने सौम्यं खारिजमागतं १४१ गृहिष्यति तदा सर्वं ग्राहकाश्चेति निश्चि
तं॥ विक्रेतुरथवा स्थाने क्रूरं खारिजमागतं॥ तदा तु विक्रये किंचित्तस्मिन्न्यूनं प्रजायते॥ ग्राहकस्थानके चापि क्रूरं दाखिलमाग
40
तं॥ तदा तु ग्राहकस्यापि किंचिन्न्यूनं प्रजायते॥ अथवा शकलानि स्युः पूर्वोक्तभवनेषु चेत्॥ कज्जलं खारिजसंज्ञं तु चानवेरवारिजं त
था॥ इज्तिमायकसंज्ञं च उल्का वा यदि संगता ॥÷:÷ मिथ्याभूतो तदा ज्ञेयो बहुधा क्रयविक्रयौ॥ अथवा तेषु गेहेषु ... दिन।
तु चतुष्टयं॥ नरीकं शकलं चैव नथेवा नवदाखिल॥ इज्तिमायकसंज्ञं च वयाजारव्यं नथेव च॥ एतेष्वेव हि गेहेषु जमीनोक्त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र. सि. लंयदि ॥ समागतं नरा वाच्यं फलमेतन्मनीषिभिः ॥ नक्रयो विक्रयो नैव न च लाभः प्रजायते ॥ कुशलं चापि नैव स्यात्तत्र...
४० न तत्समीपके ॥ अथवा षष्ठकस्थाने द्रष्टव्यं न प्रयत्नतः ॥ येन विज्ञातमात्रेण सर्वं स्यात्सुलभं फलं ॥ षष्ठकस्थानके चैव न ग्राम्यस्या
च्छुकलं यदि ॥ विक्रयस्तु नरा सत्यं भविष्यति न संशयः ॥ अथवा षष्ठकस्थाने स्यादेतच्छुकलद्वयं ॥ लह्यानशकेलं सैव न ॥
यात्रु स्तुत्वा रिजं ॥ ⁝ ⁝ नरा शुभ नरैः स्थानां विज्ञेयो क्रयविक्रयौ ॥ अथवा षष्ठकस्थाने स्यादेतच्छुकलद्वयं ॥ कजलत्वारिज
कं चैव तथैवा नवखारिजं ॥ ⁝ ⁝ किं विद्धानि नरा ज्ञेया क्रयविक्रयवस्तुनि ॥ अथवा षष्ठकस्थाने स्यादेतच्छुकलत्रयं ॥ क
ज्जदाखिलकं चैव च स्याजेजतिमायके ॥ ⁝ ⁝ ⁝ नरा तुश्लथता ज्ञेया क्रयविक्रयवस्तुनः ॥ अथवा षष्ठकस्थाने स्यादेतच्छुकल
त्रयं ॥ अंकीशसुस्लाकुम्बा च नरा हानिं विनिर्दिशेत् ॥ ⁝ ⁝ ⁝ अथवा षष्ठकस्थाने स्यादेतच्छुकलत्रयं ॥ नरीकानवदाखीलेतु
लुह्दाखिलकं तथा ॥ ⁝ ⁝ ⁝ नरा मातेलाभदं स्यात्क्रयविक्रयकमेतत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने स्यादेतच्छुकलत्रयं ॥ फराव्हसनरीकं
वनकीयलखदं तथा ॥ ⁝ ⁝ ⁝ नरा तु विक्रयश्चैव किंचित्स्यान्नापि किंचन ॥ अथवा विक्रयश्चैव भविष्यति समग्रकः ॥ परं त्वग्रे राम.
मत्स्वामि धनं च लिखितं भवेत् ॥ भूम्यादिवृत्तिक्रयणे प्रश्नोयमुच्यतेधुना ॥ द्वितीयस्थानशकलं चतुर्थस्थानगं तथा ॥ ४०
...च्छुकलमेव च ॥ एतस्माच्छुकलात्सर्वं फलं वाच्यं मनीषिभिः ॥ अथवा शकलं चैतद्यदि सौम्यं च दाखिलं ॥ सौम्यं च

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नगभवे॥ [illegible]धः स्यात्क्षोभनतत्परः॥ अथवा शकलं चैतत्क्रूरं स्वारिजमेव च॥ क्रूरं तु मुन्कलीवं वा जायते यदि पश्यतां॥ सौ
म्यस्वाधीनतामेति क्रूरतः परतो भवेत्॥ इति ग्रहणसंप्रश्नः प्रोक्तो भूम्यादिवर्गतः॥ इत्नौ विक्रयस्यापि प्रश्नो वाच्यस्तु निश्चितं॥
प्रश्नः कृतश्चेल्लग्नेनापि भूम्यादिवृत्ति विक्रये॥ तदा चतुर्थस्थानस्थमष्टमस्थानगं तथा॥ यद्यच्छुकलकं भूयात्तयोर्योगेन साध
येत्॥ अन्यदेकं तु शकलं तस्मात्सर्वफलं दिशेत्॥ अथवा तत्तु शकलं सौम्यस्वारिजकं भवेत्॥ मुन्कलीवे तु वा सौम्यं तदा स्या
द्विक्रयः शुभः॥ अन्यथा न भवेच्चैव विक्रयस्तु विनिश्चितं॥ दासीदासक्रयं कर्तुः प्रश्नश्चेद्धुनरं तदा॥ द्वितीयस्थानसंस्थं यच्छु
कलं संभविष्यति॥ षष्ठस्थानगतश्चैव तयोर्योगेन साधयेत्॥ अन्यदेकं तु शकलं तस्मात्सर्वफलं दिशेत्॥ निष्पन्नशकलं य
द्वा षष्ठस्थानगं तु वा॥ एतयोरुभयोर्मध्ये यदेकं शकलं यदि॥ कजहाखिलकं चापि तु स्तहाखिलकं तथा॥ आतवेदाखि
लं वापि भवेत्तर्हि फलं दिशेत्॥ दासीदासक्रयः कार्यः शुभः स्यान्नात्र संशयः॥ तेषां पादगुणाः सम्यक्चिरं स्थापिनस्तथा॥ आ
ज्ञाकराश्च ते ह्येताः स्वामिनो लाभदायकाः॥ अथवा शकलं यत्तु यन्निष्पन्नं पुराकृतं॥ तच्चेदुत्काल्हयं जातं जातं वाथ इत्नाल्हय
॥ नकीसलखदं वापि तदेकं फलमादिशेत्॥ दूरागमनकाले तु भर्तुराज्ञाप्रभंजकाः॥ स्वामिजाता पुनाने स्तु दासीदा[illegible]नु संश
यः॥ अथवा यत्तु निष्पन्नं शकलं तद्यथा भवेत्॥ कजलस्वारिजं सङ्ज्ञं वा चातवेस्वारिजं तथा॥ तरीकं चापि यद्यास्यात्तदेफ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

लमादिशेत्॥ दासीदासास्तदाज्ञेयाद्दूरागमनकाश्चते॥ अचिरस्थायिमश्चापिसततंगंतुमुद्यतः॥ अलाभदायिनश्चापिवि ज्ञेयंचमनीषिभिः॥ अथवायत्तुनिष्पन्नंशकलंतद्भवेद्यदि॥ तुमसत्वारिजकंवापिफरास्वंवाभवेद्यदि॥ लह्यानं शकलं वापितदेदंफलमादिशेत्॥ ÷ ÷ ≡ तदास्युर्भवहाः प्रोक्तादासीदासामनीषिभिः॥ परंतुस्थिरयादानेयवनात्तुमतंयथा॥ अ थवायत्तुनिष्पन्नंशकलंनद्यथाभवेत्॥ वयाजमिजिमायावाजमातशकलंतुवा॥ ≡ ≡ ≡ नदेनत्तुफलंबाच्यंदासीदास निभिन्नतः॥ दासीदासास्तदाः प्रोक्तास्तुचिरस्थायिनश्चते॥ आगुः सेव्याधिपर्यंतस्वामिनोलाभदायकः॥ अन्यप्रकारमथवा विज्ञानात्तुविलोकयेत्॥ अथवापंचमस्थानेकज्जहाखिलकंभवेत्॥ आनवेदाखिलंचापितथानुस्तहाखिलं॥ तुसत्वा रिजकंवापिलह्यानेफरहाहुयं॥ वयाजंशकलंवापितदेतत्फलमादिशेत्॥ दासीदासास्तदाज्ञेयास्तुभागमनकारिणः॥ तेषांतुपरिचान्योपिदासीदासागमोभवेत्॥ दासीदासास्तदाप्रोक्ताः स्वामिनोलाभदायकाः॥ ÷ ÷ ÷ ≡ ≡ ÷ ≡ अथवापंचम स्थानेनकीयलस्वरंभवेत्॥ जमानेवाकिशाह्वाउक्लावाहुमरायवा॥ कज्जलस्वारिजकंवापिनशैवानवस्वारिजं॥ ÷ [illegible] ÷ ÷ ÷ दासीदासास्तदाज्ञेयास्त्रमयोदासदैवहिः॥ दूरागमनकाश्चैवमर्तुराज्ञाप्रभंजकाः॥ पलायितुंसदोत्कंठास्त्व शुभा[illegible]काश्चते॥ अथवापंचमस्थानेशकलंचेजिमाह्वयं॥ ≡ आगतंचेन्नदासर्वेदासीदासादयस्त्वते॥ प्रापंचिकाश्च

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नि न[illegible]भिभाषिणः॥ अथवा पंचमस्थाने नरीकं शकलं भवेत् ॥ दासी दासास्तदा ज्ञेया गंतुकामाः सदैव हि ॥ इति
दासीदासप्रश्नः॥ अथ महर्घसमर्घप्रश्नः॥ समर्घं वा भवेद्धान्यं महर्घं वेति पृच्छकः॥ यदा पृच्छत्यसौ काले रमलं च विलोकये
त्॥ सम्यक् संचालयेत्पाशान्कुर्याच्छकलवृंदकं॥ तदा पंचदशस्थाने फलं सर्वं विलोकयेत्॥ स्थितं पंचदशस्थाने दाखिलं श
कलं यदि॥ महर्घं च तदा ज्ञेयं नात्र कार्या विचारणा॥ स्थितं पंचदशस्थाने खारिजं शकलं यदि॥ समर्घं च तदा ज्ञेयं यथा हृष
चनःपुरा॥ यदा पंचदशस्थाने शुभं सा[illegible]विनमागतं॥ तदा स्थिरत्वमायाति चिरकालं समर्घता॥ यदा पंचदशस्थाने मुन्कली
बाह्यं भवेत्॥ शकलं तु तदा ज्ञेयं वरूपं विशेषतः॥ कश्चिन्मासे समर्घस्यान्महर्घं कुत्र चिद्भवेत्॥ शुभे पंचदशस्थाने वर्ष
स्यादि विलोकयेत्॥ वर्षस्थाने षोडशे तु स्थानके तु विलोकयेत्॥ दाखिलं खारिजं वा शुभं वा क्रूरमेव वा॥ फलं तदनुरूपेण
विज्ञेयं च मनीषिभिः॥ अथवा दशमस्थाने लघुरूपेण यद्भवेत्॥ तथा चतुर्थभवने भारेण गुरु यद्भवेत्॥ एतत्स्थानद्वये ये
तु शकले संभविष्यतः॥ उभयोर्योगतः कार्यं शकलं चान्यदेव हि॥ एतस्माच्छकलाच्चैव फलं सर्वं समादिशेत्॥ अथवा[illegible]ना
थिवान्येव शकलानि च केंद्रके॥ तथा पंचदशस्थाने स्थितानि स्युर्यदा तदा॥ समर्घं तरमन्नस्यान्नकोप्यति कदा[illegible]॥ अ
थवा केंद्रभवने तथा पंचदशे गृहे॥ आग्नेयं शकलं चेत्स्यात्तदा तत्र फलं दिशेत्॥ महर्घं च भवेद्धान्यं दृष्टिं कुर्वंति नो घनाः॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

प्रथमस्थानकेचैवतथाचैवत्रयोदशे ॥ आग्नेयंवायवीयंचशकलंचेन्द्रविष्यति ॥ दुर्भिक्षंतुतदाज्ञेयंवर्षेस्यादेविशेषतः
॥ तथावानूर्ध्वभवनेदशमेवागृहेतथा ॥ आग्नेयंवायवीयंचशकलंसंभविष्यति ॥ नदाब्दादौसमर्घ्यानेदुर्भिक्षंजायतेध्रुवं ॥
आग्नेयंशकलंयच्चतत्स्वभावस्तुरूक्षता ॥ कदाचिज्जलबिंदूनांपातोनस्याद्धरातले ॥ प्ररोहंतिनदानैवपृथिव्यांतुनदां
कुराः ॥ वायवीयंतुशकलंतद्गुणान्वयिसंमतं ॥ खंडवृष्टिस्तदाज्ञेयाभवंतिचतृणांकुराः ॥ क्वचित्क्वचित्त्वविज्ञेयानतुस
र्वधरातले ॥ आप्यंतुशकलंयद्दैतद्गुणान्वयिसंमतं ॥ स्वल्पवृष्टिस्तदाज्ञेयास्वल्पाश्चैवतृणांकुराः ॥ पार्थिवंशकलंयच्चतद्गु
णान्वयिसंमतं ॥ महीरुहाःपुष्पफलावनान्यास्तृणानिसस्यानिचसर्वतस्तुः ॥ समर्घतासर्वरसेषुचैवप्रोक्तंफलंपार्थिव
संज्ञकेच ॥ अन्यंविशेषंसंवक्ष्येयथायवनभाषितं ॥ त्रयोदशस्थानकंतुवर्षमूलस्यवर्तने ॥ चतुर्दशंपंचदशंस्थानंमध्याब्द
कस्यच ॥ षोडशंचैवयत्स्थानंतद्वर्षांतस्यवर्तने ॥ प्रथमस्थानकंयत्तुतद्द्योश्चैववर्तते ॥ मेघानांचैवयत्स्थानंसजलानिलक
स्यच ॥ चतुर्थस्थानकंयत्तुतत्पृथिव्याश्चवर्तने ॥ सप्तमस्थानकंयत्तुतदंकुरविनिश्चये ॥ दशमस्थानकंयत्तुतदाकाशस्यनि
श्चितं ॥ अत्राप्याकाशपर्यंततदुक्तंस्थानभेदतः ॥ निमित्तकारणंतत्तुमस्यसौवविनिश्चितं ॥ एतेषुप्रोक्तस्थानेषुशकलानि
शुभानियत् ॥ भवंतिसततंचैवप्रश्नकार्यस्यसिद्धये ॥ एतेषुस्थानकेष्वेवयाकलानितुयानिवै ॥ आप्यानिपार्थिवानीत्यं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

भविष्यंतिसुखोदये॥ लग्नात्तनुस्त्रहाखिलं ≡÷ गोधूमान्नस्यवर्तते॥ उल्कांकीशेतुशकले ÷≡ तिलानांनिश्चितेकृते॥
मं॥ गणाचैवतद्भ्वयवनैःपरिभाषितं॥ नरीकंचवयाजंचशकलंप्रतुवर्तते॥ शालिधान्यस्यतत्त्वोक्तंसूत्रकंशास्त्रकों
विदैः॥ हुमराव्हंतुशकलंनकीयलखदंतथा॥ ≡÷ मसूरधान्यकस्यैवसूत्रकंपरिकीर्तितं॥ आनवेदाखिलंचैवफराव्हं
शकलंतथा ÷÷ सूत्रकंराजमाषाणांयवनैःपरिकीर्तितं॥ तुसुरवारिजकंवापितथाकजहाखिलं ≡÷ चणकानांसूत्रकं
तुशकलंपरिकीर्तितं॥ कजरवारिजकंचैवशकलंयद्भवेत्किल॥ सूत्रकंमोठधान्यस्ययवनैःपरिकीर्तितं॥ आनवेरवारिजंचै
वकुलत्थानांतुसूत्रकं ÷॥ प्रतिधान्याधिदैवानिशकलानिस्मृतानिवै॥ एतच्छकलगेहेषुयदिस्याच्छकलंशुभं॥ शकल
स्थितदाधान्यंशुभंस्यात्तुष्कलंतुवै॥ यथालग्नस्थानकंचैवयदिस्याच्छकलंशुभं॥ गोधूमान्नंतदाज्ञेयंसमृद्धंशुभमे
वच॥ एतच्छकलगेहेषुक्रूरंस्याच्छकलंयदि॥ तदातच्छकलस्थेहिधान्येस्यात्तुसमर्घता॥ यथा॥ लग्नानशकलस्थानेक्रू
रंस्याच्छकलंयदि॥ गोधूमान्नंतदाज्ञेयंमहर्घंचैवनिश्चितं॥ अनेनैवप्रकारेणसर्वधान्यानिलोकयेत्॥ अन्यन्मतांतरंव
क्ष्येयथाहयवनःपुरा॥ पूर्वोक्तस्थानकेष्वेवतुस्त्रहाखिलकंभवेत्॥ आनवेदाखिलंचैवनकीयलखदंतथा... कीग्राव
वयाजंवाफरारवंवाभवेत्किल॥ तदाधान्यंसमर्घंस्याज्जलदाभूरिवृष्टिदाः॥ ≡÷÷≡≡÷ हुमराव्हयमुकुलावानरीकं

43

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ शकलंतुवा॥ लद्मानंतुसुखारिजंपूर्वस्यानेपुवेद्भवेत् ≡÷ ⁝≡ ≐ नराधान्यंमहर्घंस्यान्नवृष्टिंकुर्वंतेघना:॥ रूक्षोवायुःप्र
४३ वहतितुरूक्षैरितिभाषितं॥अन्यस्मानांनरंवश्येयथायवनभाषितं॥यस्मिन्दिनेमेषराशिःसूर्यमायानिनिश्चितं॥तस्मिन्दि
नेतुचंद्रस्यहोरायांरमलज्ञकैः॥पाशसंचालनंकार्यंततःशाकलवृंदकं॥उत्पन्नंकरणीयंयत्तत्रस्थानानियानिवै॥तेषुपंच
दशस्थानंषोडशस्थानमेवच॥दृष्टव्यंतत्प्रयत्नेनतस्मात्सर्वंफलंदिशेत्॥स्थानद्वयेपिशकलंशुभंचेत्तुसमागतं॥त
दासमग्रवर्षेतुभवेद्धान्यंसमर्घकं॥अथवापंचदशकेस्थानेतुशकलंशुभं॥क्रूरंस्यात्षोडशेगेहेतदातत्रफलंवदेत्॥व
त्सरादौसमर्घंस्यादंतस्थानेमहर्घकं॥अथवापंचदशकेक्रूरंशकलमागतं॥षोडशेतुशुभंचैवतदातत्रफलंदिशेत्॥व
र्षस्यप्रथमेभागेभवेद्धान्यंमहर्घकं॥वर्षस्यांतेसमर्घंस्यात्तुरूक्षैरितिभाषितं॥अथवातूर्यभवनेदुमराचांकोशंतुवा ≡ ≡॥
समागतेतदातत्रदुर्भिक्षंचविनिर्दिशेत्॥नरावृष्टिंनकुर्वंतिधरायांतुपयोमुचः॥अथवातूर्यभवनेजमातंवानरीककं॥
वयाजारस्तुशकलंनकीयलखंदनस्या॥आनवेशाखिलंचैवकजहास्तिलकंनया॥ ≡ ⁝ ≐ ÷ ⁝ ≑ समागतंयदिभवेत्त राम॰
दातत्रफलंदिशेत्॥बहूसन्नंभवेद्धान्यंसमर्घंतरमेवच॥सुखरूपेणसर्वत्रदृश्यतेनात्रसंशयः॥देशांतरगतस्या ४३
पिस्वामासमर्गमन्कारणे॥प्रश्नःस्तुनश्चेत्तत्रापिदृष्टव्योरमलोबुधैः॥पाशसंचलनेचैवशकलानितुषोडश॥उत्पन्नानि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तुयानिसुसेषुयच्छुकलद्वयं॥प्रथमेशकलंचैवनवमंशकलंतथा॥एतद्द्वयेयदेकेहिदशमेपुनरागतं॥यदिस्यात्तुन
ष्टप्रश्नेतस्यागमनमेवच॥अथवानवमेयत्तुशकलंसंप्रकीर्तितं॥एतत्स्यात्सप्तमस्थानेअथवाचैकादशेगृहे॥चतुर्दशेगृहे
वापियदिस्यात्पुनरागतं॥द्वाविंशलंशकलंचैवविलंबागमनंतदा॥प्रथमस्थानशकलंनवमस्थानकेभवेत्॥एकादशेगृहे
वापियदिस्यात्पुनरागतं॥शकलंचैतत्त्वारिंजंचेत्तदाशीघ्रागमःस्मृतः॥अथवामार्गमध्येतुसमायातीतिसंदिशेत्॥दशांतरग
तस्यापिकथंकीदृक्चवर्त्तते॥इतिप्रश्नेकृतेतत्रदृष्टव्यंसप्तमेगृहे॥सप्तमस्थानकस्यापिसान्निध्येस्थानियानितु॥त्रितयंन
वमंचैवतथाचैकादशंगृहं॥यदाचैतेषुगेहेषुद्वाविंलंशुभमागतं॥तदाशीघ्रलंतस्यसमागमनमुच्यते॥अथवाद्वाविंलकूंरते
षुगेहेषुसंस्थितं॥तदाशीघ्रागमस्तस्यपरंतुव्यथितोध्रुवं॥अथवैतेषुगेहेषुकूमराचांकीशंतथा ॥ एतद्द्वयंयदाजातंव्य
थितोस्तितदातुसः॥इज्जिमायाद्वयंचैवयदिस्यादष्टमेगृहे॥तदासमीपवर्त्तीसःसमायातिगृहंप्रति॥गतागमनसंप्रश्नेसं
पूर्णफलसूचकं॥उत्लाकुहुमराद्वंवातथैवांकीशकंचवै ॥ अथवाचत्वारिंजंचेत्स्याद्विलंबागमनंतदा॥सावितंचेत्त
44 दातत्रस्थिरस्सवहिवर्त्तते॥मुत्कलीवंयदिस्यात्तुतदातत्रफलंदिशेत्॥मार्गोस्तुनःपराहृत्तइतितत्रफलंदिशेत्॥अथवा
न्यमतंवक्ष्येदूरादेशगतस्यच॥अवस्थाज्ञानसिध्यर्थंतथैवागमनायच॥अष्टमंशकलंयत्तुनवमंचैवयद्भवेत्॥उभयोः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

संस्तुतौ कार्येमन्यच्छकलस्तुतमं ॥ एतस्माच्छकलाच्चैव फलं ज्ञेयं शुभाशुभं ॥ अथवेदं च शकलं चरस्थानगतं भवेत् ॥ तदा
संचलितो ज्ञेयः स्वस्थानाद्दूरदेशगः ॥ एतदेव हि शकलं स्थिरस्थानगतं भवेत् ॥ स्थिरत्वं च तदा तत्र दूरगस्य विनिर्दिशेत् ॥ चर
स्थानानि यानि स्युः स्थिरस्थानानि यानि च ॥ तानि सर्वाणि संवक्ष्ये यथा यवनभाषितं ॥ प्रथमं च द्वितीयं च पंचमं षष्ठकं तथा ॥ न
वमं दशमं चैव त्रयोदशचतुर्दशे ॥ १।२।५।६।९।१०।१३।१४ ॥ स्थिरस्थानानि चैतान्यस्थिराणि चलितान्यहं ॥ तृतीयं च चतुर्थं
च सप्तमाष्टमकं तथा ॥ एकादशं द्वादशं च तथा पंचदशं च वै ॥ षोडशं चैव यत्स्थानं चराण्येतानि निर्दिशेत् ॥ ३।४।७।८।११।
१२।१५।१६ ॥ दूरदेशस्थितश्चैव जीवितो वा मृतो भवेत् ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र फलं वच्मि यथाविधिः ॥ सर्वेषां शकलानां तु तथा
पंचदशावधिः ॥ गणयेत्तु विशेषेण यथा यवनभाषितं ॥ द्वात्रिंशतोधिका जाता तदा जीवति निश्चितं ॥ त्रिंशन्न्यूना यदा जाता
स्तदासौ तु मृतो भवेत् ॥ सप्तमं शकलं षष्ठाष्टमस्थानगतं भवेत् ॥ तच्चेत्खारिजकं क्रूरं तदा मृत्युं विनिर्दिशेत् ॥ मुच्यते तेन प्रव
स्थेत्र यथा यवनभाषितं ॥ चतुर्थं शकलं यत्तु क्रूरं दाखिलमागतं ॥ दशमं खारिजं क्रूरं तदा मृत्युं विनिर्दिशेत् ॥ उत्कारखमि
ज्तिमायं च जमातां कीशकेन तथा ॥ आतवे खारिजं चैव तथा कब्जलखारिजं ॥ हुमराख्यकं चैव शकलं यवनेरितं ॥ एता
निशकलानि स्युः प्रथमे सप्तमे तथा ॥ द्वितीयं चापि मृत्युं च ध्रुवं प्राप्तस्तदा भवेत् ॥ अथ वा पूर्वस्थानेषु स्त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ह्यानं शकलं भवेत्॥ कुजदा खिलकं वापि फरा ह्वशकलं तथा॥ आनवेदा खिलं चैव नुस्नुह्व खिलमेव च॥ नुस्नु नवारि
जके वापि वयाजं च नरीकके॥ ≡ ≡ ≡ ≡ ≡ ≡ ॥ एतानि शकलान्येव ह्यागतानि भवंति चेत्॥ आगतानि पुनश्चैव स्नुभस्थाने
पु चैव हि॥ नरा नु सुखरूपेण जीवंति निर्विनिर्दिशेत्॥ अथवा प्रथमस्थाने चतुर्थे प्रथमे तथा॥ अष्टमे नवमे वापि शकलानि
भवंति चेत्॥ कुमराकजलखारिजं नकीयलखरं तथा॥ उक्ताख्यानवखारीजे तथा चांकीशकं च वै॥ ≡ ≡ ≡ ≡ ॥ एतानि
शकलानि स्युस्तदा मृत्युर्विनिर्दिशेत्॥ अथ वैते पुरोहे षु वकुधा कुमरा भवेत्॥ नकीयलखरं चैव तदा तत्र फलं दिशेत्॥ धारा
नीथे ≡ मृतश्चैनि ग्रामात रगतःपुमान्॥ अथवा शकलं यत्तु प्रथमे यद्भविष्यति॥ अष्टमस्थानके तत्तु पुनरागतमस्ति चे
त्॥ नकीयलखरं वापि कुमरा वतद्वद्भवेत्॥ तदा तत्र फलं ज्ञेयं केन चिन्मारितस्त्विति॥ अंकीकं ≡ शकलं यद्धा सप्तमेस्था
नके भवेत्॥ चतुर्थे च जमातं स्यादष्टमे कुमरा भवेत्॥ तदा ग्रामान्तरगतो मृतः स्यान्नात्र संशयः॥ अथवा नवमे यत्तु शकलं सं
भविष्यति॥ भवेत्तदष्टमस्थाने शकलं पुनरागतं॥ तृतीयस्थानके वापि यदि स्यात्पुनरागतं॥ एतत्स्थानाधिपं चैव शकलं
45 यद्भवेत्किल॥ भवेत्तदष्टमस्थाने तत्क्रूरं दाखिलं भवेत्॥ तदा ग्रामान्तरगतो मृतः स्यान्नात्र संशयः॥ तदेव यदि सौम्यं स्याद्दा
खिलं न हि जीवति॥ अथवा तुर्यभवनमुपयातस्य यद्भवेत्॥ क्रूरं खारिजकं तत्र यदि स्यात्स तदा मृतः॥ अथवाष्टमके॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ स्थाने चतुर्थे क्रूरदाखिलं ॥ नवमे क्रूरखारिजं यदि स्यात्समदामृतः ॥ अथवे जनिमाव्हे चतुर्मुराह्वे तथाकीशम् ॥ ःःः स
४५ प्तमस्थानके चैव नवमे स्थानके तथा ॥ एकादशे द्वादशे चतुर्थे वाष्टमके गृहे ॥ आगतं यदि जायेत तदा मृत्युर्विनिर्दिशेत् ॥
ग्रामांतरगतश्चैव शीघ्रं वा चिरकालतः ॥ समागच्छेदिति प्रश्ने द्रष्टव्यमिदमादरात् ॥ अथवा प्रथमस्थाने शकलं यद्भविष्यति ॥
तत्रैव द्वित्रिचतुर्थे स्याद्दुन्महांते गतः पुनः ॥ तदा तस्यागमः सोऽकोऽयं षेमध्ये विनिश्चितं ॥ प्रथमे शकलं यद्वा नस्थाने पुनरागते
॥ यदि स्यात्तर्हि वक्तव्यो मासमध्ये समागतः ॥ प्रथमे शकलं यद्वा यदि स्यात्पुनरागतं ॥ जायदातके संज्ञे च तदा तत्र फलं दि-
शेत् ॥ एकेन दिवसेनैव भवेत्तस्य समागमः ॥ प्रथमे शकलं यद्वा कुत्रापि न पुनरागतं ॥ तद्वै तच्छकलं द्वंद्वं द्रष्टव्यं च प्रयत्नतः
॥ लह्यानं तु सुखं खारीजं ःः द्वंद्वमेतद्यदीरितं ॥ तत्सौम्यखारिजं प्रोक्तं फलमस्माद्धि निर्दिशेत् ॥ अथवा नवमे स्थाने तु सुद्दा
खिलकं भवेत् ॥ आतवेदाखिलं वापि कज्जदाखिलमेव च ॥ तरीकं वा भवेच्चैव तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ ःःःः ग्रामांतरगत
श्चैव स्थानं दाद्दागमिष्यति ॥ अथवा तवखारीजं कज्जखारिजमेव च ॥ ःः स्थितं चेन्नवमस्थाने तदा दूरगतो भवेत् ॥ सन्न्या राम॰
सीवेषधारी स्यात्तात्र कार्या विचारणा ॥ अथवा नवमस्थाने लह्यानं शकलं भवेत् ॥ तुसुखखारिजकं वापि तदासौ च्छीघ्र ४५
मागमः ॥ ःः परंतु रिक्तआगच्छेद्दुनं नास्तीति निश्चितं ॥ अथवा नवमस्थाने भवेदंकीशकं यदा ॥ तदा तु शीघ्रमागच्छे

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

द्रिक्रपाणि शितिस्मृतः॥ अथवा नवमस्थाने द्रुमराख्यं भवेद्यदि॥ ३॥ भयभीतिस्तदा गच्छेच्चिरकालेन मानवः॥ अथवा
नवमस्थाने फराख्यं संभवेद्यदि ४॥ तदा द्रव्यादिकैः सार्द्धं चिरेणागमनं यदि॥ अथवा नवमस्थाने भवेद्विजतिमायकं ५
तदोष्ट्रारूढ आगच्छेदिति तत्र विनिर्दिशेत्॥ अथवा नवमस्थाने तरीकं च भवेद्यदि॥ तदा विकः पादचारमागच्छेदिति निर्दि
शेत्॥ अथवा नवमस्थाने जमाताख्यं भवेद्यदि ६॥ महत्कार्येन तदा सकश्चिरेणागमनं भवेत्॥ अथवा नवमस्थाने उत्का
ख्यं शकलं भवेत्॥ नकीयलखदं चापि तदा तत्र विनिर्दिशेत्॥ ग्रामांतरगतश्चैव शीघ्रमेवागमिष्यति॥ परं तु व्यथितो भू
त्वा सहतो वा भवेत्किल॥ अथवा दशमस्थाने शकलं सोमसूर्ययोः॥ यदि स्यात्तु यदा जातो मार्गमध्ये इतीरयेत्॥ अथवा द
शमस्थाने शकलं गुरुसौम्ययोः॥ यदि स्यात्तु तदा यानः कतिचिद्दिवसैश्च सः॥ अथवा दशमस्थाने शनेर्वा राहुकेतवोः॥
शकलं यदि संगच्छेत्तदा तत्र फलं दिशेत्॥ व्यथितोस्ति च तत्रैव स्थानयुक्तोथवा नरः॥ अथवा केंद्रभवने शनेस्तु शकलं भवे
त्॥ राहोर्वाप्यथवा केतो सदा स्यात्सद्य आगमः॥ ग्रामांतरगतः कश्चित्कथं कीदृक्कुचवर्तते॥ इति प्रश्ने कृते तत्र फलमेतदु
दीरयेत्॥ द्रष्टव्यमष्टमस्थानं तत्र यच्छकलं भवेत्॥ फलं तदनुसारेण वक्तव्यं च मनीषिभिः॥ यदि स्यादष्टमस्थाने सौम्य
शखिलमागतं॥ यदा तदा स्थितं स्थाने सुखरूपश्च वर्तते॥ अथवा क्रूरदाखीलं यदि स्यादष्टमे गृहे॥ तदा यथा स्थितस्त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ त्रदुःखी चागमनोत्सुकः ॥ अथवा क्रूरसावीनं यदि स्यादष्टमे गृहे ॥ तदा यथा स्थितस्तत्र दुःखी चागमनोत्सुकः ॥ अथवा
४६ सौम्यसावीनं यदि स्यादष्टमे गृहे ॥ तदा यथा स्थितस्तत्र कार्यभागेन संयुतः ॥ चिरकालागमस्तस्य भविष्यतीति निर्दिशेत् ॥ अ
थवा क्रूरखारीजं यदि स्यादष्टमे गृहे ॥ तदा शीघ्रागमस्तस्य विमनस्कत्वसंयुतः ॥ अथवा सौम्यखारीजं यदि स्यादष्टमे गृहे ॥ तदा
शीघ्रागमस्तस्य विनोल्लासेन वै भवेत् ॥ मुन्कलीबं तु वा सौम्यं यदि स्यादष्टमे गृहे ॥ विनोल्लासेन वै मार्गे तदायातीति निर्दिशेत् ॥
मुन्कलीबं तु वा क्रूरं यदि स्यादष्टमे गृहे ॥ तदा मार्गे समायाति दुःखी वाप्याकुलस्तथा वै ॥ ग्रामान्तरगतः कश्चित्कस्यां दिशि समाग
तः ॥ इति प्रश्ने कृतेनैव फलमेतद्विनिर्दिशेत् ॥ अष्टमं शकलं यत्र नवमं शकलं च वै ॥ उभयोर्योगतश्चान्यच्छकलं यद्भविष्यति
॥ तच्चेत्स्यात्सप्तमस्थाने प्यथवा द्वादशे भवेत् ॥ प्राच्यां दिशि स्थितश्चेति फलं वाच्यं नरा बुधैः ॥ शकलं चैतदेव स्याच्चतुर्थे पंचमे
ऽथवा ॥ तदा दक्षिणदिक्संस्थं हीति वाच्यं मनीषिभिः ॥ अथवैतच्च शकलं सप्तमे चाष्टमे भवेत् ॥ तदोत्तरस्यामाशायां संस्थितश्चे
ति निश्चितं ॥ एकादशे द्वादशे वा यदि स्याच्छकलं त्विदं ॥ पश्चिमायां स्थितश्चेति विज्ञेयं च मनीषिभिः ॥ इति धनभवनविचा राम॰
रः ॥ तृतीयं भवनं यत्तु तत्र दृश्यं च यद्भवेत् ॥ तत्सर्वं च प्रवक्ष्यामि यथाहुर्यवनाः पुरा ॥ बंधूनां भगिनीनां च सुहृदां च तथैव ४६
हि ॥ प्रविष्टत्वस्य भवनं तृतीयमिति चोच्यते ॥ स्थानादिकान्निष्क्रमणं यत्तस्यापि तदुच्यते ॥ समीपस्थानगमनं तस्यापि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्यात्तृतीयकं ॥ यः स्वप्नस्तु दिवादृष्टः तस्य स्थानं तृतीयकं ॥ बंध्वादि स्वप्नपर्यंतं द्रष्टव्यं तु यदीरितं ॥ तृतीयं तस्य सर्वस्य भवनं
समुदीरितं ॥ तृतीयस्थानकं यत्तु प्रथमं स्थानकं च यत् एतत्स्थानद्वये चैव सौम्यानि शकलानि चेत् ॥ दाखिलानि तदा
ज्ञेयं बंधूनां प्रेमगौरवं ॥ अथवा शकलानि स्युः क्रूरदाखिलकानि चेत् ॥ पूर्वोक्तस्थानद्वितये तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ परस्परं
तु बंधूनां विरोधः स्यान्निरंतरं ॥ अथवा शकलानां तु स्वामिनश्चेत्परस्परम् ॥ विरुद्धास्तर्हि विज्ञेयं फलमेतद्विचक्षणैः ॥ प
रस्परं तु बंधूनां देहानां स्याद्विरुध्यता ॥ अथवैकस्थानके तु शकलं सौम्यमागतं ॥ द्वितीये क्रूरमायातं तदा ज्ञेयं फलं बुधैः
प्रथमं स्थानकं चैव पृच्छकस्य विनिश्चितं ॥ द्वितीयं बंधोः स्थानं तु तृतीयं संप्रकीर्तितं ॥ यस्मिन्स्थाने भवेत्क्रूरं शकलं समु
पस्थितं ॥ तत्स्थानस्थित बंधोस्तु सकाशात्स्याद्विरुध्यता ॥ अथवा सहजस्थाने सौम्यं दाखिलकं भवेत् । सौम्यमावितकं
वापि तदैतत्फलमादिशेत् ॥ वृत्तिः क्षेत्रगृहं ग्रामः शकलं स्याद्यथास्थितं ॥ अथवा सहजस्थाने सुत्कलीवयं प्रभवेत् ॥ वैरो
पायस्य करणे तदा बंधू समुद्यतौ ॥ अथवा सहजस्थाने क्रूरं स्यात्तु त्कलीबकं ॥ चिंताग्रस्तौ तदा ज्ञेयौ तौ बंधू च परस्परं ॥
47 अथवा सहजस्थाने सौम्यं खारिजमागतं ॥ भवेत्तु नियतं चैव तदा बंधुसमागमः ॥ अथवा सहजस्थाने क्रूरं साखिनकं भ
वेत् ॥ दूरावस्थौ तदा ज्ञेयौ तौ बंधू च परस्परं ॥ अथवा प्रथमस्थानं द्वितीयस्थानकं च यत् ॥ उभयोः संयुतौ कार्यमन्यच्छ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· कलकंबुधैः॥ एतस्माच्छुकलात्सर्वं फलं वाच्यं मनीषिभिः॥ एतच्छुकलकं सौम्यं दाविलं चेद्भविष्यति॥ नरा सम्यकृप्र
४७ कारेण सुखस्थानं विनिर्दिशेत्॥ एतच्छुकलकं क्रूरं खारिजं स्याविनं तु वा॥ भवेच्चैतन्फलं ज्ञेयं सुखस्थानाह्वयं बुधैः॥ एतच्छुक
लकं चेत्स्यात् सौम्यं स्याविनमेव च॥ तदा यदा स्थितं तत्र सुखरूपं फलं दिशेत्॥ एतच्छुकलकं चैव क्रूरं चेत्सुन्कलीवकं॥ तदा
रोगः स्यान्निश्चिता भ[illegible]विचारणे॥ अथ वैतच्छुकलकं सौम्यं तु सुन्कलीवकं॥ स्थानात्स्थानांतरं गतिं बंधुचक्रे स्यानिर्दिशेत्
॥ अथवा रमले सर्वे बहुधे जतिमायकं॥ आगतं चेत्स्छुकस्य तदा सुबंहु बांधवाः॥ छुकस्य भगिन्यस्तु [illegible]स्या सुरितिनिर्दि
शेत्॥ अथवा रमले सर्वे जमानं बहुधा गतं॥ छुकस्य तदा ज्ञेया भगिन्यो बहुशश्च वै॥ बंधवः सुबहु तराइति तत्र विनि
र्दिशेत्॥ अथवा रमले कार्ये शकलानि तु यानि वै॥ तानि किं बहुबिंदूनि स्वल्पबिंदूनि वा पुनः॥ विलोक्यैवं तु संवाच्यं फलं तदनु
सारतः॥ बहुबिंदून्यागतानि शकलानि यदा नरा॥ बंधवो बहवो ज्ञेया नात्र कार्या विचारणा॥ स्वल्पबिंदून्यागतानि शकलानि
यदा नरा॥ भगिन्यो बहुशश्चैव नात्र कार्या विचारणा॥ बहुबिंदूनि यानि स्युः शकलानि च यानि वै॥ लिखाम्यत्र विशेषेणय राम·
थोक्तं यवनैः पुरा॥ फराह्वशकलं चैव नकीयल्लखदं तथा॥ आतवेदाखिलं चैव तथैवातवखारिजं॥ तरीकाख्यं विजानी ४७
याद्बहुबिंदूनि वैक्रमात्॥ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ स्वल्पबिंदूनि यानि स्युस्तान्यहं वच्मि सांप्रतं॥ लह्यानं चां किशं चैव बहुमराह्वयाजकं॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

जम॥ नेशकलंचैवसुस्त्वविंदृनिवैक्रमात्॥ [illegible] समविंदृनियानिस्युस्तान्यत्रचलिखाम्यहं॥ कजद्दाखिलकंचैवनु
त्सनखारिजकंतथा॥ इज्जिमायकसंज्ञंचतथैवोत्काहृयेनवै॥ नुस्रद्दाखिलकंचैवकजलखारिजकंतथा॥ समविंदृनि
चैतानिशकलानिस्थितानिवै॥ [illegible] अथवाभागिनेयानांभ्रातृणांतथैवच॥ प्रश्नेकृतेफलंवाच्यंसप्तमस्थानतो
ध्रुवं॥ इदंतुसप्तमस्थानंतृतीयास्यंचसंभवेत्॥ इतिहेतोस्तत्तुनानामेनस्मात्फलमादिशेत्॥ स्थानात्स्थानांतरगतिनिकटे
यदिचेद्भवेत्॥ अस्मिन्प्रश्नेकृतेवच्मियथाहयवनःपुरा॥ तृतीयस्थानकेचैवलह्यानंशकलंयदि॥ नुस्रत्खारिकंवाथउत्का
वाशकलंतथा॥ कजलखारिजकंवापियदिस्यादागतंतदा॥ [illegible] स्थानात्स्थानांतरगतिनिकटेतुभवेद्ध्रुवं॥ अथवा
पितरीकंस्यान्नकीयलखदंतथा॥ आतवेखारिजकंवापितृतीयेत्वागतंभवेत्॥ स्थानात्स्थानांतरंगत्वातदासौपुनरागतं॥ अ
थवामार्गेमध्यात्स्व[illegible]भवेत्ध्रुवं॥ एतत्स्थानेलाभदंमेप्यथवान्यत्फलंदिशेत्॥ एवंप्रश्नेकृतेमत्रफलंव[illegible]यथास्थि
तं॥ प्रथमाच्चचतुर्थाच्चशकलंकार्यमद्भुतं॥ वर्तमानस्थानकस्यचैतच्छकलमीरितं॥ द्वितीयादृशमाच्चैवशकलंकार्यमुत्त
48 मम्॥ एतद्दन्यस्थानकस्यसूचकंशकलंस्मृतं॥ एतस्मिन्छकलेदृष्टेदाखिलंसाविनंचयत्॥ तत्स्थानंशकलंज्ञेयंहीन्योहय
वनःपुरा॥ अरस्तातालिसोनामायमज्ञःपुनराभवत्॥ तत्प्रतेसांप्रतंवच्मिसुहृदांप्रश्नकेध्रुवं॥ तृतीयेस्थानकेचैतत्स्त्वह्या

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ नंशकलंशुभं॥ तुस्तुन्तवारिजकंचैवतुस्तद्दाखिलकंनथा॥ कजद्दाखिलकंवापिनथैवानवदाखिलं॥ वयाजंचफराहंच
४८ नदानत्रफलंदिशेत्॥ ः ः ः ः ः ः सुहृदः स्नेहसंपन्नाः प्रेमभाजः परस्परं॥ तृतीयस्थानकेचाथशकलंचेजिनिमाह्वयं॥
जमानंवानरीकंचयदिचैवागतंभवेत्॥ ः ः ः नदाग्रपंचकपदयुक्ताः स्युः सुहृदः परं॥ अथवाकीशकंचापिकुमरोक्नाह्वयं
नथा॥ नकीयनस्तदंतैवकजलस्वारिजमेवच॥ आनवेस्वारिजंचैव ः ः ः ः ः ः तृतीयस्थानकेभवेत्॥ तदासैरविरोध
स्तुसुहृदांस्यात्परस्परं॥ शास्त्रस्यचकलायाचहृतेमक्षेफलंदिशेत्॥ तदहंसंप्रवक्ष्येत्र यथायवनभाषितं॥ तृतीयात्तव
माश्चैवकायेशकलंसुतनमं॥ तच्चेत्तुस्तद्दाखिलंद्दानवेदाखिलंतुवा॥ फराहंकजदारवीलं ः ः ः ः पदेकंतुभवेत्ध्रुवं॥ त
दाशास्त्रंबहुतरंकलाचसुहृढंभवेत्॥ अल्पायासेनतत्सर्वंशिक्षतीतिविनिश्चितं॥ अथवानजुशकलंतरीकंवावयाजकं॥ ज
मातंचेजिमाह्वंच ः ः ः ः भवेच्चेत्फलंदिशेत्॥ अथवामुनवल्लीरंकूरंगृहनिवेशने॥ यदिस्थानत्स्वलंवाचंययवनातुमतंबु
धैः॥ बहुकष्टेनसंप्राप्तिःकलायाःशास्त्रकस्यच॥ अथवाप्रकलंतजुयदुप्यन्नंकृतंपुरा॥ तच्चेद्द्वाह्वयंजातेकुमराह्वयकं। राम॰
नथा॥ नकीयनस्वदंवापिकजलस्वारिजमेवच॥ आतवेस्वारिजंचाथनदातत्रफलंदिशेत्॥ ः ः ः ः ः शास्त्रंचापिकलाश्चैव ४८
नकिंचिदपिसंभवेत्॥ तस्यभालेविधात्रातुलिखितंनास्तिनिश्चितं॥ प्रश्नःस्वप्नविचारस्यप्रोच्यतेद्यधुनामया॥ स्वकपोलकृ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तं चान्नन किंचिदपि विद्यते ॥ दिवा दृष्टो भवत्स्वप्नस्तस्य स्थानमिहोच्यते ॥ तृतीयभवनं यत्तु तत्स्थानं तस्य निश्चितं ॥ तस्मात्तृ
तीयभवनं दिवास्वप्नस्य निश्चितं ॥ रात्रौ दृष्टस्तु यः स्वप्नस्तत्स्थानं नवमं भवेत् ॥ दिवास्वप्नविचारे तु प्रकारो लिख्यते मया ॥ तृती
यस्थानशकलात्प्रथमस्थानगात्तथा ॥ उत्पन्नं शकलं कार्यं द्रष्टव्यं तत्प्रयत्नतः ॥ निशास्वप्नस्तथा चैव नवमात्प्रथमात्तथा ॥ उ
त्पन्नं शकलं कार्यं द्रष्टव्यं तत्प्रयत्नतः ॥ सौम्यं तच्छकलं चेत्स्यात्तथैव पुनरागतं ॥ प्रथमे पंचमे चैव तथैवैकादशे गृहे ॥ दशमे
नवमे चैव तृतीये वा भवेत् ध्रुवं ॥ तदा स्वप्नो यथार्थः स्यात्तत्र कार्या विचारणा ॥ अथवा तत्तु शकलं क्रूरं सत्पुनरागतं ॥ षष्ठस्था
ने चाष्टमे वापि द्वादशे वा भवेत् ध्रुवं ॥ मिथ्याभूतस्तदा स्वप्नो विमनस्कत्वकारकः ॥ अथवेदं तु शकलं केंद्रे वाथ पणफरे ॥ आगतं चे
त्पुनस्तर्हि फलमेवं समादिशेत् ॥ स्वप्नदृष्टं भवेत्किंचिद्दुःखं रोगोद्भवं च वै ॥ कुर्यात्तर्हि प्रतीकाराय पुण्यदानादिकाः क्रियाः ॥
जपोपवासनियमैर्देवब्राह्मणपूजनैः ॥ सकलारिष्टशांत्यर्थसंयुतः स्यात् ध्रुवं नरः ॥ अथवापोक्लिमे चैव तत्तु संप्रागतमस्ति
चेत् ॥ स्वप्नस्तदा न संभवेद्विपरीतार्थमादिशेत् ॥ अथवा पृच्छकश्चैव पृच्छत्येवं तदा पुनः ॥ स्वप्ने किं किं मया दृष्टं तदेतत्प्र
विलोकयेत् ॥ सप्तमस्थानशकलं यस्मिन्स्थाने पुनर्गतं ॥ तत्स्थानसंस्थशकलात्फलं वाच्यं मनीषिभिः ॥ अथवा सप्तमं
49 चैव शकलं तत्पुनर्गतं ॥ तदा तु नवमस्थानशकलं प्रविलोकयेत् ॥ यस्मिन्स्थाने तु नवमं शकलं पुनरागतं ॥ तस्मात्स्था

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ ४९ नाम्फलंवाच्यंसकलंहिमनीषिभिः॥अथवान्यःप्रकारोपिलिख्यतेयवनेरितः॥संज्ञानात्स्वप्नदृष्टस्यज्ञानंस्यात्तत्रसंश
यः॥तृतीयंशकलंचैवदिवास्वप्नस्यकीर्तितं॥निशास्वप्नस्यनवमंशकलंपूर्वसूचितं॥एकस्मिन्विंदुरग्नेश्चेद्दृश्यतेत्रभवेत्स
स्फुटः॥आग्नेयंशकलंवस्तुनरःस्वप्नेनिरीक्षितं॥एकस्मिन्विंदुशकलेवायवीयःस्फुटोभवेत्॥नरस्तुवायवीयंचवस्तुस
र्वंनिरीक्षितं॥उड्डा[illegible]वेगेनचलनंचनभोंगणे॥उष्ट्रारूढोगजारूढःस्वयंचेतिनिरीक्षयेत्॥अथवैतच्छ[illegible]लकेजल
विंदुःस्फुटोभवेत्॥आप्यवस्तुनरःसर्वंस्वप्नस्थेननिरीक्षितं॥समुद्रंवाथवानद्यांतरणंस्नानमेवच॥आप्यमित्यादि
कंसर्वंस्वप्नस्थेननिरीक्षितं॥अथवैतच्छकलकेपृथ्वीविंदुःस्फुटोभवेत्॥नरस्तुपार्थिवंसर्वंस्वप्नेननिरीक्षितं॥
पाषाणखर्परादीनिपार्थिवानीतिलोकयेत्॥इतितृतीयभवनविचारः॥चतुर्थंभवनंयच्चदृष्टव्यंतत्रयद्भवेत्॥त
त्सर्वंसंप्रवक्ष्येत्रयथायवनभाषितं॥चतुर्थेभवनेवृत्तिविचारोवसुराजिपाः॥निक्षिप्तधनधान्यादेरारामस्य
तथैवच॥क्षेत्रादिक्षेत्रसस्यादिःप्रसादादिकवेश्मनः॥जलाशयस्यकूपस्यपितुर्ग्रामगणस्यच॥प्रजानांचकुटुंबस्यदुर्गस्य राम॰
चविचारकः॥चतुर्थेभवनेकार्यइत्याहयवनःपुरा॥अथतत्राशकलेसौम्यंचतुर्थस्थानकेभवेत्॥दशमेवाप्रथमकेयस्यभू ४९
म्यादिदृष्टितःउभावस्थाभवेत्याप्तक्षेत्रारामादिकस्यच॥एतत्स्वकार्यतोलाभःसमर्घत्वंचधान्यकम्॥अत्राहंप्रथममेवस्थेभू

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

भिनिःक्षिप्तवस्तुनः॥ प्रश्नं यत्नवर्ग्येण यथा पूर्वमुदीरितं॥ पृच्छकेन यदा पृष्टः प्रश्नो भूक्षिप्तवस्तुनः॥ एतत्तं तु तदा कृत्वा पश्चा
न्मध्ये च शुभाशुभं॥ द्वितीये च तृतीये च चतुर्थे पंचमे तथा॥ दशमे स्थानके चैव दद्यात्तिलानि क्रमेण हि॥ सौम्यानि शकलानि।
स्तु निक्षिप्तं स्यात्तदा वदेत्॥ अथवा क्रूरसौम्यानि दद्यात्तिलानि भवंति चेत्॥ तदास्थस्य तरं चास्ति निःक्षिप्तं धरणीतले॥ अथवा सौ
म्यखारीज शकलानि भवंति चेत्॥ क्रूराणि वा तदा ज्ञेयं भूनिःक्षिप्तं न किंचन॥ अथवा सौम्यसाबीत शकलानि भवंति चेत्॥ भूनिः
क्षिप्तं तदा ज्ञेयं मस्ती निधरणीतले॥ क्रूरसाबितसंज्ञानि शकलानि भवंति चेत्॥ भूनिक्षिप्तं तदा तत्र न किंचिदपि विद्यते॥ अथवा
मुन्कलीबानि सौम्यानि शकलानि चेत्॥ भवंति तर्हि विज्ञेयं निक्षिप्तं वास्त्यमस्ति चेत्॥ क्रूराणि मुन्कलीबानि शकलानि भवंति
चेत्॥ भूनिक्षिप्तं तदा ज्ञेयं न किंचिदपि विद्यते॥ क्षेत्रस्यामुकदेशे तु भूनिक्षिप्तं हि वर्तते॥ इति ज्ञातुं तदा कुर्याच्चतुष्कोणं तु मंड
लं॥ तन्मध्ये वह्नि[illegible]रेखा स्याद्वायुकोणगा॥ ईशानकोणसंजातारेखा निर्ऋतिकोणगा॥ अनेन विधिना कुर्याच्चतुर्दि
50 क्षु पृथक् फलं॥ एतत्कृत्वा चतुष्कोणं द्रष्टव्यं च प्रयत्नतः॥ तृतीये च चतुर्थे च पंचमे दशमे तथा॥ किंनाम शकलं तत्र स्या
द्गतं चेत्सितत्वतः॥ चतुर्दिक्षु शकलानां तु यानि स्युर्बहुशो ध्रुवं॥ विज्ञेयं तत्र दिग्भागे भूनिक्षिप्तं सदा बुधैः॥ लब्धानं शकलं
चैव तथा तु स्युर्नखारिजं॥ आनवेखारिजं चैव कजलखारिजकं तथा॥

एतानि शकलानि स्युः पूर्वदिक्स्था

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. नितत्वतः॥ बहून्येतानि चेत्तत्र पूर्वस्थानचतुष्टये॥ तदा तु पूर्वदिग्भागे निःक्षिप्तमिति निर्दिशेत्॥ कुमराच फराण्डं च तथैवा
५० नवहारिलं॥ इजिनिमायाव्हयं चैव शकलं समुदीरितम्॥ एतानि शकलानि स्युः पंचमस्थानतत्त्वतः॥ बहून्येतानि चे
त्तत्र पूर्वस्थानचतुष्टये॥ तदा पश्चिमदिग्भागे निक्षिप्तमिति चादिशेत्॥ अंकीशं शकलं चैव तथैवोक्ताह्वयं च वै॥ जमानं श
कलं चैव कजद्दारिलकं तथा॥ एतानि शकलानि स्युर्दक्षिणाशागतानि वै॥ बहून्येतानि चेत्तत्र पूर्वस्थानचतुष्टये
तदा दक्षिणदिग्भागे निक्षिप्तमिति निर्दिशेत्॥ वंयाजं शकलं चैव नकीयलखदं तथा॥ जुक्कहारिलकं चैव तनीक्काह्वं तथैव च
॥ एतानि शकलानि स्युरुत्तराशागतानि वै॥ बहून्येतानि चेत्तत्र पूर्वस्थानचतुष्टये॥ तदा चोत्तरदिग्भागे निःक्षिप्तमिति नि
र्दिशेत्॥ एवं विस्तीर्णकेक्षेत्रे चतुष्कोणं पुनः पुनः॥ अनेन विधिना कार्यं ततः सर्वं समादिशेत्॥ अथवान्यन्मतं वक्ष्ये भूनिक्षिप्त
स्य निश्चये॥ चतुर्थस्थानशकलान्यष्टस्थानगतानि वै॥ उमन्तं शकलं कार्यमन्यच्चैव विनिश्चितं॥ चेत्तदा खिलमेव स्यादथवा
सौम्यमाविनं॥ भूनिक्षिप्तं तदा चास्तीत्येवं सर्वफलं दिशेत्॥ तच्चेत्क्रूरं मुन्कलीवं तदा नास्तीति निर्दिशेत्॥ तच्चेत्सौम्यं मुन्कलीवं ताम.
तदा स्वल्पतरं दिशेत्॥ खारिजे शकले चेत्स्यात्सौम्यं वा क्रूरमेव च॥ भूनिक्षिप्तं तदा ज्ञेयं न किंचिदपि विद्यते॥ अथवा तन्मतं व ५०
क्ष्ये प्रथमाच्च चतुर्थकात्॥ उत्पन्नं शकलं कार्यमन्यच्च स्पष्टमादिशेत्॥ चतुर्थान्त्यच मान्त्रैव कार्ये शकलमद्भुतं॥ कृतं यच्च

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

51

कलंपूर्वेनस्वेनस्वहृदयेभवेत्॥ उभयोस्तयोः सकाशात्कार्यंशकलमद्भुतं॥ एतस्माच्छकलात्सर्वंफलंवाच्यंमनीषिभिः॥ भू
निःक्षितंवर्तनेवानेन्यादिकमहीहिच॥ अथात्रवक्ष्यतेप्रश्नः क्षेत्रारामादिकस्यच॥ क्षेत्रारामादिकारैश्चपृष्टःप्रश्नोहिचोदयं
॥ तदाचतुर्थशकलेद्रष्टव्यंहितदाशुभं॥ चतुर्थशकलेनतुयदिस्यात्सौम्यमेवच क्षेत्रारामादिकंनहिंबहुधावृद्धिमाप्नुयात्॥ च
तुर्थशकलंयदाक्रूरंस्यात्तेनतदाफलं॥ क्षेत्रारामादिकस्यैवनाशोभवतिनिश्चितं॥ यदाचतुर्थशकलंसप्तमस्थानगंभवेत्॥
क्रूरंभवतिसौम्यंवाफलंतस्यप्रवक्ष्यते॥ तस्करैर्णपुनाश्चैवखलाःकपटिनश्चवै॥ अपितत्रस्थितेदस्याःक्षेत्रारामादिकार॥
काः॥ यदाचतुर्थशकलंनवमस्थानगंभवेत्॥ सौम्यंचेतनहिंमुद्राःस्युःक्षेत्रारामादिकारकाः॥ अथवाप्रथमस्थानेचतुर्थेदशमे
तथा॥ आप्यंचेच्छकलंयातंतदातत्रफलंदिशेत्॥ अतिपानीययोगेनक्षेत्रारामादिसंस्थितं॥ धान्यादिनाशमाप्नोतियथाहृय
वनःपुराः॥ अथवाप्रथमेस्थानेचतुर्थेदशमेतथा॥ आग्नेयंशकलंचेत्स्यात्तदातत्रफलंदिशेत्॥ अग्नौसतिजलाभावात्क्षे
त्रारामादिसंभवः॥ धान्यादिकंभवेच्छुष्कंसत्यमेतदुदीरितं॥ अथवाप्रथमस्थानेचतुर्थेदशमेतथा॥ शकलेचंद्रदेवंवाशनि
देवंयदाभवेत्॥ फलमेतस्यसंवक्ष्येयथास्यात्पृथक्पृथक्॥ चंद्रदेवेनुशकलेकरकावृष्टिजंभयं॥ शनिदेवेनुशकलेविद्यु
दग्निभयंभवेत्॥ चतुर्थस्थानकेयद्वाकजहारिलकंभवेत्॥ जमातशकलंयद्वातथाचांकीशमेवच ॥३३॥ तुस्तहारिलकं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ वापितथैवानवद्याखिलं ः ः ॥ उल्काह्वयंचशकलमागतंस्याद्यदातदा ॥ क्षेत्रारामादिकानांतुशुभंस्याद्वृद्धिरेवच ॥ अथवा
५१ रमलेसर्वेउल्काख्यंपुनरागतं ॥ क्षेत्रारामादिधान्यानांमूषकानांभयंतथा ॥ पृथिव्यांतर्वेर्जितस्तेमूषकाःसंप्रकीर्तिताः ॥ अथवा
रमलेसर्वेकजलखारिजसंज्ञितं ॥ वहुधाचेत्समायातंशलभानांभयंतदा ॥ प्रासादसदनादीनांक्षतेप्रश्नेविलोकयेत् ॥ प्रथमे
चचतुर्थेचदशमेस्थानकेतथा ॥ सौम्यद्याखिलसंज्ञानिसौम्यसाविनकानिच ॥ शकलान्यागतानिस्युस्तदातत्रफलंदिशेत् ॥
प्रासादसदनादीनिचिरंस्युःसुस्थिराण्यपि ॥ शुभावहानिचास्यर्थेतदध्वस्तस्यनिश्चितं ॥ अथवातेषुस्थानेषुक्रूरखारिजकानिच
॥ क्रूराणिस्युःस्थलीनानियदिस्युस्तर्हितत्फलं ॥ प्रासादसदनादीनिभविष्यंतीतितोवदेत् ॥ कदाचिच्चेद्भविष्यंतिनश्यंत्यचिरकाल
तः ॥ अथवातेषुस्थानेषुनकीयलखदंभवेत् ॥ आतवेखारिजंचैवकजलखारिजकंतथा ॥ उल्काख्यंचशकेलंयदिस्यात्तर्हित
त्फलं ॥ उद्ध्वस्तस्यात्तदातत्रप्रासादसदनादिकं ॥ अथवाविक्रयस्तस्यकृतःस्यादितिनिश्चयः ॥ अथवातेषुस्थानेषुफराख्यंशक
लंभवेत् ॥ तरीकंशकलंवास्यात्तदातत्रफलंदिशेत् ॥ अर्द्धसंपादितंचस्यात्प्रासादसदनादिकं ॥ अथवापतितंभूयात्पुनःसंपादि राम॰
तंभवेत् ॥ अथवातेषुस्थानेषुहुमरावांकीशकंभवेत् ॥ प्रासादसदनाध्वस्तस्तदास्यात्क्रोगसंयुतः ॥ चिंताग्रस्तस्तुसततमितितत्र ५१
फलंदिशेत् ॥ प्रश्नःकृतश्चेतभूम्यादिहृतेस्तत्रविलोकयेत् ॥ चतुर्थस्थानकेचैवतृतीयस्थानकेतथा ॥ सौम्यद्याखिलसंज्ञानि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सौम्यसाविनकानि च ॥ यदि स्युः शकलान्येवं तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ भूम्यादिवृत्तिर्बहुधा लाभदा स्यान्न संशयः ॥ भूम्यादिवृत्तिर्वि
षयेवसतिः कुत्रचित्स्थले ॥ उद्वासः कुत्र दिग्भागे यद्येवं परिपृच्छति ॥ द्रष्टव्यं चेत्तदा तत्र चतुर्थस्थानकं तु वा ॥ चतुर्थस्थानश
कलं यस्मिन् स्थाने भविष्यति ॥ तस्य स्थानस्य या दिक्स्यात्फलं तदनुसारतः ॥ भूम्यादिवृत्तिविषये मम किं दक्षभागके ॥ वामभागे
भवेद्वापि पृच्छकः पृच्छतीति चेत् ॥ तदा चतुर्थं शकलं यद्दिशा संस्थितं भवेत् ॥ भूम्यादिवृत्तिजातं तु तद्दिशासंस्थितं वदेत् ॥ परिपू
र्णं कुत्र भागे भूम्यादिवृत्तिजातिकं ॥ इति पृच्छति चेत्तत्र द्रष्टव्यमिदमादरात् ॥ पंचमं शकलं यच्च तत्स्याद्दक्षिणभागके ॥ तृतीयं
शकलं चैव वामभागस्थितं भवेत् ॥ अग्रभागस्थितं चैव दशमं शकलं भवेत् ॥ एतत्स्थानत्रये यत्र शकलं सौम्यमागतं ॥ तत्स्था
नस्य विभागे तु समृद्धं क्षेत्रमादिशेत् ॥ एतत्स्थानत्रये यत्र क्रूरं शकलमागतं ॥ तत्तत्स्थानस्य भागेन क्षेत्रसुद्वासमादिशेत् ॥ अथ
वा तूर्यभवने क्रूरशकलं भवेत् ॥ निर्जलं कंटकैर्युक्तं तदा भूम्यादिकं दिशेत् ॥ अथवा तूर्यभवने उल्कां वा तत्र वस्तारिजं ॥ कज्ज
लखारिजकं चैव तथैवांकीशसंज्ञितं ∴∴ ॥ शकलं यदि जायेत तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ भूम्यादिवृत्तिजातं तु निर्जलं सिक
तामयं ॥ क्षारभूसंगतयुतं भवेच्चासुखदायकं ॥ अथवा तूर्यभवने वयाजं वाजमानकं ॥ तरीकमिजन्मिमायं च फरानुसलद्दा
खिलं ॥ कज्जद्दाखिलकं वापि तथैवा तत्र दाखिलं ॥ ∴∴∴ समागतं यदि भवेत्तदा तत्तत्फलं दिशेत् ॥ भूम्यादिवृ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र०सि० निजानंतु नराद्दृस्युतंभवेत् ॥ हरितं सजलं चैव चिना(ःस्थाद्द्रकरं भवेत् ॥ अथवा तूर्यभवने लह्मानं शकलं भवेत् ॥ नखुन
५२ खारिजकं वापि नदानत्रफलं दिशेत् ॥ भूम्यादितु निजानंतु स्यान्स्वल्पनरमूरुहं ॥ अन्यस्याच समृद्धिः स्यादिति निश्चितमादि
शेत् ॥ हृतश्चेद्दसतिमश्चं केनचित्पृच्छकेन चे ॥ ममेदं स्थानकं चैवाशुभदं शुभदं भवेत् अथवा दुःखदं च स्यादिति पृच्छति पृच्छके ॥ नदान
त्रफलं वाच्यं यथाहयवनःपुरा ॥ चतुर्थे शकलं यत्तु तल्लद्मानं भवेद्यदि ॥ अथवा तु स्तह्मारवोलं नदानत्रफलं दिशेत् ॥ वसतिस्तत्र
शुभदा सुतरां लाभदा भवेत् ॥ चतुर्थे शकलं यह्मा उस्कावा वा किशं भवेत् ॥ वसति स्थानकं तत्तु दुःखदं भग्नमेव च ॥ आवस्यकं त
स्तत्रस्थानव्यमिति निश्चितं ॥ चतुर्थे शकलं यह्मानकीयलखदं भवेत् ॥ हुमरारव्यं भवेद्दापि नदानत्रफलं दिशेत् ॥ वसतिस्थान
कं तत्तु तु रूपणस्याद्धि निश्चितं ॥ वसतिस्तत्र न भवेदित्याहयवनःपुरा ॥ चतुर्थे शकलं यह्मा कजह्मा खिलकं भवेत् ॥ तुस्तह्मा खिलकं
वापि नदानत्रफलं दिशेत् ॥ वसतिस्तत्रकर्तव्या सुशुभस्थानदा भवेत् ॥ चतुर्थे शकलं यह्मावयाजं वानरीककं ॥ भवेच्चेन्नफलं
वाच्यं वसतिः शुभदा भवेत् ॥ चतुर्थे शकलं यह्माजमातंवेज्जिमायकं ॥ यदि स्यात्तत्फलं वाच्यं यथा यवनभाषितं ॥ वसतिर्विमन
स्कास्यात्परं तु शुभदा भवेत् ॥ चतुर्थे शकलं यह्माफरावानवदाखिलं ॥ यदि स्यात्तत्फलं वाच्यं यवनानुमतं च यत् ॥ वसतिस्तत्र राम०
कर्तव्या शुभदा लाभदा भवेत् ॥ आतवेरवारिजं वापि नदानत्रफलं दिशेत् ॥ अशुभा वसतिस्तत्र विक्रीता वा स्थिरो भवेत् ॥ नष्टः कु ५२
तश्चेद्दृतानां परवृत्तांतवेदिनां ॥ नरेदं समलं प्राप्तं लह्मप्रयं तत्समयस्तु तः ॥ प्रश्नः कुतश्चेद्दृतो नत्र नगरे वर्तते न वा ॥ नदा च तुर्थे भ
CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वनेद्रष्टव्यं च प्रयत्नतः ॥ चतुर्थभवने तत्र दाखिलं शकलं भवेत् ॥ सावितं वा भवेच्चैव तत्रस्थानु नरागतं । तदा नगरमध्ये तु
दृष्टो वर्तत एव हि ॥ चतुर्थभवने तत्र शकलं स्वारिजं भवेत् ॥ तदा नास्तीति वक्तव्यं पुरमध्ये तु दूतकः ॥ शकलं तूर्यभवने मुक्तली बा
ह्ययं भवेत् ॥ तदास्तीति च वक्तव्यं परं तु गमनोद्यतः ॥ चतुर्थशकलं यद्वा द्दष्टमके नवमे तथा ॥ द्वादशे वा गृहे चैव पुनरागतमस्ति चे
त् ॥ पुरमध्ये तदा दूतो वर्तते सुविनिश्चितं ॥ परं तु विमनस्कश्च विद्यते यवनोदितं ॥ स्वकीयस्य कुटुंबस्य प्रश्नोयं लिख्यते धुना ॥
अहं स्वायकुटुंबं च पुरं मुक्त्वा समागतः ॥ तत्रास्ति न वेत्यादि यदि पृच्छति पृच्छकः ॥ तदो म्महांतसंज्ञं हि पुरो तं यच्चतुष्टयं ॥ तस्यो
परिष्टाद्विषमैः समैश्चैवाग्निविंदुभिः ॥ उत्पन्नं शकलं कार्यं तस्त्वे सौम्यं च दाखिलं ॥ सावितं वा यदि भवेत्केंद्रस्याने पुनर्गतं ॥ त
दा तस्मिन्पुरे स्वं कुटुंबं वर्तते ध्रुवम् ॥ उत्पन्नं शकलं तत्र यदि स्वारिजकं वदेत् ॥ ततो नगरमध्ये तु कुटुंबं नास्ति निश्चितं ॥ उत्पन्नं
शकलं तत्र मुक्तलीनं भवेद्यदि ॥ तदा नगरमध्ये तु कुटुंबं वर्तते ध्रुवं ॥ परं त्वं विमनस्कत्वं वर्तते तस्य निश्चितं ॥ अथवान्यगृहे त
त्र कुटुंबं वर्तते ध्रुवं ॥ कस्यां दिशि कुटुंबमेव वर्तते चैव मिच्छति ॥ तदा शकलदिग्भागात्फलं वाच्यं मनीषिभिः ॥ दूरानीं जनकप्रश्नः
कथ्यते यवनेरितं ॥ यं दृष्ट्वा जनकस्यैव सर्वं वाच्यं शुभाशुभं ॥ तृतीयस्थानके चैव चतुर्थस्थानके तथा ॥ प्रथमस्थानके चैव द्रष्ट
व्यं च प्रयत्नतः ॥ एतत्स्थानत्रये चैव सौम्यदाखिलकानि चेत् ॥ सौम्यसावितसंज्ञानि यदि स्युः शकलानि वै ॥ तदा सम्यक्प्रकारेण

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. जनकोवर्जनेनैकिल॥ सत्सका शाङ्कवेल्लाभइतितत्रफलंदिशेत्॥ एतत्स्थानद्वयेयद्वा क्रूराणिशकलानिचेत्॥ तदातुदुःखद्र
५३ येणजनकःस्यान्नसंशयः॥ पुत्रादीनां तत्सकाशाल्लाभोनास्तीतिनिश्चितं॥ एतत्स्थानद्वयेयद्वा खारिजानिभवंतिचेत्॥ शक
लानितदाज्ञेयंफलंयवनभाषितं॥ पितादूरगतश्चस्यान्निजस्थानात्तथैव॥ गमनंतस्यविज्ञेयंखारिजस्यानुरूपतः॥ एतत्स्था
नद्वयेयद्वामुन्कलीबहूयानिचेत्॥ शकलानितदाज्ञेयंफलंयद्यवनोदितं॥ परस्परंवियोगःस्यात्पितुःपुत्रस्यचैवहि॥ एतत्स्था
नत्रयेयद्वासाबितानिभवंतिचेत्॥ शकलानितदाज्ञेयंफलंयवनसंमतं॥ यथास्थितंपितुःसर्वंकर्मचेतिविनिश्चितं॥ एतानि
चेच्छुभानिस्युस्तदातुसुखरूपतः॥ क्रूराणिस्युर्यदातर्हिदुःखसंकोचरूपतः॥ अन्यन्मतांतरंवक्ष्येयत्ज्ञात्वाफलमादिशेत्।
प्रथमाश्चचतुर्थाश्चशकलंकार्यमुत्तमं॥ एतच्चेत्सौम्यदाखिलंसौम्यसाबितमेववा। तदातत्रफलंवाच्यंयथाहयवनःपुरा॥
परस्परंस्यान्मैत्रत्वंपितुःपुत्रस्यचैवहि॥ परस्परंतथालाभोविज्ञेयस्तातपुत्रयोः॥ एतच्छकलकंचैवखारिजंवाभवेद्यदि॥ वि
योगःस्याद्दूरगतिःपितुःपुत्रस्यचैवहि॥ क्रूरंचेतदपिप्रोक्तंतदानिश्चितमेवच॥ साबितंशकलंचैतद्यदिस्यात्तत्फलंदिशेत्। राम.
यथास्थितंकर्मतदाविज्ञेयंपितृपुत्रयोः॥ एतच्छकलकंचैवसौम्यंचेन्मुन्कलीबकं॥ दूरतश्चांतरंतर्हिभवेद्वैपितृपुत्रयोः। ५३
एतच्छकलकंचैवक्रूरंचेन्मुन्कलीबकं॥ परस्परंमत्रावैरंतदास्यात्पितृपुत्रयोः॥ तारस्यचदुर्गेस्यप्रश्नोसंलिख्यतेमया॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

इदं दुर्गं पुरं वापि समं हस्तान्न मिष्यति ॥ अथवा स्थास्यती त्येवं यदि पृच्छति पृच्छकः ॥ तदा केंद्र चतुष्के च दृष्ट्वायं सुविजानतः ॥
एतत्केंद्र चतुष्के तु सौम्यानि शकलानि च ॥ क्रूराणि कानि चिन्नत्र यदि स्युस्तत्फलं दिशेत् ॥ तदा दुर्गं पुरं वापि भेदैर्नैव गमिष्यति ॥ य
द्वा केंद्र चतुष्के तु बुधस्य शकलं भवेत् ॥ तदा कपटरूपेण मिथ्यावादेन चैव हि ॥ नगरं वापि दुर्गं च गमिष्यति वदेदिति ॥ यद्वा कें
द्र चतुष्के तु सौम्य दाखिलकानि च ॥ अथवा सौम्य सावित शकलानि भवंति चेत् ॥ तदा दुर्गं पुरं वापि गमिष्यंति न निश्चितं ॥ अथवैत
च्चतुष्के तु सौम्यमुन्कलीबानि च ॥ शकलानि यदि स्युर्वै तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ दुर्गं वापि पुरं चैव किंचिन्नष्टं न किंचन ॥ अथवैत
च्च शकलं क्रूरस्यान्मुन्कलीबकं ॥ तदा दुर्गं पुरं वापि गमिष्यति विनिश्चितं ॥ दृष्ट्व्यमेतत्स्थानेषु प्रथमे तमनीषिभिः ॥ प्रथमे च च
तुर्थे च सप्तमे नवमे तथा ॥ दशमे च तथा गेहे सौम्यानि शकलानि चेत् ॥ भविष्यति तदा वाच्यं पुरं दुर्गं यथास्थितं ॥ अथवैतेषु गेहे
षु क्रूराणि शकलानि चेत् ॥ तदा हस्तात्पुरं दुर्गं गमिष्यति विनिश्चितं ॥ इति चतुर्थं भवनं ॥ पंचमं भवनं यत्तु प्रश्नायेतन्निविष्ट
काः ॥ तान्सर्वान्संस्फुटं वक्ष्ये यथा यवनभाषितं ॥ संतानस्य विचारस्तु पंचमे भवने भवेत् ॥ तथैव प्रेमपात्रस्य तथा पूर्वे स्वव
स्तुनः ॥ दूतागमविचारस्तु पंचमाद्भवनाद्भवेत् ॥ पत्रस्य चैव वार्तायां विचारः पंचमाद्भवेत् ॥ साहित्यं तंदयोः प्रोक्तं पंचमं भवनं
शुभं ॥ तस्माद्देतानि कार्याणि पंचमे तु विलोकयेत् ॥ यद्वा तत्फलके धात्रा संतानं लिखितं भवेत् ॥ अथवानेति संपृष्टं पृच्छके

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. तथा तदा ॥ पंचमे प्रथमे स्थाने दृष्टव्यं च प्रयत्नतः ॥ कजदाखिलसंज्ञं च जमानं च फराह्वयं ॥ नुस्रतखारिजकं चैव नुस्रतदा
५४ खिलकं तथा ॥ आतवेदाखिलं चैव लह्यानं शकलं तथा ॥ शकलानि च सप्तैव चेतन्मध्ये यदैककं ॥ शकलं पंच
मस्थाने प्रथमे च भवेद्यदि ॥ तदा एकैकसंतानं वर्तते वा भविष्यति ॥ अथवा कजलखारिजं तथैवोत्काह्वयं भवेत् ॥ अंकीशं च
वयाजं च हुमरातवखारिजं ॥ तरीकं शकलं चैव पंचमे ह्यागतं तथा ॥ सप्तैतानि यदुक्तानि शकलानि विशेषतः ॥ एत
न्मध्ये यदेकं हि शकलं समुपागतं ॥ पंचमे प्रथमे गेहे तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ एकैकस्य तदा ह्येवं संतानं न भविष्यति ॥ अथवा तद्व
देवापि मरिष्यति विनिश्चितं ॥ अथवान्यन्मतं वक्ष्ये यत्कृत्वा फलमादिशेत् ॥ प्रथमात्पंचमाच्चैव कार्यं शकलमुत्तमं ॥ षष्ठका
त्सप्तमाच्चैव करणीयं तथैव च ॥ एतच्छकलयुग्माच्च कार्यमेकं तथैव च ॥ यतश्चेच्छकलं सौम्यदाखिलं च भविष्यति ॥ तदा ए
कैकवर्षस्य संतानं स्याद्विनिश्चितं ॥ अथ चैतच्छकलकं क्रूरं दाखिलकं भवेत् ॥ तदा भवेच्च संतानं तत्परं तु मरिष्यति ॥ अथवा श
कलं चैतत्सादिनं वै भविष्यति ॥ शकलस्य तदा ह्येवं संतानं न भविष्यति ॥ अथ चैतच्छकलकं खारिजं च भविष्यति ॥ संतानं राम
तु तदा तस्यादेकैकस्य विनिश्चितं ॥ अथ चैतच्छकलकं क्रूरं मुन्कलीबकं भवेत् ॥ संतानस्य फलं वाच्यं तदाभावात्सुनिश्चितं ॥ ५४
अथवा पंचमस्थाने तथैवैकादशे गृहे ॥ दशमे पंचदशके सौम्यदाखिलकानि चेत् ॥ सौम्यानि मुन्कलीबानि शकलानि भवंति चेत् ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

अनुमानं तदानन्त्र संतानं च भविष्यति॥ कति संख्यान्यपत्यानि मम संतीति पृच्छकः॥ तदा पृच्छति तद्वाच्यं फलं शास्त्रानुसारतः
॥प्रथमाच्छकलाश्चैव सप्तमाच्छकलात्तथा॥ उत्पन्नं शकलं कार्यं तस्माद्वाच्यं फलं बुधैः॥ उत्पन्नं शकलं तत्तु यदि स्या
त्कक्षद्दाविलं॥ तुरंतस्ताविजकं वापि तदानन्त्र फलं दिशेत्॥ ःः चत्वारि सुरपत्यानि पृच्छकस्येति निश्चितं॥ अथवा तत्तु
शकलं फरावातवदाविलं ःः॥ भवेत्त्रीनफलवच्चिप्र यथाहृयवनःपुरा॥ पृच्छकस्य तदा ज्ञेया षट्पुत्राश्च विनिश्चितं॥ अथवा
तत्तु शकलं जमातं चेज्जिमायकं॥ भवेत्पुत्रयुगलं पृच्छकस्य तदा भवेत्॥ अथवा तत्तु शकलं वयाजं वतरीककं॥ भवेत्त्रीणि च
पुत्रास्तु पृच्छकस्येति निश्चितं॥ अथवा तत्तु शकलं लह्यानारव्यं भवेद्यदि॥ तुरंतद्दाविलकं वापि तदा पुत्रत्रयं वदेत्॥ ःः अथ
वा तत्तु शकलं नकीयलखदं भवेत्॥ कुमरावा तदा पुत्राश्चत्वारः स्युर्विनिश्चितं ःः अथवा तत्तु शकलं कजलस्ताविजकं भवे
त्॥ आनवेस्ताविजकं वापि तदा दुःखनरं भवेत्॥ ःः स्त्रीगर्भधारणप्रश्ने कथ्यते त्र मया शुभः॥ इयं स्त्री जठरे गर्भं धारयिष्य
ति वा न वा॥ इति प्रश्ने कृते तत्र कुर्याद्रमलमुत्तमं॥ विषमाविंदवस्तत्र रमले यद्भवंति वै॥ प्रथमस्थानतश्चैव तथा पंचदशा
वधिं॥ एकत्र करणीया स्तेहाभ्यां भाज्याश्च वै तदा॥ एकशेषे भवेद्गर्भधारणे योषितां शुभं॥ द्विशेषेण भवेद्गर्भधारणं योषितां
क्वचित्॥ इयं स्त्री गर्भिणी नास्ति वास्तीति यदि पृच्छति॥ तदा रमलशास्त्रानुदृष्ट्वा च प्रयत्नतः॥ प्रथमे षष्ठके चैव पंचमे स्था

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· नकेनथा॥ कज्जद्दाखिलकं चैव नथैवानवदाखिलं॥ फरा ह्कुनुस्त्नद्दाखीलं यदिस्याच्छकलं तु वै॥ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ गर्भिणी वनेनेयो
५५ षिद्दिनितत्र फलं दिशेत्॥ अथ मेषष्ठके चैव पंचमे स्थानके तथा॥ जमातेशकलं चैव नथैवानवरवारिजं॥ कज्जलरवारिजकं
चैवलह्यानं शकलं तथा॥ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ समागतं भवेत्तत्र तदा नास्तीति संवदेत्॥ अथवा हुमराह्वं च वयाजं शकलं तथा॥ नकी
यलरवदं चैव तरीकं शकलं च वै॥ अंकीशं शकलं वापि पूर्वे स्थानेषु चेद्भवेत्॥ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ गर्भिणी चास्ति तु परं गर्भस्रावो भवेच्च वै
॥ अथ वेजनिमायं च तथैवानवरवारिजं॥ अंकीशशकलं चैव यदिस्या ⁝ ⁝ स्तं च मे गृहे॥ तदापत्यं भवेत्कार्ये यद्वा पुंस्त्रीस्व
रूपकं। अथवा पंचमस्थाने तरीकं शकलं च वै॥ स्थानांतरेषु नस्तत्र द्वित्रिवारं समागतं॥ अपत्यं स्यात्तदा खेरं यद्वा पुंस्त्री
स्वरूपकं॥ गर्भिण्यां किं भवेत्पुत्रः किं वा कन्या भविष्यति॥ पृच्छकेनेति संपृष्टे तदा तत्र विलोकयेत्॥ नवमाच्छकलाच्चैव सप्त
माच्छकलादथ ॥ उत्पन्नं शकलं कार्यं तथैवान्यच्च कारयेत्॥ पंचमाच्छकलाच्चैव तथैवैकादशाच्च वै॥ एतयोरुभयोर्योगा
त्कार्यं शकलमुत्तमं॥ एतस्माच्छकलात्सर्वं फलं वाच्यं मनीषिभिः॥ एतच्छकलकं चेत्स्यात्तु स्त्रनवारिजसंज्ञितं॥ कज्जलवा राम·
रिजसंज्ञं वालह्यानं वा फराह्वयं॥ हुमरा वेज्जिमायं वा नथैवानवरवारिजं॥ उक्तारव्यशकलं वापि तदा पुत्रो भविष्यति॥ अ ५५
थवैतच्छकलकं तरीकारव्यं भवेद्यदि॥ ⁝ यद्वा नुस्त्नद्दाखीलं वयाजं वा भवेद्यदि॥ ⁝ ⁝ आतवेदाखिलं चैव ⁝ नथैवांकीश

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥ संज्ञितं ॥ कज्जलद्वादिविलसज्जन्म्त्र ॥ तदा कन्या भवेद्ध्रुवं ॥ अथवैजतिमायावं शकलं रमले गतं ॥ शकलं द्वित्रिवा
रं तु ॥ न देवपुनरागते ॥ यदायमी स्तुतौ यातां हीन्याद्धयवनः पुरा ॥ अथवा रमले सर्वे जमानं शकलम्भवेत् ॥ द्विवारं त्रिवेत्
त्रिवारं वा न देवपुनरागते ॥ युग्मकं स्थानतदा तत्र कन्ययो ॥ रिति निश्चितं ॥ अथवा रमले सर्वे नकीयलखदम्भवेत् ॥ ॥ द्वि
त्रिवारं तु शकलं न देवपुनरागतं ॥ पुंस्त्रीस्वरूपा कन्या स्यात्पुत्रश्चेन्नहि खण्डकः ॥ अथवा कुमराहद्वन्द्व ॥ कज्जलवारिजकन्
या ॥ ॥ फराहः ॥ मिजतिमा ॥ हत्व लहयानं ॥ शकलं चवै ॥ तुस्तलवारिजकं ॥ चैव तथैवा तव खारिजं ॥ ॥ एतानि शकला
नि स्युः प्रथमे पंचमे तथा ॥ स्थाने पंचदशे चेद्वै तदा पुत्रो भवेद्ध्रुवं ॥ एतस्मादन्यथा चेत्स्यात्तदा कन्या भवेद्ध्रुवं ॥ अथवा कु
मराहद्वन्द्व ॥ प्रथमे पंचमे पि च ॥ षष्ठे च सप्तमे चैव तथा पंचदशे गृहे ॥ समागतं यदि भवेत्काणं स्याद्बालकं तदा ॥ अथवैते
षु गेहेषु जमानं पुनरागतं ॥ ॥ तदापत्यं भवेत्खंजमिति तत्र फलं दिशेत् ॥ अथवा तेषु गेहेषु उक्लावं पुनरागतं ॥ ॥ तदापत्य
म्भवेत्कुब्जं हीनमिति तत्र फलं दिशेत् ॥ अथवा तेषु गेहेषु तरीकं पुनरागतं ॥ ॥ तदापत्यम्भवेन्मूकमिति तत्र फलं दिशेत् ॥ किय
56 दायुरपत्यानामिति प्रश्ने कृते सति ॥ द्रष्टव्यं रमले शास्त्रे प्रयत्नेन बुधैस्तदा ॥ प्रथमाच्छकलाच्चैव तथा पंचदशादपि ॥ उ
त्पन्नं शकलं कार्यं प्रयत्नेन तदा बुधैः ॥ प्रथमाच्छकलाच्चैव तथैवैकादशादपि ॥ उत्पन्नं शकलं कार्यमन्यच्चैव प्रयत्नतः ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. एतयोरुभयोर्योगाच्छकलं कार्यमुत्तमं ॥ तच्चेत्तुस्तदृखीलं ⁝ कब्जुदाखिल ⁝ मेव वा ॥ आतवेदाखिलं वापि ≡ वयाजं वा
५६ ≡ जमानकं ॥ ≡ भवेच्चैव पुनर्यातं भूमौ पंचदशेपि वा ॥ पंचमे वा गृहे चैव तथैवैकादशे गृहे ॥ दीर्घमायुस्तदा प्रोक्तमपत्यानां
विनिश्चितं ॥ अथवा तत्र शकलं लह्याणं वा ≡ फराहयं ॥ ⁝ इजतिमा ⁝ यं नकीकं वा ≡ भवेच्च पुनरागतं ॥ पूर्वोक्तस्थानके चैव
मध्यमायुस्तदादिशेत् ॥ सह सा यौवनं प्राप्तो मरिष्यति न संशयः ॥ अथवोक्ता ह्ययं ⁝ तत्र शकलं परिजायते ॥ पूर्वोक्तस्थान
के चैव यदि स्यात्पुनरागतं ॥ तदापत्यस्य कतिचिद्दिवसा जीवितं वदेत् ॥ अथवा तत्र शकलं तुस्तन्वारिजकं भवेत् ॥ ⁝ पूर्वोक्त
स्थानके चैव यदि स्यात्पुनरागतं ॥ अथवा तत्र शकलं ह्यानवेखारिजं भवेत् ॥ ⁝ पूर्वोक्तस्थानके चैव यदि स्यात्पुनरागतं ॥ त
दा षण्मासिकं प्रोक्तमपत्यस्य च जीवितं ॥ अथवा तत्र शकलं मंकीशं वा भविष्यति ⁝ ॥ हुमरा स्यात्तु ≡ शकलं नकीयलस्वदं तथा
⁝ ॥ कब्जन्वारिजकं वापि ⁝ यदि स्याच्छकलं तु तत्
॥ पूर्वोक्तस्थानके चैव यदि स्यात्पुनरागतं ॥ तदाप
त्यस्य कतिचिद्दिवसा जीवितं भवेत् ॥ कियदायुर
पत्यानामिति प्रश्ने कृते सति ॥ तदा चतुर्थे भवने ॥

श.	≡	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	≡	⁝	≡	⁝	⁝	⁝
व.	८६	८२	५७	९२	६६	१५	१८	१८	१३	८२	८३	६६	८४	८४	८२	८२
मा.	४५	४२	२२	४२	१६	७६	३७	४३	१३	४२	३६	६०	३९	३९	३५	४५
दि.	३६	१२	१३	१३	१३	१५	३०	११	३०	२२	३०	६०	१२	८	४५	३०

राम. ५६

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ष्टव्यं च प्रयत्नतः ॥ तस्मिंश्चतुर्थे भवने किं संज्ञं शकलं स्थितं ॥ कुत्र स्थाने पुनर्जातं द्रष्टव्यमिदमादरात् ॥ पुनरागमनं तत्
स्य केन्द्रस्थानेषु चेद्भवेत् ॥ तदा वर्षं च वक्तव्यं जीवितं बालकस्य हि ॥ अथवा तत्पणफरे शकलं पुनरागते ॥ तदा तत्संख्य
कैर्मासैरपत्यायुर्वदेद्ध्रुवं ॥ अथवापोक्लिमे तत्तु शकलं पुनरागतं ॥ तदा तत्तत्क्रमैर्वाच्यं बालकायुर्विनिश्चितं ॥ अथवा कु
त्रचित्स्थाने नागतं शकलं पुनः ॥ तदा चेत्कुशकलं सौम्यं तदा वर्षाणि संवदेत् ॥ क्रूरं चेत्कुशकलं तत्स्यात्सप्तकानि तदा वदे
त् ॥ नातिसौम्यं नातिदुष्टं शकलं यदि तद्वदेत् ॥ तदा मासैः फलं वाच्यं बालानां जीवितस्य हि ॥ यस्मिंश्च केचयवनैः प्रक
टीकृतमस्ति च ॥ तच्च क्रमेण लिखितं द्रष्टव्यं सुविजानता ॥ प्रसूतिस्तु सुखरूपेण दुःखरूपेण वा भवेत् ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र
द्रष्टव्यं च प्रयत्नतः ॥ षष्ठे च प्रथमस्थाने चेत्सौम्यं खारिजं भवेत् ॥ सौम्यं वा मुनकलीवं स्यात्सुखं सूते तदाबला ॥ अथवा
दाखिलं क्रूरं साबितं क्रूरमेव च ॥ यदागतं तदा तत्र मरणं च विनिर्दिशेत् ॥ अथवा सौम्यसाबीतं सौम्यं दाखिलमेव च ॥ यदा
गतं तदा तत्र दुःखं सूते विलासिनी ॥ अथवा षष्ठके स्थाने तथैवैकादशे गृहे । उक्तारवं ÷ हुमराहुं च ÷ तथैवातवखारिजं
÷ ॥ तकीयलखदं चापि ÷ शकलं चेत्समागतं ॥ तदा तु मरणं ज्ञेयं गर्भिण्याश्च मनीषिभिः ॥ एतच्चैव प्रथमस्थाने शकलं
पुनरागतं ॥ तदापत्यस्य मरणं विज्ञेयं निश्चितं बुधैः ॥ आरोग्यं चैव गर्भिण्या मित्याहुर्यवनाः पुरा ॥ अबूसवीदनामापिय।

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· वनः कश्चिदब्रवीत्॥ गर्भिण्यारोग्यसंप्रश्ने सर्वथा निश्चयेन यत्॥ तत्र षष्ठाद्द्वादशान्तं शकलादन्यदेव हि॥ उत्पन्नं शकलं
५७ कार्येन स्यात्सर्वफलेदिशेत्॥ दाखिलं खारिजं वापि सावितं मुन्कलीवकं॥ क्रूरं वापि तथा सौम्यं फलं तदनुसारतः॥ गर्भिण्याः
प्रसवः कस्मिन्समये च भविष्यति॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं कारयेद्बुधः॥ तत्रापि प्रथमस्थाने किंसंज्ञं शकलं स्थितं॥ दृष्ट
व्यं तत्प्रयत्नेन तत्फलं चापि किम्भवेत्॥ तस्यापि शकल स्यैव ग्रहः कोऽस्तीति लोकयेत्॥ तद्ग्रहस्य तु कोपार
स्तं चाप्यत्र विलोकयेत्॥ अथवा प्रथमस्थाने शकलं पुरुषालयं॥ यदि स्यात्तत्फलं वाच्यं रात्रौ स्यात्प्रसवस्त्विति॥ कस्मि
न्मुहूर्ते प्रसवो भविष्यति विनिश्चितं॥ पृच्छत्येवं पृच्छकश्चेद्दृष्टव्यं च सदा बुधैः॥ प्रथमस्थानशकलं कस्मिन्स्थाने पुनर्गतं॥ फ
लं तदनुसारेण वक्तव्यं च प्रयत्नतः॥ प्रथमस्थानशकलं द्वितीये पुनरागतं॥ द्वितीये तु मुहूर्ते स्यात्प्रसवो हि तदा ध्रुवं॥ प्र
थमस्थानशकलं तृतीये चेत्समागतं॥ तृतीये तु मुहूर्ते स्यात्प्रसवो हि तदा ध्रुवं॥ अनेनैव प्रकारेण द्वादशावधि शोधयेत्॥
यतो यवनशास्त्रेऽस्मिन्मुहूर्तो द्वादशैव हि॥ यावत्परिमिते स्थाने शकलं पुनरागतं॥ यावत्परिमिते ज्ञेयो मुहूर्ते प्रसवो बुधैः राम·
॥ प्रथमस्थानसकलं तस्माच्चेत्पुनरागतं॥ दृष्टव्यं च प्रयत्नेन पञ्चमे शकलं तदा॥ पञ्चमं शकलं यस्मिन्स्थाने स्यात्पु ५७
नरागतं॥ तत्संख्याके मुहूर्ते तु प्रसवः स्याद्विनिश्चितं॥ अथवा प्रथमस्थाने पञ्चमस्थानकेऽपि वा॥ नुस्रतखारिजकं चेत्

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्मात्तदा तत्र फलं दिशेत्॥ मध्याह्ने वार्द्धरात्रे च प्रसवं स्याद्विनिश्चितं॥ कस्मिंल्लग्ने भवेन्नूनं प्रसवश्चेति पृच्छति॥ यदा तदा
तु दृष्ट्वैनं नवमस्थानकं बुधैः॥ नवमस्थानके चैव किंसंज्ञं शाकलं भवेत् राशिलग्नं भवेद्यावैतल्लग्ने प्रसवो भवेत्॥ सभा
ग्यं वाप्यभाग्यं वा ह्यपत्यं संभवेदिति॥ एतत्केन कृते प्रश्ने रमलं कारयेद्बुधः॥ कृते तस्मिंश्च रमले पंचमादृष्टमात्तथा॥ उ
त्पन्नमन्यच्छकलं करणीयं प्रयत्नतः॥ उत्पन्नशकलाद्यस्मात्तदापत्यं दशादपि॥ उत्पन्नमन्यच्छकलं करणीयं विजा
नता॥ तस्मात्सर्वं फलं वाच्यं शुभं वाशुभमेव च॥ उत्पन्नमेतच्छकलं लह्याणाख्यं ⁝ भवेद्यदि॥ नुस्रत्दाखिलकं वापि ⁝ नु
स्रत्खारिजकं तथा ⁝॥ कब्जुद्दाखिल ⁝ संज्ञं वा तथैवातबदाखिलं॥ ⁝ बयाजं वा तरीकं वा ⁝ ⁝ फरहाख्यं ⁝ मिज्तिमायकं ⁝॥
जमातं वा तदा तत्र ⁝ फलं वाच्यं मनीषिभिः॥ सभाग्यं स्यादपत्यं हि भाग्यभोगादिकारि च॥ शुभः स्वभावतो ज्ञेयो नात्र कार्या
विचारणा॥ अथवा तत्तु शकलं भवेदंकीशकं यदि ⁝॥ उक्लाख्यं वापि ⁝ शकलं नकीयलखदं च वा॥ ⁝ हुमराख्यं तु ⁝ श
कलं तथैवातबखारिजं ⁝॥ कब्जखारिजकं वापि ⁝ यदि स्याच्छकले हि तत्॥ तदापत्यं दैवहीनं हि षभावमकिंचन॥ उत्तार
स्यापि रूपणं वालकं सम्भविष्यति॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोकयेत्॥ प्रथमाच्छकलाच्चैव पञ्चमाच्छकलात्तथा
॥ उत्पन्नमन्यच्छकलं करणीयं प्रयत्नतः॥ द्वितीयाद्दशमाच्चैव कार्यं शकलमुत्तमं॥ लह्याणाख्यं ⁝ भवेच्चैतच्छकलं यदि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

संगतं॥ यद्यत्तु सञ्चारिजंः फलं स्यं वाः भवेद्यदि॥ नरीकं वा भवेन्नूनं तथैव पुनरागतं॥ प्रथमस्थानके वापि द्वितीयस्थान
के तथा॥ पञ्चमस्थानके वापि तथैवैकादशेपि वा॥ दशमस्थानके वापि तथा पञ्चदशे च वा॥ चतुर्दशे वा संस्थाने न दान तत्र
फलं दिशेत॥ अपत्यं स्याद् दूरं हि दानशीलं निरंतरं॥ यद्वद्धनागमं सस्याव्ययस्तद्वद्विख्याति॥ अथवा कजदाखीलंः
न थैवा नवदाखिलंः॥ तुसदाखिलकं वापिः नयाजाहः तथैव च॥ इज्तमायाहः शाकलं यदि स्यानन्तु नगेनं॥ स्था
नेषु पूर्वमुक्तेषु न दान तत्र फलं दिशेत्॥ द्रव्यालंबनदं पत्यं स्याद्वृथं संचयनं परं॥ अति न्यूनतरं तस्य व्ययः स्यान्नात्र संशयः॥
अथवा नतु शकलं तहाकीशाखं भवेद्यदि॥ः हुमराहं जमानं वा तथैव पुनरागतं॥ स्थानेषु पूर्वमुक्तेषु कुत्र चिन्न हि न
त्फलं॥ कृपणः स्यान्नरः पत्यं दुःखभावं तथैव च॥ अथवा नतु शकलं नकीयलखदं भवेत्ः॥ आनवेखारिजं वापिः कजान्त
रिजकं तु वाः॥ उत्कारव्यं वा भवेन्नन्तुः तथैव पुनरागते॥ स्थानेषु पूर्वमुक्तेषु कुत्र चिन्न हि तत्फलं॥ अभाग्यं तु नरः पत्यम
किंचन मतीव हि॥ नकीयलखदं प्रोक्तंः हिंसा कलहकारकं॥ आनवेखारिजं प्रोक्तं निन्द्यापैशून्यकारकं॥ कजान्त
रिजकं प्रोक्तंः व्यभिचारिपलायितं॥ उत्कारव्यंः शकलं प्रोक्तं चौरं न्यूनतरं च वै॥ प्रेमपात्रं मम करे प्रातः स्याद्दान दैभवे
त्॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोकयेत्॥ प्रथमाच्चतुष्कलाच्चैव पञ्चमाच्च तथैव च॥ कुर्यादन्यद्धि शकलं प्रयत्नत॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

न तथा पुनः॥ तस्माद्भुत्पन्नशकलात्तथैव च चतुर्दशात्॥ यच्छकलं कार्यमुत्पन्नं तच्चेत्सौम्यं तदाखिलं॥ तदा तु प्रेम
पात्रं तु हस्तस्थं निकटे भवेत्॥ यदि तच्छकलं क्रूरं तदाखिलं च भविष्यति॥ तदा तत्प्रेमपात्रं तु दुःखलभ्यं प्रयत्नतः॥ य
द्भूतन्साचितं सौम्यं शकलं च भविष्यति॥ तदा तत्प्रेमपात्रस्य सौहृदं स्थिरतां व्रजेत्॥ यद्भूतन्साचितं क्रूरं शकलं च भविष्य
ति॥ तदा तु प्रेमपात्रस्य वियोगः प्रेमपात्रतः॥ कदाचित्समये नैव जायते सुविनिश्चितं॥ अथ वा नतु शकलं क्रूरं स्यात्मुक्
त्वीवकं॥ तदा तत्प्रेमपात्रं तु स्वहस्तेन गमिष्यति॥ तेन साकं तु मैत्री स्याद्विरोधः स्यान्निरंतरं॥ अथ वा नतु शकलं सौम्यं
स्वारिजमागतं॥ आत्मनः प्रेमपात्रस्य मूले नैवान्तरं भवेत्॥ अथ वा नतु शकलं क्रूरं स्वारिजमागतं॥ तदात्मनः सकाशात
त्प्रेमपात्रं गमिष्यति॥ दृष्ट्वात्मानं प्रेमपात्रं समीपे न गमिष्यति॥ प्रीतिर्भवेत्तत्सकाशान्निश्चितं तदुदेशादिकं॥ इयोमध्ये च
मित्रत्वं भविष्यत्यथ वा न च॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलज्ञो विचारयेत्॥ केन्द्रस्य शकलानां च १।४।७।१०। ये भवन्त्यग्निबिं
द्वः॥ तेषां संगणना कार्या प्रयत्नेन तथा पुनः॥ पणफरे २।५।८।११ स्थिता ये च संभवन्त्यग्निबिंदवः॥ तेषां च गणना कार्या
कृत्वेन त्प्रविलोकयेत्॥ पणफरस्य बिंदुभ्यो यदि केंद्रस्य बिंदवः॥ बहवः स्युस्तदा मैत्री भवेदात्मविभागतः॥ प्रेमपात्रेण मि
त्रत्वं स्वयमेव करिष्यति॥ एतस्माद्विपरीतं चेत्तदा स्यात्प्रेमपात्रतः॥ मित्रत्वं चेति विज्ञेयं दैवशास्त्रविशारदैः॥ इयं वार्त्ता

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र. सि. न्विदम्पत्रं सत्यं वा नृतमेव च ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विचारयेत् ॥ इति स्यात्पञ्चमस्थाने सौम्यं दाखिलसंज्ञितं ॥ वार्त्ताप
५९ त्रादिकं नहि सत्यं स्यान्नात्र संशयः ॥ अथवा क्रूरखारीजमुन्कलीबं तथाशुभं ॥ यद्वा च शुभसाबीतं यदि स्यात्पञ्चमे गृहे ॥ यत्र
वार्त्तादिकं सत्यं तदापि मिथ्या भवेद्ध्रुवं ॥ अथवा पंचमस्थाने तु स्यात्खारिजकं भवेत् ॥ सौम्यं च मुन्कलीबं च तदा तत्र फलं दिशेत् ॥
यत्र वार्त्तादिकं किंचित्सत्यं मिथ्या च वै तथा ॥ कस्मिंस्तु दिवसे वार्त्ता स्यागमिष्यति तन्वतः ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विचारयेत् ॥
॥ पंचमस्थानसंस्थं तु यदि हि शकलकं भवेत् ॥ तस्य यः संभवत्खेटस्तस्य योवार उच्यते ॥ आगमिष्यंति वार्त्ता च तस्मिन्वारे विनिश्चितं
॥ अपूर्ववस्तुप्राप्तिश्च तदा दूतस्य चैव हि ॥ पृच्छकेन कृते प्रश्ने रमले च विलोकयेत् ॥ प्रथमास्यं च मात्रैव कार्ये शकलमुत्तमं ॥
एकादशात्तृतीयाच्च कार्ये शकलमुत्तमं ॥ एतयोरुभयोर्योगात्कार्यमन्यं प्रयत्नतः ॥ निष्पन्नमेतच्छकलं यदि स्यात्सौम्यदा-
खिलं ॥ सौम्यस्यान्मुन्कलीबं च तदा तत्र फलं वदेत् ॥ तदापूर्ववस्तुजातं दूतश्चैवागमिष्यति ॥ परं तु चिरकालेन रिक्तहस्त
श्च जायते ॥ अथवा तत्तु शकलं सौम्यं स्यान्मुन्कलीबकं ॥ तदा तु किंचिदागच्छेन्नागच्छेत्किंचिदेव हि ॥ अथवा तत्तु शकलं क्रू राम.
रं खारिजकं भवेत् ॥ क्रूरं साबितकं चैव क्रूरं वै मुन्कलीबकं ॥ तदापूर्ववस्तुजातं दूतश्च नागमिष्यति ॥ सत्यं वदति दूतोयं यद्वा ५९
मिथ्या वदत्यसौ ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विचारयेत् ॥ प्रथमस्थानशकलं यदि स्यात्सौम्य साबितं ॥ यद्वा सौम्यं दाखि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

लं स्यात्तदा सत्यं वदत्यसौ ॥ अथवा तत्तु शकलं सौम्यं खारिजकं भवेत् ॥ सौम्यं वा मुन्कलीबं स्यात्तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ किंचित्
सत्यं च विज्ञेयं किंचित् मिथ्या वदत्यसौ ॥ अथवा तत्तु शकलं क्रूरं खारिजकं भवेत् ॥ क्रूरं च मुन्कलीबं स्यात्क्रूरं सावितमेव च ॥
तदा मिथ्या भवत्येव सत्यं नैव भवेत्कदा ॥ अथवा तत्तु शकलं मंकीशाख्यं भवेद्यदि ॥ तदा वदति मिथ्यासौ परं तु सत्यवत्कृतं
अथवा तत्तु शकलं बुधदैवतकं भवेत् ॥ तदा वदति मिथ्यासौ प्रश्नं तथ्यं प्रपंचितं ॥ आनंदश्च महोत्साहो भविष्यति न वा भवे
त् ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोकयेत् ॥ प्रथमात्पंचमात्कार्यमुत्पन्नं शकलं पुनः ॥ चतुर्दशैकादशकयोगतोन्यद्धि नि
र्मेत् ॥ एतयोरुभयोर्योगादन्यच्छकलमुत्तमं ॥ एतस्माच्छकलात्सर्वं फलं ज्ञेयं मनीषिभिः ॥ एतच्चेच्छकलं सौम्यं दाखि
लं च भविष्यति ॥ तदानंदोत्सवादीनि कार्याणि च भवंति हि ॥ आरम्भश्च समाप्तिश्च शीघ्रकालेन वै भवेत् ॥ अथवा तत्तु शकल
मंकीशाख्यं भवेद्यदि ॥ तदानंदोत्सवादीनि कार्याणि च भवंति हि ॥ परं तु प्रांतकाले च क्लेशसंभारकारकम् ॥ अथवा तत्तु
60 शकलं क्रूरं खारिजकं भवेत् ॥ क्रूरं वा मुन्कलीबं स्यात्क्रूरं सावितकं च वा ॥ तदानंदोत्सवाद्यं च कार्यं न स्यादिति स्फुटं ॥ अ
थवा तत्तु शकलं सौम्यं खारिजकं भवेत् ॥ सौम्यं वा मुन्कलीबं स्यात्तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ आनंदोत्सवकार्ये हि किंचित्स्यान्न च
किंचन ॥ इति पंचमभवनम् ॥ षष्ठके भवने यच्च द्रष्टव्यं तल्लिखाम्यहम्यहं ॥ पलायितस्य नष्टस्य चोरस्य च रुजस्तथा ॥ दासी

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. पुत्रस्यदासास्तथैवचचतुष्पदः॥ द्विशफंयच्चतुष्पात्स्यात्तस्मिंश्चैवचतस्यच॥ पक्षिणांचैवसंप्रश्नः षष्ठकेभवनेभवेत्॥ दृष्ट
९० व्यंषष्ठकेस्थानेद्वितीयंप्रथमंचवै॥ एतत्स्थानत्रयेचैवशकलंसौम्यदाखिलं॥ सौम्यंवाभाषितंचेत्स्यात्तदातत्रफलंदिशेत्॥
पलायितःपराह्नस्यञ्चागच्छेत्तवसन्निधौ॥ एतत्स्थानत्रयेचेद्धाक्रूरंदाखिलकंभवेत्॥ कुत्रचिच्चिरकालेनतंकश्चिद्धारयि
ष्यति॥ एतत्स्थानद्वयेयद्वाक्रूरंखारिजकंभवेत्॥ क्रूरंवामुन्कलीबंस्यात्क्रूरंभाषितकंतुवा॥ तदापलायितस्येहप्राप्तिर्नी
स्याद्विनिस्फुटं॥ अथवाषष्ठकेस्थानेदाखिलंसमुपागतं॥ तदापलायितस्यापिसन्निधौचद्वितीयकः॥ वर्ततेपुरुषःकश्चिद्दि
तितत्रफलंदिशेत्॥ अथवाषष्ठकेस्थानेभाषितंसमुपागतं॥ पलायितस्तदाचास्तिसभामध्येविनिश्चितं॥ अथवाषष्ठकेस्था
नेखारिजंसमुपागतं॥ मुन्कलीबंभवेद्यद्वातदैकाकीचवर्तते॥ तस्मात्सर्वंफलंवाच्यंयथाहयवनःपुरा॥ एतच्छकल
कंचैवदाखिलंभाषितंतुवा॥ पलायितस्तदाचास्तिपुरमध्येविनिश्चितं॥ अथवैतत्तुशकलंखारिजंयदिवैभवेत्॥ पुरम राम.
ध्येतदानास्तिनिश्चयेपरिभाषितं॥ अथवैतत्तुशकलंक्रूरंखारिजकंभवेत् ॥तदातुनगरात्तंतुनिष्क्रान्तंसपलायितः॥ अ ९०
थवैतत्तुशकलंदाखिलंभाषितंतुवा॥ यदिस्यात्पुरमध्येतुवसतेवैपलायितः॥ अथवैतत्तुशकलंखारिजंयदिवैभवेत्
तदातुनगराद्दूरंगतस्याच्चपलायितः॥ अथवातत्तुशकलंक्रूरंखारिजकंभवेत्॥ दूरमार्गेस्थितश्चैवनगरात्तुपलायितः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥अथवातनुशकलंसौम्यंस्यान्मुन्कलीवकं॥तदागतंप्रकुरुतेप्रपन्नंचपलायितः॥अथवातनुशकलंक्रूरंस्यान्मुन्
कलीवकं॥पलायितस्तदामार्गेगच्छतीतिविनिश्चितं॥अथवातनुशकलंजमातारव्यंभवेद्यदि ३॥इज्जतमा ३ याह्वयंचापि
तदातत्रफलंदिशेत्॥यस्मात्स्थानात्समायातस्तत्स्थानंचगतःपुनः॥गवेषणकृतस्यापिभवेत्प्राप्तिःपलायितः॥नवाभ
वेदितिप्रश्नेरमलंचविलोकयेत्॥प्रथमस्थानशकलंयस्मिन्स्थानेपुनर्गतं॥ततःसर्वंफलंवाच्यंहीत्याहयवनःपुरा॥
प्रथमस्थानशकलंकेंद्रस्थानेभवेद्यदि॥आवेषणकृतस्तर्हिप्राप्तःस्याद्वैपलायितः॥प्रथमस्थानशकलंह्यागतंवैपणे
फरे॥तदागच्छतिमार्गेणनिश्चितंप्रपलायितः॥प्रथमस्थानशकलंयथापोक्लिमकेभवेत्॥तदानलभ्योनादृश्योनिश्चये
नपलायितः॥गवेषणकरोरिक्तपाणिश्चैवागमिष्यति॥वस्तुजातंतुनष्टंपुनर्हस्तगतंभवेत्॥नवेतिवेकृतेप्रश्नेरमलं
चविलोकयेत्॥षष्ठकात्सप्तमाच्चैवशकलंकार्यमुत्तमम्॥तच्चेत्सौम्यंदाखिलंस्यात्तदातत्रफलंदिशेत्॥समग्रंवस्तुजातं
हिप्राप्तंभवतिनिश्चितं॥अथवातनुशकलंसौम्यंमुन्कलीवकंभवेत्॥तदाकिंचिद्भवेत्प्राप्तंकिंचिन्नेतिचसंदिशेत्॥अथ
वातनुशकलंक्रूरमुन्कलिवंभवेत्॥क्रूरंरवारिजंकंवापिक्रूरंसाधितमेवच॥तदाकिंचिद्वस्तुजातंप्राप्तंनस्यादितिस्फुटं॥
अथयन्मनान्तरंवक्ष्येप्रश्नेनष्टस्यवस्तुनः॥रमलेषोडशस्थानेस्थितायेयुगबिंदवः॥तेषांतुगणनाकार्याद्वाभ्यांवैभाग

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. माहरेत्॥ एकशेषे भवेन्नष्टप्राप्तिश्चेति विनिर्दिशेत्॥ द्विशेषेन भवेत्प्राप्तिः कदाचिन्नष्टवस्तुनः॥ अन्यन्नतान्तरं वक्ष्ये।
६१ प्रश्नेन नष्टस्य वस्तुनः॥ यदि स्यात्सप्तमस्थाने कजाद्यारिवलकं तु वै॥ ÷ तु स्तद्यारिवलकं वापि ÷ तथैवानवदारिवलं ÷॥ अन
यासस्तदा प्राप्तिः पूर्णा स्यान्नष्टवस्तुनः॥ अथवानन्तु शकलं लह्यायारव्यं ÷ भवेद्यदि॥ तु स्तत्त्वारिजकं वापि फरारव्यं ÷ ÷ श
कलं तु वै॥ तदा स्वल्पं तरं वस्तु प्राप्यते सुविनिश्चितं॥ अथवानन्तु शकले वैपाजारव्यं भवेद्यदि॥ इञ्ज्ञमायाहवं ÷ चापि जमा
नारव्यं ÷ तथैव च॥ तदा वा दादियत्नेन प्राप्तिः स्यान्नष्टवस्तुनः॥ अथवानन्तु शकले ह्यंकीशारव्यं ÷ भवेद्यदि॥ तरीकारव्यं ÷
भवेद्वापि तदा तत्र फलं दिशेत्॥ तदा तु ईश्यायाल्केशैः प्राप्तिः स्यान्नष्टवस्तुनः॥ अथवा सप्तमस्थाने नकीयलखदं भवेत् ÷॥ क
जनवारिजकं वापि ÷ हुमरारव्यं तथैव च ÷॥ उस्कारव्यं ÷ शकले चैव तदा तत्र फलं दिशेत्॥ भविष्यति कदा नैव संप्राप्तिर्नष्ट
वस्तुनः॥ चोरप्रश्ने तु रमलैः कथ्यते त्र मयाधुना॥ यद्दस्या वस्तुनश्चोरं वस्तु च ज्ञायते ध्रुवं॥ संबंधः प्रथमस्थाने पृच्छकस्य च
वर्तते॥ द्वितीयस्थानसंबंधो वर्तते चोरवस्तुनः॥ सप्तमस्थानसंबन्धस्तस्करस्य च वर्तते॥ अष्टमस्थानसंबंधश्चोरनीतस्य राम.
वस्तुनः॥ यस्मिन्स्थाने पृच्छके तस्यापि तं वस्तु जातकं॥ तस्य स्थानस्य संबन्धश्चतुर्थे स्थानके भवेत्॥ यस्मिन्स्थाने पृच्छके ६१
तस्यापि तं वस्तु जातकं॥ तस्य स्थानस्य संबंधो दशमे स्थानके भवेत्॥ कृत्वा तु रमलं सर्वं सम्यक् तत्र विलोकयेत्॥ हुमरा ÷ क

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

जन्वारीजं ३ आतवेरवारिजं तथा ३ ॥ यद्दिनायातिरमले तदानंदस्तुजातकं ॥ तस्करेण च नतीतं स्वयं च विस्मृतो भवेत् ॥ अथ
वा प्रथमस्थाने द्वितीये सप्तमे तथा ॥ षष्ठस्थाने च संस्थानं ३ शुभस्तुनवारिजकं तथा ॥ ३ फरात्वेत्ताः नरीकेच ३ समागच्छति चे
ध्रुवं ॥ पृच्छकेन तदा वस्तु व्ययश्चैव कृतो भवेत् ॥ अथवा कुत्रचित्स्थाने स्थापितं स्थानं स्वयं पुनः ॥ अथवा प्रथमस्थाने द्वितीये
सप्तमे तथा ॥ अष्टमे च तथा स्थाने शकलं हारितं भवेत् ॥ यदा तदा वस्तु युक्तस्तस्करो लभते ध्रुवं ॥ तस्करस्प्रकटो भूयात्त्व वे
ति यदि पृच्छति ॥ तदा तु रमलं कुर्यात्तत्र स्मायेच बिंदवः ॥ येषां शुभाशुभानां च कर्तव्या गणना ध्रुवं ॥ द्वाभ्यां तु भक्ता द्यच्छेषं
फलं तस्मात् उदीरयेत् ॥ एकशेषेण प्रकटो द्विशेषे २ प्रकटो भवेत् ॥ तस्करः किं पुमानस्ति कामिनी वापि वर्तते ॥ इति प्रश्नेकृते नेतत्र
रमलं च विलोकयेत् ॥ शुभाशुभानां बिंदूनां कर्तव्या गणना ध्रुवं ॥ त्रिभिर्भक्ते भवेच्छेषं फलं तस्मात् उदीरयेत् ॥ एकशेषे पुमांश्चौरो द्वि
२ शेषे कामिनी भवेत् ॥ त्रिशेषे ३ बालकं विंद्यादित्याह यवनः पुरा ॥ कुत्रस्य तस्करश्चौर इति प्रश्ने कृते सति ॥ कृत्वा तु रमलं त
त्र तस्मिन्ये बिंदवो मताः ॥ तेषां शुभाशुभानां च कर्तव्या गणना ध्रुवं ॥ त्रिभिर्भक्ताद्भवेच्छेषं फलं तदनु संदिशेत् ॥ एकशेषे गृहं
मांकेन तस्करस्य विशेषतः ॥ पृच्छकस्यैव शेषस्य निकटो च्छायया किल ॥ द्विशेषे स्वीयगेहस्य श्चौर इत्येव संदिशेत् ॥ त्रिशेषे
३ परकीयः स्याच्चौरो ग्रामांतरस्थितः ॥ रंगश्चौरस्य कीदृक्स्यादिति प्रश्ने कृते सति ॥ कृत्वादौ तत्र रमलं तत्र ये बिंदवः स्मृताः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. तेषां युगायुगानां च संख्या कार्या प्रयत्नतः॥ त्रिभिर्भक्ताङ्कवेच्छेषं यततः फलमादिशेत्॥ एकशेषे २ गौरवर्णः कृष्णपीतो भवे
६२ द्ध्रुवं॥ द्विशेषे चौरवर्णस्तु लोहितश्चेत उच्यते॥ त्रिशेषे चौरवर्णस्तु गोधूमाभो भविष्यति॥ अथवा हरितो वर्णश्चौरस्य च भविष्य
ति॥ तस्करः पुरमध्ये तु वर्तते स्थानवेति च॥ प्रश्ने कृते बुधस्तत्र रमलं हि विलोकयेत्॥ प्रथमाच्च चतुर्थाच्च सप्तमाद्दशमात्त
था॥ शकले कार्यं उत्पन्ने नाभ्यामन्यच्च साधयेत्॥ साधितं शकलं चैव तद्दाखिलं साधितं तु वा॥ यदि स्यात्तत्फलं प्रोक्तं चौरः स्या
त्पुरमध्यगः॥ अथवैतत्तु शकलं खारिजं यदि जायते॥ पुरमध्ये तदा नास्ति तस्करश्चेति निश्चितं॥ अथवैतत्तु शकलं मु
न्कलीवं यदा भवेत्॥ तदा चौरः पुरे चास्ति परं तु गमनोद्यतः॥ अन्यस्मिन्नान्तरं वक्ष्ये यज्ज्ञात्वा फलमादिशेत्॥ अष्टमं श
कलं चैव द्वादशं शकलं तथा॥ चतुर्दशं च शकलं तथा पञ्चदशं च वै॥ एतेषां शकलानां हि क्रमेणोपरि विंदवः॥ एकत्र क
रणीयाश्च तदेकं शकलं भवेत्॥ एतच्छकलकं चेत्स्याद्दाखिलं साधितं तु वा॥ पुरमध्ये तदा चौरो वर्तते सुविनिश्चितं॥ अ
थवा तत्तु शकलं खारिजं यदि जायते॥ तदा ग्रामाद्बहिर्यातस्तस्करश्चेति निश्चितं॥ अथवा तत्तु शकलं मुन्कलीवं य राम.
दा भवेत्॥ तदास्ति पुरमध्ये तु गंतुकामश्च तस्करः॥ चौरः कोऽयं स्वभावेन शीलेन सह वासतः॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रम ६२
लं च विलोकयेत्॥ अष्टमं द्वादशं चैव तथैव च चतुर्दशं॥ [illegible] मेषां मूर्द्ध विंदवः॥ क्रमेणैकत्र कार्या

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

लेन तदेकं शकलं भवेत्॥ एतत्पूर्वं तु कथितं यदेवात्राव लोकयेत्॥ एतच्छकलकस्थानं तुक्षिपक्षेण यद्भवेत्॥ फ
लितं तत्तु रूपेण वक्तव्यं च मनीषिभिः॥ एतस्य तुक्षिरूपेण स्थानं चेत्प्रथमं भवेत्॥ तदा चोरः स्वकीयः स्याद्गृहस्थ एव विनि
श्चितं॥ कदाचित्तुक्षिपक्षेण भवेत्स्थाने द्वितीयके॥ तस्करस्तु तदा ज्ञेयो गृहेषु व्यवसायिनां॥ कदाचित्तुक्षिपक्षेण तत्
स्थानं च तृतीयकं॥ भगिनीबंधुसुहृदां मित्राणां च गृहेषु च॥ तस्करो वर्त्तते नित्यमिति तत्र फलं दिशेत्॥ कदाचित्तुक्षि
पक्षेण स्थानं स्याद्वै चतुर्थकं॥ पितुः पितामहस्यापि कृषिकारस्य वै गृहे॥ कुग्रामवासिनामेव तदा भवति तस्करः॥ क
दाचित्तुक्षिपक्षेण स्थानमेतस्य पंचमं॥ द्यूतानां प्रेमपात्राणां वेश्यानां नृत्यकारिणां॥ कलावतां गुणीनां चौरोऽलिसदने
षु च॥ कदाचित्तुक्षिपक्षेण स्थानमेतस्य षष्ठकं॥ तदा स्याद्दासदासीनां सेवकानां गृहेषु च॥ कदाचित्तुक्षिपक्षेण स्थान
मेतस्य सप्तमं॥ शय्यादानां च नारीणां गृहे स्यात्तस्करस्तदा॥ कदाचित्तुक्षिपक्षेण स्थानमेतस्य चाष्टमं॥ इन्द्रजालकृतां
चैव तथा वणिजां गृहे॥ मार्गस्थानां तु हेतूनां प्रेतकर्मकृतां तथा॥ गृहेषु वर्त्तते चौर इति तत्र फलं दिशेत्॥ कदाचित्तु
क्षिपक्षेण नवमस्थानकं भवेत्॥ तथा तीर्थकृतां गेहे तथैवातिथिनां च वै॥ तपस्विनां च पंथानां श्रेष्ठानां सदनेषु च॥ वर्त्त
ते चौर इत्येवं निर्दिशेच्च प्रयत्नतः॥ अथवा तुक्षिपक्षेण दशमं स्थानकं भवेत्॥ राज्ञां चैव प्रधानानां तथा मुद्राधिकारि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ णां॥ गृहेषुज्ञानमानंचवर्त्ततेचौरइत्यपि॥ कदाचित्तुक्रिपक्षेणस्थानमेकादशंभवेत्॥ मित्राणांचतथान्यानांगृहेवसतित
६३ स्करः॥ कदाचित्तुक्रिपक्षेणस्थानेद्वादशकेभवेत्॥ कारागृहस्थितानांचलोकजागरणिकारिणां॥ नीचानांद्यूतकानां
चमध्येवसतितस्करः॥ धनिकस्यचचौरस्यगृहेग्राममध्यदेशकः॥ गृहाणिकतिसंतीतिकृतेप्रश्नेविलोकयेत्॥ पंचमः
स्थानकेचैवषष्ठस्थानेतथैवच॥ सप्तमस्थानकेचैवनवमस्थानकेतथा॥ शकलानिचयानिस्युस्तेषांयेबिंदवोमताः॥
तेषांसमासमानांचबिंदूनांगणनाभवेत्॥ पंचमस्थानशकलबिंदुभिर्भोगमाहरेत्॥ शेषंतुयत्प्रजायेतसंख्यानिगृ
हाणिच॥ उभयोर्गृहयोर्मध्येवर्त्ततेइतिनिश्चितं॥ तस्करस्यगृहंकस्यांदिशायांचैववर्त्तते॥ इतिप्रश्नेकृतेतत्ररमलंचवि
लोकयेत्॥ रमलेदशमस्थानेशकलंयद्भविष्यति॥ तस्यवैशकलस्येहयादिशावैप्रकीर्त्तिता॥ फलेनतदनुरूपंहिवक्तव्यंच
प्रयत्नतः॥ प्राच्यांवापिप्रतीच्यांवादक्षिणोत्तरयोस्तथा॥ तस्करस्यगृहेद्वारंकस्यांदिशिचवर्त्तते॥ इतिप्रश्नेकृतेतत्ररम
लंचविलोकयेत्॥ नवमस्थानशकलंयद्भवेत्तस्ययादिशा॥ फलेनदिशयावाच्यंहीत्याहयवनःपुरा॥ तस्करस्यगृहे राम॰
द्वारंकीदृशंतत्रवर्त्तते॥ इतिप्रश्नेकृतेतत्ररमलंचविलोकयेत्॥ जमातमिज्जिमायेवा ≡ यदिस्यान्नवमेगृहे॥ तदा ६३
तस्करगेहस्यद्वारस्यलेखितंध्रुवं॥ अथवानवमस्थानेहुमरावानकीभवेत्॥ ≡: तदातस्करगेहस्यद्वारंश्वेतंभवि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ष्यति॥ भवेद्धृद्धरज्जुकं तथा रेखायुतं तु वा॥ अथवा नवमस्थाने लक्ष्माणं शकलं भवेत्॥ यद्वा चन्तु तद्वस्त्रीलं ⁝ त
दा तत्र फलं दिशेत् तदा तस्करगेहस्य द्वारं विविधरंजितं॥ अंकीशं चाकलावापि ⁝ यदि स्यान्नवमे गृहे॥ तदा
चौरगृहद्वारं स्यामवक्रं च वै भवेत्॥ अथवा नवमस्थाने फरारवं ⁝ शकलं भवेत्॥ आतवेदाखिलं वापि ⁝ तदा तत्र
फलं दिशेत्॥ तदा चौरगृहद्वारं लेपितं गोमयं भवेत्॥ स्वलंकृतं भवेत्तत्र निर्दिशेद्दिननिश्चितं॥ यद्वा तु स्त्रन्त्वारीज
कज्जद्वाखिलकं तु वा ⁝॥ यदि स्यान्नवमस्थाने तदा तत्र फलं दिशेत्॥ द्वारमुच्चैर्वरत्वं वा रमणीयं तथैव च॥ अथ
वा कज्जन्त्वारीजं द्वा नवे खारिजं तथा ⁝॥ यदि स्यान्नवमस्थाने -- तदा तत्र फलं दिशेत्॥ संध्याकारं च निम्नं च तदा
द्वारं विनिर्दिशेत्॥ अथवा नवमस्थाने वयाजं च तरीककं ⁝॥ सुकं च निःकपाटं च द्वारं स्याज्जलसन्निधौ॥ तस्कर
64 स्य स्वरूपं हि विग्रहेण कथं भवेत्॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोकयेत्॥ यत्किंचिच्छकलं चेत् स्यात्सप्तमस्थान
के गतं॥ फलं तदनुरूपेण कथनीयं मनीषिभिः॥ शुभे च सप्तमे स्थाने लक्ष्माणं ⁝ शकलं भवेत्॥ तदा चौरस्य भवति विशा
लाक्षो विशालाननः॥ विशालभालदेशश्च कृशनासिकमेव च॥ असंस्पृष्टं भ्रुकुटिभिर्विहतास्यश्च वै भवेत्॥ कम्बके
शः श्वेतदेशपीतश्चित वै भवेत्॥ तस्यानने कन्धरे वा भाले वा तिलचिन्हकं॥ अथवा सप्तमस्थाने कज्जद्वाखिल ⁝ माग

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ ६४

तं ॥ नरश्चौरश्चतुष्कोणो न गुरुर्न लघुश्च वै ॥ श्वेतपीतारुणैर्वर्णैः स्वलक्ष्मशरीरकः ॥ गोधूमवर्णसदृशः शरीरे बहुकेशधृ-
क् ॥ कृष्णवर्णः कृष्णकेशो भालभ्रूयुगलश्च वै ॥ स्थूलशीर्षो महद्भालो यदा चिन्हश्च वै भवेत् ॥ श्रेष्ठस्थानस्थितश्चैव
स्थूलदंतश्च वै भवेत् ॥ अथवा सप्तमस्थाने कजनवारिजं मागतं ॥ नरस्तु श्रमयुक्तो रोगी मिथ्यावादी च निन्दकः ॥ कृष्णने-
त्रः कृष्णकेशः स्निग्धभ्रूयुगलश्च वै ॥ ह्रस्वपादो ह्रस्वहस्तस्तिर्यगंगुलिरेव च ॥ मांसलश्च तु चिन्तश्च वामचक्षुः स्थितो भवे-
त् ॥ तस्य वक्षसि रोमाणि सुबहूनि भवंति च ॥ तस्यानने च नासायां हरितोपिश्यामलः ॥ नीचवृद्धिर्दीर्घकेशः कर्णस्तकरएव
च ॥ अथवा सप्तमस्थाने जमातं ÷ शकलं भवेत् ॥ नरश्चौरश्चतुष्कोणः स्थूलशीर्षललाटकः ॥ नरो विरलदंतश्च क्षतः स्यान्न-
मुखोपरि ॥ त्रिभिर्वर्णैर्मिश्रितश्च देहस्तस्य भवेद्ध्रुवं ॥ अथवा सप्तमस्थाने फरारव्यं शकलं भवेत् ÷ ॥ अप्राप्तयौवनस्तर्हि
चौरः स्यान्नात्र संशयः ॥ श्मश्रुहीनो भवेत्सोपि स्वल्पश्मश्रुश्च वा भवेत् ॥ मध्यमूर्त्तिः कृष्णनेत्रः कृशनासः प्रकीर्तितः ॥ सं-
मीलितरदश्चैव श्वेतदेहश्च तस्करः ॥ अथवा सप्तमस्थाने उत्कारव्यं ÷ शकलं भवेत् ॥ नरश्चौरश्चतुष्कोणो मांसलश्च प्रकी- राम
र्तितः ॥ न दीर्घो न च ह्रस्वोपि कृष्णदेहश्च वै भवेत् ॥ दासीपुत्रादिनीचानां मध्ये दृष्टव्यमेव च ॥ अगुणस्तस्य नेत्रे स्याद्घद्दा ६४
काणाक्षमेव वा ॥ स्वल्पश्मश्रुः कृशोरुश्च वक्रदंतश्च कीर्तितः ॥ तस्य शीर्षे च देहे वा चिन्हं स्यान्नात्र संशयः ॥ अथवा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सप्तमस्थाने चांकीशं = शकलं भवेत्॥ तदा चौरो महादेहश्चतुष्कोणश्च वा भवेत्॥ स्थूलोष्ठः स्थूलदेहश्च स्थूलवार
श्च वै भवेत्॥ वक्रकेशः पिंगलास्यः कृष्णदेहश्च वै भवेत्॥ दीर्घदंतो दीर्घनासो पादयोरव्रणो भवेत्॥ अथवा सप्तमस्था
ने द्रुमरा = शकलं भवेत्॥ तदो श्वैर्निनरां चौरो कृष्णदेहः प्रकीर्तितः॥ नयनेषु सचिन्हः स्याद्विशालगललगंडकः॥ अथवा
सप्तमस्थाने वयाजं = शकलं भवेत्॥ तदा चौरः श्वेतदेहः पूर्णांगः सुंदराननः॥ मिलितभ्रूः सूक्ष्मशीर्षो विशालास्यः प्रकी
र्तितः॥ तस्याननेभवे चिन्हं श्वेतपीतशरीरधृक्॥ अथवा स सप्तमस्थाने तु स्तनवारिजकं भवेत् = तदा चौरोनातिदीर्घोना
तिह्रस्वः प्रकीर्तितः॥ श्वेतारुणशरीरश्च सूक्ष्मशीर्षः प्रकीर्तितः॥ विशालभालदेहश्च विशालनयनश्च वै॥ बहुश्रूतिल
कश्चैव दक्षिणांगे च चिन्हधृक्॥ अथवा सप्तमस्थाने तु स्तद्दाखिलकं = भवेत्॥ तदा चौरश्चतुष्कोणो वर्तुलास्यः प्रकीर्तितः
॥ कृष्णनेत्रो विभक्तश्रूः स्थूलशीर्षः प्रकीर्तितः॥ विशालभालदेहश्च त्रिवर्णांगश्च तस्करः॥ अथवा सप्तमस्थाने ह्यानवेस्वा
रिजं = भवेत्॥ तदा दीर्घश्च पुष्टश्च तस्करः संप्रकीर्तितः॥ रूक्षांगो दुर्दशास्य ‾ श्च मार्जाराकार एव च॥ तीक्ष्णनेत्रोऽथवा वक्र
65 नेत्रश्चैव प्रकीर्तितः॥ तस्य नेत्रो भवेत्कश्चिद्गुणश्च विनिश्चितं॥ यद्वा नक्षत्रान्धता तस्य भविष्यति विनिश्चितं॥ अथवा ने
त्रमध्ये तु पुष्पं स्यान्नात्र संशयः॥ अथवा मांसवृद्धिः स्यात्तस्य नेत्रे विनिश्चितं॥ देहेन कृष्णपीतश्च यद्वारुणशरीरधृक्॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

अथवासप्तमस्थानेनकीयलखंडंभवेत्॥तदाचौरोभवेद्दैवैःपृष्ठांगश्चैवनिश्चितं॥नीचनेत्रःश्वेतध्वांक्षोविशालह
शनैश्चवै॥यद्यापतितदंतश्चमिलितभ्रूयुगश्चवै॥कृशोकृष्णश्मश्रुहीनश्चतन्नेत्रेश्वेततनाभवेत्॥लंबनासश्चविज्ञेयोमू
लवांगुलिकश्चसः॥स्थूलशीर्षमुखेतस्यदंतंस्याच्चविनिश्चितं॥गोधूमवर्णसदृशोप्यथवाश्वेतरूपधृक्॥अथवास
प्तमस्थानेह्यातवेराखिलंभवेत्॥तदाचौरोदीर्घतरःकृशदेहश्चनिश्चितं॥श्वेतवर्णश्चदीर्घोष्ठोनीलनेत्रश्चवर्त्तते॥अ
थवादृढेरास्तश्चसूक्ष्मशीर्षःप्रकीर्तितः॥विभक्तभ्रूयुगश्चैवतस्करःसंप्रकीर्तितः॥मुखेवानासिकायांचचिन्हंस्यात्सत
जंचवै॥अथवासप्तमस्थानेइज्जतमायाह्वयंभवेत्॥तदागोधूमवर्णश्चतस्करःसंप्रकीर्तितः॥बहुभ्रूतिलकश्चैवसु
दृशास्यःप्रकीर्तितः॥कृष्णनेत्रोदीर्घकेशोरुच्चनासःप्रकीर्तितः॥दीर्घोलघुश्चदेहेनरूक्षांगःसंप्रकीर्तितः॥अथवासप्त
मस्थानेतरीकंःशकलंभवेत्॥तदागोधूमवर्णश्चकिंचित्पीतेनमिश्रितः॥उच्चनासोदीर्घकेशःस्वल्पश्मश्रुश्चतस्करः
॥सूक्ष्मदंतश्चविज्ञेयश्चिन्हंस्यात्तस्यविग्रहे॥चौरेणवस्तुजातंचकुत्रस्थानेकृतंभवेत्॥इतिप्रश्नेकृतेतत्ररमलंचवि
लोकयेत्॥द्वितीयाद्दशमाच्चैवकार्यंशकलमुत्तमं॥दशमाद्द्वादशाच्चैवकार्यंशकलमुत्तमं॥सप्तयोरुभयोर्योगात्
कार्यंशकलमुत्तमं॥सतस्माच्चतुष्कलाच्चैवफलंसर्वंसमादिशेत्॥उत्पन्नंशकलंतत्तुउक्तारव्यंःयदिजायते॥तदाचौ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

रेण तद्वस्तु निःक्षिप्तं धरणीतले ॥ यद्वा दक्षिणदिग्भागे कृत्वा संपुटके शुभे ॥ पृथिव्यां निहितं च स्यादित्येवं फलमादि-
शेत् ॥ अथवा तत्तु शकलं हंकीशाख्यं ≡ भवेद्यदि ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु प्रतीच्यां निहितं भवेत् ॥ वृक्षे वा क्षितिगर्भे वा त-
थैवोच्चगृहोपरि ॥ अथवा तत्तु शकलं हुमराख्यं ≡ भवेद्यदि ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु दग्धे च धरणीतले ॥ अगन्यागारेऽथवा तु-
षं स्थापितं चेति तद्वदेत् अथवा तत्तु शकलं जमातीख्यं ≡ भवेद्यदि ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु दक्षिणाशाविभागके ॥ निक्षिप्तं पृथि-
वीगर्भे फलमेवं हि संदिशेत् ॥ अथवा शकलं तत्तु फराख्यं ≡ यदि जायते ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु पश्चिमाशाविभागके ॥ उ-
त्स्थाने क्षितिगर्भे वा स्थापितं स्यान्न संशयः ॥ अथवा तत्तु शकलं बयाजाख्यं ≡ भवेद्यदि ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु सौम्यदिग्-
भागके शुभे ॥ हरिनस्थानके यद्वा रमणीयस्थले तु वा ॥ गोपितं चेति विज्ञेयं रमलं शास्त्रकोविदैः ॥ अथवा तत्तु शकलं क-
ज्जुहाखिलकं ≡ भवेत् ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु दक्षिणाशाविभागके ॥ निःक्षिप्तं पृथिवीगर्भे फलमेवं समुदीरयेत् ॥ इज्जिमाया-
ह्वयं चैव शकलं यदि तद्भवेत् ॥ ≡ तदा चौरेण तद्वस्तु पश्चिमाशाश्मशानके ॥ म्लेच्छदेवालये वापि यत्र स्थाने तथैव च ॥
66 कृत्वा संपुटके चैव स्थापितं चेति संदिशेत् ॥ अथवा तत्तु शकलं ह्यातवेरवारिजं ≡ भवेत् ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु हस्तिशालात-
थैव च ॥ वृषशालास्थले चैव तयोः स्थानके पि च ॥ प्राच्यां दिशायां निहितमिति तत्र फलं दिशेत् ॥ अथवा तत्तु शकलमा-

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ ६६ नवेद्राखिलं ः भवेत् ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु दक्षिणाशाविभागके ॥ आरामादिस्थले चैव निःक्षिप्तमिति संदिशेत् ॥ अथ
वा तन्तुशकलं तु स्त्रद्राखिलकं ः भवेत् ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु सौम्यदिग्भागके शुभे ॥ महामार्गस्य मध्ये वा हरितस्थानके
शुभे ॥ निक्षिप्तं पृथिवीगर्भे फलमेवं समादिशेत् ॥ अथवा शकलं तन्तु नरीकारव्यं ः भवेद्यदि ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु प्राच्यां
दिशि विनिर्दिशेत् ॥ श्रेष्ठस्थाने मार्गमध्ये निःक्षिप्तं धरणीतले ॥ अथवा तन्तुशकलं नकीयलखदं ः भवेत् ॥ तदा चौरे
ण तद्वस्तु सौम्यदिग्भागकेषु च ॥ समीपे पादपस्येह हरितस्थानके शुभे ॥ स्थापितं चेति विज्ञेयं रमलेशास्त्रकोविदैः ॥
अथवा तन्तुशकलं लह्यानारव्यं ः भवेद्यदि ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु प्राचीदिग्भागके शुभे ॥ म्लेच्छदेवालयस्यापि समीपे
ननथैव च ॥ स्थापितं चेति विज्ञेयं रमलेशास्त्रकोविदैः ॥ अथवा तन्तुशकलं कजनवारिजकं भवेत् ॥ तदा चौरेण तद्व
स्तु प्राचीदिग्भागके शुभे ॥ अग्न्यागारेथवा शून्यगृहे मूत्रपुरीषयोः ॥ स्थापितं चेति विज्ञेयं रमल-शास्त्रानुसारतः ॥
अथवा तन्तुशकलं तु स्त्रनवारिज ः कं भवेत् ॥ तदा चौरेण तद्वस्तु प्राचीदिग्भागके शुभे ॥ अग्न्यागारेथवा मार्गमध्ये वै
व महानसे ॥ चुल्लीभस्मनि निःक्षिप्तमिति तत्र फलं दिशेत् ॥ अस्य हस्तेन चौरस्य धारणं वै भविष्यति ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र राम॰ ६६
रमलं च विलोकयेत् ॥ तत्रापि दशमस्थाने यत्नेन प्रविलोकयेत् ॥ दशमस्थानसंस्थं तु शकलं यद्भविष्यति ॥ फलं त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्तु सारेण वक्तव्यं च मनीषिभिः॥ यदि स्याद्दशमस्थाने लग्नात्शकलं शुभं॥ तदा तु पृच्छकश्चौरं स्वयं वै धारयिष्यति॥ अथ
वा दशमस्थाने कजाद्याखिलकं भवेत्॥ तदा तु पृच्छकस्येह मित्रं वा वसुरक्षकः॥ धारयिष्यति तं चौरं हीत्याह यवनः पु
रा॥ अथवा दशमस्थाने जमाते शकलं भवेत्॥ पृच्छकस्य पिता यद्वा पितृव्यस्तस्करं ध्रुवं॥ धारयिष्यति यत्नेन नात्र
कार्या विचारणा॥ अथवा दशमस्थाने कजान्वारिजसंज्ञितं॥ शकलं यदि भावेन तदा तत्र फलं दिशेत्॥ बन्धुश्च भगि
नी वापि तद्वेश्मनिकटे गृहात्॥ पृच्छकस्यैव विज्ञेयं धारयिष्यति तस्करं॥ अथवा दशमस्थाने फराख्यं शकलं भवे
त्॥ पृच्छकस्य सुतो वापि प्रेमपात्रसुतस्करः॥ धारयिष्यति तं चौरमित्याह यवनः पुरा॥ अथवा दशमस्थाने उत्काख्यं
शकलं भवेत्॥ पृच्छकस्य तदा दासदासीपुत्रश्च वै ध्रुवं॥ धारयिष्यति तं चौरमित्याह यवनः पुरा॥ अथवा दमस्थाने
भवेदंकीशसंज्ञितं॥ पृच्छकस्य तदा शत्रुर्विभागो वा विलासिनी॥ धारयिष्यति तं चौरं नात्र कार्या विचारणा॥ अथवा दशम
स्थाने वयाजं शकलं भवेत्॥ शास्त्रज्ञः पंडितो वापि पांथस्तीर्थनिषेवकः॥ धारयिष्यति तं चौरमित्याह यवनः पुरा॥ अथवा
67 दशमस्थाने तुस्त्रन्वारिजं कं भवेत्॥ तदा संधारयेच्चौरं पृच्छकः स्वयमेव हि॥ अथवा दशमस्थाने ह्यानवेदाखिलं भ
वेत्॥ सुहृदः पृच्छकस्यैव धारयिष्यति तस्करं॥ अथवा दशमस्थाने इज्तिमाया ह्वयं भवेत्॥ तदा पृच्छकहायादलक्ष

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ ६७

रंधारयिष्यति॥ अथवा दशमस्थाने तरीकं ः शकलं भवेत्॥ तदा पृच्छकमित्राणि दायादास्तथैव च॥ तस्करं धारयि
ष्यंति नात्र कार्या विचारणा॥ अथवा दशमस्थाने तु स्तद्दाखिलकं भवेत्॥ तदा पृच्छकमित्राणि तस्यास्ताः सेवकास्तु वा॥
तस्करं धारयिष्यंति यथा हयवनः पुरा॥ आगमिष्यति वै चौरो नागमिष्यति चेति वै॥ पृच्छकेन कृते प्रश्ने रमलं च विलोकये
त्॥ प्रथमे भवने पूर्वं मिस्लखारिजकं भवेत्॥ मुस्लखारिजकं वापि सप्तमे शकलं च यत्॥ एतयोर्योगतः कार्यमन्यच्छ
कलमुत्तमं॥ उत्पन्नं शकलं यत्तु तच्चेद्दाखिलकं भवेत्॥ आगमिष्यति वै चौरस्तदेति फलमादिशेत्॥ अथवा खारिजं चे
त्स्यान्नागमिष्यति वै तदा॥ मुन्कलीबं तदा तत्तु शकलं जायते ध्रुवं॥ तदा कदाचिदायाति कदाचिन्नेति संदिशेत्॥ सा
बितं चेद्भवेत्तत्तु नागच्छति चकितो भवेत्॥ गंतव्यं वा तु वक्तव्यमिति चेति करोति च॥ तत्रापि सौम्यसाबीतं यदि स्याच्छ
कलं हितं तत्॥ तदा चौरः कदाप्येवं नागमिष्यति निर्दिशेत्॥ तस्कराः कति संतीति कृते प्रश्ने विलोकयेत्॥ सप्तमस्थान
कं यत्तु तत्र यच्छकलं भवेत्॥ पुनरावृत्तिरेतस्य कति स्थानेषु विद्यते॥ अथवा पुनरावृत्तिर्न भविष्यति चेत्तदा॥ एकाकी राम॰
तु तदा चौर इति तत्र फलं दिशेत्॥ कस्मिन्स्थाने तु चौरेण स्थापितं वस्तु जातकं॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोकयेत्॥ ६७
चतुर्थस्थानकं यत्तु तत्र यच्छकलं भवेत्॥ स्थानं तदानुमानेन वक्तव्यं च विशेषतः॥ तथैव पंचमस्थाने साक्षिन्वे प्रवि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

लोकयेत् ॥ तस्मात्सर्व्वं भवत्येव फलं पूर्वोक्तमेव च ॥ किंवस्तुः कः पदार्थश्च नीतश्चौरेण निश्चितं ॥ इति प्रश्ने कृते नन्तर
मलग्नं च विलोकयेत् ॥ तत्रापि षष्ठकस्थाने शकलं यद्भविष्यति ॥ फलं तदनुसारेण वक्तव्यं च मनीषिभिः ॥ षष्ठकस्थाने शु
क्लं तद्वा नारव्यं ≡ भवेद्यदि ॥ तदा तु पद्मरागश्च रत्नं विद्रुममेव च ॥ हरिताली लाजवर्त्तः काचकूपी तथैव च ॥ सुवर्णं चै
व रौप्यं च नीतं चौरेण निश्चितं ॥ अथवा षष्ठकस्थाने कजहाखिलकं ≡ भवेत् ॥ श्वेतांजनं गंधकश्च तथैव च मनःशिला
॥ इत्यादिकं तदा तच्च तस्करेण विनिर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने कअन्वारिजकं ≡ भवेत् ॥ हरिताली गंधकश्च ताम्रं सी
सं च लोहकं ॥ नीतं च तस्करेणेति तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने जमातं ≡ शकलं भवेत् ॥ जवाहरजरदाम
णिः काचकूपी तथैव च ॥ पेरोजाख्यमणिश्चैव पाषाणाह्वमणिस्तथा ॥ पारदश्चैव सीसं च नीतं चौरेण निर्दिशेत् ॥ अथवा
षष्ठकस्थाने फराख्यं ≡ शकलं भवेत् ॥ मुक्ताफलं च माणिक्यं मुक्ताशुक्तिस्तथैव च ॥ रौप्यं चैव तदा नीतं तस्करेणेति नि
र्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने उत्काख्यं ≡ शकलं भवेत् ॥ तदा तु हारशृंगं च सीसं लोहं तथैव च ॥ लोहं कृष्णं च पाषा
63 णं विशेषमणिमेव च ॥ तदा नीतं तस्करेण फलमेतद्धि निर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने यद्यङ्कीशं ≡ समागतं ॥ क
निष्ठिचिह्नला विशेषश्च मणिश्यामो हि ईशितः ॥ आरक्तकुसुमश्चैव लोहं सीसं तथैव च ॥ तदानीतं तस्करेण फलमे

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तद्धि निर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने कुमरा ≡ शकलं भवेत् ॥ तदा माणिक्यजातं चेद्रुक्पाषाणकं च वा ॥ रक्तमृण्
मयपात्रं च शुक्तिका च तथैव च ॥ लोहजाताम्रजाद्या भित्तु कोणमपाटिका ॥ तदा चौरेण नीतेति फलमेतद्धि
निर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने वयाजं ≡ शकलं भवेत् ॥ विस्तौरकं मौक्तिकं च मुक्ताशुक्तिस्तथैव च ॥ लवणं वंग
नागौ च कंचुकः कागलस्तथा ॥ अथवा षष्ठकस्थाने तु स्तनवारिजकं ≡ भवेत् ॥ वज्रं चैव च रत्नं च प्रवालं त्वपरं
तथा ॥ हरिताल कस्त्वकर्पूरः सुवर्णमुद्रिका तथा ॥ मृन्नीलमृत्तिकापात्रं नीतं चौरेण निर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने तु स्त
हारिलकं ≡ भवेत् ॥ विशिष्टं मौक्तिकं चैव प्रवालश्च विलौरकं ॥ स्वस्तिकाह्वयवेशानं तथैव च हसंतिका ॥ तथोर्णावसनं
चैव पट्टवस्त्रं तथैव च ॥ नीलकाह्वयकं पुस्तं वंगरौप्यं तथैव च ॥ तद्रौप्यमुद्रिकाकारं नीतं चौरेण संदिशेत् ॥ अथवा षष्ठ
कस्थाने चानवेरवारिजं भवेत् ॥ ≡ मृद्वालोष्ठनिकापात्रे मृत्कुंभा च मपाटिका ॥ लोहं चैव तु सूची च नीतं चौरेण निर्दिशे
त् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने नकीयलरवदं भवेत् ≡ ॥ साक्षा च कूपी वनारस्थनाम्नं चैव तु पित्तलं ॥ नीतं चौरेण विज्ञेयं यथाह यव
नः पुरा ॥ अथवा षष्ठकस्थाने चानवेदारिवलं ≡ भवेत् ॥ विशिष्टं मौक्तिकं चैव प्रवालं च तथैव च ॥ मुक्ताशुक्तिः काचकू
पीपाषाणं च विलौरकं ॥ अथवा षष्ठकस्थाने भवेदिज्जिमायकं ॥ ≡ रत्नमणिविशेषश्च नीलः पीरोजकस्तथा ॥ पार

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

द्वश्चैव वरौ पंच काग लक्ष्म तथैव च ॥ नीतं चौरेण वक्रस्थं यथाह यवनः पुरा ॥ अथवा षष्ठकस्थाने नरीकं शकलं भवेत् ॥
विद्धौ रकं च वरौ पंच पार रं वस्त्रमेव च ॥ सूत्र रज्ज्वादिकं चैव काग लक्ष्म तथैव च ॥ नीतं वै तस्करेणेति फलं तत्र विनिर्दिशे
त् ॥ अष्टमस्थानशकलाद्रूपं सुरूपं विनिर्दिशेत् ॥ प्रत्यक्ष जनसंघे स्मिन् कश्चौर इति चेद्भवेत् ॥ तदा तु नगरं स्थानं चतुर्थं का
रयेत्पृथक् ॥ चतुर्दिक्षु सभाकार्या ततस्तु रमलं चरेत् ॥ एतस्यां तु दिशायां च तस्करो वर्तते न वा ॥ इति चेति समाधाय चाल
येत्पाशयुग्मकं ॥ ततस्तु रमलं कृत्वा सम्यक् तत्र विलोकयेत् ॥ तस्मात्तत्र यो दशस्थाने दास्विलं चेत्समागतं ॥ तदा तस्यां सभा
यां तु तस्करो वर्तते ध्रुवं ॥ अनेनैव प्रकारेण चतुर्दिक्षु पृथक् पृथक् ॥ रमलं जनयेद्विद्वान् कृत्वा तत्र विचेतनं ॥ तत्राप्येवं
सभायां च चतुर्द्वारं तु कारयेत् ॥ पृथग्दिक्षु समास्थाप्य पूर्ववद्रमलं चरेत् ॥ इयं यावत्तस्करस्य प्राप्तिः स्यात्तावदेव हि ॥
कर्तव्यं च प्रयत्नेन वारं वारं च वै पुनः ॥ एतस्मिन्नपि प्रश्ने च मतं मन्यद्ब्रवीम्यहं ॥ पूर्ववच्छुकलं कृत्वा कुर्याद्रमलसुत्तमं ॥ पु
नस्तत्रापि रमले प्रथमं शकलं तु यत् ॥ द्वितीयं नवमं चैव तथैव च त्रयोदशं ॥ एतेषां मग्नि विंदूनां कार्यं शकलमुत्तमं ॥
69 पुनस्तत्रैव रमले तृतीयं शकलं तु यत् ॥ दशमैकादशे चैव तथा पंचदशे च वै ॥ एतेषां शकलानां च पार्थिवा लिंदवश्च ये ॥
नैरन्यच्छकलं कार्यं तद्द्वितीयं निगद्यते ॥ पुनस्तत्रैव रमले चतुर्थं शकलं तु यत् ॥ षष्ठं च पंचमं चैव तथा षोडशकं च वै

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ ६६ एतेषां जलबिंदूनां कार्यं शकलमुत्तमं ॥ तृतीयं शकलं चैतद्दूमलेनिश्चितं कृतं ॥ पुनस्तत्रैव रमलं सप्तमं शकलं तु यत् ॥
अष्टमं द्वादशं चैव तथैव च चतुर्दशं ॥ एतेषां वायुबिंदूनां कार्यं शकलमुत्तमं ॥ एतच्चतुर्थशकलं ज्ञेयं रमलकोविदैः ॥ श
कलानां चतुष्केस्मिन्नुत्क्षिप्ते निजे गृहे ॥ यत्किंचिच्छकलं चेत्स्यात्तदा तद्द्विशितस्करः ॥ एवं पुनः पुनः कार्यं यावज्जोर
त्वलभ्यते ॥ एतस्य रोगिणो रोगः कोस्तीति यदि पृच्छति ॥ तदातु रमलं कार्यं दृष्ट्वा च प्रयत्नतः ॥ तत्रापि षष्ठकस्थाने
ह्याग्नेयं शकलं भवेत् ॥ तदापि तोद्भवो रोगो दाहश्चसुतरां भवेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने शकलं वायवीयकं ॥ तदातु
वातरोगः स्यादज्ञानं दृष्टिस्तथैव च ॥ अभिचारोद्भवो रोगः श्रेष्ठकश्चेति निर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने यदाप्यं शकलं भवे
त् ॥ कफोद्भवस्तदा रोगः मेहरोगस्तथैव च ॥ अथवा षष्ठकस्थाने पार्थिवं शकलं भवेत् ॥ तदा रुधिररोगश्च तथा चैवा
स्थिभग्नता ॥ त्वगंतर्गतमेवास्मिस्मृतं चैव मुद्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने लह्याणं ॰ शकलं भवेत् ॥ पित्तोद्भवस्तदा
रोगः शिरोरुग्बधिरामयः ॥ ज्वरो दाहश्च तृष्णा च गात्रभेदस्तथैव च ॥ गृहवासरपर्यंतं कष्टमेतस्य वर्तते ॥ अथवा ष राम॰
ष्ठकस्थाने कजहृाखिल ॰ मागतं ॥ तदा तु पेसरोगश्च वातरोगस्तथैव च ॥ कण्ठमन्यमयश्चैव तथैवात्र निगद्यते ॥ र ६६
विवासरपर्यन्तं कष्टं तस्य विनिर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने कजन्त्वारिज ॰ मागतं ॥ कफोद्भूतस्तदा रोगस्तथा पित्तो

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ङ्गवश्च वै ॥ हृद्रोगः पार्श्वरुक्तथा चैव चिंता वा मानसी व्यथा ॥ कश्चिद्विचारतो रोग इति तत्र फलं दिशेत् ॥ शनिवासरपर्यं
तं कष्टं तस्य विनिर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने जमाने ÷ शकलं भवेत् ॥ तदा शरीरे रौक्ष्यं च वातव्याधिस्तथैव च ॥ तमक
श्वज्वरश्चैव नाभिरुग्जठरव्यथा ॥ बुधवासरपर्यंतं तस्य कष्टं विनिर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने फरास्वे ÷ शकलं भवे
त् ॥ अशक्तानि च नित्येन तदा रोगः प्रजायते ॥ वातोन्मादो भूतबाधा चाभिचारोद्भवा तु रुक् ॥ चेटकोद्भवरोगश्च शिरोरु
क्पृष्ठरुक्तथा ॥ भृगुवासरपर्यंतं तस्य कष्टं विनिर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने उक्लारत्ने ÷ शकलं भवेत् ॥ तदा रक्तवि
कारश्च शरीरे रौक्ष्यता भवेत् ॥ उच्चस्थानात्पतनं पाषाणाद्वा हननतोपि वा ॥ काष्ठघातेन वा रोग इष्टिकाघाततोपि वा ॥
शनिवासरपर्यंतं तस्य कष्टं विनिर्दिशेत् ॥ अंकीशे ÷ शकलं यदा षष्ठस्थानगतं भवेत् ॥ तदा स्थितिस्थितो रोगः पै
त्तरोगस्तथैव च ॥ अंगमर्दश्च भवति शान्त्यंते कष्टता भवेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने हुमरा ÷ शकलं भवेत् ॥ तदा सन्ने
हि शरीरं तथा शस्त्रहतं स्तनं ॥ रुधिरस्य विकारस्य जठरांते भवेद्ध्रुवं ॥ भौमवासरपर्यंतं तस्य कष्टं विनिर्दिशेत् ॥
अथवा षष्ठकस्थाने वयाजे ÷ शकलं भवेत् ॥ कफोद्भूतस्तथा रोगः शीतरोगस्तथैव च ॥ सोमवासरपर्यंतं तस्य कष्टं वि
निर्दिशेत् ॥ अथवा षष्ठकस्थाने नुस्रतवा रिज ÷ मागते ॥ तदा ज्वरश्च दाहश्च तापश्च विदेहता ॥ अभिचाराद्यभिहिता

स्य

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. तथा रुधिरविस्फोटिः॥ नेत्ररोगश्च भवति तत्कष्टं भास्करावधि॥ अथवा षष्ठकस्थाने तुलाद्वितिलः मागतं॥ कफोद्भू
७० तस्तदा रोगो वातरोगस्तथैव च॥ कटिशूलं वातशूलं कफवातोद्भवान्यथा॥ गुरुवासरपर्यंतं तत्कष्टं हि विनिर्दिशेत्॥ औ
नवैरवारिजंः यदा षष्ठस्थानगतं भवेत्॥ तेजोहानिस्तदा तस्य कृत्रिमाद्विषतश्च रुक्॥ भूतबाधा चेष्टकादिरोगो जठररु
ग्भवेत्॥ शनिवासरपर्यंतं तस्य कष्टं विनिर्दिशेत्॥ अथवा षष्ठकस्थाने नकीयलखंडः भवेत्॥ तदा रक्तविकारः स्याज्जठरे
केणकृशथा॥ पामा सर्वशरीरस्य कृत्रिमाद्विषतश्च रुक्॥ रोगस्याच्चिरकालेन प्रमेहो रोगपीडितः॥ भौमवासरपर्यंतं त
स्य कष्टं विनिर्दिशेत्॥ अथवा षष्ठकस्थाने ह्यानवेसारितलं ः भवेत्। तदा तु वातरोगस्य तथा प्रेमनिमित्ततः॥ चिंतया रो
गउत्पत्तिस्तथा भोगस्य चिंतया॥ शीतज्वरश्च भवति तत्कष्टं भास्करावधि॥ इज्तिमायकः संज्ञं वा षष्ठस्थानगतं भवेत्
॥ तदा रक्तो मिघानश्च चेटकं च ध्रुवं भवेत्॥ सप्तांगेषु भवेच्छूलं शोकस्यादुद्दरे ध्रुवं॥ बुधवासरपर्यंतं तस्य कष्टं विनिर्दि
शेत्॥ अथवा षष्ठकस्थाने तरीकः शर्वास्यं भवेत्। तदा तु शीर्षरोगश्च वैकल्यं रुग्णतानतथा॥ भूयोऽङ्गे तस्य च तथा कफरो राम.
गस्तथैव च॥ मंदोदरं भवेत्तस्य यदा स्याच्च प्रवाहिका॥ सोमवासरपर्यंतं कष्टं तस्य विनिर्दिशेत्॥ आरोग्यं रोगिणो भू ७०
यान्नवेति यदिच्छकः॥ तदा तु रमलं कुर्यात्क्रूरकर्मप्रयत्नतः॥ संततः प्रथमे स्थाने रोगिणश्चैव वर्तते॥ षष्ठस्थानस्थ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

संबंधो रोगस्यैव हि वर्त्तते ॥ द्वितीयस्थानसंबंधो भेषजस्य हि वर्त्तते ॥ दशमस्थानसंबन्धो वैद्यस्यैव हि वर्त्तते ॥ आरो
ग्यस्य च संबंधस्तथैवैकादशे गृहे ॥ अष्टमस्थानसंबंधो मृत्युना वर्त्तते ध्रुवं ॥ द्वादशस्थानसंबंधश्चिरस्थायी रुजो भवे
त् ॥ अपस्मारं च कुष्ठं च दद्रुरोगः क्षयकामले ॥ दुर्नामग्रहणीत्याद्या दृष्टव्या द्वादशे गृहे ॥ बहुवर्षस्थितानां च संबंधो द्वाद
शे गृहे ॥ स्थाने षष्ठे तृतीये सौम्यं खारिजं शकलं भवेत् ॥ यद्वा सौम्यमुन्कलीबं स्थाने षष्ठे तृजायते ॥ आरोग्यं तु तदा स्याद्धि रो
गिणश्चेति निर्दिशेत् ॥ यद्वा स्थाने षष्ठे तृतीये उक्तारव्यं ÷ शकलं भवेत् ॥ जमानं ≡ च वपाजं ≡ च नकीयलखदं ÷ तथा ॥ हुम
रारव्यं ≡ च शकलं नष्टे वेज्तिमायकं ॥ ≡ नरीका ⁝ नवखारिजं ⁝ कजनखारिजं ≡ कं च वै ॥ तदा तु रोगिणो मृत्युर्निश्चितं ।
स्यान्न संशयः ॥ उक्ताकारः ÷ समुद्दिष्टो यथा मेतो ध्वैदिका ॥ आर्त्तनिगतमस्त्रावज्जमानाकार ≡ मुच्यते ॥ वपाजा
कार ≡ मुद्दिष्टो यथा मेनस वास्तुकं ॥ नकीयलखदाकारो ÷ भवेद्वै गर्भकारवत् ॥ इज्तमाय ≡ स्वरूपं तु मेन शय्यानृती
स्तथा ॥ हुमराकार ≡ मुद्दिष्टः काककोलाहलो यथा ॥ नरीकाकारः मुद्दिष्टः मेन सस्तानकारवंत् ॥ आनवे खारिजा
कारो ⁝ यथा वह्निस्थाने धुतौ ॥ यथा मेन स्ववनितासु कुकेशारुहं निहि ॥ तथान्योपि यथा तद्द्रूस्वरूपं निर्दिशेद्बुधः
॥ कजनखारिजं ≡ रूपं तु श्मशानास्थीनि वह्नवेत् ॥ अन्यच्च नवमस्थाने नरीकं ⁝ शकलं भवेत् ॥ वपाजं ≡ षष्ठकस्थाने

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

उत्थाख्यं ≡ चाष्टमे गृहे ॥ इज्जिमापाख्ह्वयं ≡ चैव यदि स्याद्द्वादशे गृहे ॥ अंकीशाख्यं ≡ च शकलं चतुर्थे स्थानकं भवे
त् ॥ आनवेरवारिजं ≡ चैव तथैवैकादशे गृहे ॥ जमातं ≡ प्रथमे स्थाने कुमराख्यश्च मे भवेत् ≡ ॥ एषु स्थानेषु चैतानि संपू
र्णफलदान्यपि ॥ प्रथमात्षष्ठकादौ च कार्यं शकलमुत्तमं ॥ चतुर्थाद्दशमाच्चैव कार्यं शकलमुत्तमं ॥ एतयोरुभयोर्यो
गात्कार्यं शकलमुत्तमं ॥ एतस्माच्छकलाच्चैव फलं वाच्यं मनीषिभिः ॥ एतदुत्पन्नशकलं लह्याणाख्यं ≡ भवेद्यदि ॥
यद्वा तु स्यात्रवारिजं ≡ फराख्यं ≡ चापि चेद्भवेत ॥ तदा शीघ्रतरं तस्य रोगैर्निर्मुक्तता भवेत् ॥ अथवा तत्तु शकलं तु स्तह्याख्वि
लकं ≡ भवेत् ॥ कज्जह्याखिलकं ≡ चैव तथैवानवदाखिलं ≡ ॥ तदा रोग्यं तु कतिचिद्दिवसानन्तरं भवेत् ॥ अथवा तत्तु
शकलं बयाजाख्यं ≡ भवेद्यदि ॥ इज्जमाया ≡ ह्वयं वापि जमाताख्यं ≡ भवेच्च वा ॥ तदा तु चिरकालेन रोगनिर्मुक्त-
ता भवेत् ॥ अथवा तत्तु शकलं कज्जतवारिजकं ≡ भवेत् ॥ आनवेरवारिजं ≡ वापि तदाकस्मान्मृतिर्भवेत् ॥ अथवा
तत्तु शकलमंकीशाख्यं ≡ यदा भवेत् ॥ उत्थाख्यं ≡ कुमरा ≡ ह्वं च चिरेण स्यान्मृतिस्तदा ॥ अथवा तत्तु शकलं
नकीकाख्यं ≡ भवेद्यदि ॥ नकीयत्तरवदं ≡ वापि शकलं तद्भविष्यति ॥ एतयोः साक्षिशकलं सौम्यं चेद्रोगमि
ष्यति ॥ तदा सन्नमृतिर्भूत्वा पुनर्जीवति निश्चितम् ॥ एतयोः साक्षिशकलं क्रूरं चेत्संभविष्यति ॥ तदा दोस्त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्यतां प्राप्यतनतः पश्चान्नरिष्यति ॥ तासां चैव दासीनां मध्ये श्रेष्ठा क्रियते शुभः ॥ तदा तु रमलं विद्वान् कुर्याच्चैव प्रय
त्नतः ॥ प्रथमाद्दूरशाच्चैव शकलं कार्यमुत्तमं ॥ द्वितीयात्सप्तकाच्चैव कार्यं शकलमुत्तमं ॥ एतयोरुभयोर्योगाच्छकलं
कार्यमुत्तमं ॥ एतस्माच्छकलाच्चैव फलं सर्वं समादिशेत् ॥ तच्चेत्तु स्वद्दा खील ÷ मानवेदा खिलं तथा ÷ ॥ कजद्दा खिल
कं ÷ चैव वयाजारव्यं ÷ तथैव च ॥ इज्जमाना ÷ द्वयं चैव शकलं संभविष्यति ॥ तदा दासीदासगणाः स्थिरपादाः शुभा
वहाः ॥ अथवा तत्तु शकलं लह्याणाख्यं ÷ भवेद्यदि ॥ तुस्त्रतारिजकं ÷ वापि फराख्यवा ÷ भविष्यति ॥ तदा दासीदासग
णाः शुभः स्याच्छुभदायकः ॥ परं तु स्वामिचित्तेन विक्रयश्च भविष्यति ॥ अथवा तत्तु शकलं ह्युल्काख्यं ÷ संभविष्यति ॥ त
कीयलस्तरं ÷ वापि तथा तत्र फलं दिशेत् ॥ दासीदासा मरिष्यंति गमिष्यंति च वा ततः ॥ अथवा तत्तु शकलं नरीकाख्यं ÷ भविष्यति ॥
यद्दा कजलखारीजं ÷ तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ दासीदासाश्चरपदा मिथ्यावादिन एव च ॥ अथवा तत्तु शकलं हुमरा ÷ वं
किशं ÷ भवेत् ॥ दासीदासस्तदा सर्वे मरिष्यंति च रोगतः ॥ अथवा तत्तु शकलमातवेखारिजं ÷ भवेत् ॥ दासीपुत्रस्तदा
चेत्स्यान्नरनिंदापरायणः ॥ मिथ्यावादी द्यूतकारी व्यभिचारी च वै भवेत् ॥ अथवा चेद्भवेद्दासी तदा स्याद्व्यभिचारिणी ॥ द्र
व्याशका मपंचाढ्या पलायनपरा भवेत् ॥ अथवा तत्तु शकलं जमानाख्य ÷ — भवेद्यदि ॥ तदा स्थिरा तदा ज्ञेया परं त्वय

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· ७२

भिचारिणी ॥ प्रपंचकारिणी चैव बहुधा संभविष्यति ॥ काजातिः सेवकस्यास्येत्येवं पृच्छति पृच्छकः ॥ षष्ठकाद्द्वादशाच्चै
व शकलं कार्यमुत्तमं ॥ तस्मात्सर्वं फलं वाच्यमित्याह यवनः पुरा ॥ तच्चेत्यंकीशः कं जातं तदा बर्बरजातिजः ॥ तच्चेदु
ल्लाः ह्वयं जातं तदोदीच्यः स सेवकः ॥ तच्चेत्तकीयल खदं तदास्लमीति निर्दिशेत् ॥ तच्चेदात्तवखारीजं तदा गुर्ज्य
स्ति सेवकः ॥ तच्चेत्करहाः जातं तदाऽऽथैन्यस्ति सेवकः ॥ तच्चेत्तरीकं माख्यातं फिरंगी स्यात्तदा हि सः ॥ कुमरा हं
भवेत्तच्चेत्तदा गुणव्यस्ति सेवकः ॥ ॥ यद्वा खत्तापि जातिः स्यादित्याह यवनः पुरा ॥ तच्चेत्कब्बल खारीजं त
दाजंग्यस्ति सेवकः ॥ अथवा पूर्वे दिक्कं स्यात्सेवको लोति निर्दिशेत् ॥ अथ वै तेषु तद्वसु शकलं स्यान्न किंचन ॥ तदा दा
सस्तु न भवेद्भवेद्दुत्तमजातिकः ॥ केनचित्कारणे नैव वक्तृतो दासतां रयेत् ॥ तदेव जन्मजातं स्यात्तदैतत्तु विनिश्चितं ॥ अजा
ख्यादि चतुष्पात्सु मेलाभो वर्त्तते नवा ॥ इति तत्र कौ प्रश्ने रमलं तु विलोकयेत् ॥ प्रथमात्सप्तकाच्चैव शकलं कार्यमुत्त राम·
मं ॥ तस्मात्सर्वं फलं वाच्यमित्याह यवनः पुरा ॥ एतच्छकलकं चेत्स्यात्तु स्तहा खिलः संज्ञितं ॥ कज्जहा खिलकं ७२
वापि तथैवा तव दाखिलं तदा लाभो भवेन्नूनमेवं तु बहुशो भवेत् ॥ अथवा शकलं तु तत्तु जमाना रवं भवेद्यदि ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

इज्ञमायकं३संज्ञंचाववयाजाख्यं३भविष्यति॥तदायद्यस्तितस्यास्तिबहुशोनभवेत्किल॥अथवातत्तुशकलंल
ह्याणाख्यं३भवेद्यदि॥तुरत्नत्वारिजकं३चैवफरहाख्यंभवेद्यदि॥तदासुभावहंतस्यामदंतह्निक्रमोभवेत्॥अथ
वातत्तुशकलंहुमराख्यं३भवेद्यदि॥उत्कार्ख्य३शकलंचैवतथाकजलरवारिजं३॥आतवेरवारिजं३चैवभवेतच्छ
कलंहिचेत्॥तदामृत्युमवाप्नोतियद्वातद्वानिरेवच॥अथवातत्तुशकलंनकीयलरवदं३भवेत्॥नरीकं३वाभवेत्तत्तु
तदानष्टंहतंभवेत्॥अथवातत्तुशकलंमंकीशाख्यं३भवेद्यदि॥तदारोगेणमरणंनिर्दिशेत्स्वचतुष्पदः॥वाजोत्तुरा
वसहिनिसिकरस्यकक्तनरं॥कीरस्यसाइकेताद्याःपक्षिणःसमुदीरिताः॥एतेषांपक्षिणांप्रश्नेरमलंचविलोकये
त्॥अत्रापिपक्षिणांप्रश्नेप्रश्नद्वयमुदीरितं॥उड्डानंकारणंयेषांतेषांचैवसुपक्षिणां॥एकप्रश्नःसमुद्दिष्टस्तेचाप्य
43 न्येसमीरिताः॥वाजोत्तुराचशाहिनिसिकरस्यकक्तनरं॥उड्डानकारिणाएतेपक्षिणःसमुदीरिताः॥वाचैवकारणंये
षांपक्षिणांसमुदीरितं॥तेषांद्वितीयःसंप्रश्नःकथितोयवनैःपुरा॥कुलंकेकुकुराद्याश्चयेचान्येवाग्विलासिनः॥ए
तत्प्रश्नद्वयंप्रोक्तंयवनैर्दैवकोविदैः॥एतत्प्रश्नद्वयेवापिरमलंहिविलोकयेत्॥तत्रापिप्रथमंस्थानंषष्ठकंचविलोकये
त्॥एतत्स्थानद्वयेचेत्स्यात्सौम्यशकलमुत्तमं॥तदालाभोभवेन्नूनंतत्पक्षिविषयस्यच॥उड्डानकारणंयेषांपक्षिणां

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ ७३ कथितंपुरा॥ तेषांप्रश्नेकृतेतत्ररमलंहिविलोकयेत्॥ प्रथमात्सप्तकात्स्थैवद्वितीयाद्दशमात्तथा॥ उत्पन्नेशकलेका
र्यंताभ्यामेकंतुकारयेत्॥ तस्मात्सर्वंफलंवाच्यमित्याहयवनःपुरा॥ लह्याणंतुसरवारीजंफराह्नंशकलंतथा॥ ⁝⁝
ततोड्डानंकरिष्यंतितदाचित्रंभविष्यति॥ अथवातत्तुशकलंतुसद्दाखिलकंभवेत्॥ कुत्रद्दाखिलकंवापितथैवातव
दाखिलं॥ ⁝⁝⁝ तदातुमृगयानूनंसुतुद्वावभविष्यति॥ लाभश्चैवभवेन्नूनंनात्रकार्याविचारणा॥ अथवातत्तुशकलं
जमातारव्यंभवेद्यदि॥ जमातंचेज्जिमायंवातदातत्रफलंदिशेत्॥ ⁝⁝⁝ ततोड्डानंकरिष्यंतिसत्वास्यान्मृगयातदा॥
परंतुसुखरूपेणपक्षिणामागमोभवेत्॥ अथवातत्तुशकलमातवेरवारिजंभवेत्॥ तकीयलरवद्वंवापितथोल्कारव्यंभ
विष्यति॥ तथाकज्ज लरवारीजं ⁝⁝⁝⁝ तदातत्रफलंदिशेत्॥ भविष्यंतितदानष्टाःपक्षिणःसर्वएवहि॥ पुनर्नैवहिदृ
ष्टाःस्युरित्याहयवनःपुरा॥ अथवातत्तुशकलमं[illegible]शारवं ⁝ भविष्यति॥ कुमराह्लंभवेद्वापितदातत्रफलंदिशेत्॥ रोगे
णपक्षिणश्चैतेमरिष्यंतीतिनिर्दिशेत्॥ अथवातत्तुशकलंतरीकाःरव्यंभवेद्यदि॥ तदातुपक्षिणोभव्यामृगयाकारिणः॥ राम॰
श्चवै॥ परंतुतेकदाचित्त्वनष्टाःस्युःपक्षिणश्चवै॥ दृश्यानस्तुस्तथाप्येतेलभ्यास्स्युर्यत्ततस्त्विति॥ वाच्यैवकारणंयेषांतेषां ७३
प्रश्नोत्रगद्यते॥ तेचापिपक्षिणःसर्वेंशुकाद्याःसारिकादयः॥ येषांवाणीसुमधुरातेषांप्रश्नःपतत्त्रिणां॥ क्रियमाणेतुसंप्र

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

74

श्रेरमलं तत्र कारयेत् ॥ प्रथमान्नवमाच्चैव तृतीयात्षष्टकात्तथा ॥ उत्पन्ने शकले कार्ये तयोरेकं तु कारयेत् ॥ तस्मात्सर्वे
फलं वाच्यमित्याह यवनः पुरा ॥ तत्रश्चेच्छकलं जातं लुह्याणारव्यं प्रभो रयं ॥ तुस्तद्दाखिलकं चैव फराह्वं शकलं तथा
आतवेदाखिलं चैव तत्रश्चेच्छकलकं भवेत् ॥ ≡:≡: तदा च स्वरमासाद्य वदंति मधुरो गिरं ॥ अथवा तत्तु शकलं जमात
रव्यं भवेद्यदि ॥ इज्जमायकसंज्ञं वा वयाजं वा तथैव च ॥ ≡:≡ तदास्यात् मधुरावाणी परंनीचश्चरीभवेत् ॥ अथवा तत्तु
शकलं तु स्तत्वारिजकं भवेत् ॥ कज्जदाखिलकं वापि तरीकारव्यं ≡:≡: भवेद्यदि ॥ उच्चैस्स्वरस्तदा भूयात्परं न मधुरं व
चः ॥ अथवा तत्तु शकलं तकीयलरवदं भवेत् ॥ उस्तारव्यं शकलं वापि कज्जत्वारिजकं तथा ॥ ≡:≡: आतवेस्त्वारिजं भ
वापि शकलं तद्भवेद्यदि ॥ म्लानस्वरस्तदा भूयान्मूर्खो सुःपश्विणश्वते ॥ अथवा तत्तु शकलमंकीशारव्यं भवेद्यदि ॥
हुमरारव्यं तु वा भूयात्तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ ≡:≡ रोगेण मरणं चस्यान्मार्जारभक्षणं तथा ॥ अथवा तत्तु शकलं कज्जत्वा
रिजकं भवेत् ॥ आतवेस्त्वारिजे ≡:≡ वापि तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ उड्डीय पिंजरान्नूनं गमिष्यंति पतत्रिणः ॥ इति षष्ठभ
वनं ॥ अथ सप्तमभवनं ॥ सप्तमं भवनं यत्तु तदत्र मोच्यते मया ॥ सप्तमे भवने प्रश्नो विवाहग्रथनस्य च ॥ दायादानां
तथा नूनमन्योद्यमविभागिनां ॥ स्त्रीभिः शत्रुत्वकरणं विवादकलहादिकं ॥ सप्तमे भवने ज्ञेयं नात्र कार्या विचारणा ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र. सि. विवाहार्थं पृच्छकेन कृतः प्रश्नो यदा भवेत् ॥ तदा तु रमलं कुर्याद्यथाह यवनः पुरा ॥ प्रथमस्थानसम्बन्धो वरस्यैव हि वर्तने
७४ ॥ सप्तमस्थानसंबंधो वध्वा एव हि वर्तने ॥ धनस्थानं वरस्यात्र द्वितीयं स्थानकं भवेत् ॥ अष्टमस्थानकं वध्वा धनस्थानं भवे
द्ध्रुवं ॥ दानस्थानचतुष्के तु सौम्यदाविलकानि चेत् ॥ यद्वापि सौम्यसाक्षीनसंज्ञानि शकलानि चेत् ॥ भविष्यति तदोद्वाहो नि
श्चितं स्याच्छुभावहः ॥ परंतु प्रथमस्थाने सप्तमस्थानकेऽपि च ॥ दृष्टव्यं शकलं यत्स्यात्तस्मात्सर्वं फलं दिशेत् ॥ प्रथमे सप्तम
स्थानेऽकञ्जदाविलकं भवेत् ॥ ⁝ तु सदाविलकं ⁝ वापि तथैवानवदाविलं ॥ ⁝ वयाजं ⁝ वाजमानं ⁝ वानथैवेज्जिमाय
कं ⁝ ॥ तदोद्वाहो हि निश्चितं हि भविष्यति विनिर्दिशेत् ॥ अथवा प्रथमस्थाने सप्तमस्थानके तथा ॥ लह्याणं ⁝ चांकीशं ⁝ वा
पि तथा तुस्लतवारिजं ⁝ ॥ भविष्यति तदा तत्र फलमेवं विनिर्दिशेत् ॥ भवेदुद्वाहसामीप्यं परंतु न भविष्यति ॥ अथवा प्रथ
मस्थाने सप्तमेस्थानकेऽपि च ॥ यदि स्यात्कञ्जरवारीजं ⁝ ह्यानवेरवारिजं ⁝ तथा ॥ तकीयल्लखदं ⁝ वापि हुमरारव्यं तथैव
च ⁝ तदोद्वाहस्तु न भवेदित्याह यवनः पुरा ॥ अथवा सप्तमस्थाने प्रथमस्थानके तथा ॥ उत्कारव्यं ⁝ शकलं चैव नरी राम.
कारव्यं ⁝ च वा भवेत् ॥ फरारव्यं ⁝ शकलं वापि तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ भवेन्निश्चितमुद्वाहः परं तस्य वियोगता ॥ न ७४
तस्तु वै स्त्रियो भर्तुः सुखं नास्तीति निर्दिशेत् ॥ अथवा प्रथमस्थाने सप्तमस्थानकेऽपि वा ॥ एकादशे तथा स्थाने श

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कलेदाखिलं भवेत् ॥ तदोद्वाहो निश्चितं स्यादित्याह यवनःपुरा ॥ कथमस्याः स्त्रियः शीलमिति प्रश्ने कृते सति ॥ प्रश्न
मान्सु समासैव शाकलं कार्यमुत्तमं ॥ तस्मात्सर्वं फलं वाच्यं स्त्रीशीलस्य विनिर्दिशेत् ॥ तच्चेच्च शाकलं जानन्तु खद्वावि
ल ः संज्ञितं ॥ कुब्जद्वाखिलकं ः वापि तत्रैवानवमाखिलं ः ॥ तदा सा स्त्री भवेत्तुन्या समृद्धभाग्यभोगिनी ॥ अथवा
नन्तु शाकलं वयाजाख्यं ः भविष्यति ॥ जमाते ः वेज्जिमायं ः वा तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ स्थिरपादा भवेत्सा स्त्री सल
ज्जा च विशेषतः ॥ धनधान्यादिसंवृद्धिःकारिणी स्यान्न संशयः ॥ परं तु तत्र चेज्ज्ञातं जमातं शाकलं शुभं ॥ तदा क
न्या बहुतरा भविष्यति न संशयः ॥ अथ वेजतिमायाहे ः तदा पुत्रास्तु भूरिशः ॥ अथवा तत्र वयाजाहे ः कन्याः पुत्रा
स्तथा समाः ॥ अथवा नन्तु शाकलं लह्याणाख्यं ः भवेद्यदि ॥ यद्वा तु सन्नवारीजं ः तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ सा स्त्री स्वबुद्धि
भावेन सर्वकार्यं करोति हि ॥ स्वयमेव समस्तानां कार्याणां सिद्धिकारिणी ॥ स्वयमेव हि चाभिज्ञा भाग्यभोक्तालयेव च ॥ अथ
15 वानन्तु शाकलं फराख्यं ः च भविष्यति ॥ तरीकाख्यं ः भवेद्यद्वा तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ तदान्यपुरुषासक्ता भवेत्स्त्री व्यभि
चारिणी ॥ सदैव कामदेवस्य क्रीडाखेलनलालसा ॥ भर्तुराज्ञां विनाप्येषा सदान्यगृहगामिनी ॥ अथवा नन्तु शाकलं हमरा
हुं ः भविष्यति ॥ तकीयलखदं ः वापि तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ भर्तुर्द्वीपकरी नित्यं सदा कलहकारिणी ॥ अथवा नन्तु

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· शकलमुष्कारव्यं ॥ चेद्भविष्यति ॥ कज्जलतारिजकं वापि तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ सा स्त्री म्लानमुखी चैव निर्बुद्धिः कुशला
७५ पिता ॥ अभिष्टा च भवेन्नूनं भर्तुराज्ञाकरी न च ॥ पलायनपरा नित्यमिति तत्र फलं दिशेत् ॥ अथवा तनु शकलं भवेद्दानव
स्तारिजं ॥ भवेद्द्विद्वेषिणी भर्तुः सदैव व्यभिचारिणी ॥ अथवा तनु शकलं मकोशाख्यं ॥ भवेद्यदि ॥ तदा भवेद्द्विवाचाला ।
नित्यं कलहकारिणी ॥ चित्तमध्ये वसेन्नित्यं वैरं तस्या विनिश्चितं ॥ अस्याः स्त्रियः कथं रूपमिति प्रश्ने कृते सति ॥ रमलं तत्र
कृत्वा तु सम्यक्तत्र विलोकयेत् ॥ तत्रापि सप्तमस्थाने शकलं यद्भविष्यति ॥ रूपं तदनुरूपेण वक्तव्यं च मनीषिभिः ॥
जातिर्ज्ञेया द्वयपिता भवेद्यदा कुजातिजा ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोकयेत् ॥ सप्तमाच्छकलाच्चैव तथैव च चतुर्द
शात् ॥ उत्पन्नं शकलं कार्यं प्रयत्नेन मनीषिभिः ॥ तस्मादुत्पन्नशकलात्तथैवैकादशात्पुनः ॥ शकलं कार्यमुत्पन्नं तस्य
यः खेटको भवेत् ॥ फलं तदनुसारेण वक्तव्यं च मनीषिभिः ॥ उत्पन्नं शकलं तनु लह्याणाख्यं ॥ भवेद्यदि ॥ नत्तुद्वावि
लकं वापि तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ विद्वेषपीडितानां च सत्कर्मे रतचेतसां ॥ तपस्विनां कुले जाता दयितेति विनिर्दिशेत् ॥ अ
थवा तनु शकलं जमानाख्यं भवेद्यदि ॥ इज्जमायकः ॥ संज्ञं वा तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ सर्वज्ञानां च वैद्यानां दैवज्ञानां कलावतां
॥ लेखकानां गृहे जाता दयितेति विनिर्दिशेत् ॥ अथवा तनु शकलं हुमराख्यं भवे ॥ द्यदि ॥ नकीयलखरः ॥ वापि तदा तत्र

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

फलं दिशेत्॥ नस्करस्वामिनां चैव शूद्राणां च कुलेषु च॥ कारागृहस्थितानां च कुले जाते निनिश्चितं॥ अथवा ननुशक
लं वयाजाख्यं ÷ भवेद्यदि॥ तरीकाख्यः भवेद्यद्दानं तत्र फलं दिशेत्॥ धनिकानां च पांथानां कुले वैचित्र्यकारिणां॥ वस्त्रा
दिरंजकानां च कुले जाते निनिर्दिशेत्॥ अथवा ननुशकलं कजद्राविलकं ÷ भवेत्॥ तुस्तन्वारिजकं ÷ वापि तद्दानं तत्र
फलं दिशेत्॥ राजकीयजनानां च श्रेष्ठानां धनिनां तथा॥ कुले जाता च दृष्टिता तद्दैतच्च फलं दिशेत्॥ अथवा ननुशाक
लमुक्तारव्यं हि ÷ भविष्यति॥ भवेद्दैकीशकं ÷ यद्दानं तत्र फलं दिशेत्॥ कुले जाता च नीचानां विष्ठाकर्मकृतां तथा॥ प
रजागृहकर्तॄणां तथा कुग्रामवासिनां॥ कृषीवलानां सदने स्त्री जाते निविनिर्दिशेत्॥ अथवा ननुशकलं कजस्वारिजकं ÷ भ
वेत्॥ अथवा तेक्रवारीजं ÷ तद्दानं तत्र फलं दिशेत्॥ वेदवाह्यकुले जाता तथा जागृतिकारिणां॥ लोहकर्मकृतां चैव नीचवंशो
16 द्भवा भवेत्॥ अथवा ननुशकलं फराख्यं ÷ हि भवेद्यदि॥ तथैवा नवदाख्योलं ÷ तद्दानं तत्र फलं दिशेत्॥ औरंड्डानां कुले जाता त
था स्वरूपमवेश्या॥ कुलपातकुले जाता तथा नैदैकभोगिनां॥ द्वितीयस्त्रीविचारेण कृतः प्रश्नो यदा भवेत्॥ तत्रापि प्रथमा
स्त्री च द्वितीया वा सुखप्रदा॥ इति प्रश्ने कृते तत्र स्मलं च विलोकयेत्॥ प्रथमा तस्य मासाद्वेव कार्यं शकलमुत्तमं॥ एतच्छ
कलसंबंधः पूर्वस्त्रीविषयो भवेत्॥ द्वितीयादष्टमासाद्वे वशकलं कार्यमुत्तमं॥ एतच्छकलसंबंधो द्वितीयस्त्री निमित्ति

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कः॥ यत्तच्छकलस्तुम्मेतु यत्सौम्यं शकलं भवेत्॥ फलं तदनुसारेण वक्तव्यं च विशेषतः॥ पूर्वे स्त्रीविषयं सौम्यं यदि
स्याच्छकलं शुभं॥ तत्र सौम्यं तत्सकाशादेवमेव द्वितीयके॥ इयं स्त्री वर्तते भुक्ता न वेति यदि पृच्छति॥ तदा तु सप्तमस्था
नं द्रष्टव्यं च प्रयत्नतः॥ सप्तमस्थानके चेत्स्याच्छकलं सौम्यदाखिलं॥ केंद्रस्थाने तु शकलं तदेव पुनरागतं॥ केंद्रस्था
न समीपे तु सासिते शकलं शुभं॥ दाखिलं वा साबितं च यदि स्यात्तत्र वै पुनः॥ न भवेद्गुरुदृष्टिश्च गुरुर्दृष्टिश्च वै भवेत्॥ र
मलं तच्च शकलं कुमारात्वं भवेद्यदि॥ तदा सा स्त्री सुभुक्ता स्यादन्यैनैवेति मानवम्॥ अथवा तत्र रमले शकलं कुमाराह्व
यं॥ न भवेद्गुल्माह्वयं च तथैवाकीलकाह्वयं॥ फरात्वं शकलं चैव सान्निध्ये यदि जायते॥ सप्तमस्थानके चैव
खारिजं शकलं भवेत्॥ चरं वा मुन्कलीबोरत्वं यदि स्यात्सप्तमे गृहे॥ तदान्यभुक्ता सा ज्ञेया वनितेति विनिश्चितं॥ अवरोध
स्थिता वेयं वनिता वर्तते न वा॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोकयेत्॥ पंचमात्सप्तमाच्चैव शकलं कार्यमुत्तमं॥ तच्चेत्
सौम्यं दाखिलं स्यात्सौम्यं साबितमेव वा॥ तदावरोधसंस्था सा पवित्रा स्यान्न संशयः॥ तदेव शकलं यद्वा सौम्यं खारिजकं
भवेत्॥ यद्वा सौम्यं मुन्कलीबं तदा तत्र फलं दिशेत्॥ अवरोधस्थिता वापि कदाचित्स्मरगा भवेत्॥ अथवा तत्तु शकलं क्रूरं
खारिजकं भवेत्॥ क्रूरं वा मुन्कलीबाख्यं तदा तत्र फलं दिशेत्॥ तदावरोधसंस्थाने पवित्रा न भवेद्ध्रुवः॥ अथवा तत्तु श

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कलंफरास्वं च भविष्यति ॥ ÷ तरीकं ÷ वा नदानत्र विनिर्दिशेद्बुधः फलं ॥ तदा स्यात्परकीयासाचं चलाचेष्टयायुता ॥ विभा
शितां कृते प्रश्ने रमलेनत्र वै लिखेत् ॥ अष्टमाद्दशमाच्चैव रमलेकार्यमुत्तमं ॥ एतदुत्पन्नशकला द्वितीय शकला तथा ॥
उत्पन्नं शकलं कार्यं ततः सर्वं फलं दिशेत् ॥ यदि स्यात्तनुशकलं सौम्यदाखिलसंज्ञितं ॥ सौम्यसाचितकं चैव तदानत्रफ
लं दिशेत् ॥ स्वरूपस्तु तदाभागः पवित्रश्चोद्यमो भवेत् ॥ अथवा तत्तनुशकलं क्रूरं स्यात्मन्कलीबकं ॥ क्रूरं वा खारिजं च स्यात्त
दानत्र फलं दिशेत् ॥ विभागस्तु नियोगेन तदा स्यान्नात्र संशयः ॥ अथवा तत्तनुशकलं कजखारिजकं भवेत् ॥ आतवे खा
रिजं ÷ वा [illegible] स्वं ÷ वा यदा भवेत् ॥ परस्परं तदा तेषां भागिनां कलहो भवेत् ॥ अथवा तत्तनुशकलं नकीयलखदं ÷ भवेत् ॥
अंकीशं ÷ नुसरतं ÷ वा तदानत्र फलं भवेत् ॥ परस्परं भवेद्युद्धं कलहश्च महान्भवेत् ॥ विद्वेषस्य कृते प्रश्ने रमलं हि विलोक—
येत् ॥ प्रथमाच्च सप्तमाच्चैव शकलं कार्यमुत्तमं ॥ एतच्छकलसंबंधः एकस्य च वर्तने ॥ सप्तमाद्दशमाच्चैव शकलं कार्य
मुत्तमं ॥ एतच्छकलसंबंधे विद्विषा सह वर्तते ॥ एतस्मिञ्छकलद्वंद्वे सौम्यं यत्स्याद्बलाधिकं ॥ तद्देशस्त्वशुभस्थाने पु
11 नरागतमस्तिचेत् ॥ तत्रापि च शुभस्थाने केंद्रे वा स्यात्पणफरे ॥ यद्वापणफरे केंद्रे तदेव पुनरागतं ॥ तदा तु न्यो रुकृतोरः
सर्वे भूपादयोपि च ॥ प्रक्षपाते प्रकुर्वंति यस्य स्याच्छकलं शुभं ॥ अतिसौम्यतराणीह शुभसंचेष्टितानि च ॥ पंच वै शकला
नि स्युस्तान्यत्रैव लिखाम्यहं ॥ लह्याणं ÷ नुसरदाखीलं ÷ नुसरतखारिजकं ÷ तथा ॥ आतवे दाखिलं ÷ चैव कजदाखि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· लवं॥ तथा॥ एतानि शकलानि स्युः पंचसंख्यानि सर्वतः॥ तथैव पंच क्रूराणि क्रूरभावानि चैव हि॥ नान्यप्यत्र प्रलिख्यं ज्ञेयमाहय
७५ वलं स्युमा॥ इला चैव कुजस्वारीजं॥ कुमरा॥ चांकिशं॥ तथा॥ आतचे स्वारीजं॥ चेति पंच क्रूराणि निर्दिशेत्॥ समानं॥
चतरीकं च॥ योगवाही भवेद्ध्रुवं॥ सौम्येन सह सौम्यं स्यात्क्रूरेण क्रूरमेव च॥ तकीयलखदं॥ चैव मध्यकं [illegible] तितं॥ फर
लं॥ [illegible] चैव मध्यसौम्यप्रकीर्तितं॥ इज्जमायाख्य॥ शकलं वयाजाख्यं॥ तथैव च॥ सौम्येन [illegible] साम्यस्यात्क्रूरेण
क्रूरमेव च॥ एतद्द्वयं साविनाख्यं योगवाही निकथ्यते॥ पूर्वोक्तं शकलद्वंद्वं यत्परस्परवैरिणोः॥ तच्चेदिज्जतिमायाख्यं
॥ वयाजवा[illegible]वद्यदि॥ दशमे पंचमे स्थाने तच्चेत्स्यात्पुनरागतं॥ तदा तु न्यायकर्त्तारः सर्वे भूपादयश्च वै॥ पक्षपातं प्र
कुर्वंति यस्येदं शकलं भवेत्॥ अथवोत्पन्नशकलं स्थाने यत्र तु क्षिप्यते॥ तस्मिन्स्थाने तु दशमं तथा पंचदशं तु वै॥
शकलं पुनरायातं यदि तद्धि फलं दिशेत्॥ तदा तु न्यायकर्त्तारः सर्वे भूपादयश्च वै॥ पक्षपातं प्रकुर्वंति यस्येदं शकलं
भवेत्॥ यद्द्वयोस्तु शकले समानगुणलक्षणे॥ यदा तदा भवेन्मैत्री विद्वेषो रुभयोरपि॥ [illegible]तु शास्त्रवादस्य रमलं राम
[illegible]यद्बुधः॥ प्रथमाच्च तृतीयाच्च शकलं कार्यमुत्तमं॥ एतच्छकलसंबंधः पृष्ठकेन सहालि च॥ सप्तमान्नवमाच्चै ७७
व शकलं यद्भविष्यति॥ संबंधस्तस्य संप्रोक्तः प्रतिवादीजनेन च॥ उभयोर्वादिनोरेतद्युद्धकं शकलद्वयं॥ एतद्द्वये

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

यच्छुकलं लग्नाणाख्यं ⁝ भविष्यति॥ यद्वा तु स्वत्वारीजं ⁝ तु स्वद्वाखिलकं ⁝ तु वा॥ आनवेद्याखिलं ⁝ चैवज
माताख्यं ⁝ तथैव च॥ अथ वेजतिमायाह्व ⁝ तदा तत्र फलं दिशेत्॥ एतच्छुकलसंबंधिपुरुषस्य भवेज्जयः॥ अथ
वैशेतु शकलमुकलाख्यं भविष्यति॥ तत्कीयलरवं ⁝ वापिकजस्वारिजकं ⁝ तथा॥ आनवेस्वारिजं ⁝ वापि तथैवांकी
शसंज्ञकं ⁝॥ तत्संबंधि नरस्यैव फलं तत्र विनिर्दिशेत्॥ भवेद्यदा जयस्तस्य बहु दैन्यमवाप्नुयात्॥ उभयोः शकलेयद्वा
समानेसमलक्षणे॥ यदिस्यातां तदा तत्र मैत्री स्यादुभयोरपि॥ समारब्धे युद्धकाले जयो वापि पराजयः॥ भवेत्तस्येति सं
मश्चेन्नलं हि विलोकयेत्॥ प्रथमस्थानकं चैव द्वितीयस्थानकं तथा॥ तृतीयस्थानकं चैव चतुर्थस्थानकं तथा॥ चतु
र्दशस्थानकं [illegible]ते संभविष्यति॥ एतेषां स्थानकानां च संबंधप्रतिपादितो॥ स्थानं पंचदशं यत्तु तन्मध्यस्थस्य वर्तते
॥ मुद्राधिकारिणश्चैव तत्स्थानं संप्रकीर्तितं॥ एतेषां स्थानकानां तु यत्र स्याच्छुकलं शुभं॥ बलिष्ठस्य जयः स्यात्तत्संबंधि
पुरुषस्य च॥ शकलं पंचदशमं पृच्छकस्थानसंचये॥ यदि स्यात्तु नरा यातं तदा तस्य भवेज्जयः॥ मुद्राधि[illegible]स्याः कुर्युस्तत
स्पापातकं॥ यदिस्यात्पंचदशमं विपक्षस्थानसंचये॥ तदा मुद्राधिकारी स्याद्विपक्षस्य प्रियंकरः॥ मध्यस्थोपि विपक्षस्य
78 पक्षपातकरो भवेत्॥ अथ वा पंचदशमे स्थाने चेत्तु नरागतं॥ नवपंचमदृष्टिः स्याद्वा द्वा लेकादशे भवेत्॥ तस्मि[illegible]भवे
न्मैत्रीपूर्वं वै युद्धकालतः॥ प्रतिवादिजनात्पूर्वं सापि मैत्री भवेद्ध्रुवं॥ तथैव पृच्छकस्यापि स्थानेष्वेतान्निरीक्ष्य तेन पूर्वं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. वच्छुकलं दृष्ट्वा पूर्ववत्फलमुच्चरेत् ॥ अथवा प्रथमं यद्वा शाकलं यत्र योर्दशे ॥ यदि स्यादष्टमस्थाने द्वादशे वा चतुर्द-
७८ शे ॥ पुनरागमने तस्य तथा पंचदशे गृहे ॥ शाकलं सौम्यदारवीलं तदा मैत्री भवेद्ध्रुवं ॥ भवेत्पृच्छकमूलेन मैत्री स्नेहो हि नि-
र्दिशेत् ॥ अथवा सप्तमे चैव तथा चाष्टमकं च वै ॥ प्रथमे नवमे वापि तथैवैकादशे गृहे ॥ यदि स्यात्पुनरायातं तथा पंच-
दशे गृहे ॥ शाकलं सौम्यदारवीलं यदि स्यात्तद्धि तत्फलं ॥ परस्परं भवेन्मैत्री येन तत्फलमुदीरयेत् ॥ पक्षा[illegible]लानां च प्रथ-
मे यत्र योर्दशे तथा विपक्षशाकलानां ह्यष्टमं सप्तम चतुर्दशे ॥ यदि स्यात्पुनरावृत्ते स्थाने पंचदशे शुभे ॥ अथवा दशम-
स्थाने तत्र [illegible] दिशेत् ॥ मुद्राधिकारिहस्तेन भवेन्मैत्रीति निर्दिशेत् ॥ एतेषां शाकलानां च पुनरावर्तनं यदि ॥ एका-
दशे तु [illegible] त्र फलं दिशेत् ॥ मित्रहस्तेन वा तद्वद्धृष्टमूलेन वै तथा ॥ भवेन्मैत्रीति वक्तव्यं हीत्याह यं वनः पुरा ॥ अने-
नैव प्रकारेण यत्रैषां पुनरागमः ॥ तद्भावसदृशं वा[illegible] फलं चेति विनिश्चितं ॥ अथवा तत्तु शाकलं क्रूरखारिजकं भवेत् ॥
॥ क्रूरं च मुन्कलीवं च तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ अन्यत्रान्योधिकारी च तयोर्मैत्रीं करिष्यति ॥ अथवा तत्तु शाकलं सौम्यदाखि- राम.
लकं भवेत् ॥ तदा मैत्री भवेन्नूनं तयोः सत्वपरस्परं ॥ प्रथमादष्टमाद्वैव शाकलं कार्यमुत्तमं ॥ यत्किंचित्पृच्छकसंबंधि यद्वा श- ७८
त्रु गृहे स्थितं ॥ इत्यालोक्य ततः पश्चात्फलं तद्वत्तु निर्दिशेत् ॥ अष्टमं शाकलं यद्वा क्रूरं खारिजमागतं ॥ विपक्षस्तु तदा क-

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्यात्करिष्यति पलायनं ॥ अथवा प्रथमस्थाने क्रूरं रवारिजमागतं ॥ नराकस्मात्पृच्छकस्तु करिष्यति पलायनं ॥ उभयो
र्विशेषो मध्ये यद्भागे द्रुमरा भवेत् ॥ जयस्तस्य भवेन्नूनमिति तत्र फलं दिशेत् ॥ द्रुमरा = कजहावीलं ॥ तथा तु रवनवारि
जं ॥ एतन्मध्ये यदैकं चेद्भवेत्पृच्छकसद्मनि ॥ दशमे पुनरायाते बलिष्ठः पृच्छकस्तदा ॥ एतेषु शाकलेष्वेव यदैकं स्या
द्विपोऽहि ॥ स्थाने पंचदशे चैव पुनरावृत्तिकृद्भवेत् ॥ तदा बलिष्ठः शत्रुः स्यादित्याह यवनः पुरा ॥ प्रथमं शाकलं यद्वा ष
ष्ठस्थानं गतं भवेत् ॥ क्रूरं स्यादथ दिवक्तव्यं रोगी स्यात्पृच्छकस्त्विति ॥ क्षतक्षीणोपि वा भूयादित्याह यवनः पुरा ॥ सप्तमं
शाकलं यद्वा [illegible]ष्टमे तथा ॥ पुनरावृत्तिकृच्चेत्स्यात्क्रूरं चैव विशेषतः ॥ विपक्षस्य भवेद्रोगः सतं चैव भवेद्ध्रुवं ॥ प्रथ
मे मुकुलं यद्वा द्वादशे पुनरागतं ॥ क्रूरं स्याच्चेत्स्वभावेन तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ कारागृहनिवासी स्याद्विपक्षो बद्ध एव च
॥ अन्यस्मै तांतरवं वसे यद्दृष्ट्वा फलमादिशेत् ॥ वह्निबिंदुं समादाय प्रथमे शाकले स्थितम् ॥ चतुर्थे [illegible]बिंदं व सप्तमे ज
लबिंदुकं ॥ दशमे पार्थिवं बिंदुं समादाय प्रयत्नतः ॥ एतेषु शाकलं कार्यमेतत्स्यात्पृच्छकस्य च ॥ दशमं शे[illegible]यत्तु तच्छ
४९ त्रोश्चैव वदेत् ॥ एतच्छकलयुग्मे तु यत्स्यात्सोस्य बलाधिकं ॥ तत्संबंधिजनस्यैव विजयः स्यान्न संशयः ॥ चुहारकात
यच्छतं सप्तमेन तु दीरितं ॥ अन्यत्तमगां तरंवच्छे यद्दृष्ट्वा फलमादिशेत् ॥ उम्महानस्य बिंदूनां कार्यं शाकलमुत्तमं ॥ एत

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· च्छुकलसंबंधः एच्छुकस्यच वर्त्तते ॥ नवा न विंदुभिश्चैकं शकलं कार्यमुत्तमं ॥ एतच्छुकलसंबंधो विपक्षेण च वर्त्तते
७९ एतच्छुकलयुग्मेतु यस्यास्सौम्यं बलाधिकं ॥ नत्संबंधि जनसैव बलं स्याद्विजयस्तथा ॥ उंमहांतं नवांतं च नाभैनस्य
मनस्य च ॥ परस्परं विद्विषयोर्युद्धे शस्त्रमहारकृत् ॥ कथं भवेत्कीदृशं वेदेवं प्रश्ने कृते सति ॥ रमलं तत्र ... स्पष्ट
व्यं च प्रयत्नतः ॥ प्रथमस्थानसंबंधः सैन्यस्य खलु वर्त्तते ॥ तृतीयस्थानसंबंधः शस्त्राणां वर्त्तते ध्रुवं ॥ ... बलस्य निर्बल
नस्य संबंधः स्यात्तृतीयके ॥ चतुर्थे स्थानसंबंधो युद्धभूमेश्च वर्त्तते ॥ पंचमस्थानसंबंधो युद्धोत्साहस्य वर्त्तते ॥ धृष्टतापा
भूरितायाः स्यात् ... र्त्तते ध्रुवं ॥ षष्ठस्थानस्य संबंधो वाहनस्य च वर्त्तते ॥ अश्वानां च गजानां च संबंधः षष्ठके गृहे ॥ सप्त
मस्थान संबंधो वर्त्तते प्रतिपक्षिणः ॥ द्वितीयस्थानसंबंधस्सैन्यस्य प्रतिपक्षिणः ॥ नवमस्थानसंबंधो दूतानां चैव वर्त्तते ॥
शस्त्राणां च संबंधो नवमस्थानगो भवेत् ॥ दशमस्थानसंबंधः शत्रुस्थानस्य वर्त्तते ॥ एकादशस्य स्थानस्य संबंधः शत्रु
सैन्यकं ॥ द्वादशस्थानसंबंधो नगरक्लेशकारकः ॥ विपक्षद्वयसंबंधि स्थानानां यत्र वै शुभं ॥ बलिष्ठं शकलं च स्यात्त
यस्तत्र विनिर्दिशेत् ॥ प्रथमं शकलं यद्वा सप्तमस्थानगं भवेत् ॥ सप्तमं शकलं यद्वा प्रथमस्थानसंगतं ॥ द्वयोः परस्परं राम·
मैत्री युद्धाभावं भविष्यति ॥ अथवा प्रथमस्थाने कुमराशकलं भवेत् ॥ अंकीशं शकलं यद्वा तथैवानवरवाविजं ॥ ≡ ≡ ≡ ७९

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कजखारिजकंवापि ÷ शकलंयदिजायते ॥ अष्टमेपुनरायातंतदानत्रफलंदिशेत् ॥ पृच्छकः खड्गघातेननिधनं
प्राप्नुयाद्रणे ॥ अथवाप्रथमस्थानेउत्काचशकलंभवेत् ÷ ॥ नकीयलखर्दं ÷ वापिशकलंयदिजायते ॥ अष्टमेपुन
रायातंदातनत्रफलंदिशेत् ॥ रणमध्येपृच्छकस्तु स्तनयुक्तोभवेद्ध्रुवं ॥ अथवासप्तमस्थानेकुमराशकलंभवेत् ॥ अंकीशंशक
लंयदा ÷ नथैवानवखारिजं ÷ ॥ कजखारिजकं ÷ वापिद्वितीयेपुनरागतं ॥ तदापृच्छकशत्रुश्चखड्गघातान्मृतोभवेत् ॥ अथ
वासप्तमस्थानेउत्कला ÷ शकलंभवेत् ॥ नकीयलखर्दं ÷ वापिद्वितीयेपुनरागतं ॥ तदापृच्छकशत्रुश्चखड्गस्तनयुतोभवेत्
द्वितीयस्थानकेयदाहमरा ÷ शकलंभवेत् ॥ अंकीशं ÷ वापिशकलंतथैवानवखारिजं ÷ ॥ नकीयलखर्दं ÷ वापिकजाखा
रिजकं ÷ तथा ॥ उत्को ÷ शकलंयदाद्वितीयस्थानगंभवेत् ॥ अष्टमेपुनरायातंतदानत्रफलंदिशेत् ॥ पृच्छकस्यचसैन्यंतु
रणमध्येप्रणश्यति ॥ बहुशःसंहृतंचस्याद्दिन्माहयवनःपुरा ॥ अथवाचाष्टमस्थानेकुमरा ÷ शकलंभवेत् ॥ अंकीशं ÷
80 शकलंयदातथैवानवखारिजं ÷ ॥ नकीयलखर्दं ÷ वापितथाकजालखारिजं ÷ ॥ उत्कला ÷ शकलंयदायदिस्याद्दष्टमे
गृहे ॥ द्वितीयेपुनरायातंतदानत्रफलंदिशेत् ॥ शत्रुसैन्यंतुवहुधापंचत्वंप्राप्नुयाद्ध्रुवं ॥ स्तनयुक्तंभवेत्सैन्यंहीन्याहयव
नःपुरा ॥ अथवाप्रथमस्थानेशकलंसौम्यमागतं ॥ दशमेपुनरायातंतदानत्रफलंदिशेत् ॥ पृच्छकस्यजयोभूयादित्या

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ हयवनःपुरा॥अथवादशमस्थानेशकलंसौममागतं॥सप्तमेपुनरायातंतदानत्रफलंदिशेत्॥अथवासप्तमस्थाने
८० शकलंसौम्यमागतं॥चतुर्थेपुनरायातंतदानत्रफलंदिशेत्॥विपक्षस्यजयोभूयादित्याहयवनःपुरा॥यद्वाचतुर्थभ
वनेशकलंसौम्यमागतं॥सप्तमेपुनरायातंतदापूर्वफलंदिशेत्॥अथवाप्रथमस्थानेशकलंसौम्यदावितं॥सौम्य
सावितंकंवापितल्केंद्रेपुनरागतं॥तस्मात्स्थितेतुसौम्यंस्यात्टक्कुकःस्याज्जयीतदा॥अथवासप्तमस्थानेसौम्यदावित
मागतं॥सौम्यंसावितंकंवापितल्केंद्रेपुनरागतं॥तस्मात्स्थितेतुशुभदंतदाशत्रोर्जयोभवेत्॥अथवाप्रथमस्थानेकुमरा
≡वांकिशं≡भवेत्॥जमातं≡होज्जमायं≡धाहादशेपुनरागतं॥तदाशत्रोर्वधमध्येटक्कुकस्तुमरिष्यति॥अथवासप्तम
स्थानेकुमरा≡वांकिशं≡तथा॥जमातं≡इज्जमायं≡वाषष्ठेपुनरागतं॥तदाटक्कुकवधेतुविपक्षःपतितोभवेत्॥य
द्वाद्वितीयभवनेशकलंसौम्यमागतं॥तच्चकेंद्रचतुष्केतुयदिस्यात्पुनरागतं॥तदाटक्कुकसैन्येतुविजयंप्राप्नुयाद्ध्रुवं
॥यद्वाद्वितीयभवनेशकलंक्रूरमागतं॥पणफरेपुनरायातंतदानत्रफलंदिशेत्॥टक्कुकस्यचसैन्यंतुपलायनंप राम॰
रंभवेत्॥अथवाचाष्टमस्थानेशकलंसौम्यमागतं॥चेत्केंद्रेपुनरायातंतदानत्रफलंदिशेत्॥विपक्षस्यचसैन्यंतु ८०
प्राप्नुयाज्जयमुत्तमं॥अथवाचाष्टमस्थानेशकलंक्रूरमागतं॥पणफरेपुनर्यातंतदानत्रफलंदिशेत्॥तदाविप

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्वसैन्यं तु पलायनपरं भवेत् ॥ क्रूराणि शकलान्यत्र लिखंते प्रश्नकारणात् ॥ कुमराउकला चैव तथैवांकीशकं च वै ॥ न
कीयलस्वरं चैव कजरवारिजकं तथा ॥ आतवेरवारिजं चैव तुस्तरवारिजकं तथा ॥ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ एतानि शकलानि सु
र्यस्य पक्षे विनिश्चितं ॥ न स्वसैन्यं तदाज्ञेयं पलायनपरं भवेत् ॥ सौम्यानि शकलान्यत्र लिखंते प्रश्नकारणात् ॥
लह्याणं तु स्त्रदाखीलं कजदाखिलकं तथा ॥ आतवेदाखिलं चैव ववयाजारखं तथैव च ॥ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ एतानि श
कलानि सुर्यस्य पक्षे विनिश्चितं ॥ जयः स्यात्तस्य सैन्यस्य यवनैर्नेरितं यथा ॥ फरारवं चतंरीकं च ⁝ ⁝ यस्य प
क्षे भविष्यति ॥ तत्सकाशाद्भवेन्मैत्री करभारं च दास्यति ॥ युद्धेन परितप्तः सन् न च युद्धं करिष्यति ॥ अथवा यस्य पक्षे
तु जमाने ⁝ वेज्जिमायके ⁝ ॥ यदा घातं न दातव्यं प्रपंच कपटं भवेत् ॥ शत्रोः प्रपंचं कुर्वंति फलमेतद्विनिर्दिशेत् ॥ यद्य
मध्ये कसुन योऽस्मिन् यारमलं चरेत् ॥ तत्रापि दशमस्थाने यत्र स्थाच्छुकलं शुभं ॥ पुनरावृत्तिकस्तत्र जयस्तत्र भविष्य
ति ॥ रमलेष्वशुभे योऽस्मिन् सौम्यं पंचदशं भवेत् ॥ उभये त्र पुनर्योगे तदा मैत्री विनिर्दिशेत् ॥ उभयत्रापि चेत्क्रूरं शकलं यदि
जायते ॥ परस्परं तदा नाशो जयश्चान्यस्य वै भवेत् ॥ इति सप्तमभवनं ॥ अथाष्टमभवनम् ॥ अष्टमे भवने यत्तु तत्र प्रश्ना
भवंति ये ॥ तानत्र कथयिष्यामि यथाह यवनः पुरा ॥ भयस्य विघ्नस्य च दुःखराशेर्मृत्योश्च पित्रादि धनस्य चैव ॥ वध ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·सि· स्वचप्रश्नवरानमश्व भिर्विलोकनीयाः सद्मने मेदि ॥ परचक्रभयस्यैव परिप्रश्नः कृतो भवेत् ॥ रमलं तु तदा कुर्यात्प्रय-
८० त्नेन विचक्षणः ॥ कृते तु रमले तस्मिन्स्थानान्येतानि लोकयेत् ॥ प्रथमे च चतुर्थे च पंचमे सप्तमे तथा ॥ अष्टमे द्वादशे
चैव तथैव च त्रयोदशे ॥ षोडशे दशमे चैव यदि स्युः शकलानि च ॥ तुस्लनखारिजकं चैव ÷ कज्जदाखिलकं ÷ तथा ॥ हु
मराह्वं च ≡ जमातं ≡ तथैवेज्जतिमायकं ≡ ॥ अंकीश ≡ सुकला ÷ चैव नकीयलख्वदं ÷ तथा ॥ कब्जखारिजकं ÷ चैव
तथैवान्तवखारिजं ≡ ॥ एतानि शकलानि स्युः पूर्वोक्तस्थानसंचये ॥ तदा तु परचक्रं च निश्चयेनागमिष्यति ॥ अत्रापि
केंद्रभवनेक्रूराणि शकलानि चेत् ॥ बहुधोपद्रवं तर्हि परसैन्यं करिष्यति ॥ देशोद्वासं तथा कुर्यात्परचक्रं न संशयः ॥ च
तुर्थस्थानकं यद्वा पंचमस्थानकं तथा ॥ प्रथमस्थानकं यद्वा यदि स्युः शकलान्यरः ॥ हुमरा ≡ उकला ÷ चैव शकलं च त-
थांकिश ≡ ॥ आतवेखारिजं ≡ चैव जमानाख्यं ≡ तथैव च ॥ एतानि शकलानि स्युः पूर्वोक्तस्थानसंचये ॥ तदा तु परचक्रे
हि बहुधा भयमुच्यते ॥ चतुर्थस्थानके यद्वा पंचमस्थानके तथा ॥ एकादशे तथा स्थाने द्वादशे स्थानके तथा ॥ स्थाने पं- राम
चदशे चैव षोडशस्थानके तथा ॥ सौम्यानि शकलानि स्युस्तथा पंचदशे गृहे ॥ यदि स्याच्छकलं सौम्यं तथा चैव तु सप्तमे ॥ ८१
अष्टमे दशमे चैव त्रयोदशगृहे तथा ॥ चतुर्दशे स्थानके च क्रूराणि शकलानि चेत् ॥ तदा तु परचक्रं हि पराहतिं गमिष्यति

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मार्गमध्याच्चवा न तु भविष्यति पलायितं ॥ अथवा प्रथमस्थाने त्रयोदश गृहे तथा ॥ चतुर्दशे स्थानके च तथा पंचदशे
गृहे ॥ षोडशे स्थानके चैव यदि स्युः शकलान्यदः ॥ कुमरा ≡ चांकीशं ≡ चैव यदा चातवस्ता रिजं ⋮ ॥ नकीयलखदं ÷ चा
पियदोल्का स्वं ÷ भविष्यति ॥ तदा तु परचक्रं हि गत्वा स्वास्तु न रागतं ॥ अथवा प्रथमस्थाने सप्तमस्थानके तथा ॥ न
वमस्थानके चैव दशमस्थानके तथा ॥ षोडशस्थानके चैव यदि स्युः शकलान्यदः ॥ आग्नेयानि तथा चैव वायवीयानि
भूरिशः ॥ तदा तु परचक्रं हि गत्वापि पुनरागमत् ॥ अथ विघ्ननिमित्तं तु कृते प्रश्ने विचारयेत् ॥ रमलं तु प्रयत्नेन तत्र स्थाना
82 नि लोकयेत् ॥ प्रथमे चाष्टमे चैव नवमे दशमे तथा ॥ सौम्यानि शकलानि स्युर्यत्र हि फलमादिशेत् ॥ पृच्छकस्य भयं ना
स्ति निर्भयश्च भविष्यति ॥ अथवा तत्र रमलं जमातं ≡ कुमरा ≡ तथा ॥ उक्ला ÷ नकीयलखदं ÷ आतवेस्ता रिजं ⋮ तथा
॥ अंकीशं ≡ शकलं चैव बहुशः पुनरागतं ॥ यदि तत्र हि फलं वा चं पृच्छकस्य भयं भवेत् ॥ अथवा चाष्टमस्थाने लह्याणं
शकलं भवेत् ⋮ ॥ फरा स्वं ÷ तु सल्हा खीलं ÷ तथैवातवृदा खिलं ⋮ ॥ बयाजं शकलं चैव ≡ यदि स्यादष्टमे गृहे ॥ एतच्छ
कलमध्ये तु यत्किंचिच्छकलं भवेत् ॥ स्थाने पंचदशे चैव तदा तस्याद्भयं बहु ॥ यदा चतुर्थे भवने षष्ठस्थाने तथैव च ॥
अष्टमस्थानके चैव शकलं क्रूरमागतं ॥ तदा भयं बहुतरं पृच्छकस्य भविष्यति ॥ अथवा द्वादशमस्थाने तरीकं ⋮ शकलं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

भवेत्॥नकीयलखदं÷ चापिउकलाख्यं÷ तथैवच॥ आनवेखारिजं÷ चैवतथैवद्रुमराहयं॥ अंकीशं÷ शकलंचैवयदि

स्यादष्टमेगृहे॥प्रथमेपंचदशमेपुनराहृतिकस्तथैवै॥मृत्युरेवभयंस्याद्वा यावद्रुधिरनिर्गतिः॥ तावद्भयंचभवतिपृच्छ
कस्येहसंवदेत्॥अथवाप्रथमस्थानेजमातं÷ द्रुमराथबा÷॥जायतेपंचदशमेनदेवपुनरागतं॥अष्टमेकूरशकलमु
मर्हानेपुनर्गतं॥कंठनालछेदनातंपृच्छकस्यमृत्युंभवेत्॥अत्रैवकेंद्रभवनेयदिस्यात्पुनरागतं॥हस्तकर्तनपर्यंतंतदा
विघ्नसमादिशेत्॥अथवाकजहाखीलं÷पष्ठस्थानगतंभवेत्॥अष्टमस्थानकंयद्वानवमस्थानगंतुवा॥द्वादशस्था
नकंयद्वापुनराहृतिकद्वयेत्॥धनहानिःपृच्छकस्याननिश्चितंहिभवेद्ध्रुवं॥अंकीशं÷ शकलंयद्वाद्वितीयस्थानगंभवेत्
॥अष्टमेषष्ठकेवापियद्वापिदशमेतथा॥पुनराहृतिकश्चैवतदातत्रफलंदिशेत्॥पृच्छकस्यधनेचैवंतदाहानिंगमिष्य
ति॥अत्रपंचदशेस्थानेयदितुलहाखिल÷॥सर्वत्रपृच्छकस्यैवनिश्चितोहिभवेद्ध्रुवं॥द्वादशस्थानगंयद्वाशकलंप्रथमे
भवेत्॥प्रथमेशकलंयद्वाद्वादशस्थानगंभवेत्॥तस्त्वेकूरंहिशकलंतदातत्रफलंदिशेत्॥कारागृहाणिनिर्बंधस्तदा
स्यात्पृच्छकस्यच॥इदमेवापिशकलमंकीशाख्यंभवेद्यदि॥शृंखलाबंधनंचैवगलेसाम्भादयोस्तथा॥पृच्छकस्येतिवि
ज्ञेयलोकेवेडीतिनामतः॥अथवानत्रुशकलमुकलाख्यं÷भविष्यति॥नकीयलखदंयद्वा÷तदातत्रफलंदिशेत्॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कथा घाते स्वाऽपमानं पृच्छकस्येति निश्चितं ॥ अथवा तत्तु शाकलं डमराख्यंः भविष्यति ॥ आनवेरवारिजंः वापि तदा तत्रफ
लं दिशेत् ॥ अग्निना दह्यते चैव पृच्छकस्येति निश्चितं ॥ अथवा तत्तु शाकलं कजरवारिजकंः भवेत् ॥ तुरवरवारिजकंः
वापि तरीकाख्यंः भवेद्यदि ॥ पृच्छकस्तु तदा नूनं जलमध्ये भयं लभेत् ॥ अथवा मूलिकाप्रोतो भवेदिति विनिश्चितं ॥ म
रणं किंनिमित्तेन भवेदिति विनिश्चितं ॥ पृच्छकः पृच्छति तदा रमलं हि विलोकयेत् ॥ चतुर्थे शाकलं चैव तथैवाष्टमसंज्ञकं ॥ उभयो
योगगतश्चैव शाकलं कार्यमुत्तमं ॥ किंसंज्ञं शाकलं तत्तु सम्यक्युक्तिं विलोकयेत् ॥ तस्मात्सर्वं फलं वाच्यमित्याहुर्यवनाः पु
रा ॥ यदि तच्छकलं भूयात्तुरवरवारिजंः संज्ञकं ॥ लक्ष्माणं वा भवेत्तर्हिः फलमेतद्धि निर्दिशेत् ॥ विदेशे मरणं च स्याद्दक
स्मादिति निर्दिशेत् ॥ अथवा तत्तु शाकलं कजरवारिजकंः भवेत् ॥ आनवेरवारिजंः वापि तदा तत्रफलं दिशेत् ॥ विदेशम
रणं च स्याद्दारिद्र्येण च दीनवत् ॥ अथवोच्चस्थलात्पाताद्भविष्यति विनिश्चितं ॥ अथवा तत्तु शकलमानवेदाखिलंः भवेत् ॥
तुरवदाखिलकंः वापि कजदाखिलकंः तथा ॥ तदा तु मरणं भूयात्स्वगृहे शूलयोगतः ॥ परं तु सुखरूपेण संपन्नीकृतयो
गतः ॥ अथवा तत्तु शकलमंकीशाख्यं भवेद्यदिः ॥ तदा तु मरणं वाच्यं स्वगृहे शूलयोगतः ॥ यद्वा कारागृहे भूयात्पृच्छकस्ये
ति निर्दिशेत् ॥ अथवा तत्तु शकलं फरहाख्यं भवेद्यदि ॥ तरीखं वा तदा तत्र फलमेतद्धि निर्दिशेत् ॥ मार्गमध्ये भवेन्मृत्युर्वि
दोषकृतकोपतः ॥ चित्तसंतापतश्चैव मरणं स्याद्धि निश्चितं ॥ अथवा तत्तु शकलं मुकलाख्यंः भवेद्यदि ॥ नकीयलखं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. ॰वापि नदानक्षफलं दिशेत्॥ भवेन्मृत्युर्मार्गमध्ये क्रोधात्पश्चात्सुतापनः॥ कृशाघातेन वाचैव तथा व्याघ्रादिभक्ष-
८३ णैः॥ अथवा तनुशोकलं वयाजाख्यं॰ भवेद्यदि॥ इज्ञमायात्वयं चैव ॰जमाख्यं ॰तु वा भवेत्॥ तदा मृत्युः स्वके गे-
हे भवेत्तस्य विनिश्चितं॥ कुजेप्युपाये बहुशो न भवेद्रोगसंस्रयः॥ अकस्मान्मरणं च स्यादित्याह यवनः पुरा॥ अथवा
तनुशाकलं कुमराख्यं॰ भवेद्यदि॥ तदा स्वगेह एव स्यान्मृत्युः शस्त्रादियोगतः॥ स्नानादिना च रोगेण मार्गरोधकहस्त-
तः॥ यद्वा चौरकरेणैव यद्वा व्याघ्रादिभक्षणैः॥ अथवा विषयोगेन सर्पदंशेन वा पुनः॥ एतस्य शाकलस्यैव पुनरावृ-
त्तिरादरात्॥ विलोकनीयः प्रयत्नेन यस्मिन्स्थाने स्थयो ध्रुवं॥ तन्वादिस्थानयोगेन फलमेतद्विनिर्दिशेत्॥ तनुस्था-
ने स्वनक्षैव धनस्थाने धनाद्भवेत्॥ सहजस्थानगे चैव सहजान्मृत्युरेव च॥ एवं स्थानानुमानेन सकलं फलमादि-
शेत्॥ शाकलं प्रथमस्थाने पुनरागतमस्ति चेत्॥ दुःखस्य स्यात्क्रोधचिंतायायोगान्मृत्युः स्वयं भवेत्॥ द्वितीयस्थानगं
चेत्स्याच्छकलं पुनरागतं॥ धनाच्च धनिकाच्चैव मन्येभ्यो मरणं दिशेत्॥ तृतीयस्थानकं चेत्स्याच्छकलं पुनरागतं॥ बं- राम.
धुभ्यो भगिनीभ्यश्च सुहृद्भ्यश्च तथैव च॥ समीपयात्राचलनान्मरणं स्याद्विनिश्चितम्॥ चतुर्थस्थानगं चेत्स्याच्छकलं ८३
पुनरागतं॥ पितृहृन्निमित्तेन तथा स्थाननिमित्ततः॥ देशादिकनिमित्तेन भवेन्मृत्युरितीरयेत्॥ यदि च पंचमस्थाने

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

शकलं पुनरागतं ॥ तदा पुत्रात्प्रेमपात्रात्तथा काशकलात्त्व वै ॥ भवेन्मृत्युर्विनिश्चित्य यथाह यवनः पुरा ॥ अथवा षष्ठ
कस्थाने शकलं पुनरागतं ॥ स्त्रीजनाद्वैरभावाच्च नरो मृत्युं गमिष्यति ॥ धनादिहृतियोगेन नष्टत्वं चौर्यकर्मणः ॥ अ
थवा नवमस्थाने शकलं पुनरागतं ॥ तदा यात्राप्रसंगेन अर्थेनोद्देशतश्च वै ॥ शस्त्रादिकनिमित्ते भवेन्मृत्युर्विनिश्चितं
॥ अथवा दशमस्थाने शकलं पुनरागतं ॥ तदा व्यापारतश्चैव राजतो मातृतश्च वै ॥ मरणं च भवेन्नूनमित्याह यव
नः पुरा ॥ अथ वैकादशस्थाने शकलं पुनरागतं ॥ पुत्रबंधनिमित्तेन तथा स्थूलचतुष्पदात् ॥ कुत्रापि शकलं
न स्यात्पुनरावृत्तिकद्यदि ॥ तदा तु शुक्लपक्षेण स्थानान्तं वै फलं दिशेत् ॥ [illegible]ने धनस्य च मप्रश्ने कृतेरमलं वीक्ष्य येत्
॥ प्रथमाच्छकलाच्चैव तथैव च चतुर्दशात् ॥ उत्पन्नं शकलं कार्यं प्रयत्नेन मनीषिभिः ॥ उत्पन्नादष्टमाच्चैव शकलं
कारयेद्बुधः ॥ तस्मात्सर्वं फलं वाच्यमित्याह यवनः पुरा ॥ तच्चेद्दाखिलकं सौम्यं यदा भवति निश्चितं ॥ तथा चतुर्दशी
लं ः कअह्दाखिलकं च वै ॥ ः आनवेद्दाखिलं ः चैव तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ [illegible]ष्यादिकं धनं चैव मित्रत्वे नागमिष्यति ।
84
अथवा तनुशकलं मंकीशारव्य ः भवेद्यदि ॥ तदा कृच्छ्रात्कष्टतरं लभेद्धृति धनादिकं ॥ अथवा तनुशकलं फराख्य ः
वातरीकं ः ॥ तदा किंचित्समागच्छेत्किंचिन्नैव तिनिर्दिशेत् ॥ अथवा तनुशकलं जमाताख्यं ः भवेद्यदि ॥ इज्जमा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. याहयं३ चैववयाजास्वं३ तथैवच ॥ नदाविलंबमेवस्यान्नात्रकार्याविचारणा ॥ अथवातनुशकलंलग्नाण
८४ स्वं३ भवेद्यदि ॥ तस्मात्स्वारिजकं३ वापितदातत्रफलंदिशेत् ॥ एककःसर्वमेवेहत्यजेद्वृत्तिधनादिकं ॥ अथवा
तनुशकलमातवैस्वारिजं३ भवेत् ॥ कजस्वारिजकं३ वापिनकीयलस्वदं३ तुथा ॥ उकला३ कुमरा३ हवानदावृत्तिध
नाधिकं ॥ नागच्छेन्नहितज्ञायेकं तंवृत्तिधनादिकं ॥ अथवाद्वितीयस्थानेसौम्यदाखिलमागतं ॥ अष्टमेसौम्यखारीजंत
दातत्रफलंदिशेत् ॥ अनायासात्समागच्छेत्तदावृत्तिधनादिकं ॥ अथवाद्वितीयभवनेक्रूरदाखिलमागतं ॥ अष्टमेक्रू
रखारीजंतदातत्रफलंदिशेत् ॥ अतिकष्टाद्भवेत्प्राप्तंतदावृत्तिधनादिकं ॥ यद्वाद्वितीयभवनेदाखिलंशकलंभवेत् ॥
अष्टमेचैवदाखीलंतदातत्रफलंदिशेत् ॥ कदापिनलभेन्नूनंतदावृत्तिधनादिकं ॥ यदिवाप्राप्नुयान्नूनंतदानुकलहेनवै
॥ यद्यद्वितीयभवनेतथैवाष्टमकेपिच ॥ स्वारिजंशकलंचस्यात्तदातत्रफलंदिशेत् ॥ उभयोरपिचेन्नेश्वधनस्यचव्ययो
भवेत् ॥ नभवेदुभयोःकार्यंतदावृत्तिधनादिभिः ॥ इत्यष्टमभवनं ॥ अथनवमभवनम् ॥ नवमंभवनंयत्तुतद्दिशानी
मिहोच्यते ॥ प्रश्नःपांथस्ययात्रायामृणप्रश्नस्तथैव ॥ धर्मशास्त्रस्यचप्रश्नःप्रश्नोवैनिधनस्यच ॥ न्यायोपार्जितवित्तं राम.
चदैवात्मानोभविष्यति ॥ तन्मस्त्रश्चनयादानप्रश्नश्चैवशुभावहः ॥ पिण्डदानस्यचप्रश्नोरात्रिस्वप्नस्यचैवहि ॥ प्र ८४

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

प्रश्नो निरूप्यते त्रैव नवमे भवने शुभे ॥ प्रथमस्थानशकलं सौम्यदाखिलकं भवेत् ॥ तदैव शकलं भूयो दशमे पुनरागा
तं ॥ अथवा दशमस्थानाधिपस्य शकलं भवेत् ॥ प्रथमस्थानके चेत्स्यात्तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ शीघ्रमेव परावृत्त्य पांथ
श्चैवागमिष्यति ॥ अथवा प्रथमस्थाने शकलं सावितं भवेत् ॥ चतुर्थे वा सप्तमे वा पुनरागतमस्ति चेत् ॥ तदा तु चिरका
ले न पांथस्यागमनं भवेत् ॥ तथैव संस्थितः पांथः पश्चाच्चैव चलिष्यति ॥ अथवा प्रथमस्थाने सौम्यं दाखिलमागतं ॥
यद्वा सौम्यमुन्कलीबं पुनरागतमस्ति चेत् ॥ पंचमस्थानके यद्वा तथैवैकादशे गृहे ॥ तदा पांथास्समाचारः पत्रं चैवाग
मिष्यति ॥ अथवा प्रथमस्थाने सौम्यदाखिलमागतं ॥ सौम्यं च मुन्कलीबं च तत्रैव स्यात्पुनरागतं ॥ तृतीये नवमे वा
पि तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ मार्गमध्ये समायाति पांथ एवं समादिशेत् ॥ अथवा प्रथमस्थाने क्रूरं शकलमादिशेत् ॥
द्वितीये षष्ठके चैव तथैवैकादशे गृहे ॥ द्वादशस्थानके चैव पुनरागतमस्ति चेत् ॥ तदा पांथो दूरमार्गे दुःखी शोकी निरा
श्रयः ॥ वर्त्तते फलमेतद्धि वक्तव्यं च मनीषिभिः ॥ प्रथमान्नवमाच्चैव शकलं कार्यमुत्तमं ॥ उत्पन्नं शकलाद्दस्मात्तथा
85 पंचदशाद्ध्रुवै ॥ उत्पन्नं शकलं कार्यं तस्मात्सर्वं फलं दिशेत् ॥ एतच्छकलकं चेत्स्याल्लह्याणाख्यं सुशोभनं ॥ तदा
पांथः परावृत्त्य चिरेणैवागमिष्यति ॥ अथवा तत्तु शकलं कब्जुदाखिलकं भवेत् ॥ तदा पांथः शीघ्रमेव निजं वेश्म

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ गमिष्यति॥अथवा तत्तु शकलं कज्जरवारिजकं भवेत्॥ तदा कृच्छ्रेण वै पांथः सदनं वा गमिष्यति॥अथवा तत्तु शकलं ज-
८५ मातारव्यं भवेद्यदि॥अलभ्यलाभवान्पांथः तदा गच्छेत्त्वरेण वै॥अथवा तत्तु शकलं फराख्यं चेद्भविष्यति॥धनपु-
त्रादिकं पांथः प्रेषयिष्यति सत्वरं॥अथवा तत्तु शकलं सुकलाख्यं भवेद्यदि॥तदा पांथः परावृत्य रोगयुक्तो गमि-
ष्यति॥अथवा तत्तु शकलं मंकीशाख्यं भवेद्यदि॥तदा पांथः परावृत्य शोकचिंतासमाकुलः॥परावृत्य समागच्छे-
च्छीघ्रमेव न संशयः॥अथवा तत्तु शकलं दुमराख्यं यदा भवेत्॥चिरकालेन वै पांथस्तदा गच्छेन्निजं गृहं॥अथ-
वा तत्तु शकलं नुस्रत्खवारिजकं भवेत्॥वार्तापत्रादिकं पांथः प्रेषयिष्यति वै तदा॥अथवा तत्तु शकलं नुस्रद्दाखिल-
कं भवेत्॥तदा पांथः परावृत्य मार्गमध्ये विनिश्चितं॥अथवा तत्तु शकलं ह्यातवेरवारिजं भवेत्॥निर्द्धनः संस्तथा
पांथो विमनस्कश्च वै भवेत् अथवा तत्तु शकलं नकीयलखदं भवेत्॥तदा मार्गात्परावृत्य पांथश्चैवागमिष्यति॥अ-
थवा तत्तु शकलं मिजत्तमायाह्वयं भवेत्॥तदा सांसारिकात्कार्यान्मग्नः स्यात्पांथ एव हि॥चिरकालेन सदने समाग- राम॰
च्छेदिति स्फुटं॥अथवा तत्तु शकलं नरीकाख्यं भवेद्यदि॥तदा पांथो मार्गमध्ये समागच्छति निश्चितं॥अथवा निश्चयं ८५
कुर्यात्सागमिष्यति संदिशेत्॥प्रथमाद्धि चतुर्थात्तु शकलं कार्यमुत्तमं॥सप्तमाद्दशमाच्चैव कार्यं शकलमुत्तमं॥उभ-

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

योर्योगतः कार्यमन्यच्छकलमुत्तमं ॥ तस्मात्सर्वफलं वाच्यं सौम्यक्रूरादियोगतः ॥ क्रूरे क्रूरं शुभे सौम्यं दाविलेप्राप्ति
कारकं ॥ खारिजे व्ययकारी स्यात्साविते स्थिरमेव च ॥ मुन्कलीवे पराट्टत्तिसूचकं चैव मादिशेत् ॥ प्रश्नः कृतश्चेद्यात्रा
यारमतं तत्र चालयेत् ॥ तत्र यत्प्रथमस्थाने पृच्छकस्य तु तद्भवेत् ॥ सप्तमस्थानसंबंधः प्रोच्यते त्रविशेषतः ॥ यात्राप्रसं
गाक्रमने यस्मिन् स्थाने भविष्यति ॥ तस्य स्थानस्य संबंधः प्रोच्यते सप्तमे तथा ॥ यात्राप्रसंगाक्रमनं यस्मिन्संबंधिगं भवे
त् ॥ तस्यापि चैव संबंधः सप्तमस्थानके भवेत् ॥ अष्टमस्थानसंबंधः पृच्छकस्य धनेन च ॥ तस्मिन्स्थाने निवासेषु संबं
धः पंचमे भवेत् ॥ तत्स्थानेऽरिपुसंबंधः षष्ठस्थाने नृपे भवेत् ॥ यात्रामार्गादिसंबंधो नवमस्थानके भवेत् ॥ पराह्नस्यागम
स्यैव संबंधो दशमे भवेत् ॥ परिपाकस्य च स्थाने संबंधो दशमे भवेत् ॥ एतेषु स्थानसंबंधे क्रूरं नश्[illegible]कलं भवेत् ॥ तदा सर्वं
समीचीनमित्याहयवनः पुरा ॥ अथवा प्रथमस्थाने तृतीये वा चतुर्थके ॥ नवमस्थानके चैव लह्या पंशकलं भवेत् ≡ ॥ तु
स्लखारिजकं चैव = तरीकः चफराहूपं ÷ ॥ एकं वा हित्तयं वापि तृतीयं वा भविष्यति ॥ अथवा प्रथमस्थाने पूर्वोक्ते शक
ले भवेत् ॥ पूर्वोक्ते षेवगेहेषु यदि स्यात्तु नरागतं ॥ तदा यात्रां प्रकुरुते पृच्छकः शीघ्रमेव हि ॥ सुखरूपेण संगच्छेन्मार्ग
मध्ये विनिश्चितं ॥ प्रथमस्थानके चैव नवमस्थानके तथा ॥ सौम्यानि खारिजानि स्युर्मुन्कलीबानि वा तथा ॥ पंचमे चाष्ट

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. मेचैवदाखिलानिशुभानिचेत्॥ नदातुसुखरूपेणयात्राभवतिनिश्चितं॥ गत्वातत्रधनप्राप्तिर्भविष्यतिविनिश्चितं॥
८६ अथवापंचमस्थानेतथैवाष्टमकेपिच॥ नसनिशकलानीहखारिजानिशुभानिचेत्॥ यन्निमित्तंकृतायात्रातत्प्राप्ति
र्नैभवेत्तदा॥ अथवाप्रथमस्थानेनवमस्थानकेतथा॥ सौम्यदाखिलसंज्ञानिसौम्यमाविनकानिचेत्॥ क्रूराणिवा
यदिस्युश्चतदातत्रफलंदिशेत्॥ यात्रामिथ्याभवेत्तस्ययात्रानस्याद्विनिश्चितं॥ अथवाप्रथमस्थानेसप्तमेस्थानके
तुवै॥ चतुर्थस्थानकेचैवनवमस्थानकेतथा॥ जमानंकजदाखीलंतथैवांकीशसंज्ञकं॥ वसतं[illegible]दाखीलंतथै
वानवदाखिलं॥ ≡ ⁝ ≡ ≡ ⁝ एतानिशकलानिस्युस्तदातत्रफलंदिशेत्॥ एकःसेठयानाहियात्रायाःसात्मा
स्तुखः॥ अथवाकजखारीजंतथैवातवखारिजं॥ यदिस्युस्तेषुयोगेषुतदातत्रफलंदिशेत्॥ अकस्मात्स्वकस्तर्हिरोगीस्याद्रोग्य
रेकया॥ मार्गविस्मरणंयद्वाभवेद्दुःसुभयंतुवा॥ अथवाउकलाख्यं ÷ चनकीयलखदं ÷ चवै॥ हुमरा ≡ चाकिमं ≡
चैवपूर्वोक्तस्थानकेषुच॥ एकःकोमार्गेनध्यंतुदुःखीस्यात्संज्ञतोपिवा॥ मार्गेवंधकरैस्यश्चभयंस्यात्तुविनिश्चितं॥ व राम.
स्तुनष्टंभवेद्वापियथाहृयवनःपुरा॥ यद्वापंचदशस्थानेयद्वाचाष्टमकेपिच॥ उकला ÷ यदिसंतापोनस्याद्रोगस्तदा ८६
ध्रुवं॥ कस्मादिहिशिभवेद्यात्राशकलेतिविनिश्चये॥ कृतेप्रश्नेबुधःकुर्याद्रमलस्यक्रियांशुभां॥ यदातुसप्तमाश्चैवनव

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मा च्छकलान था॥ शकलं कार्यसु न्यन्नं नस्मात्सर्वं फलं दिशेत्॥ उत्पन्नं शकलं चैन त्प्राचीदिक्स्थं यदा भवेत्॥ प्राच्यां दिश
भवेद्यात्रा शकलेति विनिश्चितं॥ तदेव शकलं जातं यदा पश्चिमदिग्गतं॥ पश्चिमस्था तदा यात्रा शकलेति विनिश्चि
तं॥ तदेव शकलं यातं दक्षिणस्था यदा भवेत्॥ तदा दक्षिणदिग्भागे यात्रा तु सफला भवेत्॥ [illegible] यात्रा भवेद्द्य कृते प्र
श्नं विलोकयेत्॥ रमलं तत्र नवमस्थानं यत्नाद्विलोकयेत्॥ तत्रैव नवमस्थाने शकलं यत्तु संगतं॥ तस्मात्सर्वं फ
लं वाच्यमित्याह यवनः पुरा॥ अथ नवमस्थानके चेत्स्यात् [illegible]ण ॥ शकलोत्तमं॥ तदास्याद्गुरुशौ लाभो विद्याभाग्यं तथैव
च॥ सुश्रेष्ठपदलाभश्च भवेदिति विनिश्चितं॥ यदि स्यान्नवमस्थाने कब्जदाखिल मागतं॥ तदा धनस्य बहुधा कुशी
लपादं तं बुधः॥ अथवा नवमस्थाने कब्जखारिज मागतं॥ तदा तु शत्रुणा सार्द्धं कलहो निश्चितं भवेत् [illegible] मरणं च भवेन्नू
नं तन्निमित्तेन निश्चितं॥ अथवा नवमस्थाने शकलं फरहा भवेत्॥ तदा तु प्रेमपात्रेहि स्वयं मामृ भवेत्सौख्य॥ अथवा न
वमस्थाने जमातं शकलं भवेत्॥ यात्रामध्ये तदा नूनं विधाय युक्तितो पिवा॥ धनप्राप्तिर्भवेच्चैव भूमिलाभश्च वै भवेत्
॥ अथवा नवस्थाने उक्कला शकलं भवेत्॥ यात्रामध्ये महत्कार्यं प्राप्तं स्याद्वा भवेद्ध्रुवं॥ अथवा नवमस्थाने चाक्कि
शं शकलं भवेत्॥ तदा नवीना दयिता प्राप्ता स्याद्यात्रयानया॥ अथवा नवमस्थाने हुमरा शकलं भवेत्॥ यात्रा

87

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

रासि· मध्येनराणां न केनचित्कलहो भवेत्॥ अथवा नवमस्थाने व्ययाजेंशा कलं भवेत्॥ ९ नराया त्राप्रसं ८
८७

गेन सुवस्त्राभरणादिकं॥ बहुशस्त्रं भवेत्स्यामुमित्याह यवनः पुरा॥ अथवा नवमस्थाने तु स्त्रत्वा रिजमागतं ॥ तेरे
यात्राप्रसंगेन कश्चिद्दि व्यागमो भवेत्॥ अपूर्ववस्तुलाभश्च शरीरे सुखमुत्तमं॥ अथवा नवमस्थाने सहूविलः मारा
ने॥ नरायात्राप्रसंगेन केनचिन्महतासह॥ पुरुषेण च मैत्री स्यादित्याह यवनः पुरा॥ अथवा नवमस्थाने [illegible] रवारिजे भवे
त्॥ नरायात्राप्रसंगेन बंधनं स्याद्विनिश्चितं॥ कारागृहादिकं चैव नस्याद्वैरं च वै भवेत्॥ अथवा नवमस्थाने न [illegible] व
दं भवेत्॥ नराशस्त्रादिकं चैव [illegible] तं चौरेण वै भवेत्॥ [illegible] नवमस्थाने ह्यानवेदा खिलं भवेत्॥ यात्रामध्ये नराभू
यादानं दसौख्यमेव च॥ अथवा नवमस्थाने तु जन्म मायाः ह्वयं भवेत्॥ यात्रामध्ये कृते धातुमामासात्तु विनिश्चितं॥ चि
रकालं भवेत्स्थैर्यमित्याह यवनः पुरा॥ अथवा नवमस्थाने तरीकेशाकुलः भवेत्॥ यात्रामध्ये नरास्थैर्येन भवेद्धि कदाचन
॥ एकस्थाने भवेन्नैव स्थैर्यं चेति विनिश्चितं॥ यात्राप्रसंगे [illegible] नेत्र रमलं च विलोकयेत्॥ नवमे सप्तमस्थाने जमानशकलं राम·
भवेत्॥ व्ययाजः मिजन्म मायः चाष्टमरारके [illegible] थिवर॥ एकस्तु नरायात्रा बहुवर्षं करिष्यति॥ अस्यापि मासि शक ८७
लं सार्वितं चेद्भविष्यति॥ यावज्जीवं [illegible] नवमस्थाने कलत्र खिलमागतं॥ तुस

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

द्यखिलकं चैव ॥ तथैवानवद्याखिलं ॥ पृच्छकस्तु तदा तत्र यात्रायां स्थिरतो भवेत् ॥ अथवा सप्तमस्थाने नकीयरल
रवदं भवेत् ॥ फलं रव्यं वा ॥ तरीकं वा ॥ तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ तदा पृच्छकचित्ते तु निश्चयो न भविष्यति ॥ गमिष्ये न गमि
ष्यामि चित्तेन च्छेत्कदा कदा ॥ अथवा सप्तमस्थाने तस्यार्णं शकलं भवेत् ॥ तुसन्त्वारिजकं वापि ॥ तदा तत्र फलं दि
शेत् ॥ पृच्छकः कार्यसिद्धिं च कृत्वा च पुनरागमेत् ॥ अथवा सप्तमस्थाने कजरवारिजमागतं ॥ आतवे रवारिजं चैव ॥
उकलारव्यं तथैव च ॥ निराशः पृच्छकस्तर्हि आनेवे न वि[illegible] ॥ तं ॥ विमनस्कश्च वै नूनमागच्छेन्निजमंदिरं ॥ यात्रायां संग
तिः कस्य भवेदिति विनिश्चितं ॥ कुतोऽमश्रे तदा कुर्याद्रमले कावलोकयेत् ॥ रमले नवमस्थानं प्रयत्नेन विलोकयेत् ॥
तत्र यच्छकलं भूयात्फलं तदनुसारतः ॥ यदि स्यान्नवमस्थाने सूर्यस्य शकलं शुभं ॥ तदा सत्ता[illegible]सराष्ट्रलोकै
स्तथैव च ॥ तथा माण्डलिकैर्भूपैर्धनधान्याधिपैस्तदा ॥ संगतिर्निश्चयं भूयाद्दिल्लीश यवनः पुरा ॥ अथवा नवमस्था
ने चंद्रस्य शकलं भवेत् ॥ परवृत्तांत विद्भिश्च तथैव पद्मरंजकैः ॥ वस्त्रोत्पत्तिकरैश्चैव तथा पानीयघातृभिः ॥ द्वतैश्चै
व च भिक्षैश्च भवेत् संगस्तदा ध्रुवं ॥ अथवा नवमस्थाने शकलं मंगलस्य च ॥ मार्गावरोधकैश्चौरैस्तथा रुधिरकर्म
भिः ॥ घातकैर्हिंसकैश्चैव सर्वरक्षाकरैस्तथा ॥ पृच्छकस्य तदा भूयात् संगतिश्चेति निश्चितं ॥ अथवा नवमस्थाने बुध

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.शि. स्यशकलं भवेत्॥ नराः लेखनकौशल्यैः सहालेखनकर्मभिः॥ लेखकैश्चित्रकारैश्च वेदैर्ज्योतिषिभि[illegible]॥ रमलज्ञै
८८ रोजकीयैः संगतिः स्याद्धि निश्चितं॥ अथवा नवमस्थाने शकलं स्याद्बृहस्पतेः॥ नराश्च पंडितैश्चैव न्यायान्या[illegible]कैः
तपस्विभिः सदाचारैः श्रेष्ठैः स्यात्संगतिर्ध्रुवा॥ अथवा नवमस्थाने शुक्रस्य शकलं भवेत्॥ सुगंधव्यवसायैश्च तथा वैन
नैकैर्गणैः॥ नृत्यकैर्गायकैश्चैव नया गायकभेदकैः॥ ॥ स्त्रीभिश्च संग[illegible]यानुद्भूतयो
वनैः॥ अथवा नवमस्थाने मंदस्य शकलं भवेत्॥ दाक्षिणात्यैस्तदा लोकै रौद्रीच्यैरग्निसेवकैः॥ कारागृहादिवंधैश्च
तथा कुग्रामवासिभिः॥ कृ[illegible]यात्रायां संग[illegible] निश्चितं॥ अथवा नवमस्थाने राहोः केतोश्च वै भवेत्॥ शक
लं यदि यात्रायां संगतिः स्यात्तदा ध्रुवं॥ अंधकैः कुष्ठिभिश्चैव पंगुभिः पिशुनैस्तथा॥ षंडैश्चैव निर्विनिर्देश्यमित्साद्यवनः
पुराः॥ ऋणगृहीतं भक्ष्येन केनचित्क्रियते भुवि॥ गमलं तु नरः कुर्याद्दृष्ट्यं च प्रयत्नतः॥ द्वितीयं तत्र यत्स्थानं तत्स्थानं राम
एकैकस्य हि॥ अष्टमस्थानकं ज्ञेयं मृणधातु धनस्य हि॥ द्वितीयेन तत्र चेद्ग्रहे सौम्यं दाखिल मागतं॥ अष्टमे सौम्यखारी ८८
जं नरा तत्र फलं दिशेत्॥ धनिको दास्यति धनं एकैकस्तु गृहीष्यति॥ सौम्यसाथितकं चेत्स्यात्फलं दाखिलवद्भवेत्॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सौम्ये च समुन्कलीबं स्यात्फलं खारिजवद्भवेत्॥ अष्टमस्थानकं यद्वा क्रूरं दाखिलमागते॥ क्रूरं सा विनकं वापि तदा
तत्र फलं दिशेत्॥ नदास्यति धनं किंचिद्धनिकश्चेति निश्चितं॥ अथवा प्रथमस्थाने द्वितीयस्थानकेन था॥ क्रूरदाखि
लसंज्ञं स्यात्क्रूरं वा मुन्कलीबकं॥ अष्टमस्थानके चेत्स्यात्सौम्यं खारिसंज्ञितं॥ सौम्यं तु मुन्कलीबं तु तदा तत्र फलं दिशे
त्॥ धनिको दास्यति धनं परं तु ग्राहकस्त्वथ वै॥ कश्चिद्दास्यति किंचित्तु कैस्तो नरः पि दुर्लभं॥ यद्वा द्वितीयभवने कुमराश
कलं भवेत्॥ इ कबजखारिजं [illegible] पितशैवानवर्तं वा [illegible]॥ तदा किंचिदपि स्नेही नदास्यति धनं च वै॥ यद्वा द्वितीय
भवने तरीकं शकलं भवेत्॥ फरहाः च वस्या जे इ [illegible] तदा तत्र फलं दिशेत्॥ अर्थं चास्यति वाद्देन धनिकश्च धनं त
दा॥ यद्वा द्वितीयभवने जमाते इ वेज्निमायकं॥ इ शकलं यदि जायेत तदा तत्र फलं दिशेत्॥ [illegible] समये चैव
नदास्यति धनं नरः॥ धनिकैर्याचितं चेत्स्यान्नराः कुर्युश्च निश्चितं॥ पश्चाच्च चिरकालेन धनदाः [illegible] संशयम्॥
89 साक्षिणः सत्यवक्तारः किंवा मिथ्याभिवादिनः॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं तु विलोकयेत्॥ प्रथमात्सप्तमाच्चैव शकु
लं कार्यमुत्तमं॥ एतयोरुभयोर्योगाच्छकलं कार्यमुत्तमं॥ एतस्मात् शकलात्सर्वं फलं वाच्यं मनीषिभिः॥ उत्प
न्नशकलं यत्तु नच्चेन्नु खहा खिलं॥ आतवे दाखिलं वापि तथा कबजलदाखिलं॥ इज्तमाय इ [illegible] ते इ बा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र०स० ८९ जमानात्स्यंतु वा भवेत् ॥ साक्षिणः सत्यवक्तारो भूता वास्तु स्तदा भवेत्। अथवा नतु शकलं फरहाख्यं [illegible]विष्यति
८९ ॥ नरीकं वापि लह्याणं तुस्त्र खारिजकं तथा ॥ केचित्तु सत्यवक्तारः केचिन्मिथ्याभिवादि[illegible] एवान
तु शकलं कब्जखारिजसंज्ञकं ॥ आतवे खारिजं चैव उक्ता ह्येशकलं तथा ॥ नकीयलखदं चैव [illegible] तनू
कलं दिशेत्। साक्षिणस्तु तदा नूनं नित्यं मिथ्याभिवादिनः ॥ द्वयोः परस्परं वादे सत्यमिथ्यादिसंशि[illegible]ते ॥ को भवेत्सत्यवा
दी च मिथ्यावादी च को भवेत् ॥ उभयोरिति संप्रश्ने कृते तु रमलं चरेत् ॥ प्रथमान्नवमाच्चैव शकलं [illegible] ॥ एतच्छक
लसंबंधः पृच्छकेन च वर्तते ॥ अष्टमाच्च तृतीयाच्च शकलं कार्यमुत्तमं ॥ एतच्छकलसंबंधः प्रतिस्पर्द्धं जनस्य च ॥ एतच्छ
कलस्तु स्माच्च फलं सर्वं विनिर्दिशेत् ॥ एतच्छकलेसु गमं [illegible] च्च दाखिलं ॥ आतवे दाखिलं चैव तथा कब्जलदाखिलं
॥ जमान मिज्निमायं च वयाज[illegible]त्यं नथैव च ॥ यदि स्यान्नहि सत्यं च वार्त्तो वादी निनिश्चितं ॥ अथवा कब्जखारीजं
स्यातवे खारिजं तथा ॥ नकीयलखदं चैव तथैवोक्ता ह्ययं च वै ॥ अंकीश कुमरा चैव यदि स्यान्नहि तत्फलं ॥ मिथ्या राम.
त्वं तत्र निर्दिष्टमित्याह यवनः पुरा ॥ यद्यानच्छकलं दृष्ट्वा फरहाख्यं भविष्यति ॥ नरीकं वापि लह्याणं तुस्त्र खारिजकं ८९
तथा ॥ किंचित्सत्यं च मिथ्या च वदतीति विनिश्चितं ॥ विक्रयार्थं च यद्वस्तु धनिकः प्रेषयिष्यति ॥ तस्य प्रश्ने कृते तत्र रम

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

लं च विलोकयेत्॥ प्रथमे च द्वितीये च तथैवैकादशे गृहे॥ द्रष्टव्यं च प्रयत्नेन यस्माह यवनः पुरा॥ अथवा प्रथमस्था
ने शकलं सौम्यदाखिलं॥ द्वितीये सौम्यखारीजं तदा तत्र फलं दिशेत्॥ विक्र यः शीघ्रकालेन भवेद्धनिकवस्तुनः॥
अथवा क्रूरदारवीलं यदा क्रूरं च सावितं॥ तदा तु विक्रयो न स्याद्धनिकस्य च वस्तुनः॥ अथ क्रूरखारीजं क्रूरं वा मुन्क
लीबकं॥ यदि स्याद्विक्रयस्तर्हि हानिः कृत्वा भविष्यति॥ अथवा प्रथमस्थाने तथैवैकादशे गृहे॥ शकलं क्रूरखारीजं
यदि स्यात्तर्हि तत्फलं॥ फलम[illegible]चेद्धानिः कृतो[illegible]भवेत्॥ अथवा प्रथमस्थाने तथैवैकादशे गृहे॥ तुस्तह्
खिलकं चेत्स्यात्तथा[illegible]लदाखिलं॥ आतशे[illegible]खिस चैव जमातारव्यं तथैव च॥ बहुलाभस्तदा भूपादि
त्याह यवनः पुरा॥ अथवा प्रथमस्थाने तथैवैकादशे गृहे॥ वयाज मिज्नमाय वाजमानारव[illegible]च॥ यदि स्या
त्तर्हि लाभो वा न हानिश्च प्रजायते॥ अथवा प्रथमस्थाने फरहा शकलं भवेत्॥ नकी वापि लह्याण तथा तुस्तत्
खारिजं॥ स्वल्पलाभस्तदा भूपादित्याह यवनः पुरा॥ अथवा प्रथमस्थाने तथैवैकादशे गृहे॥ हुमरा [illegible]किं
वा[illegible]कजखारिजकं तस्मा॥ आतशे खारिजं चैव उकलारव्यं तथैव च॥ नकी यलखदं चैव यदि स्या[illegible]त्फलं
लाभस्तु न भवेत्तर्हि किंचिद्धानिः प्रजायते॥ अथवा द्रव्यहरणं भूपाद्वा चौरभीर्भवेत्॥ अथवा स्यान्महद्दि[illegible]व्यसे

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ति विनिर्दिशेत्॥ समुद्रमध्ये यात्रायाः कृते प्रश्ने विलोकयेत्॥ रमलं च प्रयत्नेन ततः सर्वं फलं दिशेत्॥ [अ]त्र चेत्प्र
थमस्थाने लह्याणं ॥ शकुलं भवेत्॥ नकीकं ॥ चवयाजेच ॥ तथैवानवद्याखिलं ॥ नवमे पुनरुक्ते त[...] दशमे गृ
हे॥ त्रयोदशगृहे चैव तदा तत्र फलं दिशेत्॥ समुद्रमध्ये नौका तु तदा शीघ्रं गमिष्यति॥ अथवा प्रथमस्थाने[...]ः
शकुलं भवेत्॥ उत्कारव्यं तु ॥ भवेच्चैव नकीयलरवं ॥ तथा॥ कव्रद्वाखिलकं ॥ चैव तदेव पुनरागतं ॥ षष्ठके च
ष्टमे चैव द्वादशस्थानके तथा॥ प्रतिकूलस्तदा भूयान्नौकायाः पवनश्च वै॥ अर्कलस्य तदा नौका[...]मध्ये विशेष
तः॥ अत्रैव केंद्रस्थानेषु चतुर्थेपि च निश्चितं॥ क्रूरं शकुलकानि स्युस्तदा तत्र फलं दिशेत्॥ त[...]समुद्रमध्ये तु नौ
का मग्ना भविष्यति॥ अथवा केंद्रस्थानेषु चेत्तु[...]॥ सौम्यानि शकलानि स्युस्तदा तत्र फलं दिशेत्॥ विशेषा
त्सकटान्मात्रः पश्चात्स्वसुखरूपतः॥ आगमिष्यति नौका वै तीरस्य च समीपतः॥ अथवा प्रथमस्थाने अंकीशं तु ॥ वि
निश्चितं॥ जमातं ॥ शकलं चैव तथा कञ्जोलखारिजं ॥ आव्वेरखारिजं ॥ वापि यदि स्यात्प्रथमे गृहे॥ चतुर्थे षष्ठके चैव
त्वष्टमे द्वादशे तथा॥ यदि स्यात्पुनरायाते नेष्वान्यच्च विलोकयेत्॥ क्रूराणि शकलानि स्युः केंद्रस्थानेषु चैव हि॥ तदा नौ
का भवेत्तस्य जले मग्ना भविष्यति॥ अथवा प्रथमस्थाने यदि स्यादिज्जतमायकं ॥ तुस्त्वरवारिजकं वापि ॥ तुस्त्वद्वाखिल

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कंतथा ॥ फरहारव्यं शकलं चैव यदि स्यात्प्रथमे गृहे ॥ नवमे दशमे चैव तथैवैकादशे गृहे ॥ तृतीयस्थानके चैव
यदि स्यात्पुनरागते ॥ तदा तु चिरकालेन तीरे नौकागमिष्यति ॥ परं तु सुखरूपेण यवनानां मतं यथा ॥ विद्याप्राप्तौ
कृते प्रश्ने रमलं तु विचारयेत् ॥ प्रथमान्नवमाच्चैव शकलं कार्यमुत्तमं ॥ तस्मात्सर्वं फलं वाच्यं यथा यवनभाषि
तं ॥ उत्पन्नं शकलं तत्तु चेत्स्यात्तु स्नहारिवलं ॥ आतवेदारिवलं वापि जमानारव्यं तु वा भवेत् ॥ इज्तमायाह्वयं
वापि तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ भवेद्याप्राप्तिर्बहुतरा भविष्यति न संशयः ॥ अथवा तत्तु शकलं कञ्जदाखिलकं भ
वेत् ॥ तरीकं वा वख्तौजं वा फरहारव्यं तु वा भवेत् ॥ लैह्याणारव्यं तु वा चेत्स्यात्तु स्नतवारिजकं तु वा ॥ तदा विद्या
भवेत्प्राप्ता किंचित्किंचिन्नवै भवेत् ॥ विद्याभ्यासे भवेद्विघ्नं नात्र कार्या विचारणा ॥ अथवा तत्तु शकलं दुमरारव्यं
भविष्यति ॥ उकलारव्यं भवेद्वापि नकीयं लरवदं तु वा ॥ कञ्जरवारिजकं वापि तथैवातनवूरवारिजं ॥ अंकीशा
रव्यं भवेद्वापि तदा तत्र फलं दिशेत् ॥ विद्या नास्ति न दातिष्ठेन्मूर्ख एव भविष्यति ॥ दानधर्मादिकं किंचिन्नयाद्यत्नैः कि
91 यते कृते ॥ यस्योद्देशेन तत्तस्मै प्राप्तः स्याद्वा न वेति च ॥ कृते प्रश्ने तु रमलं कुर्यात्तत्र प्रयत्नतः ॥ तत्र चेत्प्रथमस्थाने
नवमस्थानके तथा ॥ शकलं सोम्पदारवीलं भविष्यति तथैव च ॥ एकादशे पंचदशे षोडशे पुनरागते ॥ तदा तत्तस्य सं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.चि.
९१

प्राप्तं यद्वदेशेन पल्कतं ॥ अथवा प्रथमस्थानेन नवमस्थानके तथा ॥ सौम्यं स्वारिजकं चेत्स्यात्सौम्यं वा [illegible]लीवकं
॥ तदा किं चिद्भवेत्प्राप्तं किंचिन्नेति विनिर्दिशेत् ॥ राशौ दृष्टस्तु यः स्वप्नस्तस्य प्रश्नेकृते सति ॥ रमले स्वे यदि त्रैन स्था
न्सर्वं फलं दिशेत् ॥ तत्र यन्नवमस्थानं तत्स्थं यच्छकलं भवेत् ॥ तदेव शकलं यस्मिन्स्थाने स्यात्तु नरागतं ॥ तत्स्था
नसंस्थशकलात्सर्वं स्वप्नं विनिर्दिशेत् ॥ अथवा शकलं तत्तु न भवेत्तु नरागतं ॥ तदा तु नवमस्थाने शकलात्स्वप्नमादि
शेत् ॥ तत्र चेत्कू[illegible]स्वारीजं कूरं वा मुन्कलीवकं ॥ तदा न किमपि स्वप्नो वक्तव्यस्त्वमनीषिभिः ॥ तदापि नवमस्थाने श॥
कलं यत्समागतं ॥ तस्मात्स्वप्नं तु संवाच्यं मिथ्याहृदयवर्तनः पुरा ॥ नवमस्थानके चेत्स्यात्स्व्हयाणशकलं शुभं ॥ स्वप्ने दृष्टा
भविष्यंति विद्वांसो धर्मशास्त्रिणः ॥ देवालयादिकं चैव पुष्पैनपैमोमुकादिकं ॥ माणिक्यं पद्मरागश्च प्रवालानि तथैव च ॥ स्व
प्ने दृष्टा भविष्यंति वस्तु कुक्कुटकादयः ॥ अथवा तत्र मस्थाने कब्जदाखिल मागते ॥ स्वप्ने दृष्टा भविष्यंति तदा वै भाग्यपूर
षाः ॥ तदा मांडलिका भूपा धनिकाः स्वर्णविक्रयाः ॥ मुद्रादि रत्नगेहानि तदा न स्थानस्थलानि चेत् ॥ पण्यं स्थलं मौक्तिका
नि तथा श्रोत्रांजनं च वै ॥ गंधकोहरितालश्च तथैव च मनःशिला ॥ हरिणो मृगजातिश्च द्रव्यं वै रूपकादिकं ॥ स्वप्ने दृष्टं
भवेद्दृत्त तथा नारं च निर्दिशेत् ॥ अथवा तत्र संस्थाने कब्जखारिजमागते ॥ स्वप्ने दृष्टा भविष्यंति तदा घातकिनो जनाः

राम.
९१

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तथाजागरकन्ये नजनानांवधकारिणः॥ चांडालाश्चैवगेहानितुटितानिस्त्रूहमानिच॥ अन्नपूर्णानिगेहानिदृश्यन्तालोच
लिस्तथा॥ सारमेयावराहाश्चशलभाःकाकजातयः॥ उलूकाश्चैवसीसंचलोहकंतुतथैवच॥ स्वप्नेदृष्टंभवेत्तेननात्र
कार्याविचारणा॥ अथवातत्रसंस्थानेजमाते ≡ शाकलंभवेत्॥ स्वप्नेदृष्टाभविष्यंतितथावैलेखकानराः॥ दैवज्ञाभिष
जश्चैवतथारमलकोविदाः॥ सारिकाशुद्विरीघोदिलेखनज्ञास्तथैवच॥ पुस्तकादिकभाराश्चकागलानांतथैवच॥ आ
नंदकारिगेहाश्चचित्रशालापु[illegible]निच॥ पट्टकूलादिवस्त्राद्रिःयारत्नविशेषकाः॥ काचकूपाश्चविज्ञेयापेरोजारव्याम
णिस्तथा॥ पाषाणजातिभेदाश्चमहिषीगोमतंगजाः॥ स्वप्नेदृष्टाभविष्यंतिगायकानर्तकास्तथा॥ अथवातत्रसंस्थाने
फरारव्यशकलाद्भवं॥ सालंकाराःस्त्रियश्चैवकिशोरारमणीयकाः॥ रंजितानिचवस्त्राणिसुगंधाविविधास्तथा॥ मुक्ता
फलानिपाषाणरत्नंविद्युद्भयापदं॥ हंसहाःपक्षिणश्चैवसेनजान्मादयश्चवै॥ रूप्यंमनोहरंचैवस्तूहत्कोलालमेवच
॥ स्वप्नेदृष्टाभवेदेतद्धरितंभूमिमंडलं॥ अथवातत्रसंस्थानेस्यादकौशाह्वयंपरा॥ स्वप्नेदृष्टाभविष्यंतिलदावैनम
लोचनाः॥ नदैवांकुरितंवस्तुयाम्यादिगमनादिकं॥ रात्रिस्तमश्चसर्वत्रश्यामवर्णस्तथैवच॥ क्रूरंभयानकंवस्तुखना
ममाणितंध्रुवं॥ स्वप्नेदृष्टंभवेदेतदिंम्याहयवनःपुरा॥ अथवातत्रसंस्थानेउकला ÷ शाकलंभवेत्॥ स्वप्नदृष्टाभवि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सिं॰ ष्यंति कारागृहनिपातिनः ॥ अग्निश्च पृथिवी चैव पूर्वदिग्गमनादिकं ॥ याम्यदिग्दर्शनं वापि तथैवांकुरितादिकं ॥ पुरु
९२ षाद्विवसश्चैव पर्वतन्द्वारशृंगकं ॥ स्थानं चिंताकरं चैव गाढं नाभिस्तमेव च ॥ विरोधः कलहश्चैव वस्त्रं नीलं च लोहि
तं ॥ उत्पत्तिकान्तदेशाश्च श्मशानानि तथैव च ॥ स्वप्नदृष्टं भवेद्येन तन्मात्र कार्यविचारणा ॥ अथवा तत्र संस्थाने द्रुमस्य
शकलं भवेत् ॥ स्वप्नदृष्टा भविष्यंति पुरुषास्तस्कराश्च ये ॥ प्रभंजनः प्रकोपश्च पश्चिमांगमनादिकं ॥ स्थिरता क्रूरता चै
व रक्तवर्णस्तथैव च ॥ क्वचित्स्यामलकारित्वं मार्गरोधकराश्च वै ॥ रक्तपाषाणकश्चैव वस्तु मृण्मयपात्रकं ॥ मुक्ताशुक्ति
स्तथा ज्ञेया लोहनाम्नाङ्क वापि वा ॥ शिबिका च चतुष्कोणा सदनानुद्वसानि च ॥ मद्यमांसादिकं चैव वस्त्राण्यलोहितानि
च ॥ स्वप्नदृष्टं भवेद्येन दिव्याश्च पवनः पुरा ॥ अथवा तत्र संस्थाने वयाजं शकलं भवेत् ॥ स्वप्नदृष्टा भविष्यंति नदास्त्री
जलराशयः ॥ उदीच्यां गमनाद्यं च तथैवांकुरितानि च ॥ श्वेतवर्णश्च संप्रोक्तो महत्तानंदपूर्णता ॥ मनोहराणि हरिता
दृश्यन्ते भूमिरेव च ॥ प्रवहत्सलिलं चैव तथैवोपवनानि च ॥ फलपुष्पैः समृद्धानि तथा हस्तकदंबकं ॥ वस्त्राणि बहुमौ राम॰
ल्यानि पात्रेऽन्नपरिवेषितं ॥ विल्लौरमौक्तिकं चैव मुक्ताशुक्तिस्तथैव च ॥ लवणं चैव वंगं च सीसकं कागलाश्च वै ॥ स्वप्न ९२
दृष्टं भवेद्येन तन्मात्र कार्यविचारणा ॥ अथवा तत्र संस्थाने तु स्त्रत्वारिजमागतं ॥ अग्निश्चाकरजन्यं च स्वप्नदृष्टं भ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वेनदा॥ दिवसः पुरुषश्चैव सौम्यत्वं त्वविशेषतः॥ पीतस्निग्धः श्वेतवर्णः पीतमिश्रश्च लोहितः॥ समुद्राधिनासिका चैव वन्या
यस्य करणं तथा॥ राजगृहसमीपे तु गृहमुच्चं मनोहरं॥ प्रतीचीसंस्थितं सर्वं पात्रं च परिवेष्टितं॥ वस्त्राणि बहुमौल्यानि ह्
संतीप्रसूतीनि च॥ हरिताश्चैव रत्नानि प्रवालानि तथैव च॥ पित्तलं हरितालं च सुवर्णं सुद्रिकादिकं॥ मृद्गोलो मृण्मयं पात्रं
स्वप्नदृष्टं भविष्यति॥ अथवा नत्रसंस्थाने तु सहस्त्रिलमागतं॥ ॥ स्वप्नदृष्टं भवेन्नहि जलं चांकुरितादिकम्॥ उदीच्यां गम
नासंयं च सौम्यत्वं सर्वतश्च वै॥ वनिताश्च निशा चैव सत्कृष्णश्वेतवर्णकं॥ वसतिस्थानकं चैव मनोहरमनुत्तमं॥ हरितस्था
नकं चैव तथैवास्तरणानि च॥ वस्त्राणि च महार्हाणि श्वेतपीतासितानि च॥ मुक्ताफलविशेषश्च प्रवालानि तथैव च॥ त
थाहसंतिकादीनि दुकूलानि च भूरिशः॥ वर्गरौप्यं मुद्रिकादि स्वप्नदृष्टं भविष्यति॥ अथवा नत्रसंस्थाने भवेदानवस्वारि
जं ॥:॥ अग्निश्चाकरजन्यं च स्वप्नदृष्टं भविष्यति॥ पूर्वदिग्गमनासंयं च क्रूरतासर्वतः स्थिता॥ दिवसः पुरुषश्चैव रोगंभ्या
प्यभयस्तथा॥ कृष्णमेचकवर्णाभ्यां मिश्रितः पीतवर्णकः॥ अरण्यसदृशानीह गेहानि सुमहान्ति चेत्॥ जनसमुक्तानि
चौर्यं च मृन्पात्रं गोलकस्तथा॥ इष्टिका च चतुष्कोणा लोहं सूचीतथैव च॥ संकोचितानि वस्त्राणि रंजितानि विशेषतः
स्वप्नदृष्टं भवेदेतद्यथाह यवनः पुरा॥ अथवा नत्रसंस्थाने नकीयलस्वदं भवेत्॥ ॥ उदीचीगमनासंयं च जलं चांकुरितं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. भवेत्॥ पुरुषाश्च स्त्रियश्चैव रात्रिश्च दिवसस्तथा॥ स्थानभेदेन विज्ञेयं तथापूर्वमुदाहृतं॥ बहुजलस्य सामीप्येस
९३ ह्नानितथैवच॥ हरितंभूतलंचैव वृक्षसंघस्तथैवच॥ तस्मिन्स्थाने स्त्रीपुरुषैः कृतंस्याद्गमनादिकं॥ मद्यमांसादि
केचैव वस्त्रं हरितमेव्वकं॥ काचकूपश्च पाषाणविशेषस्तान्त्रमेवच॥ स्वप्नदृष्टं भवेदेतद्यथा हृयवनः पुरा॥ अथवा
तत्रसंस्थाने भवेदानवराखिलं॥ महान्मभंजनश्चैव प्रतीचीगमनादिकं॥ सौम्यत्वं रक्तवर्णश्च पुरुषादिवसस्तथा
श्वेतवर्णश्च वनिताहृस्समध्ये महद्गृहं॥ प्रवहत्सलिलं चैव तथागजगृहं च वै॥ अश्वाश्चैव महद्रुहेतथैवास्तरणानि॥
च॥ दुकूलोर्णासुवस्त्राणि बहुमूल्यदृसंतिका॥ आनंदो मद्यमांसेन्व भक्ष्याभक्ष्यविशेषकाः॥ मुक्ताफलंप्रवालानिमु
क्ताशुक्तिस्तथैवच॥ काचकूप्यस्यप्रस्तारविशेषोविल्लौरंतथा॥ स्वप्नदृष्टंभवेदेतद्यथा हृयवनः पुरा॥ अथवा तत्रसं
स्थाने शकलं चेज्ञिमायकं॥ वायुश्च पश्चिमाशाच सौम्यत्वं क्रूरताचवै॥ पुरुषादिवसश्चैव स्थिरताधूम्रवर्णकः॥ चि
त्रितसदनंचैव तत्समीपे महाद्रुमाः॥ जलेवास्तरणानीह बहुमौल्यानि सर्वतः॥ सूचीकर्मकराश्चैव रमलज्ञास्तथैवच॥ दै राम.
वज्ञाश्च तथाप्रोक्ताः कागलोधर्मकारिणः॥ भक्ष्याद्यन्नं च मांसं च हरितश्वेतवस्त्रकं॥ पीतवस्त्रं च संप्रोक्तं रत्नमणिविशेष ९३
कः॥ नीलापेरोजकाश्चैव पारदो रूप्यमेवच॥ कागलश्चापि विज्ञेयं स्वप्नदृष्टं मनीषिभिः॥ अथवा तत्र संस्थाने तरीकं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

शकलं भवेत्॥ कीलालमुत्तरस्यां च तथैव गमनादिकं॥ सौम्यत्वं वनिता चैव तथैव च विभावरी॥ श्वेतवर्णः पीतशुक्
लतया मार्गावरोधकः॥ निशाभ्रमयिणश्चैव शठाधूर्ताश्च वै जनाः॥ मनोहरं च सदनं हरितं भूमिमंडलं॥ प्रवहत्सलिलं
चैव सफलाश्च महीरुहाः॥ राजकीयस्थलं चैव राजकार्यनिकेतनं॥ मुख्यराज्ञश्च सदने भूमिः स्निग्धं घनादिकं॥ ब
हुमौल्यान्यासनानि स्वकीयं भ्रमणं तथा॥ श्रेष्ठानां सदनाद्येव भवेत्पर्यटनं च वै॥ छागमांसवर्जितं च दुकूलं बहुमौल्य
कं॥ बहुमौल्यं सुरंगं च वस्त्रं संकोचितं तथा॥ विल्लौरं चैव रूप्यं च पारदं च तथैव च॥ वस्त्रं रज्वादिकं चैव कागलाः सु
लश्चैव च॥ स्वप्नदृष्टं भवेदेतदित्याह यवनः पुरा॥ इति नवमभवनं संपूर्णं॥ अथ दशमभवनविचारो लिख्यते॥ दश
मे भवने यत्तु संबंधस्तस्य कथ्यते॥ श्रेष्ठस्य मेलनं चैव स्वयोगक्षेमकारणं॥ आवलंबस्य च प्रश्नो दशमगृहतो वदेत्॥
अहं स्वोदरपूर्त्यर्थं राजानं वापि मंत्रिणं॥ मिलिष्यामि कथं वापि फलं स्यात्तदुदस्तभो॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलो
कयेत्॥ तत्र यद्दशमस्थानं यत्नतस्तन्निलोकयेत्॥ दशमस्थानके चेत्स्याच्छुकलं सौम्यदाखिलं॥ नराणां तु मिलनं सम्य
९५ ग्लाभदं संभविष्यति॥ चिन्हूनिर्भवेदेका हृयोरिति विनिर्दिशेत्॥ बहुलाभश्च भविता यथाह यवनः पुरा॥ अथवा दश
मस्थाने सौम्यं खारिजकं भवेत्॥ तदा हृयोस्तु चिन्तैक्यं भविष्यति न संशयः॥ परं तु स्वल्पलाभः स्यादित्याह यवनः पुरा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰सि॰ तत्राप्येकादशस्थाने मिलनीयस्य भूपते ॥ द्वितीयं पृच्छकस्येति यवनैः परिभाषितं ॥ अत्र स्थानद्वये यत्र शाकलं दा
९४ खिलं भवेत् ॥ सर्वथा तस्य लाभः स्यादित्याह यवनः पुरा ॥ अथवा दशमस्थाने क्रूरं खारिजमागतं ॥ निष्फलं स्यात्तु तत्
त्र हि मिलनं चेति निश्चितं ॥ मिलनं चेद्भवेत्तर्हि कष्टाधिकं भविष्यति ॥ चित्तैक्यमुभयोर्न स्यादित्याह यवनः पुरा ॥ वर्त्त
मानावलंबश्च तथैव तरिकश्च वै ॥ करिष्यामीति यत्प्रश्ने भवेद्दानं भवेदिति ॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोकयेत् ॥
तत्र चेद्दशमस्थाने शकलं सौम्यदाखिलं ॥ तदा विलंबे लाभः स्यात्तु रतरूपेण निश्चितं ॥ अथवा दशमस्थाने क्रूरं दा
खिलमागतं ॥ तदा कृच्छ्रेण लाभः स्यादित्याह यवनः पुरा ॥ यदा स्थानद्वयेप्यस्मिन्मुन्कलीबं भविष्यति ॥ तदा किंचिद्भ
वेल्लाभः किंचिन्न स्यादितीरयेत् ॥ वर्त्तते योवलंबो मे सोपि न स्याच्छुभावहः ॥ अवलंबस्तथान्यो वा कर्त्तव्यश्चेति पृच्छति
तदा सदा हि कर्त्तव्यो रमलः शास्त्रकोविदैः ॥ तत्रापि दशमस्थाने चतुर्थस्थानके तथा ॥ द्रष्टव्यं च प्रयत्नेन संबंधस्तस्य
कथ्यते ॥ विद्यमानावलंबस्य दशमस्थानमुच्यते ॥ ईप्सितनगावलंबस्य चतुर्थस्थानमुच्यते ॥ स्थानकद्वयमेतत्तु द्रष्ट राम॰
व्यं च प्रयत्नतः ॥ यस्मिन्स्थाने भवेत्सौम्यं शाकलं तु शुभावहं ॥ उभयत्रापि सौम्यं चेत्समीचीनं तदा भवेत् ॥ यदैकस्मिन् ९४
भवेत्सौम्यमेकस्मिन्क्रूरमागतं ॥ तदा तत्र भवेत्सौम्यं तदेव स्याच्छुभावहं ॥ यत्र स्यात्क्रूरशाकलमशुभं तन्निगद्यते ॥ ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

उभयत्रापि चेत्क्रूरं शकलं हि भविष्यति॥ खारिजं च भवेत्तर्हि भवेदशुभमेव च॥ स्वतएवावलंबस्य कुर्यात्त्यागो न संशयः॥
अथवा चावलंबस्य त्यागः स्यादन्यतोपि वा॥ एतन्स्य राज्ञो मान्यस्य मिलनं शुभदं भवेत्॥ इति प्रश्ने कृते तत्र रमलं च विलोक
येत्॥ इदानीं मिलनं कर्त्तुं कथं स्यादिति पृच्छति॥ तदा तु दशमाद्गेहात्फलं वाच्यं मनीषिभिः॥ अन्यस्थानांतरं गत्वा मिलनं चे
त्कृतं भवेत्॥ तदा कथमिति प्रश्ने चतुर्थात्फलमीरयेत्॥ उक्तस्थानेषु चैतेषु सौम्यानि शकलानि चेत्॥ तदा तच्छुभदं ज्ञेय
मन्यथाशुभमेव च॥ प्रश्ने मातुरवस्थायाश्चतुर्थात्फलमादिशेत्॥ सौम्यं वा क्रूरभावं वा रोगारोग्यं शुभाशुभं॥ सौम्यक्रू
रानुयोगेन विज्ञेयं शकलं बुधैः॥ इति दशमभवनम्॥ अथैकादशभवनं॥ एकादशे स्थानकेस्मिन् मैत्रीप्रश्नो निरू
प्यते॥ मित्रयोरुभयोर्मैत्री सुस्थिरा स्यान्नवेति च॥ कृते प्रश्ने तु यत्नेन पश्येदेकादशं गृहं॥ अथवैकादशे गेहे सौम्य
दाखिलमागतं॥ सौम्यं सावितकं वापि तदा तत्र फलं दिशेत्॥ मित्रयोरुभयोर्मैत्री स्थिराधिकतरा भवेत्॥ लाभश्चा
पि भवेत्तत्र परस्परमिति स्फुटं॥ अथवैकादशे गेहे शकलं क्रूरदाखिलं॥ तथा स्थिरा भवेन्मैत्री परं तु स्वल्पलाभदा॥ अ
थवैकादशस्थाने शकलं खारिजं भवेत्॥ मैत्रीभेदस्तदा भूयान्मित्रयोश्च परस्परं॥ अथवैकादशे स्थाने संस्थितं शकलं तु
९५ वा॥ तदेव द्वादशे गेहे यदि स्यात्तु नरागतं॥ मित्रयोरुभयोर्भूयात्तदा वैरं सुनिश्चितं॥ नजीरउम्मावयानां यदि प्रश्ने कृते भ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ सि॰ वेत्॥ तद्वाप्येकादशस्थानात्फलं वाच्यं मनीषिभिः॥ सौम्यानि शकलानि सुखदानंदप्रदानि च॥ क्रूराणि दुःखदान्ये
९५ व विचार्य फलमादिशेत्॥ अभीप्सितस्य संप्राप्तिर्भवेद्वा नेति निश्चितं॥ कृते प्रश्ने तदा तत्र स्थानमेकादशं तु यत्॥ द्रष्ट
व्यं तु प्रयत्नेन तस्मात्सर्वं फलं दिशेत्॥ अथ वैकादशे स्थाने दाखिलं सौम्यमागतं॥ तदा तु सुखरूपेण भवेदिष्टार्थ
संगतिः॥ अथ वैकादशस्थाने खारिजं शकलं भवेत्॥ तदा तु दुःखरूपेण लाभः स्यादीप्सितस्य च॥ [illegible]शप्रश्ने कृते
राज्ञां फलमेकादशाद्वदेत्॥ ग्रामान्नगरतः कश्चिद्द्वारयत्यमुकं कथं॥ कीदृक् किं वर्णकश्चैव किं जानीयं तथैव च॥
नवीनं वा पुराणं वा कृते प्रश्ने विलोकयेत्॥ यदैकादशसंस्थाने शकलं हि भविष्यति॥ संज्ञाप्रकरणे तस्य ह्यनुमा
नं यथोदितं॥ फलं तदनुसारेण कथनीयं मनीषिभिः॥ चौरः कथं धारयति वस्त्राणीति यदा पुनः॥ कृते प्रश्ने तदा स
र्वं पूर्ववत्फलमादिशेत्॥ इति एकादशभवनं॥ अथ द्वादशभवनम्॥ लिख्यते द्वादशस्थाने यवनेन यदीरितं
॥ स्वतस्य मम शत्रुत्वं कथं स्यादिति कश्चन यदा पृच्छति दैवज्ञं तत्र रमलं कारयेद्बुधः॥ तत्र यद्द्वादशं स्थानं द्रष्टव्यं च प्रयत्न राम॰
तः॥ तत्र वै द्वादशस्थाने सौम्यक्रूराणि यानि च॥ शकलानि भविष्यन्ति फलं तेभ्यो विनिर्दिशेत्॥ अथवा द्वादशस्थाने शक ९५
लं सौम्यदाखिलं॥ समागतं भवेच्चैव तदा तत्र फलं दिशेत्॥ वैरभावो भवेन्नूनं परस्परविपक्षयोः॥ परंतु तौ रिपुत्वं हि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.सि. ९६ कदापि न करिष्यति॥ अथवा द्वादशस्थाने क्रूरं दाखिलमागतं॥ परस्परं चोभयतस्तदा वैरं स्फुटं भवेत्॥ अथवा
द्वादशस्थाने सावितं शकलं भवेत्॥ शत्रुत्वं चिरकालं हि स्थिरं स्यादिति निर्दिशेत्॥ अथवा द्वादशस्थाने शकलं खारि
जं भवेत्॥ तदा तु शीघ्रकालेन वैरत्यागो भविष्यति॥ बलं च किं मम शत्रोरिति प्रश्ने कृते सति॥ द्वादशात्प्रथमाद्वै वश
कलं कार्यमुत्तमं॥ द्वादशात्पंचदशमाच्छकलं कार्यमुत्तमं॥ शकलद्वयमेतत्तु फलमस्माद्धि निर्दिशेत्॥ एतस्मिंश्छ
कलद्वितये यत्सौम्यं शकलं भवेत्॥ बलं तस्य विनिर्दिश्य यथाहुर्यवनः पुरा॥ प्रथमं द्वादशोत्पन्नं शकलं पृच्छकस्य तत्
॥ द्वादशात्पंचदशमादुत्पन्नं यद्वेद्विषेः॥ अनेनैवानुमानेन फलं वाच्यं मनीषिभिः॥ कारागृहस्थितश्चायं चिर
कालं भविष्यति॥ बंधमुक्तो भवेद्यद्वा हृते प्रश्ने विलोकयेत्॥ द्वादशस्थानके यत्स्याच्छकलं सौम्यदाखिलं॥ कति
चिद्दिवसानहि बद्धः कारागृहे भवेत्॥ परंतु सुस्वरूपेण निर्गमोपि ध्रुवं भवेत्॥ अथवा द्वादशस्थाने शकलं क्रूर
दाखिलं॥ तदा तु सुचिरं चैव कारागृहनिवासभुक्॥ इति द्वादशभावनिरूपणम्॥ इति रमलसिक्का समाप्ता॥ राम. ९६

संवत् १९७५ मी: कार्तिकशुक्ल ८ रविवासरे

96 ॥ ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

इस्तिहार दियाजाताहै ग्राहकलोगोंकोकि बम्बई·कलकत्ता·लखनऊ·और आगरा·दिल्ली·मेरट·
इलाहाबाद·पूना·बनारस·और कई छापेखानेकीपुस्तकैं हमारे इहां मौजूद हैं जिन महाशयोंको लेना
होय तो आध आनेका टिकट भेजकैं संस्कृत और भाषासूचीपत्र मंगायलेवें उसमें सबपुस्तकोंका नाम औ
रदर लिखाहै ॥ ॥ इसकार्यके सम्पादक बाबूकवलेश्वरसिंह बुकसेलर बनारस छोटकीपियरी ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰चि॰
१२

इतिरमलचिंतामणिः समाप्तम्

रामः
१२

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

पित्रा॥पुनरुक्तंतद्दागर्भोव्यत्ययेव्यत्ययंभवेत्॥५४५॥अथकश्चिद्गृहेवर्ततेवानवेतिप्रश्नः॥चतुर्थेरवारिजेखंडेगृहेनास्ती
तिसंवदेत्॥चतुर्थेद्दाखिलंखंडेवर्ततेनात्रसंशयः॥५४६॥द्वितीयेपुनरुक्तंचेद्गृहमागमिष्यतितिष्ठति॥षष्ठेरोगयुतोज्ञेयोसप्तमे
स्त्रीयुतोभवेत्॥५४७॥एवंसर्वेषुखंडेषुपुनरुक्तिवशात्फलम्॥ततस्थानेभवंत्येभ्योरमलेसुविचक्षणैः॥५४८॥ इतिश्रीदे
वज्ञचिंतामणिश्रीमन्महाराजवंदितपादांबुजशिष्यजनानंददायिज्योतिःशास्त्रेरमलशास्त्रंसम्पूर्णम्॥ समाप्तम्॥ ॥ ॥
॥श्रीकाशीविश्वनाथपुरीमेमहल्लाछोरकीपीअरीपरयहबाबूकवलेश्वरसिंहकेमकानमेबाबूकिसुनदयालसिंहकेगनेसप्र
भाकरछापाखानेमेरमलचिंतामणि छापागयाजिस्कोलेनाहोयसोनईसडकपरबाबूकवलेश्वरसिंहकेदुकानपरमिलैगा॥ ॥

संवत् १९४२ माघ कृ० १२॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सप्तासप्तंतथाज्ञेयंचतुर्दशमितेदले॥५३०॥अथसमाधानप्रश्नः॥शुभखंडंयदाशंके समाधानंभविष्यति॥चतुर्दशेशुभेवाच्या
सर्वेप्रश्नाःशुभावहाः॥५३१॥इतिचतुर्दशशकलं॥अथपंचदशशकलम्॥काजिस्थानंपंचदशेप्रश्नस्यबलसूचकं॥कार्य
स्थानंयदापंचमशुभंचंद्रपंचके॥तदाह्यशुभदंज्ञेयंद्वयोःसौम्येशुभंवदेत्॥५३२॥कार्यस्थंशकलंपापेसौम्यंचपंचचंद्रके॥अ
पूर्णंचतदाज्ञेयंकार्यंकार्यार्थिनाध्रुवं॥५३३॥इजतमाचतथानस्त्रह्याखिलेचयदाभवेत्॥आशाजयादिकप्रश्नेशुभरोगेशुभेहनि॥५३४
॥इतिपंचदशशकलं॥अथषोडशशकलम्॥कार्यप्रांतस्यशकलेष्टच्छायांयदिष्टकृः॥रूपादेशुभखंडंचेच्छुभपापेह्यसद्वदेत्
॥५३५॥इतिषोडशशकलविचारः॥अथमिश्रकाध्यायः॥तत्रवर्षाप्रश्नः॥प्रस्तारेखंडकानांचखानितत्क्रमात्पृथक्॥मारुतो
जलशून्यानिबहुवर्षंनसंभवेत्॥५३६॥द्वयोःसाम्येद्वयाधिक्यमग्नेजेलकुज्ञानिच॥अधिकानितदावर्षेन्यस्तयेन्यस्तंयंवदेत्
॥५३७॥इतिवर्षाप्रश्नम्॥अथजमीरननामम्मूकप्रश्नः॥प्रथमात्यंचचन्द्रातंशून्यानिगणयेत्सुधीः॥अर्द्धीकसप्तवावाणे१२।४
७।५हृत्वाशेषांकतुल्यकैः॥५३८॥ग्राह्यानिखंडकान्यत्रतथास्थानदलानिच॥सर्वंवसुदलान्यत्रतेभ्योदलचतुष्टयम्॥५३९॥उन्म
हातंतदेवात्रस्थापनीयंयथोक्तवत्॥उन्महांतंचप्रस्तारेविधेयोरमलोत्तमैः॥५४०॥तस्मात्पंचस्वराकांशामितखंडानियोजये
त्॥तेभ्योखंडद्वयंसाध्यमनयोर्योगतोदलं॥५४१॥पूर्वप्रस्तारखंडेनतृपसंज्ञेनयोजयेत्॥तत्खंडवशतोवाच्यंशुभाशुभफलंद्रुतम्
॥५४२॥जिमीरमपिविज्ञेयंशकलंरमलोत्तमैः॥५४३॥इतिप्रश्नेशुभाशुभविचारोजमीरप्रश्नम्॥अथस्त्रियांगर्भोविद्यतेवानवे
तिप्रश्नः॥प्रथमंवारिगेहेवाशुभखंडंयदाभवेत्॥वनितायांतदागर्भोवर्ततेनात्रसंशयः॥५४४॥प्रथमेशुभखंडंचेत्सष्ठेवाष्टादशे

98

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तम्॥४७६॥ प्रथमं शुभखंडं चेत्षष्ठे मृत्यौ व्यये ऽथवा॥ पुनरुक्तं बलैर्हीनं परं त्वथ भयं नहि॥४७७॥ प्रथमं पापखंडं चेत्षष्ठे मृत्यौ व्य
येऽथवा॥ पुनरुक्तं तदा ज्ञेयं भयं सैन्यस्य निश्चितं॥४७८॥ हुमरान कौ संज्ञं वा प्रस्तारे पुनरुक्तके॥ तदा महाभयं ज्ञेयं सैन्यस्य च न संश
यः॥४७९॥ सुखे चानवमे वापि वयाजं भयकारकं॥ अंकी शातवखारीजे वयाजं १० च शुभं नृपे १६॥४८०॥ दशमे पापखंडं चेत्षष्ठे द्वा निध
ने ८ व्यये १२॥ पुनरुक्तं तदा ज्ञेयं भयं राजविनिश्चितं॥४८१॥ उकला च वयाजं च तथा नस्लद्खारिजं॥ अंकी शं पंचमे चेत्सा सैन्यं राज
सुखान्वितं॥४८२॥ प्रथमं शुभखंडं चेद् शुभं पुनरुक्तकं॥ तदा राज्ञो बलं ज्ञेयमत्यंतं नात्र संशयः॥४८३॥ दशमं शुभखंडं चेद् शुभं पुन
रुक्तकं॥ तदा राज्ञो बलं ज्ञेयमसंतं नात्र संशयः॥४८४॥ अथ काजीकार्यप्रश्नः॥ समां कद्शमोद्भूतं प्रथमे नव योजयेत्॥ अस्मात्सौम्यं य
दा सौम्यं काजी लाभकरो भवेत्॥४८५॥ इति दशमशकलं॥ अथ एकादशशकलं॥ तत्र प्रीतिप्रश्नः॥ पंचमे शुभखंडं चेत्पुनरुक्तं स्थले
शुभे॥ तदा प्रीतिर्भवेन्नूनं व्यत्यये व्यत्ययं वदेत्॥४८६॥ उकला पंचचंद्रे वा प्रीतिर्न स्यात्तदा वदेत्॥ चतुर्थे पापखंडं वै परिणामे च दुःखदं
॥४८७॥ लाभा ११ द्या १ संभवं खंडं शुभं चेत्कुभमादिशेत्॥ व्यत्यये व्यत्ययो ज्ञेयो ऽमले प्रश्नकोविदैः॥४८८॥ अथ यमनियमप्रश्नः॥ पंचमे शुभखं
डं चेद् शुभं पुनरुक्तकं॥ तदा सत्यो वदेन्नूनमुकला समजे मृषा॥४८९॥ तरिखा पंचमे चेत्स्याद्दंकीशं वै खखंडके॥ तदा सर्वमसत्यं स्यादु
कलाद्ये सुते पि वा॥४९०॥ प्रथमे पंचमे वापि लाभे वा शुभखंडके॥ तदा सत्यं पौनरुक्तं पंचमे द्वादशे मृषा॥४९१॥ नस्लद्वारिवलकं पुत्रे
दिनाधिकं परः सुखं॥ सुते सौम्यं रिपौ मृत्यौ पुनरुक्तं च मध्यमं॥४९२॥ अथ आशाप्रश्नः॥ लाभाद्य संभवं खंडं शक्राद्य संभवं तथा॥ अ
नयोर्योगतः खंडं प्रस्तारे वर्तते यदि॥४९३॥ आशा पूर्णा तदा ज्ञेया व्यत्यये व्यत्ययं वदेत्॥ यस्मिन्स्थाने स्थितं खंडमाशा तत्स्थानसंभ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰चि॰ उकलारव्यं पंच चंद्रे षष्ठे च पुनरुक्तकं॥ मार्गे रोगश्च विज्ञेयो हुमराख्ये १० सुखं वदेत्॥४६०॥ हुमराशकलं चेत्स्यान्नवमे चरिपो
१६ सुखे॥ पुनरुक्तं तदा ज्ञेयं शुभं च पथिकस्य च॥४६१॥ अतवे खारिजं धर्मे तदाप्यशुभं वदेत्॥ सप्तमे पापखंडं चेत्तदा दुःखं शुभे सुखं
॥४६२॥ सप्तमे नृपखंडं चेत्पुनरुक्तं यदा भवेत्॥ लरिखातवखारीजं तथा कब्जुद्खारिजं॥ सप्तमेप्यशुभं ज्ञेयं हुमरांकीशयोः शुभं॥ प्र
थमे शुभखंडं चेत्समांके पुनरुक्तकं॥४६४॥ तदादिशुभदं ज्ञेयं गमनं नात्र संशयः॥ अथ समुद्रगमनं नौकारोहणप्रश्नः॥ हुमराशकलं ल
ग्ने सुखे वारिपुखंडके॥ अथवा सप्तमे धर्मेप्यष्टमे गमनं शुभं॥४६५॥ हुमरांकीशकावेषु स्थानेषु च न तिष्ठति॥ अष्टमे शुभखंडं चेद्गमनं सु
खदं वदेत्॥४६६॥ हुमरांकीशकाभ्यां वै व्यतिरिक्तमसद्दलैः॥ एषु स्थानेषु संस्थे चेद्शुभं च शुभे शुभं॥४६७॥ अथ राज्ञः सकाशाद्व्याप
रप्रश्नः॥ दशमे शुभखंडं चेत्सप्तमे सुखदं यदि॥ तदा कार्ये शुभं ज्ञेयं व्यत्यये व्यत्ययं वदेत्॥४६८॥ दशमे शुभदाखील मुकलावाय
दा भवेत्॥ अथवा स्यान्नकी संज्ञा व्यापारास्माप्तिमादिशेत्॥४६९॥ दशमे खारिजे पापे कार्याभावो नृपेप्यसत्॥ जमातेजतमे स्वस्थे
१० व्यापाराभाव उच्यते॥४७०॥ कर्म १० व्य १ संभवं खंडं शुभं चेच्छुभमादिशेत्॥ पूर्वसंबंधिनीसेवा नवमे शकले वदेत्॥४७१॥ एषा वैक
दशे वाप्यादशमे जतमानकी॥ अथ सेवामुक्तिप्रश्नः॥ दशमे शुभखारीजे सेवामुक्तिर्भविष्यति॥४७२॥ सावितेशुभखारीजे मुक्तिश्च
91 मध्यमा स्मृता॥ दशमे शुभखंडं चेत्तदातिदुःखमादिशेत्॥४७३॥ अथ राजकीयविचारः॥ खपंचचंद्रसंभूतं शुभे चेच्छुभमादिशेत्॥ 9x95
अशुभेप्यशुभं प्रोक्तं रमले यवनोत्तमैः॥४७४॥ अथ सैन्यं कीदृशमिति प्रश्नः॥ केंद्राणि १।४।७।१० शुभखंडानि पंचमे खारिजं भवेत्॥ रामः
तदाधिकबलं ज्ञेयं सैन्यस्य च न संशयः॥४७५॥ नरिखाफ रदाकब्जुतखारिजं पंचमे भवेत्॥ केंद्रानि शुभखंडानि तदापि बलसंयु १६

CC-0 Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

भवेत्॥४११॥ अथ गतागमनप्रश्नः॥ सप्तमे ७ दाखिलं चेत्स्याल्लाभे ११ वा दशमे १० पिवा॥ पुनरुक्तं तदा शीघ्रमायास्यति गतिस्थलात्॥
४१२॥ खारिजं प्रथमे १ चास्ते ७ दाखिलं चा धने २ सुखे ४॥ तदाप्यागमनं शीघ्रं स्थलांतरगतस्य च॥४१३॥ सप्तमं ७ शकलं नूर्यं पुनरुक्तं
तु वागमं॥ सप्तमे खारिजं चेत्स्यात्स्थलाच्चं चलतां वदेत्॥४१४॥ नवमे ९ पंच चंद्रे वा १५ शुकला यदि संस्थिता॥ नायास्यति तदा शीघ्रं रो
गयुक्तो वदेत्सुधीः॥४१५॥ प्रथमे शुकला ÷ चेत्स्यात्षष्ठे वा नवमेथवा॥ पुनरुक्तं तदा ज्ञेयं वधस्थं वा रुजान्वितं॥४१६॥ सुखे ४ स्ते ७ संभ
वं सौम्यं दाखिलं साबितं भवेत्॥ स्थलांतरगतं ज्ञेयं कल्याणं नात्र संशयः॥४१७॥ अशुभं चरखारीजं यदा शकलमागतं॥ स्थलांतरगतं
ज्ञेयं साशंकं चिंतनं ध्रुवं॥४१८॥ सप्तमं शकलं लग्ने द्वितीये वा तृतीयके॥ चतुर्थं पुनरुक्तं चेत्तदायास्यति वेगतः॥४१९॥ पंचमे वाष्टमे
षष्ठे पुनरुक्तं यदा तदा॥ स्थिरत्वेन तदा ज्ञेयश्चागमस्तस्य निश्चितं॥४२०॥ अथ स्थलांतरगद्रव्यप्राप्तिप्रश्नः॥ द्वितीयं दाखिलं खंडमष्ट
मे खारिजं भवेत्॥ तदा प्राप्तिर्भवेच्छीघ्रं व्ययस्थे व्यत्ययं वदेत्॥४२१॥ अथ स्थलांतरगतजीवनप्रश्नः॥ प्रथमात्यं च चन्द्रांतशून्यानि गणये
त्सुधीः॥ अधिकानि रदेभ्य ३२ स्तु तदा जीवति निश्चितं॥४२२॥ रदेभ्योल्पानि शून्यानि न जीवति तदा वदेत्॥ अथ मेलापकप्रश्नः
॥ उकलास्ते ७ व्यये १२ चाये ११ दाखिलं च यदा भवेत्॥ मेलनं तु तदा ज्ञेयं खारिजे व्यत्ययं वदेत्॥४२३॥ एकादशे ११ दाखिलं च व्यये
१२ चास्ते ७ च खारिजं॥ तदा मेलापको ज्ञेयो रमलेनात्र संशयः॥४२४॥ व्यये १२ चास्ते ७ दाखिलं स्याल्लाभे ११ वै खारिजं भवेत्॥ तदा
पि मेलनं ज्ञेयं नात्र कार्या विचारणा॥४२५॥ अथ शरीकतप्रश्नः॥ तरीखानस्तत्वारीजे चतुर्थे सप्तमे भवेत्॥ तदा वियोगं सौम्यं चेद्द
नेस्तौ सुखं भवेत्॥४२६॥ अथ वादप्रश्नः॥ दशमे दाखिलं चेत्स्यात्षष्ठे वाप्यष्टमे व्यये १२॥ पुनरुक्तं तदा वादात्प्राप्तिर्नूनं भविष्य

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰वि॰ त्सुधीः॥ अथविवाहेप्रश्नः॥ प्रथमेशुभदाखीलंलाभेखेपुनरुक्तकं॥ धनेवापंचमेसौम्यंषष्टेवासप्तमेपिवा॥ ३९५॥ अष्टमेनवमेसं
१४ स्थंवयाजमुद्दहेद्ध्रुवं॥ अशुभंखारिजंतेशुत्वपूर्णंचसमुद्दहेत्॥ ३९६॥ पूर्वोक्तानांचखंडानांसासौचेद्दलवान्भवेत्॥ तदाविवा
होविज्ञेयोनात्रकार्याविचारणा॥ ३९७॥ सुखसप्तमसंभूतंसावितंदाखिलंभवेत्॥ समुद्दहेतदानूनंचरखारिजकेनहि॥ ३९८॥
अंकीशंतरिखाकब्जुतखारिजेद्युकलाभिधा॥ तदावश्यंविवाहःस्यात्सुखसंपतिवर्द्धनं॥ ३९९॥ वयाजंप्रथमेखंडेसप्तमेतरिख
तया॥ नकीचातवखारीजंविवाहस्यान्नसंशयः॥ ४००॥ यत्किंचित्सकलंलग्नेचास्तेतद्विपरीतकं॥ ऐन्द्रेवाविश्वखंडेवावि
योगश्चभविष्यति॥ ४०१॥ उकलापंचचंद्रेचेत्संतोषाभावउच्यते॥ धनेचास्तेपुनरुक्तंपुरुषेछावलामता॥ ४०२॥ तरिखानस्र
तवारीजंतथाकब्जुदखारिजं॥ चतुर्थेभवनेसस्थेवियोगेह्यशुभंवदेत्॥ ४०३॥ तनौनस्लदहाखीलंदशमेपुनरुक्तकं॥ सप्तमेशु
भदाखीलंगुणिनावागुणान्विता॥ ४०४॥ पंचमेफरहाचेत्स्यादुभयोर्वचनेनहि॥ सुखेनस्लदखारीजेतदागुणवतिर्भवेत्॥ ४०५॥
सुखेचातवदाखीलंतथाकब्जुदहाखिलं॥ कन्यामातस्सुहृद्योगाद्विवाहश्चभविष्यति॥ ४०६॥ अस्तेचावखारीजेपुरुषंस्त्रीत्यजि
ष्यति॥ तनौचातवखारीजेवनितापुरुषंत्यजेत्॥ ४०७॥ तन्वस्तसंभवंखंडंयदाचातवखारिजं॥ अथवातरिखाचेत्स्याद्वियोगःशीघ्र
मुच्यते॥ ४०८॥ अथस्त्रीपुरुषवियोगप्रश्नः॥ तरिखानस्लतवारीजंसुखेवासप्तमेपिवा॥ शीघ्रंवियोगोविज्ञेयःस्त्रीपुंसोर्नात्रसंशयः॥
४०९॥ व्ययेवयाजखंडंचेत्पुनःसंस्थिरमादिशेत्॥ तरिखानस्लतवारीजंसुतेप्राप्तिर्द्वयोर्नहि॥ उकलापंचचंद्रेचेद्वियोगःशीघ्रमादिशेत् राम:
॥ ४१०॥ अथस्त्रीसतीवर्ततेवानवेतिप्रश्नः॥ पंचमे५सप्तमे७वापिवयाजेचसतीभवेत्॥ हुमरा३ फरहा२ चास्ते७संस्थिताह्यसती॥ १४

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

प्रश्नः॥प्रथमंशुभखंडंवैपंचमेनवमेपिवा॥लाभेवादशमेवापिपुनरुक्तंयदाभवेत्॥३४३॥इच्छाभवंतदाकार्यंपूर्णंतूर्णंभविष्यति
॥उकलापंचचन्द्रेस्यात्कार्यस्थैर्यंतुचाल्पकं॥३४४॥प्रथमंशुभखंडंचेद्शुभंदशमंयदि॥मध्यमंचतदाकार्यंस्वल्पमाप्तिर्भविष्य
ति॥३४५॥पंचचन्द्रमितेपापंकार्याभावस्तदाभवेत्॥इतिपंचमशकलं॥अथषष्ठःशकलः॥तत्ररोगप्रश्नः॥आद्यंवैद्यगृहंप्रोक्तंदश
मंरोगिणोगृहं॥औषधस्यचतुर्थंस्यात्षष्ठंरोगस्यकीर्तितं॥३४६॥वैद्यादिकगृहेसौम्यंतदादिस्थानकंशुभं॥पापखंडंयथाचेत्स्यात
दादिस्थानकंनसत्॥३४७॥लाभःस्थानेयदांकोशोरोगीरोगात्प्रमुच्यते॥परंतुपुनरुक्तंस्याद्रोगस्तस्यनसंशयः॥३४८॥हुमरायदि
चेल्लाभेरोगोरक्तविकारजः॥उकलाचयदानस्यद्दाखिलंषष्ठगंभवेत्॥३४९॥तदारोगीस्थिरत्वेनसुखंमोक्ष्यतिनिश्चितं॥पंचचन्द्रे
जमातंचेद्यारिपंचचंद्रके॥३५०॥नस्लत्वारिजसंज्ञंवाअतवेखारिजंतथा॥तथापिरोगिणोमृत्युर्भविष्यतिनसंशयः॥३५१
उकलापंचचन्द्रेचेदष्टमेसप्तमेपिवा॥अतवेखारिजंवैस्यात्तदामृत्युर्भविष्यति॥३५२॥तत्रस्थानेयदासंस्थः चातवेखारिजंद
लं॥अष्टमेपुनरुक्तंस्यात्तदारोगोमहान्भवेत्॥३५३॥तारिखंवापंचचंद्रेस्याद्तिसारोभविष्यति॥उकलेजतमेचैववयाजंवेतनुस्थि
तं॥अष्टमेपुनरुक्तंस्यात्तदावाच्यंमहाभयं॥३५४॥प्रथमेचतथाषष्ठेदशमेचव्ययेऽष्टके॥शुभदाखिलकंचेत्स्याद्रोगीस्वस्थोभवि
ष्यति॥३५५॥षष्ठेचखारिजंचेत्स्याद्रोगीरोगात्प्रमुच्यते॥उकलापंचचंद्रेस्यात्षष्ठेचहुमराभिधा॥३५६॥जमातंचेत्तदादुःखंरोगि
णोनिश्चितंभवेत्॥षष्ठेचदाखिलेरोगाधिक्यंसाखितसंज्ञके॥स्थिरत्वंस्याच्चरेसौख्यंपश्चाद्दुःखस्यसंभवः॥ ३५८॥अथरोगिणो
जीवनमरणप्रश्नः॥ततोद्यभवंखंडंयदिस्याद्कलाभिधं॥अथवेजतमाचेत्स्याद्कीशंवेजमात्तकं॥३५९॥तदावैरोगिणो

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

पेन्यथावदेत्॥३२६॥पुनरुक्तिशुभाद्दस्यषष्ठाष्टमविवर्जितः॥तदा बहुतरंसौख्यंषष्ठाष्टमदलेभवं॥३२७॥अथात्मसंबंधिनांका
र्यपरिणामप्रश्नः॥तत्रुपातालखंडेचशुभेसौख्यंविनिर्दिशेत्॥शुभाशुभेप्रीतिनाशःकलहोजायतेमहान्॥३२८॥इतिचतुर्थश
कलम्॥अथपंचमशकलम्॥तत्रसंतानप्रश्नः॥पंचमंशुभदाखीलंचपाजंचयदाभवेत्॥संतानयोगोविज्ञेयोव्यत्ययेव्यत्ययंभवेत्
॥३२९॥पंचमेशकलेयावत्प्रमाणमापुनरुक्तिका॥संतानस्यभवेत्संख्यातत्प्रमाणेतिनिश्चितं॥३३०॥अथगर्भिणीसंतानप्रश्नः॥संता
नतनुसंभूतंयदाखंडंशुभंभवेत्॥तदासंतानकंवाच्यंव्यत्ययेव्यत्ययंवदेत्॥३३१॥जमातंचेत्तदाबालोजातोपिचमरिष्यति॥खारिजेपुत्र
संभूतिर्दाखिलेकन्यकोच्यते॥३३२॥संतानास्तंभवंखंडंशुभंचेत्स्यात्तदाशुभं॥दीर्घायुर्बालकःपापेह्यल्पायुर्दोषसंभवः॥३३३॥अ
यस्त्रियोगर्भोवर्ततेवानवेतिप्रश्नः॥प्रथमेचारिगेहेवाशुभंखंडंयदाभवेत्॥वनितायांतदागर्भोवर्ततेनात्रसंशयः॥३३४॥प्रथ
मेशुभखंडंचेत्सप्तमेवाद्वादशेथवा॥पुनरुक्तंयदागर्भोव्यत्ययेव्यत्ययंवदेत्॥३३५॥अथदेशांतरगतपुत्रप्रश्नः॥प्रथमेशुभखंडंचे
त्पंचमेपुनरुक्तिकं॥तदामहासुखीवाच्योधनाढ्यःकीर्तिवान्श्वसः॥३३६॥पंचचन्द्रमितेखंडेउकलायदिसंस्थिता॥तदाबंधस्थि
तोबालोप्यथवामृतसंनिभः॥३३७॥प्रथमंपापखंडंचेत्पंचमेसप्तमेयदि॥पुनरुक्तस्तदादुःखीदेशांतरगतःसुतः॥३३८॥अथदुः
खार्तपुत्रप्रश्नः॥पंचमंशुभखंडंचेत्पुनरुक्तंशुभेगृहे॥तदावाच्यंभयंनास्तिरोगार्तस्यसुतस्यच॥३३९॥पंचमेयदिपापंचेत्षष्ठेचा
ष्टमेयदा॥पुनरुक्तंयदाविघ्नंरोगार्तस्यसुतस्यच॥३४०॥पंचमेतत्रखारीजंषष्ठेचपुनरुक्तकं॥तदापिरोगिणोवाच्यंभयंपुत्रस्यनि
श्चितम्॥३४१॥जमातेचतथानस्यात्तखारिजंपंचचंद्रजं॥तदारोगार्दितोवाच्योमरिष्यतिनसंशयः॥३४२॥अथकार्यार्थदूतप्रेषण

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

विनिर्दिशेत्॥ लाभो राजगुरुत्वं च यशोवृद्धिं च संवदेत्॥२७९॥ अथ जमानं भवामीति प्रश्ने॥ तनुस्थाने यदा सौम्यं धनेकव्रुद
खारिजं॥ अथवा तवखारीज तरिखावा यदा भवेत्॥२८०॥ जमानस्य तदा सौख्यं सप्तगान्यशुभं वदेत्॥ हुमरा तवखारीजे दृश
मस्थे यदा भवेत्॥२८१॥ सेवकस्य तदा दुःखं स्वामी दास्यति निश्चितम्॥२८२॥ इति प्रथमशकलं॥ अथ द्वितीयशकलं॥ तत्र द्रव्य
लाभप्रश्नः॥ आदिशक्रोद्भवं खंडं दाखिलं च यदा भवेत्॥२८२॥ द्रव्यलाभस्तदा ज्ञेयो लाभालाभस्तु खारिजे॥ चरखंडे स्वल्पलाभः
स्थिरे नैव कदाचन॥२८३॥ अथ पंचचतुर्थेषु वयाजं च यदा भवेत्॥ तदा श्रेष्ठतरो लाभो भविष्यति न संशयः॥२८४॥ धनपंचम
तुर्येषु नस्स दाखिलकं भवेत्॥ अथवेजतमा चेत्स्याल्लाभो न स्यात्तदा ध्रुवं॥२८५॥ अथ मामलाभप्रश्नः॥ धनलाभोद्भवं खंडं दाखिलं च यदा
भवेत्॥ अथवानकीसंज्ञं वा वपाजारव्यं यदा भवेत्॥२८६॥ तदा लाभो विनिर्देश्यः खारिजे व्ययमेव वदेत्॥ व्यापारधनसंभूतं दाखिलं
च यदा भवेत्॥२८७॥ अथवानकीसंज्ञं च वपाजारव्यं यदा भवेत्॥ तदा लाभो विनिर्देश्यः [illegible]ल्पे व्ययं च वदेत्॥२८८॥ खारिजाख्यं ग
तं घ्रेत्तदा लाभो भवेद्ध्रुवं॥ आद्यखंडे दाखिलं सौम्यजातं लाभे कर्मण्यपतदेवा[illegible]शीघ्रं द्रव्यप्राप्तिरेवं प्रकल्प्या सौख्याधिक्यं
मानवृद्धिर्नितांतं॥२८९॥ धनस्थं दाखिलं चेत्स्याच्छीघ्रं लाभो भविष्यति॥ तनुस्थाने यदा सौम्यं दाखिलं स्याद्द्वितीयके॥२९०॥ चतु
र्थे रिपुगे चैव दाखिलं केवलं यदा॥ तदा शीघ्रं भवेल्लाभो नात्र कार्या विचारणा॥२९१॥ सप्तमाद्यमे दाखिलकं शुभाख्यं तदा वसोर्लाभ
युतस्य लब्धिः॥ चेत्सं च चंद्रोपगतो कलाख्यं वदेत्स्थिरत्वं द्रविणस्य नूनं॥२९२॥ चेत्खारिजं तनुपुलाभधनेषु संस्थं द्रव्यस्य हानि
करमत्र वदंति नूनं॥ सर्वाणि सौम्यसकलानि भवंति तत्र स्थानेष्टमे च हुमरान्नगृहे जमाते॥ द्रव्यस्य लाभजनितस्य करोति नाशं मा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

प्र॰ १ रदायिकसर्वविद्याकुशलसर्वशास्त्रेषुकृताश्रमचिन्तामणिपंडितविरचितेज्योतिःशास्त्रेरमलेसंज्ञातंत्रंसम्पूर्णम्॥ अथप्र
श्नानुक्रमज्ञानंलिख्यते॥ शुभेदिनेपृच्छाकार्या॥ तत्रादौपुस्तकपाशकयोःपूजनंकुर्यात् शुचिःनिर्मलोंतःकरणभाव्यरूपाकृ
तिर्गणकःपूजनंगणकःइष्टदेवतांस्मृत्वाकालशुभाशुभदृष्टिभाषणफलंतदनुसारेणब्रूयात्॥ तदाह॥ पाशोत्थंशकलचतुष्टय
मितिगुरुसंप्रदायानुसारेणषोडशशकलोत्पादनंतेषांमैत्रीतत्वविचारःकार्यःस्थानवशात्फलंवक्तव्यम्॥ स्थानस्थलराशिमैत्री
इत्यादौसर्वआदौविचारणीयंपश्चात्प्रश्नंब्रूयात् प्रश्नाभिहितेसर्वसाधनंशुभाशुभंफलं[illegible]तस्मिन् रमलप्रश्नेसतिसप्तग्र
हाणांराहुकेत्वोरेकमेवषोडशशकलात्प्रतिज्ञानंलग्नादिषोडशशकलराशि[illegible]स्वामितत्वादिन्यासपत्रावलोक
नंषोडशस्थानशुभाशुभविचाराःसंज्ञातंत्रेउक्ताः देहःकार्यारंभआयुःप्रयत्नइति॥ लग्नानं१कब्जुद्दाखिलं२नस्त्रद्दाखिलं३अ
तवेद्दाखिलं४इतिद्दाखिलसंज्ञकंशुभशकलंनस्त्रतकारिजजमातफरद्दाशुभमध्यशकलानिकब्जुदखारिजअतवेखारिजउ
कलाअंकीशहुमराअशुभशकलानिनकीतरिखाइजतमावयाजअशुभमध्यमशकलानि॥ इतिबलाबलविचारःकरणीयः
॥ अथबालबोधार्थंप्रश्नज्ञानंलिख्यते॥ यःकश्चित्प्रश्नःक्रियतेतदाप्रथमतःषोडशशकलोत्पादनंकृत्वातत्प्रश्नोविचार
णीयः॥ यदिप्रश्नगृहेशुभग्रहमागच्छतितदाशुभंषष्ठाष्टमेऽशुभंतदामिश्रंषष्ठाष्टमेप्यपेदुष्टशकलंतदाअशुभंवक्तव्यं॥ अथ
रमलप्रष्टुर्विचारः॥ शुभाशुभप्रश्नेफलंप्रथमशकलंशुभंतदासर्वंशुभंज्ञेयंअशुभेअशुभंवदेत्॥ अथाद्येममकिंभविष्यतीति रमः
प्रश्ने॥ तन्वस्तसंभवंखंडंयदासौम्यंसमागतं॥ तद्दिनंसौख्यदंज्ञेयंपापेपापंविनिर्दिशेत्॥२७८॥ तन्वस्तशकलंसौम्यंसंतोषंच १०

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

जारेखाचार्थलाभःसदैवहि॥आरोग्यमायुर्वृद्धिश्चवायुरोगभदाभवेत्॥२४०॥अथभौमविंदुफलं॥विंदुःसर्वफलंहानिरग्नि
चौरफलंसदा॥शिरःशूलंवातशूलंजायतेरक्तपित्तजं॥२४१॥अथबुधरेखाफलं॥बुधस्यरेखयालाभोमिष्टान्नंलभतेसदा॥दा
नधर्मफलंचैवद्विजदेवादिपूजनं॥२४२॥अथबुधविंदुफलं॥विंदुःकष्टप्रदश्चैवकलहोजायतेगृहे॥धनहानिर्भवेन्नूनंबुद्धिभंगश्च
जायते॥२४३॥अथगुरुरेखाफलं॥जैवीरेखाजनकृतसुखंवित्तसौख्यादिवृद्धिंजायासौख्यंनृपतिसुहृदंशत्रुहंताचनित्यं॥स्थानो
त्साहंविभवमतुलंवस्त्रहेमादिवृद्धिःशश्वत्सौख्यंभवतिवहुलंबंधुवर्गोपकारं॥२४४॥अथगुरुविंदुफलं॥विंदुःकष्टोविगतधनधी
मानसोवित्तचिंताकार्यभ्रंशंजनयतिसदापातनंवाहनाद्वा॥लोकेद्वेषोभवनकलहोमित्रपुत्रापमानःशत्रुद्वेषोजयतिविषया
त्साहसात्कर्महानिः॥२४५॥अथशुक्ररेखाफलं॥शौक्रीरेखाजनयतिसदाराजसन्मान[illegible]कन्यालाभंवसुरतिसुखंदीर्घमायु
श्चधत्ते॥चित्तेक्रीडाभवतिवहुधास्नानभोज्यार्थसिद्धिर्वस्त्रालंकारमानंकविज[illegible]सर्वसौख्यं॥२४६॥अथशुक्रविंदु
फलं॥विंदुःकष्टोभवतिहिरिपोर्वित्तनाशप्रदाताजायापीडाभवतिकलहोभूमिनाशंकलिश्च॥बुद्धिभ्रंशोव्ययमपिसदापातनंवा
हनादेर्मार्गभ्रंशंजनयतिफलंसर्वकालंजनानां॥२४७॥अथशनिरेखाफलं॥शौरीरेखाजनयतिफलंमृत्युहेत्वर्थसंपत्कार्यप्राप्तिं
नयतिसचिरंसाधुसंयुक्तवार्ता॥भूमिप्राप्तिर्भवतिकलितोस्नानदानार्चनाद्यैर्मिष्टान्नंतंनृपपरिवशात्माप्तशस्यादिवृद्धिं॥२४८॥
अथशनिविंदुफलं॥विंदुःकष्टंनृपतिभयदोबंधुपीडाविवादोयुक्तःस्वैःस्वैर्विषमपतितैर्वित्तसंहारकर्ता॥चिंतोद्वेगंभवतिवहुधाभू
मिनाशःकलिर्वाबुद्धिभ्रंशोभवतिहिसदावाहनाद्धानिरेवा॥२४९॥राहुकेत्वोःशनिरेखाविंदुवत्फलानिज्ञातव्यानि॥अथशकलस्य

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

103

रोगः कष्टंचांतेऽन्यकर्मकैः॥ पंचचंद्रमितेकार्यमिक्कितंसिद्धिदंभवेत्॥१८९॥ षोडशांतेशुभंज्ञेयमुकलायाः फलंस्मृतं॥ इतिउक
लाफलं॥ अथअंकीशफलं॥ तनोरोगविचारःस्यात्क्रोधात्क्लिष्टमनोभवेत्॥१९०॥ द्वितीयेद्रव्यमोक्षेयमनुष्याल्लाभईरितः॥ तृतीये
पिभयंप्रोक्तंबंधुकार्येनसंशयः॥१९१॥ चतुर्थेद्व्ययासाद्दैमित्रेचरोगपीडनं॥ पुत्रेसुखंचार्थसाक्षीवशतःशत्रुतोजयः॥१९२॥
षष्ठेचपशुदासादिलाभोरोगश्चकीर्तितः॥ मरेऽतकरणेसौख्यंस्त्रीमित्रादिधनंदिशेत्॥१९३॥ अष्टमेदुर्गभीतिःस्याद्द्रव्यलाभ
स्तुवादतः॥ नवमेगमनंज्ञेयंकलितोनष्टलाभकृत्॥१९४॥ स्वर्गेऽधिकारनाशः [illegible] दिकंफलं॥ लाभेलाभविचारःस्याद्
धिकाराग्निनाशनं॥१९५॥ द्वादशेशत्रुतःकष्टंबंधुपीडादिकंवदेत्॥ विश्वेचवैद्यतोरोगः [illegible] भवेत्॥१९६॥ ऐन्द्रेचनिर्भ
यंभीतेःकिंचिन्नाशश्चजायते॥ पंचचन्द्रमितेकष्टंराजपीडाविशेषतः॥१९७॥ षोडशांतेसुखंज्ञेयमंकीशस्यफलंस्मृतं॥ इतिअंकीश
फलं॥ अथहुमराफलं॥ प्रथमेचभयंदेहेविरुद्धंलोकतोभवेत्॥१९८॥ द्वितीयेभवनेज्ञेयोह्यकस्मात्प्राप्तिरुत्तमा॥ गुणेबंधुसुहृद्वैरंक
ल्पनीयंपयोदितं॥१९९॥ चतुर्थेपूर्वजःस्थानेस्थैर्यलंवैनिगद्यते॥ पंचमेचाधिकारश्चपुत्राप्तिश्चप्रजायते॥२००॥ षष्ठेचभवनेप्रोक्तं
शत्रुतोभयमद्भुतं॥ सप्तमेभवनेज्ञेयंविवाहादिभवंसुखं॥२०१॥ अष्टमेकलहश्चैवरोगपीडादिकंभवेत्॥ नवमेभवनेज्ञेयंभयाद्ग
मनमादिशेत्॥२०२॥ स्वर्गेराजभयंचैवशत्रुतोपिनसंशयः॥ लाभेशत्रुसकाशाच्चमित्राणामागमोभवेत्॥२०३॥ द्वादशेचभयंज्ञे
यंभयान्मुक्तिश्चजायते॥ विश्वेतुरोगतःकष्टंमासितःशुभमादिशेत्॥२०४॥ ऐन्द्रेक्लेशश्चवित्तेपोदेहेचयवनोतमैः॥ बहुदुष्टफलं रामः
ज्ञेयंगतेपंचदशेतथा॥२०५॥ षोडशेतुतथाकष्टंहुमरायाःफलंस्मृतं॥ नसीरफलंतत्तुतत्तेपंचयवनोदितं॥२०६॥ इतिहुमरा ७

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नकीफलं॥ अथवयाजफलं॥ प्रथमेचसुखंदेहेवार्तायाःश्रवणंभवेत्॥ द्वितीयेभवनेज्ञेयंद्रव्यलाभादिकंभवेत्॥२०७॥ तृतीयेभ
वनेबंधोर्भगिन्याश्चागमोभवेत्॥ चतुर्थेनसुखंवाच्यंरोगिणोकष्टमादिशेत्॥२०८॥ सद्वार्ताश्रवणंज्ञेयंपंचमेपुत्रसौख्यदं॥ षष्ठे
चभवनेप्रोक्तंदुष्टरोगादिकंफलं॥२०९॥ सप्तमेचतथाज्ञेयंस्त्रीवशान्नाशनंस्मृतं॥ अष्टमेभवनेप्रोक्तमशुभंयवनोत्तमैः॥२१०॥
नवमेगमनेवार्ताश्रवणंचागमस्तथा॥ मार्गस्यगमनंचैवकल्यनीयंनरोत्तमैः॥२११॥ दशमेशुभवार्तायाःश्रवणंधान्यसंदिशेत्॥ रो
गनाशस्तथानष्टवस्तुप्राप्तिश्चनिश्चितं॥२१२॥ लाभेचकार्यसिद्धिःस्याद्वार्तायाःश्रवणंभवेत्॥ द्वादशेशत्रुपीडार्थेमुद्यतश्चभविष्य
ति॥२१३॥ त्रयोदशमितेखंडेह्यसमाधानमीरितं॥ चतुर्दशमितेखंडेप्राचीनपदनाशनं॥२१४॥ सौख्यंपंचदशेभूरिकथितंज्यप
वनोत्तमैः॥ षोडशेपितथाकष्टंवयाजस्यफलंस्मृतं॥२१५॥ तारिखायाःफलंतद्गुणं... चसर्वेः॥ इतिवयाजतारिखयोःफ
लं॥ अथनक्तदरवारिजफलं॥ प्रथमेशकलेज्ञेयंबलंसौख्यंचदेहिनः॥२१६॥ द्वितीयेद्रव्यलाभःस्यात्तुरंगप्राप्तिरुत्तमा॥ तृतीयेभव
नेप्रोक्तंसुहृद्बंधुसुखंतथा॥२१७॥ चतुर्थेशकलेवाच्यंपरिणामशुभंकरं॥ पुत्रेपिपुत्रतोऽन्यस्माच्छुभवार्ताश्रवोभवेत्॥२१८॥ ष
ष्ठेचरोगनाशःस्याच्छरीरेसुखमुत्तमं॥ अस्तेस्त्रीसंगमश्चैवस्त्रीवशाल्लाभईरितः॥२१९॥ अष्टमेपूर्वजातस्यानाल्लाभोनूनंभविष्य
ति॥ नवमेह्यधिकारस्याद्गमनेनध्रुवंमहत्॥२२०॥ दशमेचभवेद्भाग्यंश्रेष्ठयोगान्नसंशयः॥ लाभेपितृसुखंचैवकालातिक्रमणं
सुखात्॥२२१॥ द्वादशेदुष्टतोमुक्तिर्भविष्यतिनसंशयः॥ त्रयोदशमितेखंडेश्रेष्ठानांचसमागमः॥२२२॥ ऐंद्रेस्त्रामिवशात्ज्ञेयागग
मनेप्राप्तिरुत्तमा॥ पंचचन्द्रेगुरुत्वंचचन्द्रपात्सौख्यंचजायते॥२२३॥ रूपेप्राणमसौख्यंचनक्तदरवारिजकेफलं॥ कञ्जुहारिखलकेत

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

भः कुलोचितः प्रोक्तो यवनाद्यैर्यथोदितः॥ व्योम्नि श्रेष्ठजनाल्लाभः संतोषो जायते महान्॥१५४॥ लाभे च वस्तुलाभः स्याच्चतुर्थ्याल्ला
भ उत्तमः॥ व्यये दास्यादिलाभः स्याच्चतुर्थ्याल्लाभ उत्तमः॥१५५॥ परं तु परिणामे स्यादशुभं हानिदं भवेत्॥ त्रयोदशमिते वर्गाच्छ्रेष्ठाद्वा
लाभसंभवः॥१५६॥ चतुर्दशमिते क्लेशो द्रव्यलाभो भविष्यति॥ पंचचंद्रमिते वाप्यंशे शरीरे शुभमुत्तमं॥१५७॥ षोडशांशे प्रधाने तु सुख
जाशा फलान्विता॥ फलं कंबुद्दारवीलं तथा नस्लद्दखारिजं॥१५८॥ प्रतिस्थानगतं ज्ञेयं दाखिले खारिजोद्भवं॥ इति कंबुद्दाखिल
नस्लद्दखारिजफलं॥ अथ कंबुत्खारिजफलं॥ प्रथमे शकले वांछ्यं भाग्यं च गमनं तथा॥१५९॥ द्वितीये शकले ज्ञेयं नाशनं च विलंबनं
॥ तृतीये गमनं प्रोक्तं सुखसंपत्तिकारकं॥१६०॥ चतुर्थे गमनं सौख्यं मित्रलाभो भविष्यति॥ पंचमे शुभकार्यार्थे गमनं चागमोपि वा॥
१६१॥ षष्ठे ह्यशुभदं प्रोक्तं सावधानो भवेद्ध्रुवं॥ इत्यादेश्यं फलं तत्र रोगान्मुक्तो भवेन्नरः॥१६२॥ सप्तमे भवने प्रोक्तं शुभाधिक्यान्न संशयः
॥ अष्टमे स्थानसंप्राप्तिर्दुष्टसंगविमोचनं॥१६३॥ नवमे गमनात्सौख्यमागमः सौख्यदो भवेत्॥ दशमे श्रेष्ठसंयोगो मित्रत्वं सुखवर्द्ध
नं॥१६४॥ लाभे च मित्रतो दुःखं सुखनाशकरा स्मृताः॥ द्वादशे शकले चैव वस्तुनाशो भवेद्ध्रुवं॥१६५॥ विश्वे च क्लेशदं कार्यं क्लेशस्त्वग
मनेन च॥ चतुर्दशमिते ज्ञेयं शत्रूणां भयमद्भुतं॥१६६॥ कार्यभ्रंशस्तथा रोगः संभवो नात्र संशयः॥ पंचचंद्रपरीणामे सुखं नष्टस्य
लाभकृत्॥१६७॥ षोडशे च सुखं ज्ञेयं कंबुत्खारिजकं फलं॥ अतवेखारिजं तद्वत्फलं ब्रूयाद्विशंकितः॥१६८॥ स्थाने भावफलं ज्ञेयं
यवनाचार्यसंमतम्॥ इति अतवेखारिजकंबुद्दखारिजफलं॥ अथ जमातफलं॥ प्रथमे वृद्धिवैचित्र्यं द्वितीये धनसंपदा॥१६९॥
॥ तृतीये भ्रातृजं सौख्यं चतुर्थे च सुहृज्जनात्॥ पंचमे पुत्रतः सौख्यं षष्ठे पीडा च शत्रुतः॥१७०॥ सप्तमे स्त्रीसुखं ज्ञेयमष्टमे स्थान

104

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चिंत्यं॥१०४॥ माता च राज्यं ह्यधिकारकीर्तिः श्रेष्ठत्वसाधुत्वमनःप्रसादाः॥ राज्ञश्च सेवा च ततो हि जानुप्रश्नाधिकारे दशमे वि
चिंत्यं॥१०५॥ प्राप्तिस्तथा शांतियमप्रधाना सत्यातिसत्यं निजमीप्सितं च॥ प्रीतिश्च मित्रत्वमयोग्रजान्वोर्धस्थले लाभदले वि
चिंत्यं॥१०६॥ शत्रुश्च बंधश्च ऋणं च वाधा मुक्तिश्च तुष्या स्तृष्णा शत्रुदुःखं॥ देहे च पादावभिशापबाधिर्व्यये विचिंत्यं रमलप्रवी
णैः॥१०७॥ पृच्छकस्य स्वरूपं च गुणवर्णादिकं शुभम्॥ वार्तायाश्चिंतनं विश्वेश्चिंतनीयं विचक्षणैः॥१०८॥ प्रष्टुश्च गुणवर्णादि स
त्यासत्यशुभं तथा॥ कार्यस्य लक्षणं चैव चिंतनीयं चतुर्दशे॥१०९॥ शुभाशुभं तथा प्रांतकाजी कार्ये तु निश्चितं॥ पंचचंद्रमितं ज्ञे
यं रमले रमलज्ञकैः॥११०॥ परिणामफलं चैव सुखदुःखसमुद्भवं॥ षोडशे शकले वाच्यं राजमान्यं तथैव च॥१११॥ शकलं शु
भं च चरस्य च यदि तन्वादिगेहेषु संस्थितं॥ सुखलाभकरं स्वनामतो रिपुरं ध्रुव्यपगामिकं विना॥११२॥ इति कार्यस्थानानि॥
इति संज्ञातंत्रं॥ अथ वर्षशुभाशुभार्थं पाशाष्टकक्षेपणं॥ सायने मेषगे सूर्ये सुस्नातो हर्षसंयुतः॥ पाशाष्टकं क्षिपेद्धीमान्वर्ष
स्य फलसिद्धये॥११३॥ प्रथमाद्द्वितिपर्यंतशकलानां फलं वदेत्॥ प्रमाणं मासमेकं तु ह्येकैकं शकले स्मृतम्॥११४॥ एवं द्वादश
मासानां फलं ब्रूयाद्विशंकितः॥ न संदेहोऽत्र विश्वादेः १३।१४।१५।१६ फलं तन्वादिषु स्मृतं॥११५॥ अथ सूक्ष्मफलज्ञानार्थं
सावितकरणं लिख्यते॥ विश्वकर्मा यशक्राख्यः १३।१०।११।१४ खंडैः प्रस्तारकं लिखेत्॥ अनेनैव प्रकारेण सावितं कारये
द्बुधः॥११६॥ एकेन सावितेनैव वर्षे लाभसुखान्वितं॥ द्वितीयेन सुखं ज्ञेयं तृतीयेन धनं भवेत्॥११७॥ चतुर्थेन तु मध्यं स्या
दरिष्टं पंचमेन तु॥ षष्टेन सावितेनैव अंत्यारिष्टं भवेत्सुधीः॥११८॥ यत्संख्यैः सावितं जातं तत्संख्यैर्वर्ष सम्मितिः॥ भाजिता

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कृशांगकः॥ पीतनेत्रो रक्तकेशो भवेद्युक्तनशासनः॥ ८९॥ अतवेदारविलंप्रोक्तं सूक्ष्मो रूढो दीर्घदेहकं॥ उच्चवस्तुप्रियंचैवभि
न्नभूः श्लिष्टदेहकः॥ ९०॥ गोधूमाभंचसत्सुखंस्तंभकुंत तरुस्थितं॥ द्विजतमाद्दकः द्वि प्रोक्तोगणकोराजलेखकः॥ ९१॥ लघु
नाशोगुणग्राही सूक्ष्मोष्ठश्चित्रवस्तुभाक्॥ सुंदरश्मश्रुनयनोपठनस्थलमीरितं॥ ९२॥ सप्तधातुतथातालराजावर्तस्तथोपले
॥ तरिखारख्यदलं ः प्रोक्तंपञ्ज न्येनसुतोषकं॥ ९३॥ शैलेनूतनतोयेननंदमानंतुमार्गगं॥ असक्तांगंतथादीर्घविशीर्णवद
नंतथा॥ ९४॥ राजद्वारोवितो दूतोवार्त्ताद्वंद्वचसिस्थिरं॥ ९५॥ अथशकुलानांकार्याणि॥ देहःकार्यारंभ आयुःप्रयत्नोजन्म
स्थानंजीवनंसौख्यदुःखे॥ वार्तादेहेशीर्षमास्यं च वर्णो ज्ञेयः सुज्ञैराद्यखंडेविशेषात्॥ ९६॥ द्रव्यंव्ययोदानमदानपानंभक्तु
द्यमोत्साहजउद्यमश्च॥ प्राप्तेस्ववार्ताचगतागमश्चग्रीवाचकंठस्वतनौद्वितीये॥ ९७॥ बंधुःसुहृन्मित्रसमीपयात्रास्वप्रश्च
तोषोभगिनीचविद्या॥ भृत्यादिकंस्कंधकरौचदेहेपराक्रमोवैसहजेविचिंत्यः॥ ९८॥ पिताचगेहंगृहनिर्मितत्वंसमीपवर्तिःक्षो
भूगतेच॥ प्रांतस्तथातातधनंकुचांत्रवक्षांसिदेहेचसुखंचतुर्थे॥ ९९॥ संतानचिंतासुखवस्तुलाभःस्त्रीयेष्टवस्त्रंचसुदूत
चिंता॥ शुभाशुभंगर्भविचारताचवस्तिश्चदेहेसुतखंडकेच॥ १००॥ रोगदूषणदास्यादिसंतोषद्विषदादिकं॥ देहेह्युदरनाभी
चषष्ठेचिंत्यंविचक्षणैः॥ १०१॥ युग्मोद्यमस्तस्करनष्टवस्तुल्युद्वाहशत्रुत्वजयागमश्च॥ देहेगुदंचैवचतुष्पदंचलघुप्रचिं
त्यंचमदेचवादः॥ १०२॥ असत्यवार्ताभयमृत्युशोकदुःखानिनीराश गतंधनंच॥ सुखंचदेहेद्वि पकेचदेहेदुर्गविचिंत्यंख
लुमृत्युगेहे॥ १०३॥ धर्मश्चविद्यागमनंसुदूरेविश्रामसेवाचगमागंचबोधः॥ समीपताचैप्रकृतिर्यतित्वंदेहेह्युरूधर्मदलेवि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

105

योर्मध्यंमित्रत्वंयवनैः स्मृतं॥ शत्रुत्वंजलभूम्योश्च वायुभूम्योः परस्परं॥ मित्रामित्रेसमालोक्यतत्वानां फलमादिशेत्॥४३॥ इति
शकलतत्वानि॥ अथ षोडशशकलोत्पादनं॥ रेखयोश्च ध्वजः शून्ययोश्च ध्वजः कीर्तितं शून्यरेखोद्भवं शून्यकं॥ एवमेषांदला
नांविधेयायुतिर्योगजा खंडकास्तश्च वीर्यं वदेत्॥४४॥ पार्श्वोत्स्यंशकलचतुष्टयंचवाममूर्द्धस्थंसकलचतुष्टयंचतिर्यक्॥ स्याप्या
निद्विरद्मितानिखंडकानिश्चाद्याभ्यांनवमद्दले चयोगजंस्यात्॥
४५॥ सुखसहज४। ३ दलाभ्यामास्यदंखंडकंस्यात्सुतरिपु५।६। द्
लयोगाल्लाभखंडंनिरुक्तं॥ मदमरण७।८ दलाभ्यामर्कखंडंविधे
यं नवमदशम९।१० योगाद्धिश्वखंडंप्रदिष्टं॥४८॥ भव११ दलरवि१ योगात्स्यात्तुदेवेंद्रखंड१४ त्रिकुभुवन१३।१४ दलाभ्यांप
च चंद्रे१५ मितंच॥ प्रथमतिथि१।१५ दलाभ्यांस्यान्नृपांकक्रमेण१६ शुभफलमशुभंवायोगजात्केवलश्च॥४९॥ अथसाक्षिखं
डानि॥ विश्वाष्टाद्ई१३।८ तनोः१ प्रोक्ते शक्रास्ताद्ई१४।७ धन२स्यच॥ अरीष्वद्र्द्ई६।५ तृतीयस्य३ सुखस्य४ षोडशं१६ भवेत्॥५०॥
पुत्रस्य५ नवमं९ प्रोक्तं षष्टस्य६ दशमं१० स्मृतं॥ अस्तस्य७ लाभ११ खंडंस्यादष्टमस्यव्ययं१२ भवेत्॥५१॥ साक्षीतुनवमस्यस्या
तिथि१५ संख्यदलंपुनः॥ दलानांसाक्षिखंडानिपरस्परमयोसमं॥५२॥ सर्वेषांसाक्षिखंडंस्यात्प्रोक्तंचयवनोत्तमैः॥ अथशुभाशु
भस्थानानि॥ प्रथमंपंचमंलाभंदशमंनवमंधनं॥ सप्तमंशुभगेहानि१।५।११।१०।९।२।७ मध्यमेत्रिसुखे३।४ स्मृते॥५३॥ अशु
भान्यष्टमंषष्ठद्वादशंच८।६।१२ समीरितं॥ इतिशुभाशुभस्थानानि॥ अथअवतादलक्षणं॥ प्रथमंचतथातूर्यंसप्तमंदशमं१।

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	शकलानि
१३	१४	६	१६	९	१०	११	१२	१५	६	७	८	१	२	९	४	साक्षि०
८	७	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

तवेदाखिलं चैव दाखिलानि भवन्ति वै ॥२६॥ लह्यानं नस्लत्वारिजं तथा कब्जुदरखारिजं ॥ अतवे खारिजं चैव खारिजानि भवंति वै
॥२७॥ जमातं फरहा चैवौ कलाच हुमरानकौ ॥ इजतमा चंद्रखंडं सुमतुजीजमुदाहृतं ॥२८॥ उद्दे शून्यं सुमतुजीजं पूर्वार्द्धे खा
रिजं भवेत् ॥ उत्तरे दाखिलं प्रोक्तं व्यत्यये चोर्द्धरेखके ॥२९॥ अथ मुन्कलीबसावितमुमतुजीजशकलानि ॥ मुन्कलीबं चरं ज्ञेयं
स्थिरं सावितसंज्ञकं ॥ मुमतुजीजं द्विःस्वभावं संज्ञाज्ञेया मनीषिभिः ॥३०॥ उकला फरहा चैव तरिखा चनकी तथा ॥ मुन्कलीबा
भिधानि स्युरयो स्थिरदलानि च ॥३१॥ जमातहुमरे चैव वयाजे जतमे तथा ॥ द्विःस्वभावानि शेषाणि खंडान्यष्टानि तानि च
॥३२॥ उद्दे शून्यं सुमतुजीजं पूर्वार्द्धे तु चरं भवेत् ॥ उत्तरे सावितं ज्ञेयं व्यत्यये चोर्द्धरेखके ॥३३॥ अथ पुंस्त्रीनपुंसकशकलानि ॥
लह्यानातवखारीजं तथा कब्जुदरखारिजं ॥ नस्लतवारिजसंज्ञं च नरदलानि भवंति हि ॥३४॥ अंकीशातवदाखीलं तथा कब्जुददाखि
लं ॥ नस्लदाखिलसंज्ञं च स्त्रीदलानि भवंति वै ॥३५॥ जमातं फरहा चैवौ कलाचतरिखानकी ॥ वयाजे जतमे चैव हुमराक्लीबसंज्ञ
काः ॥३६॥ अथाग्निवायुजलभूमिखंडानि ॥ लह्यानं नस्लत्खारीजं तथा कब्जुदाखिलं ॥ नकी चैवाग्निरूपाणि ज्ञेयानि शक
लानि वै ॥३७॥ इजतमातवदाखीलं हुमरा फरहा तथा ॥ खंडानि वायुरूपाणि प्रोक्तानि यवनोत्तमैः ॥३८॥ अतवे खारिजं चैव तरि
खा च वयाजकं ॥ जमातं जलरूपाणि शकलानि तदुत्तमैः ॥३९॥ नस्लदाखिलमंकीशं तथा कब्जुददाखिलं ॥ उकला भूमिरू
पाणि स्वनाम्नाफलदानि च ॥४०॥ अथ प्रथमादिस्थानसंज्ञा ॥ अग्निर्वायुस्तथा तोयं धरणी च यथाक्रमं ॥ प्रथमस्थानतः संज्ञ
चतुरावृत्तितो भवेत् ॥४१॥ अग्निमारुतयोश्चैव जलभूम्योः परस्परं ॥ मित्रत्वं परमं ज्ञेयमग्निभूम्योश्च मध्यमं ॥४२॥ जलमारुत

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥ ॐ ॥
श्रीमत् परमहंस परिव्राजकाचार्य
श्रीविविक्तानंद सरस्वती स्वामी

अथरमलचिंतामणिःप्रारम्भः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

॥ श्रीकाशी विश्वनाथपुरीमें महल्लाठोरकीपियरीपरबाबूकवलेश्वरसिंहकेमकानमेंबाबूकिशु॥
॥ नदयालसिंहकेगणेशप्रभाकरछापखानेमेंरमलामृतप्रश्नकाग्रंथछापागयालिखावि॥
॥ न्येश्वरीमिश्र जिनकोलेनाहोयउनकोनईसडकपरबाबूकवलेश्वरसिंहकेदूका॥
॥ नपरमिलेगा॥ श्रीसम्वत् १९४५ मि० कु० वदी ७ वारबृहस्पति॥ ॥

107

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰अ॰ ॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ गणपतिगुरुपादांभोजसंयोजितात्मा गणकगणगुरूंस्तान्गर्गमुख्यान्प्रणम्य यवनगहनभाषा
१ गूढसंदर्भगर्भं रमलममलशास्त्रं तत्सुबोधं करोमि १ गणपतिसुतसूरद् सिंदूनीरदेशस्महेशो वियतिरचयितुं वाचित्रसु
श्लोकचेताः ग्रहगणमखिलं यो मुष्टिनाक्रष्टुमिष्टे रमलममलमेनं संस्वयं स्वीकरोतु २ पुण्यवनपुंगवैः कलयि
तुं त्रिकालज्ञतां यदादमहत्वाभिवादनवशात्समासादितं अलभ्यममरैरपि स्वगुरुसत्कृपासागरान्नदृश्य रमलामृ
तस्वमतिवृद्धमुद्धार्यते ३ अथ रमलशास्त्रस्य पाशकप्रधानत्वात्तादौ पाशकनिर्माणविधिरुच्यते ऊर्ध्वं शून्यचतु
ष्टयं चतदधः शून्यद्वयं पार्श्वयोर्द्वौ केंद्रे एकमिति क्रमेण शकलानष्टौ विधाय द्विधा प्रोत्वा लोहशलाकयोरथ चतु
स्तत्वात्मकान्भावयेत्सूर्ये सायनमेषगे व्ययनगे मूर्त्यैः समालंभयेत् ४ राधामते तत्वचतुष्टयत्वाच्चतुर्भिरस्रः शक
लैः प्रदिष्टः अस्मद्द्वयं प्रश्नकथाप्रवृत्तिनिवृत्तियुग्मग्रहणाय बोध्यं ५ इति पाशकनिर्माणं ॥ तृतीयपंचमत्रयोदशीषु ता
रिखासु तोनषोडशैकविंशपंचविंशा कालस्तुपाशकौ चतुःप्रविंशतौ चतो शतौ भृगौ च कोपितोन साहे यामतः प राम॰
रं दिवानिशि क्षिपेत्सुधीः १ शुभवारदिने शुद्धनक्षत्रे शुभयोगके पूर्णचंद्रबलोपेते मुहूर्ते पाशकौ क्षिपेत् । १
२ अथ पाशकक्षेपणविधिः स्नात्वा शुद्धे वाससी संवसित्वा नत्वा पादाम्भोजयुग्मं मुरारेः स्मृत्वा कार्यं पाश

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

108

कोसेपणीयोसिद्धे मूलंतत्रसर्वत्र चेन: ३ अथप्रस्तारोन्मादृनार्थेरेखाशून्यज्ञानं शून्यंशून्येशून्ययुग्मेचरेखारे
खाशून्येशून्यमेवाहुराद्याः रेखारेखाभ्यांचरेखैवलेख्याप्रस्तारेःस्मिन्नामतोधामलेख्य: ४ अथप्रस्तारनिर्माणार्थं
खंडज्ञानं आदौशून्यानिचत्वारिवह्निर्वायुर्जलंमही तत्वारोहावरोहाभ्यांतत्रखंडानिषोडश ५ आदिशून्यंतुलखानं
⁝⁞ मंकीशंतद्विपर्यय: द्वितीयशून्यंकुमरा ⁝⁞ सैवव्यस्तावयाजकं १ शून्यद्वयमुखप्रोतं ⁝⁞ नसरद्वय
मुच्यते आदितृतीयशून्येन ⁝⁞ व्यस्तेनकवजद्वयं २ मध्यशून्यद्वयंमध्यद्विरेखं ⁝⁞ चेत्त्रिमोकले आद्यं
तयोस्त्रिशून्येन ⁝⁞ भवेतामनवेडमे ३ द्विशून्यरेखाशून्येनव्यस्तेव ⁝⁞ फरहानकी सर्वशून्यंनरीखंस्यान्सर्वरेखं
जमातकं ⁝⁞ ४ २२ इतिषोडशखंडज्ञानं अथषोडशखंडनामानि लखानं १ कुमरा २ नयाचनसर ३ नखारी
जवायाजकं ४ कब्जुद्दखारिज ५ इस्तमा ६ यअनवेखारोज ७ मंकीशकं ८ उक्ला ९ कब्जुददाखिलं १० चफरहा
११ योनासरद्दाखिलं १२ नकाख्या १३ नवदाखिले १४ तरिख १५ जामाने १६ब्देहेषोडश १२ अथप्रस्तारनिर्माण
विधि: आद्यंखंडंचाद्यखंडद्वयान्यादिन्यंरेखानानिचत्वारिकृत्वा॥ निर्यग्गान्यान्यादिनत्वैश्चपश्चान्त्यंचाद्यष्टानानि
खंडानिकुर्यात् १३ अथखंडयुग्मानवंडोन्यानिप्रकारमाह आदित्रिपंचमुनियुग्मगृहेप्रेहाशारुद्रांबुदाख्य

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.अ. भवनानिभवंतितैश्च खंडद्वयं भवतिपंचदशंचतेनसार्द्धेनषोडशमिदंपवनोत्तमोक्तं १४ अथतत्त्वज्ञानं अग्नि
२ वायुनीरमुर्वीक्रमेणज्ञेयासंज्ञाग्न्यादिकानांचतुर्णां आद्यंचैषांवर्त्तमानंचपंचत्वत्र्येसानांभाविभूतेगृहेषु १५ अ
थचतुष्कसंज्ञा आद्यंमहांतंद्वितीयंवनांतमुत्स्यदांतंतृतीयंवदंति चतुर्थमेषामपिजायदांतंचतुष्कत्रकेषिति
वामसंज्ञा १६ अथकेंद्रपणफर्यापोक्लिमगृहज्ञानं आद्यतुर्यसप्तमंदशमंद्वितीयपंचाष्टैकादशमंतृतीयषट्
नवभासुरसंज्ञकेंद्रापणफर्यापोक्लिमजा १७ अथतत्त्वानांमित्रोदासीनशत्रुज्ञानं अग्निवायुजलभूमिमि
त्रनावह्निभूम्यनिलवायुदासिना वह्निवार्यनिलभूमिशत्रुतायावनेंद्रविद्रुधैरुदाहृता १८ अथरमलावलो
कनार्थंदशक्रमानाह कुक्मार्जेमाआदसुमह्लसानामीजाजद्फोक्ररविज्द्हाना आद्यव्हांनाशकुनावधीनां
क्रमादशैतेरमलक्रमाःस्युः ४ अथप्रथमंतत्राव्द्होत्पत्तिप्रकारमाह एकद्वित्र्यष्टभिराद्युत्थानामाक्षरांकैः क्र
ममव्दहस्य अत्यादितत्त्वानिवसुग्रहेशुविविच्यलेख्यानिततःक्रमेण २० अथाव्दहवदन्यक्रमानप्याह त्र्योद राम
शाद्वदशनवत्तुर्देशाद्विलोमतेख्याहृहतोव्दहस्य क्रमास्त्रयःषोडशकोष्टकाःस्युः कुक्माजेमाआदइतिप्रसिद्धाः २
२१ यद्वजहस्यप्रथमगृहंस्यात्तदेवयस्यतृतीयंवदंति एवंक्रमात्षोडशमंदिराणिसुमह्लसंसंजनयंतिसद्भिः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

२२ इतिमुसल्लहक्रमः अथमीनाजक्रमः कदानखाभ्यां रविरत्नशुक्रो फर्हो नवेदा खिलसंज्ञकाभ्यां ॥ इत्थमा
जमानेत्रुबुधस्यगेहे चंद्रो वयाजेननरीखकेन २३ अंकीशमुस्कामनिमंदिरेहे लहांगुरोर्नेस्तदाखिलंच डुम्भात
कीभ्यां चनथाकुजः स्यादखाकखाभ्यामपिराहुकेतू २४ क्रमेणचानेननवग्रहाणांगृहाणिमीजानमुदाहृतानि इ
तिमीजानक्रमः अथहर्फोनुक्रमः लहानमंकी डुमरावयाजनखानदाश्चातवूदानवेखाः फहानकीकज्ञदंदं
चखंचजमानमुक्केस्लमनालिखानि अथक्रमोहर्फ इतिप्रसिद्धः श्रीयावनेन्द्रैरमलेप्रदिष्टः २६ अथाज्ञदक्रमोत्र
जिमाह रूपाद्विरामाब्धिभिरज्ञदस्यदशग्रहोसन्निधिवाद्दहस्य नंदग्रहान्नूण्ययुनर्गृहाणिभवादिभूपांतमितां।
निकुर्यात् २७ अथविज्दहानुक्रमः द्विमत्तवेदाष्टभिरद्दहस्यरीम्यानया विज्दहऊहनीयः लहांयफहोनव
दंवयाजंतरीखकंकजदखारिजंच डुम्बेनकीशंचनखंतयोल्केस्लमानदाश्चानवखंनकी उल् कदंजमानंकि
लविज्दहेस्मिन् खंडानिवैषोडशकीर्तितानि २८ इतिविज्दहानुक्रमः अथशकुनक्रमः लहांकदंखंचज
मानफहोंउल्कांकिडुम्भावयजोनखंच नदानवेखानकिचानुवेदाइस्लमानरीखैः शकुनक्रमोयं २९ इतिदश
क्रमः अथाद्दहक्रममारभ्यदशक्रमाणांरूपाण्याह यथावामनोधामलेख्यइतिनिद्यवनशास्त्रानुसाराल्लेखक्रमो

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र. अ. ३

बोध्य: अथ रम्ल शकमप्रयोजनं अल्हेम सर्वे कार्या णिदृष्कमे
आत्मापवनेने अजैलच्छिस्ब माआदे कार्ये सिद्धिर्विनाश्न
में ३२ मुसल्लसे कार्ये सिद्धिर्निर्णीते पंचभिर्जनैः गृह्यानु
रूपामीजाजेद्दफें स्याद्दणे संग्रहात् ३३ अंजदे खट
सासित्वात विज्दहे स्यादिना चये: शकुने निधिसिद्धिः
स्याद्दशकमफलेनिरं ३४ हिस्मालेषु यथा राजाद
शस्त्रपिस्तुरे ध्वर: रमले स्मिंस्तथा राजामुख्य: स्याद
ल्हक्रम: ३५ दनीहरमलामृते पवनशास्त्रसिंधुस्थि
ने विदग्धजनवंदिने शकलभूत्यरेखांकिते शिवाय
शिवनिर्मिते: सशकलक्रमोन्यादनप्रकारगिरिपूर्ण
नांप्रकरणंजगामादिमं १० गणपतिर्गेजराजमुखांबु

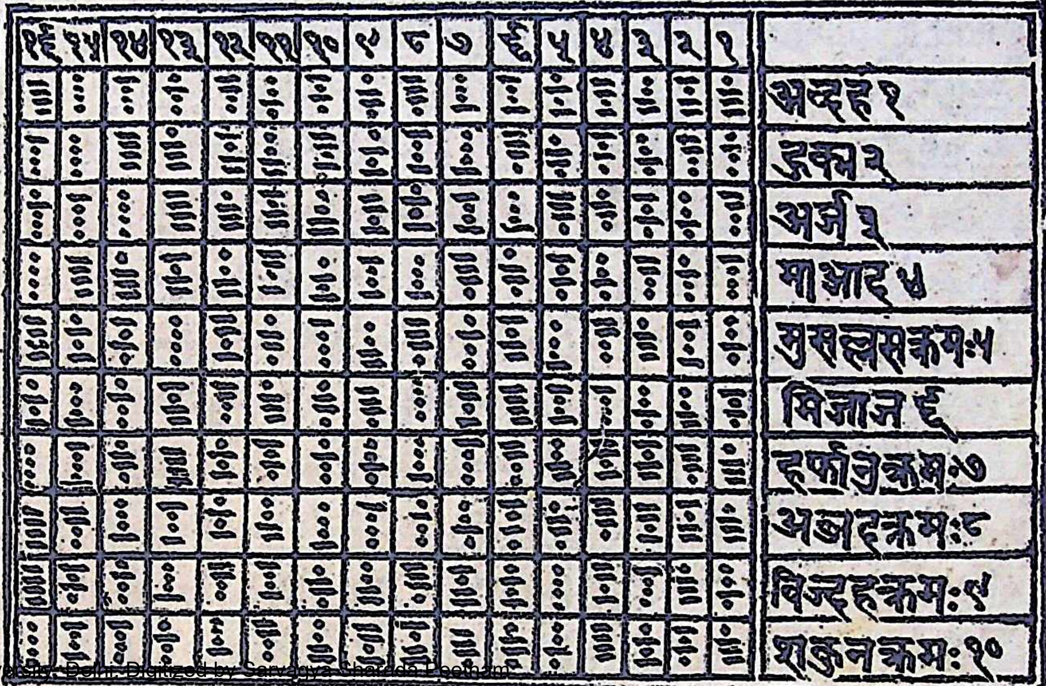

राम. ३

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नः प्रतिसर्वसुरपुंगवपूजितः रमलसकर्मणि मम मे विरामलं हरतु मंगलमूर्तिरमंगलं १ अथ सारस्य वलोकनाय वस्तुगृ
हाणि प्रदर्शयेते अग्न्यादीनामष्टखंडानि पंक्तौ स्वस्वास्वस्वायत्र यत्र स्थितानि तेषां तानि स्वगृहाण्याहुरेवं बोध्यं रेखा
स्वेव नान्यः प्रकारः १ दिवाशून्यानि रात्रौ रेखा इति अथ साक्षिखंडज्ञानं गतं वर्ग
मानं भविष्यं सुधीभिस्तथा कस्मिन् साक्षिखंडक्रमेण॥ स्वतः पूर्वमग्रेन थाधस्तथो
र्ध्वं स्वपंक्तौ चतुर्दिक्षु न द्वौ स्मणीयं २ अथ रमले स्वगृहज्ञानं अल्हहानुक्रमयस्यय
त्र खंडस्य संस्थितिः तत्तस्य स्वगृहं प्रोक्तं प्रस्तारे तत्कुमप्रदं ३ अथ रमले नक्षत्रा
ने॥ आदि पंचम नव त्रयोदश षग दिक्मनुभिरग्निमारुतौ स्मृषि रुद्र तिथिभिर्जे
लं धरा वेद नाग रविराजभिः स्मृता ४ अथ रमलशोधनं तदा रमलशोधनं तिथिगृ
110 हे तरीखं यदा जमातमथवा गृहं विषमशून्यमागच्छति सकोपि रमलक्रमोभ
वति कस्य न श्रेयसे यदाल्हह यथा गृहाणि रमलं त्वलं कुर्वते ५ अथेह फोतुक्र
मस्य वनत्व चतुष्टयपरत्वेन वर्णग्रहणायनरीखजमातखंड वर्जितो बोध्यः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कदाचिन्माशकाभावे मध्दुर्वदनन्विर्गनाम् गृहीत्वा चतुरो वर्णान्नैः प्रकुर्यात्करक्रि
यां इति वर्णग्रहणप्रकारः धनुर्मेषसिंहककेर्टकुंभकुमारी मकरस कर्कटकुंभाः सिंहतुल
मीनवृश्चिकवृषककोर्याः क्रमेणोद्याः ७ इत्यवद्हानुक्रमेण खंडानां राशिज्ञानं अथा
स्मादि तत्वानां रूपवर्णादिज्ञानं भवेदग्नितत्वेम
नुष्यो मनुष्याति रिक्तोपिजीवो भवेद्वायुतत्वे जलौ
धेतु मूलादि धातारिभौमे चतुस्तत्वनतत्ववर्शिष्टैः प्रादि
ष्टं ८ अथ तत्ववर्णज्ञानं अग्निः पीतो वायुना
पीत रक्तस्तोयेनासौ पीत रक्तः सितश्च पृथ्व्यायु
क्तः पीत रक्तः सितोपि श्यामावस्थरागमंगीकरोति ९ अथ तत्स्मादि तत्वानां
खंडानां चद्राखिलखारिजमुन्क्रीवसाविनज्ञानं गमने खारिजमुक्तं राखि
लमारव्यान मागमनेंमुन्क्रीबद्विस्वभावं साविनसंज्ञा स्थिरत्ववो धाय १०

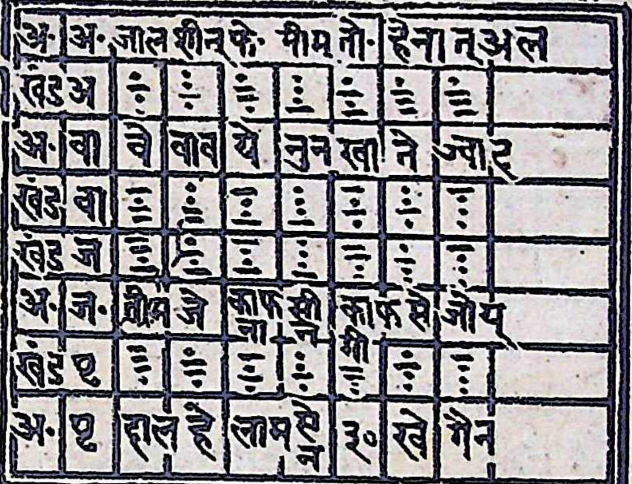

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

अथ मुष्टिज्ञानोपयोगितत्त्वसमष्टिस्वरूपमाह अग्निः पीतः खारिजः सूक्ष्मवस्तुः पिंडीभूतः शुष्कउ
ष्णः तुनोऽस्य ॥ बालः प्राच्योऽहर्बली यान्प्रकाशः प्रानर्थामीशुद्धवस्तुः सुभिक्षः ॥ ग्रीष्मर्तुः संस्थानमसोऽन्नने ।
चलस्थावरस्थो यथुमानग्निरूपः ३९ रक्तो वायुर्दीर्घे लोहितस्वभावो दीर्घः पिंडः कोमलः शुष्कउष्णः ॥ अग्ने
नीचस्थोऽपुवाहर्बली यान्सहवस्तुः स्यान्सहियामः प्रकाशः ४० कृसोदीच्यर्तुर्वसंतः प्रतीच्योऽलघ्वावस्थो यपुमान्वायु
रूपः ॥ जलं हि स्त्रिलं स्वनमाद्रे विशालमहर्घार्धमं कोमलशीतवस्तु ४१ वलिष्ठं चरा नौ नमस्कं त्रियामी दिशाच्योन्तरा
स्थानमस्यानिलाभः क्रनूहैश्च वर्षाहिमो प्रोढकार्यं जलं स्त्री च गुर्वी भवेत्तत्त्वरूपा ४२ धरासाविनाखारिजा श्या
मवर्णा विशाला घना वर्तुला स्त्री च गुर्वी ॥ महर्घा धमा सेकनीचाधकारा बलिष्ठा तुरीये च यामेऽस्थरान्नौ ४३ सुगंधस्थ
ला दक्षिणा दिक् च वृद्धा हिमांतः शरद्दुत्तु रूपमस्याः ॥ अथ तत्त्वानां साधारणस्वरूपाण्याह राजाधिकारिजनकीर्ति
बलप्रतापमोक्षस्थला भिलषितानि पराक्रमोऽग्नेः ॥ वायोर्मात्यनिकटस्थितराजलोकप्रोत्साहबुद्धिबललाभसु
खाभिलाषाः ४४ तोयान्मध्यमलोकलाभवणिजां व्यापारवैवाहिकेर्वापीकूपगमागमादिमृदुसंधानादिका
र्याणि च ॥ पृथ्व्याः कर्मे च नीचलोकवधबंधच्छेदभेदकृषिसेवा क्रूरजनैः सममकपटकार्पण्यादिकर्माणि च

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.अ. ४५ उत्तमोत्तमसंयोगिरुत्तमो वायुरुच्यते मध्यमं जलमाख्यातं पृथिवी चाधमा स्मृता ४६ अग्निर्वायोर्गेहमं
५ व्यंगतश्चेत्स्यात्कौजीवो यामनुष्योपयोगी तोयेनोपात्तश्चेत्जीवएव पृथ्वीगेहे स्याद्विलेशायिजीवः ४७ वायुः
स्वस्मिन्स्यान्मनुष्यातिरिक्तो जीवस्तोये वाग्निर्हीनोथ पृथ्व्यां पृथ्व्यन्तस्थः सूर्यभीतोस्ति जीवः सौम्योवाग्नी जीवस
पक्षयं स्यात् ४८ मुक्तौ वाग्निर्वायुगेहंप्रविष्टस्तोये वहिर्दारविलःसोत्पतेत्ते पृथ्वीगेहे सा विनोरवारिजश्चस्तो
येगेहे शोभनःस्यान्मनुष्यः ४९ वायुस्तोये स्याद्विनोदाविलश्च मुक्तौ वासौ भूगृहं संप्रविष्टः मुक्तौ वो वारवारिज
श्चाग्निगेहे जीवः स्तोये स्यान्मनुष्यातिरिक्तः ५० मुक्तौ व संभः पृथिवीगृहे स्यादग्नेर्गृहे स्वारिजमाहुरार्याः
वायोर्गृहे साविनदाखिलं च स्तोयेगृहे स्याज्जलचारिजीवः ५१ अग्नेर्गृहे साविनसंतकोर्वी मुक्तौ वनं वायुगृ
हे पिनस्याः जलालये दारविलनास्त्रकीये गेहे धरां न स्थित एव जीवः ५२ अथ खेटानां मित्रामित्रज्ञान
सद्दृष्टिज्ञानमाह यथा॥ तृतीयमेकादशमङ्के मित्रं प्रश्नालये स्यादिति कठूरदृष्टिः संपूर्णमित्रेन वपंचमेत्व राम
सुहृद्दृष्ट्यादिकदृष्टिर्जुष्टे ५३ चतुर्थमाशाभिनमर्दशात्रु नान्याभिकंदृष्टिनद्रूरदृष्टिः संपूर्णशत्रुर्दृशि सप्त ५
मपि दृष्टिः शुभैवाश्रुभग्रहाणां ५४ एवं धनादिष्वपि वीक्ष्य एव दृष्टिक्रमो द्वादशसं दिशेत्तु षष्ठाष्टमद्वादशाव

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र्जितानिस्तुभानिचाप्यानिनवाल्पयानि ५५ इतीह रमलामृते यवनशास्त्रसिंधूत्थिते विदग्धजनवदिते श
कलस्मृत्यरंसाकिते शिवायशिवनिर्मिते रमलराशिनवष्टमाप्रकारगिरिपूर्णनामप्रकरणं द्वितीयंगतं २ ग
णपतिंगिरिजांगिरिशंगुरुं हरिंनिधायविधायनरर्चनं इहवदामिसदाविदितस्थलं रमलषोडशखंडभवंफ
लं १ अथभवनानांभावफलानि आद्येगृहेतुतनुजीवनजीवकार्यारंभप्रयत्नसुखदुःखजनुःस्थलायुः।
सुसंगमागमधनोद्यमभूतिदानान्याजीविकानिकजनद्रविणानिसाहं २ नार्तीयकेस्वजनसेवकबंधुमि
त्रसंयोगसोदरभगिन्युरुचेष्टितानि विद्यापराक्रमविनोदसमीपयात्राः स्वप्नेक्षितानिचमिलितविलोकितानि
३ तुर्येस्वभावद्विजयस्थितिभूमिगेहपातालभूगतधनानिधनंचपित्रोः संतानलाभसुभवस्तुसुहृत्प्रचिंता
वृत्तांतलेखवसुकथाअपिपंचमेस्तुः ४ षष्ठेपिरोगरिपुदूषणदासदासीकार्पण्यमेषमृगमुख्यपशूर्किरुजाः॥
उद्वाहशत्रुजयनस्करनष्टवस्तुयुग्मोद्यमस्वमनुगतानिचसप्तमेपि ५ स्यादष्टमेमरणशोकभयोग्रदुःखम
ज्ञातलब्धपरवित्तकथोपसर्गः विद्याभगंविनरणनिजधर्मसेवाविश्वासवैभवकथानवमेविलोक्याः ६
कर्मण्यमुक्तासुकरीन्याधिकारोमानाराज्यकीर्तिगुर्वौषधानि लाभेलाभोमान्यमैत्रीस्वसिद्धिः सन्याऽसन्याशा

112

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.अ. सप्तमीर्तिकृता ७ ह्रस्वश्चादिः शत्रुकारागृहाणि पीडास्तुल्यैर्वै धनं स्यात् व्ययेपि इत्यं ज्योतिः शास्त्रसिद्धं
६ नत्वुक्तिर्ग्रोक्ता रम्लैर्रम्लसिद्धांतविद्भिः ८ एकैकस्य गुणवर्णचिंतने साक्षिताग्निसदनत्रयस्य च उष्म
हानगृहसाक्षिनायके संवदंति भवने त्रयोदशे ९ उच्चनेसदसतोर्मिथः फलकार्यलक्षणमिदं चतुर्दशे
आनिलालयवनानसाक्षिनादर्शयेनद्रूपनामतः स्मृतं १० प्राड्विवाकसदनेशुभाशुभ प्राणिकार्यमथनि
श्चयमेति तदहं नरवलुपंचदशे ईंमुल्वलस्य सलिलस्य साक्षिणि ११ षोडशे तु मुखदुःखसमुत्यं चित्यमे
त्वपरिणामफलं स्यात् विश्वविग्रहधरे हरौ यथा भूगृहादि सकलैक साक्षिणि १२ इति षोडशभवनभावफ
लं अथ शकलरमलविलोकनप्रकारः कृत्वा प्रस्तारविंदैकं भागं षोडशभिर्हरेत् शेषं प्रश्नालयं प्रोक्तं
तत्र प्रश्नं विलोकयेत् १३ इति तत्प्रकारः अथ शून्यचालनविधिः आगमाय गतिरस्य दक्षिणे निर्गमाय गति
रिधामवामतः जन्मखंडयुगले पुरहश्यते स्यात्म तत्वगति शून्यचालनं १४ समशून्यानि खंडानि तिथिगे राम.
हे भवंति हि तेभ्यः शून्यद्वयं रम्ले चालनीयं बुधैः सदा १५ आद्याद्रखंडेषु शरं दृगेहात् शून्यद्वयं प्राप्तम ६
शस्थिरं स्यात् आद्ये तथाद्योस्य मनोरथो यः प्रश्नो जरोपि द्वितीयेन वाच्यः १६ आद्ये वलं केवलवर्ग

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मानसासौगृहस्यैवविलोकनीयं विवेचनंसास्तिचतुष्टयस्य शून्यं द्वितीयेप्रवदंतिसंतः १७ अथखंडानां
रेखाशून्यमतुरत्नाद्रेखाशून्ययोरशुभत्वंशुभत्वंचारु शून्यंशुभायनशुभायमतात्रेरेखास्वाम्यादिगेहकर
णेषुधियाविलोक्य रेखाद्वयाद्धिगतात्द्यधमेवरेखाशून्यद्वयादधिगतास्तिनदाशुभाय १८ खंचादिरेखम
शुभंशुभमंतरेख मेवंस्वकार्यविषयेपिविचिंतनीयं शून्यात्कुभंप्रथममेवपुनस्तुरेखामालंब्यवाच्यम
शुभंरमलाश्रुतज्ञैः १९ इतिशून्यचालनं तिथिगृहेसमशून्यान्यष्टौखंडान्यायांतियथा कखंकदंनखं
मदंनदौखमस्तिमोकले जमातमष्टमगृहंभवेच्छुरेंदुमंदिरे २० ÷ ÷ ÷ = ⁝ ≡ ÷ ≡ इति अथाधिकारिखंडा
नि॥ नसरन्त्वारिजंकजाद्रत्वारिजोस्केतदौखकं अग्नेश्चत्वारिखंडानिस्थागच्छंतितिथिगृहे २१ नदाखंडक्रमे
णाग्निश्चतुष्कादिगृहेषुच अधिकारीतिविज्ञेयोजमीरकथनेबुधैः २२ प्रथमोग्निःप्रथमगृहाधिकारी द्विती
योग्निः पंचमगृहाधिकारी तृ·अ·नवम गृ·च·अ·त्रयोदशगृ· प्रथमोवायुर्द्वि·गृ·द्वि·वा·षष्ठगृ·तृ·वा·दशमगृ·
च·वा·चतुर्दशगृ·प्र·जलंतृ·गृ·द्वि·ज·सप्तमगृ·तृ·ज·एकादशगृ·च·ज· पंचदशगृ·प्र·पृथ्वीचतु·गृ·द्वि·पृथ्वी·
अष्टम·गृ·तृ·पृ· द्वादशगृ·च·पृ· षोडशगृहाधिकारिणीयथा एवंशरेंदुसदनेविधिवद्विलोकवाच्यंफलं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सपदितत्वफलानुरूपं वर्णोद्दिनाचधिरथोत्तममध्यमत्वं सर्वेनमीरकयनेकथितंमुनीद्रै: २३ एवंवायुजल
पृथ्व्यधिकारिखंडानियथा नसरत्वारिजंचेत्माकदृतुर्येनतीरवकं वायोश्चत्वारिखंडानिज्ञातव्यानी
हपूर्ववत् २४ कवजत्वारिजंचेत्मानंदतुर्येनतीरवकं ॥ जलस्यैतानिखंडानिज्ञा॰ २५ उल्काकंदंनदंचेवतती

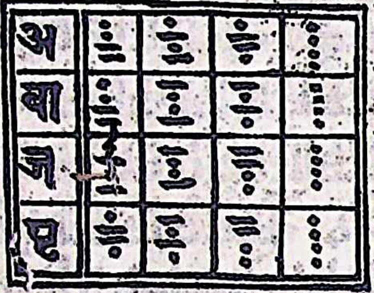

खंतुर्येमालयंपृथ्वीखंडानिचैतानिज्ञा॰ २६ इतिजमीरकयनेधिकारिखंडपरिभा
षा अथकाबिलेमलासज्ञानं कज्जहादाखिलमनवेदाखिलमत्रेत्तमातृतीयाच उत्तममध्य
मअधमाकाबिलत्र्यसलासइमुक्ता २७ अथाऽसलीउम्महातज्ञानं लद्याहुम्मावया
गांकीसंज्ञमेतच्चतुष्टयं असलीउम्महानेतिप्रोक्तंयवनपुंगवै: २८ उक्तेस्तिमतती
रवानितमातेनसुतानिच अनादिमाविनान्येवप्रोक्तानियवनोत्तमै: २९ काबिलेअसला
सेषुत्रिषुखंडेषुयस्यवै प्रश्नोधिगच्छतितदाकार्यसिद्धिर्नसंशय: ३० अथखंडानांसा राम ७
दनेसमुमज्जीजसंज्ञाज्ञानं कस्नदंचानवदंत्रिखंडंसादंतथादाखिलसंज्ञमुक्तं लद्यानकंचात्रनखंहिखं
डंसादखारिजंमुद्दजनै:प्रयुक्तं ३१ अंकीशकंदाखिलकंचनेसंसादेस्तिमासाबिनकाचनेसा सादंतथासाबिनकं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वश्याजेंनेसातथासावितक्रोबहुस्त्रा ३२ सारं स्पुमज्ञीजमिरं हित्वंडं फर्होरव्यमेवात्त्रनरीरवकंच करवंनथाचानव
रवंहित्वंडंनेस्वारिजंनोरिजसंभवेकं ३३ नेसंस्पुमज्ञीजमिरं हित्वंडस्पुक्ताजमानच्चनकीटलंच स्वभिःप्रभेदै
रमलामृनेःस्मिनखंडानिबोध्यानिस्पुभास्पुभानि ३४ अथखंडानामननशरेहनपसीरनाविलकरणप्रकारमाह

नेसस्पुजीजीव ÷ ÷	नेस्ः रवारि२	सारस्पु· व·२	ने· सावि·१	सारसाविन१	सा·न·साविनं २	नेस्हाविल१	सारवा·१	सारहाविल३

मननंशरेहनपसीरनाविलान्यथयानिसंज्ञिभवनानिभूतये॥ अथतानिवच्मिरमलत्रसिद्धयेविधिनानिधीनिव
सुगोपिनान्यपि ३५ निष्पालयान्त्राप्नमथस्थिरस्यास्त्रैवस्पून्यंमननंगृहंनत् स्वस्वामियोगेनभवेच्छुरेहं निम्नि
स्यननत्नसमानसंख्ये ३६ नस्यैवस्पून्येप्रतिबद्धमुक्तेगृहंभवेत्तत्तपसीरसंज्ञं बद्धेऽथमुक्तेमननस्यतत्स्यान्नावि

मनन·मा स्थि ÷ ÷	शरेहमास्थि ÷	नपसीरमा ÷ स्थि·	नाविल॥

लंखंडमनाविलंयत् ३७ एवंमननादिनाविलीनेषुखंडेयाहशंगृहंना
हशंफलंउक्तमस्तारेयथा अथहलकृप्रकारः हलविधिः प्रश्नग्र
हेविधेयस्तदाब्दहान्स्वामिगृहंविलोक्य ततसंख्यमाद्यधस्पुसल्ल

114

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham.

र.अ. सस्यनाभ्यांपुनःप्रश्नगृहंविरच्यात् ३८ तत्प्रश्नगेहेनतुपूर्वंप्रश्नगृहेणसार्द्धंफलतिग्रहंयत् तत्तत्वशून्य
८ मकरीकृतेहलतदेवनष्टेशाकलंतदृक्स्यात् ३९ अंकिप्रजानेपुनरेवरम्लेयस्मिन्गृहेतच्छकलंस्थितंस्या
त् हलंविधिःस्यात्पुनरेवतत्रनोचेद्विधेयःस्वगृहेऽहस्य ४० हलःफलंशीघ्रनरंनचाकस्मात्तपोरेषवि
धिःप्रदिष्टः अथरमलजिह्वायथा प्रश्नगृहंतुसंयोज्यप्रस्तारादिगृहेणच नाभ्यामुत्पाद्यशकलंतत्रप्र
श्नंविलोकयेत् ४१ स्वामिगृहंयदायातिजिह्वायामूलखंडयोः तदाशुभंविजानीयात्क्रमेण्वेपुदशस्वपि
४२ इतीहरमलामृतेयवनशास्त्रसिंधूत्थितेविदग्धजनवंदितेशाकलशून्यरेखांकितेशिवायशिवनिर्मितेभव
नशून्यखंडाभिधाहलकृकथनेरेवनाप्रकरणंतृतीयंगतं ३ रमलामृतसंदोहप्रकाशनपरीयसेगणेशाको
मनमंतप्रमूहध्यानशानये १ अथरमलावलोकनार्थंतत्वानिविविच्यंते आग्नेयंवतेमानंसकलशुभफलंस्वगृ
हेस्यात्तदानीराज्यंकोशंचकीर्तिंवितरतिविमलामिष्टवार्त्तांप्रतिष्ठां वायोर्गेहेभविष्यंगतफलमुदकेभूगताकस्मि राम
केस्यात् जैपसन्मानरांप्रदमिदमधमलंतत्वमाश्रितमार्यैः १ वायव्यंवाहनाढ्यंवरमणिरमणीरत्नराज्याभि ८
लाषंज्ञातिप्राधान्यमंत्रौषधिविधिरचनाराजसान्निध्यकार्ये लाभप्रोत्साहबुद्धिप्रबलगुणगणैरंजनेराज

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

लोकेभार्गवन्मित्रास्तुदासीं गृहगा नफलंतत्त्वमुक्तं द्वितीयं २ जीर्णत्वं जलीयं जलनिधिजलह्रोद्योगपोत
प्रतिष्ठासामान्यैः सार्द्धं वृद्धिव्यय परिणयनाद्यागमो निर्गमश्च वापीकासारकूपालयप्रभृ रचनागर्भसंधानकार्ये
भार्गवन्मित्रगृहाणां फलमितिरमलेन तत्त्वमुक्तं तृतीयं ३ भौमं कृष्यादिकर्मक्रकचककपटकामेण्यकारागृहादिव्या
धिव्यालादिचिंताहृदयकलुषता नीचसेवासुचित्तं भेदच्छेदौ वधो वा व्यसनमुत नृणां हार चिंताकुलत्वं भार्गवन्मि
त्रग्रहाणां रमलफलविदसलत्वमाहुस्तुरीयं ४ एवं चतुर्णां तत्त्वानां धारणामनसिस्थिता निःशेषप्रश्नविष
येप्रतिभासामयच्छति ५ अन्यानांशकलानांच रमलो द्विविधो मतः तत्राद्यः सूक्ष्मतः सूक्ष्मः स्थूलः सूक्ष्म
लथाऽपरः ६ अथगुप्तरमलः अग्निर्वर्तमानः वायुर्भविष्यः भूतफलमुदकं दृष्टौ आकस्मिका रमल
स्यानि खंडानि स्वैः स्वैः स्वामिगृहैः सह यत्र स्फुटानिजायंते सगुप्तरमलः स्मृतः ७ अथप्रश्नगृहतत्त्ववि
चारः प्रश्नगृहे यत्तत्त्वं स्यात्तत्त्वे स्वे शकले यदि तदा शुभं सदा ज्ञेयं रमले कार्यसाधकेः ८ आद्येगृहे तत्त्वानि द्वि
तीयेप्यानिलानि च तृतीयेजलतत्त्वानि चतुर्थेपार्थिवानि च ९ एवं चतुश्चतुष्केषु तत्त्वानि स्युस्तदा शुभं अथाजे
लब्धज्ञानं समसंख्यान्यष्टहस्यखंडान्यजेष्वजंति चेत् अर्जलब्धिश्च साहेयासर्वकार्यार्थसाधिनी १० निरर्थे

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.अ. नेयथातद्यंत्रःफलंच निष्यालपान्छून्यपुरमेयदिस्वामिगृहंगतं नदेवाजेगृहस्पात्वेनदासिद्धिर्विनाश्रमं ११यथा
९ लहागतःप्रश्नोनसतुहारिवलंव्रजेदिति अथरूढप्रस्तारादौप्रश्न
गृहज्ञानं अल्हानुक्रमेपस्यपत्रखंडस्यसंस्थितिः तत्रस्यस्वगृह
प्रोक्तंतस्मिन्यत्खंडमाव्रजेत् तस्मात्सिरवंडमादायतस्मात्प्रश्नमु

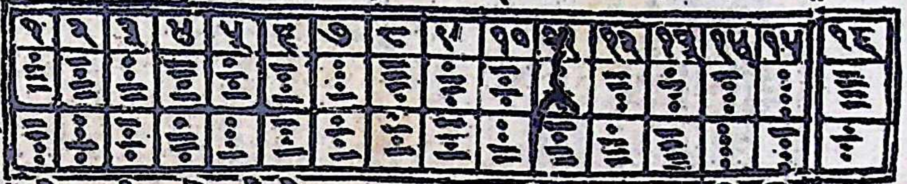

दाहरेत् १२ अथान्यः तिथिगेहगतेशून्यमाप्तंयत्रस्थिरंतथा उभयोःखंडयोर्मध्येतदाप्रश्नावलोकनं १३ तिथि
गेहात्स्थिरंयावच्छून्यंभवतिचालितं तावन्मित्रारिखंडेभ्यस्तद्रूढंनिर्बलाबलं १४ अथान्यःतिथिगेहेयदा
यातिखंडंतत्खंडमध्यहे यत्संख्यंतद्रूढप्रश्नोजमीरस्यैपनिश्चयः १५ अथान्यःशाकलंप्रोक्तगेहस्थंप्रस्तारे
यद्गृहेपुनः दृश्यतेतद्रूढेप्रश्नोविलोक्यःसुधियाधिया अथान्यःरमलस्यादितोनीत्वाधीमान्खंडचतुष्टयं खंडकु
योरुपरिगेहत्वेरेकंततःपरं १७ पंचाद्यष्टांतकैःकुर्यादधःस्थैस्तैर्विलोमतः ताभ्यामुन्मादशकलंप्रस्तारेत
द्विलोकयेत् १८ यत्रतस्य स्थितिस्तत्रप्रश्नस्तच्छकलेथवा अथरमलोद्घाटनंयथा प्रस्ताराद्यचतुष्कंप
रंरमलज्ञैः अहूकमाद्येचतुष्कंस्वमाद्येनतद्भवामयथमयथविधेपंचतुष्कंसुधीभिः तस्मात्प्रश्नोवि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

धेयः पुनरपि यदि स्यान्नाडिखंडे ऽस्त्रतुर्भिर्लेखा कुम्भावसाजांकिभिरपि रमलो हृाटनं प्राहुरार्याः १९ स्थिरगेहे
जमाते चेद्रमलो हृाङ्कनेसरा केंद्रखंडानि संयोज्य विद्ध्येद्ग्रीतिथिराजभिः २० प्रस्ताराद्ये चतुष्के चेज्जमाते यदि
सर्वतः रुद्रमल्लारकेनस्मिन्माशुके सेपणं ततः २१ नरो यो न जानाति जुन्हातिमार्गं मरस्तो मे नवस्तुनाने वयस्तु
नस्त्री अनूसाहित्युस्मानवाक्यसरस्लेपप्रस्तद्वचः कः शृणोतु २२ प्रस्तारस्तु द्विरखिलाय यथामतिमयाऽकथि
प्रश्नशुद्धिं जमीरास्माकथयिष्याम्यतः परं २३ अथ तत्र खंडचतुष्टयफलं अग्नेस्तत्त्वं स्वगृहे स्यात्तदानीं राज्यं
कोशं कीर्तिं मिष्टान्नपानं रामारत्नस्वर्णभूषांबरस्रक्स्तु काभोगान् भाग्यभाजो लभन्ते १ वायोर्गेहे तत्त्वमेतच्च दा
स्यान्मित्रद्वारा राज्यकार्यार्थसिद्धिः राजद्वारे भाविनी कापि मैत्री मंत्रीसुरम्या लस्य कुर्वन्ति कार्यं २ तोये तत्त्वं यानि
कार्याणि च द्विषः प्राप्तिः पूर्वमेवानुभूतानि वानुभ्यान् स्याधिनो राजतो वा भीतिर्नैनं दृश्यन्ते चोरतो वा ३ भूमौ वह्नि
स्तत्त्वमायाति चेद्वा होरा दासीन्यवन्नेते राजलोकात् नीचेयोगः श्रेष्ठलोके वियोगः सिद्धो योगो यावदेद्रुप्रयोगः ४
वायोस्तत्त्वं स्वगृहे चेत्प्रविष्टं राज्यागानां सिद्धसाविप्यकर्म प्राप्यं तुच्छुसाहलाभादियुक्तं सिद्धं कार्यं स्यात्स्वतो
नान्यचिंता ५ आग्नेये वा वायवीयं प्रजेच्चेत्सिद्धं कार्यं मित्रवर्गः करोति लक्ष्मीर्विद्या काप्यचिन्त्यप्रभावात्

116

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

(?)·अ वेश्मावश्यंशोभनेमंदिरस्याद् ६ आगच्छेत्त्वेह्याग्नेयंजलीयेनूनंचित्तेराजकार्यादिचिंता औदासीन्यंशून्य
१० देशाटनंवालक्ष्मीनाशोपिचजेतसूक्ष्मभावे ७ आयातिश्चापावनंचेत्तदानीवैरिवृंदाद्व्यग्रताराजभीतिःनीचोल्लो
कःशोकमोहप्रदःस्याद्वायव्यांचिंतामानसंहारिणीस्यात् ८ सौम्येगेहेतत्त्वमापातिचाप्यंवापीकूपारामेष्वाविमका
र्येहृष्टमाशौह्यागमोनिर्गमश्चपुत्रैःपौत्रैर्मोदतेमंदिरस्थः ९ आप्यंतत्त्वंकुलवर्मानुपेतंगर्भज्ञानंनष्टचौर्यादिवस्तु सा
ध्यंकार्यंदृश्यतेशत्रुगेहान्नोत्वेवैरंकर्मनिर्वीर्यमस्ति १० वायोगेहेतत्त्वमाप्यंप्रविष्टंभूम्यार्थानांचिंतनंव्यर्थमेव॥ मै
त्रीकार्यंमध्यमेरुत्तमैर्वानन्त्राप्योदासीन्यंनामेतिचेतः ११ भूमौतत्त्वंस्याज्जलीयंकदाचिन्मित्रद्वाराकार्यसिद्धिर्भवि
त्री सत्संगःस्यान्मित्रलाभःप्रभुत्वंव्याधेर्नाशःसिद्धविद्याप्रकाशः १२ भूमेस्तत्त्वंस्वगृहेचेत्प्रविष्टंसद्यःसिद्धिर्नीचसं
सर्गतोपि क्षेत्रंसस्यैःपूर्णतामेतिगेहंपुत्रैःपौत्रैरेवधान्यैर्धनैश्च १३ भौमेवह्नावेतितत्त्वंयदातुस्याद्दुःखार्तिःप्रेतपी
डापशुघ्नी कंडूव्याध्युच्चाटनंसर्वशून्यंसाक्षाद्राजारंकतामभ्युपैति १४ भौमंतत्त्वंवायुगेहेगतंचेत्कुत्रव्याधिर्व्याल राम·
भूपालभीतिः आकाशस्थंतत्त्वमापातिभूमौभूमिस्थंतत्स्विप्रपातालमेति १५ नतत्तोयेपार्थिवंचेत्प्रविष्टंदुष्टस्या १०
पिप्रेष्ठतामेतिविश्वं रक्षायुद्धेष्वेममत्यन्त्ययाच्योनारःसद्योदुःखपारंसमेति १६ इतितत्त्वचतुष्टयज्ञानं अथहि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नावधिज्ञानमाह आग्नेयमुष्णहानं नवनाननमिह वायुदैवतं विद्धि मृत्स्यदानमाप्यं पार्थिवमपि जायदानं च १ अ
ग्नेर्गेह वर्तमानार्थं नेष्टं वायोर्गेहं स्याद्रविष्ण्यार्थं बोधि आप्यगेहं स्यान्नार्थं प्रबोधितो वै पृथ्वीगेहमाकस्मिकं
स्यात् २ अग्नेर्दशगुणो वायुर्वायोर्दशगुणं जलं जलाद्दशगुणा पृथ्वी तत्त्वसंख्याः प्रकीर्तिताः ३ वसुगृहेषु भू
त्वा तं संख्या भवति यावती तावन्तो दिवसा ज्ञेया दिनावधिषु कोविदैः ४ अन्यः । यामैकमात्रं यदि वो मन्दहाने दिनैक
मात्रं च नदावनाते मुनत्स्यदाने तु दिनाष्टकं स्यात् त्न्मासमात्रं यदि जायदाने ५ अथ दिनावधिज्ञानाय विजरहान
क्रमो विविच्यते यथा । कथयति दिनमेकं धिजरहानुक्रमैः स्निग्धमथ मसदनसंस्थावर्तने पञ्चपहाँ दिन अव·दि·१
वा·म·दि·१०। ज·भू·दि·१००। पृ·आ·दि·१०००॥ युगमिह लत्वा चेहूनीयाल्लयस्थानदवधिरपि पूर्वोक्तग्रहेण त्रिघ
स्ताः ६१ सदनमिह तृतीयं चानवेदाखिलाख्यं त्रिदिनकमथ पूर्वोक्तग्रहान्बद्ध दिनाख्यं । निलयमपि तुरीयं चे
दुयाजाभिधानं तदवधिरपि लब्धो यद्दिनानां चतुष्कं २ गतशकलदिनानां चापि षड्भिर्युक्तो गतैर्न्तिदशाहिना
नीन्येव मुद्दोप्यवाच्यं २ त्रिपदीं शकलमपि गतीत्वं पंचमं पंचयुक्तं तिथिमितदिनमानं तत्र पूर्वोक्तयुक्तं गृहमिह यदि
कजद्रखादिजं षष्ठमुक्तं तदवधिषु दिनानां षट्कमायातमेव गतशकलदिनानां पंचदश्यासमेतं भवति तिनदि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·अ· दमज्ञामेकविंशत्सुपेतं ३ त्रिपदी यदिहभवतिक्ष्मासमं धाम तस्मादधिगतमिह मज्ञांसमकंतुक्रमेण गतश
११ कलदिनानामेकविंशत्सुपेतं तदिहभवतिचाष्टाविंशतिमानमज्ञा ४ निगदितमिदमज्ञामानमावर्त्तनीयं सकल
रमलखंडेषूत्क्रमाचार्यवर्यैः दिनकथनविधिज्ञैर्भ्रांतिनाशायलेख्याः सकलभवनसंस्थाद्धि हातुक्रमांकाः
५ अथविजदहानु· दिनावधिज्ञानाय· विजदहातुक्रमांकानां ज्ञानमेवं दिनावधौ उक्ताथ प्रश्नेरेखाशून्य
ज्ञानेदिनावधिर्वितनुच्यते २ अथान्यः अथदिनावधिज्ञानाय सूक्ष्माणि सूक्ष्मरमलस्थप्रश्नगृहशून्यरे

रखांकविचारः यथा एकंदिनं वाच्यमिहाग्नि शून्येवाच्यामिरेखात्रिदिनानिकेवंशून्यंच

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	गृः	
१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१	१	
१७	१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	२	
१९	१८	१७	१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	
२२	२१	२०	१९	१८	१७	१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	४	
२६	२५	२४	२३	२२	२१	२०	१९	१८	१७	१६	१५	१४	१३	१२	११	५	

राम· ११

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नायोर्द्वि दिनप्रमा
णरेखाभवेनद्वि
गुणप्रमाणं २ आ
प्यचविंशाववृधि
दिनानांचतुष्टयंन
द्विगुणाचरेखादि
नानिचाष्टौयदि
भूमिबिंदुरेखात
याषोडशभिर्दिनैः
स्यात् २ श्लो० नन्नि
दर्शनेयथा लद्या

३१	३०	२९	२८	२७	२६	२५	२४	२३	२२	२१	२०	१९	१८	१७	१६	६
[illegible]	३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०	२९	२८	२७	२६	२५	२४	२३	२२	७
४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	३६	३५	३४	३३	३२	३१	३०	२९	८
५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	४५	४४	४३	४२	४१	४०	३९	३८	३७	९
६१	६०	५९	५८	५७	५६	५५	५४	५३	५२	५१	५०	४९	४८	४७	४६	१०
७१	७०	६९	६८	६७	६६	६५	६४	६३	६२	६१	६०	५९	५८	५७	५६	११
८२	८१	८०	७९	७८	७७	७६	७५	७४	७३	७२	७१	७०	६९	६८	६७	१२
९४	९३	९२	९१	९०	८९	८८	८७	८६	८५	८४	८३	८२	८१	८०	७९	१३
१०७	१०६	१०५	१०४	१०३	१०२	१०१	१००	९९	९८	९७	९६	९५	९४	९३	९२	१४
१२१	१२०	११९	११८	११७	११६	११५	११४	११३	११२	१११	११०	१०९	१०८	१०७	१०६	१५
१३६	१३५	१३४	१३३	१३२	१३१	१३०	१२९	१२८	१२७	१२६	१२५	१२४	१२३	१२२	१२१	१६

118

साव

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰ अ॰ निविड्रेफैरेखात्रिनयंनतोऽवधिसत्त्ररेखानामष्टविंशतिरह्नामेकं दिनविंशोः ५॥ इदं प्रश्नगृहगतमध्यरेखाभिः सर्व
१२ त्रतोध्वं यंत्रश्च इतीहरमलामृतेयवनशास्त्रसिंधूत्थितेविद्ग्धजननंदिनेशकलमध्यरेखाकिते शिवायशिवनिर्मि
ते रमलतनवसंशोधनाह्निावधिविधौरवतां प्रकरणं तुरीयं गतं ॥ लह्यानेदिन २९ कम

अ	वि	दि	१	अ	रे	दि	३
चा	वि	दि	२	चा	रे	दि	४
ज	वि	दि	४	ज	रे	दि	८
पृ	वि	दि	८	पृ	रे	दि	१६

लजाननचन्द्रकुमुद्वती त्रिजगती वपुनंदद्विभ्रती भवतु शारदसमुद्रमुदंचती ममसम्म
लमुखायसरस्वती १ अथप्रश्नात्मथस्यामिरमलस्थदलोद्भवान् शुभाने मंतमासाद्य रम
लतंशिरोमणेः २ तत्रप्रकटछायामारोलाभप्रश्नः आरब्धकार्यभविनास्तिलाभः स
किंद्धिवानिथिवेनिदृष्टे कृतांकुरंषोडशखंडयुक्तं वाच्यंफलंतस्यचवक्ष्यमाणं ३ यथा॥ कुरादयमंदिरेनखंकर्द
∴ ∵ तदारवेर्दिनेगुरोर्निशाविशारदास्ववांछितार्थसिद्धये ४ कुरद्वितीयमंदिरेफरे ∴ तवेद ∵ मंदिरेतदादि
नंभृगोर्निशाकुजस्यकार्यसिद्धये ५ कुरेतृतीयगेहगेयदास्तिमाजमानके ∴ ≡ दिनंबुधस्यकार्यकृत् क्षपार रम॰
वैसुधाविधोःदवसाजकंतरीखकं ∴ ⁝ तुरीयगेहगंयदातदादिनंनिशेशितुर्निशाभृगोरभीष्टदा ७ यदाकला १२
कौशे ∴ ≡ उभेकुरेषुगेहभस्थिते तदादिनंशनेर्बुधस्यरात्रिरस्तिसिद्धिदा ८ यदारसातयेकुरस्यलह्मस्ति

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वानरं ३/२ २ नदादिनं गुणेो निशा निशापनेरभीष्टदा ९ कुरस्यदुश्चिकानकी ३/२ १/२ उलंयदामदालयेनदादिनं
कुजस्यरात्रिरुन्नमा भूमौ वेत् १० कुराष्टमालयेयदाकरवंनयानवेरवके १/२ ३ नदाशनेदिने शनेनिशैवकायसिद्ध
ये ११ अथधनागमपृच्छा धनागमोमेभविताकदेतिप्रश्नेतुरन्लस्यगृहं द्वितीयं विलोकयेद्दारिवलकेचसारे विनाप्रया
सेनधनस्यलब्धिः १ रम्लाद्यखंडं यदिहारिवलं चेन्नदेवविघ्नप्रमितेचशोके व्ययेपुनदोरिवलसारखंडे विनाप्रया
सेनधनागमः स्यात् २ उक्तालयेषुचरवारिजेषुनेष्टेषुनार्थाप्तिरुतान्ययासात् स्यात्साविनेकष्टतएवलाभोसुक्षी
वकेलब्धेरुनाप्तिहानिः ३ अथात्रजुन्हानिमनेनशास्त्रनी विलोकनीया

दि·प्र	श·८	मं·७	गु·६	शु·६	च·६	बु·६	सू·६	र·६	१
दि·वा	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	०
रा·प्र	श	सू	चं	तुरा	सुरा	र·रा	मे·रा	गु·र	०
रत्रि	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	०

निजभाग्यरेखा शुभेदिनेचंद्रबलेनयुक्ते कुरंप्रकुर्वीतसुरान्नणस्य १ य
थासकलरमलविंदून् बिंदुयुग्माश्चरेखाः स्फुटमिनिगणयित्वाऽष्टांकसं
घेहिभक्ते सकलसुखनिवासश्चैकशेषेहिशेषेसकलसुखसमृद्धेर्मूल
तःस्याद्विनाशः २ अथान्यः अरम्लमतेशून्यरेखाकसंघेविभक्तेपुनःसप्तभिश्चैकशेषे नृपान्मृक्ष्णोवार्थलाभोहि
शेषेपरीवारतोयोषितोमित्रतोपि १ त्रिशेषेचमार्गान्मदेशान्वलेरवाच्चतुः शेषकेग्रामतःपितृगेहात् प्रणष्टात्तुता

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰अ॰ ग्रागिनः पंचशेषेस्वदासान्स्वदास्मारमास्याद्विशेषे २ पुनः समयेऽपि स्त्रियः स्यात्लकाद्वधनमाप्तिरुक्ता मवीणैः पुराणैः
१३ त्रिपदि इति धनागमपृच्छा अथ चोरप्रश्नः सदालयाद्येन धनं गृहीतं कुत्रास्ति चोरः सव देति पृष्टे। ज्ञातिस्थकानस्यच
कोस्ति वर्णः किंवा स्वकीयोस्ति परोस्ति किंवा १ पुरेस्ति किंवाथ बहिर्गतोस्ति मार्गेर्भविष्यत्यथवा नतस्य चोरः कियंतः
कुतश्चौरितेतनस्मात् पायकस्यां दिशि तस्य वासः २ तदा गृहं सप्तमकं विलोक्य वाच्यं फलं तस्य विनिश्चयेन स्यात्सप्तमं यदि
गृहं स्वमलावस्तं ड्रे चोरः स्वयं गुजिवपूज्यनमोस्ति चोरः भ्रात्रीयभावे यदि वास्तु पुत्रीपौत्रीपस्मास्वजन एव तदा
स्ति चोरः ३ तुर्यालये तदय चेत्पुनरुक्तिभूतं चोरास्तदास्वसुहृदः स्वसमानधर्माः स्यात्संचमे यदि च तत्र दि पुत्रपौत्राः प
ष्ठे स्वभृत्यजन एव हरो नचान्यः ४ स्यात्सप्तमं नभवनं पुनरुक्तिभूतं प्रस्तारके यदि तदा गनया हृतं स्यात् स्या
दष्टमे हरजनः पथिकः परो वा निध्यालये नियतमेव विदेशवासी ५ दिग्धामगेस्ति जननी हर धामगे स्यात्स्व
स्त्राधिपो रविमिते निजवैरिवर्गः अन्येषु धामसु चतुर्ष्वपि तस्कराः स्युः मायोत्तुगरसपणभिक्षुकमूषकाद्याः ६ राम
यावत्सु तत्सुनि गृहं पुनरुक्तिभूतं तावन्मिताश्च सदनेषु भवंति चोराः यावंत एव मुनिसद्मनि विंदवो वा तावंत १३
एव हि हरास्तु निदेशनीयाः ७ कस्यां दिशीति मुनिसद्मनि योत्र विंदुस्तस्यैव दिग्वरगतो परिभावनीयं कुत्रा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्तिचौरिनमितिस्थितिरेवास्तिभूम्यामाप्येचकूपजलखातजलस्थलेषु ८ गेहांतरालसदने ऽस्तिनदा ऽनिलेखेये
द्यांतदापिहितमस्ति ग्रहाः नलेखं माप्निभैविष्यतिनवेतितदानिदेश्यंयावतिसंतिसुनिगेहगतानिखानि ९
नान्यगिनवासुजलभूमिगतानिबुध्वारूपास्तिवेदवसुभिः क्रमतोंकितानि संख्यायनानिसकलानिचतु
श्चतुष्केदेयानियत्रविरमंतिफलंततःस्यात् १० नावन्मितान्यपिदिनानियदोम्महाते नावंतिघस्त्रदशका
नियदावनाते सुतल्पदानकगतानिभवंतिमासावर्षोणितानिचगतानिहिजायदाते ११ किंमेधनंव्ययितं
मस्तिचभक्षितंवा चौरैस्तदाष्टमगृहस्थदलंविलोक्य तस्मिंश्चसावितदले यदिदाखिलेवाद्व्ययतदस्तिसकलं
तु यथा तथैव तस्मिंश्चखारिजदले यदिसुन्नसीवेद्व्ययं तदाव्ययितमस्तिचभक्षितंच द्विपदी १२ अथचौरा
णांदूरसमीपज्ञानं चौराःसमीपयदिचोम्महाते क्रोशार्द्धमात्रेयदिचेद्दनाते सुतल्पदाते यदिक्रोशयुग्मेस्या
ज्जायदाते ऽपितु योजनांते १३ आद्येगृहेहस्तशतं द्वितीयेशतद्वयंस्यात्त्रिशतंतृतीये चतुःशतंसान्सदनेतु
रीयेचतुश्चतुष्केष्वपितद्विचार्य १४ अथवर्णः उम्महाते भवेद्द्विपोवनाते स्यात्त्रियोभवेत् वैश्यो सुतल्पदाते स्या
च्छूद्रःस्याज्जायदातके १५ आग्नेयसदने विंदुर्यदिविश्रांतिमागतः तदासुवर्णमेवस्यान्मणिमुक्तादिकंतथा १६

120

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·अ· वायव्ये मे भवने स्त्रीणां दुकूलाभरणादिकं जलीये ताम्रपात्रस्थं वस्तु श्वेतं च कर्बुरं १७ भौमे पित्र्यसुरी सायः स हि तं
१४ वस्तु निर्भरं एवं षोडश खंडानि विचार्य फलमादिशेत् १८ जमा तत्र शकले वस्तुगतं नैवोपलभ्यते तस्मात्सर्वत्र नत्स
प्रचौरप्रश्ने विवर्जितं १९ इति चौर्यप्रश्नः अथ गमनागमनप्रश्नः गमनागमनप्रश्ने द्वाभ्यां भक्ते कुमुस्थ बिंदुके
न गमनं चैकशेषे द्विशेषके गमनमेवास्ति ३१ मार्गे शुभमशुभं मे बिंदुकं यत्र त्रिधा विभक्तं स्यात् एके सुखं द्विशेषे दु
सुखं चौर्ये त्रिशेषेण ३२ अथ कलहप्रश्नः द्वयोश्च पुंसोः कलहे प्रष्टुर्ने बिंदुकामेवात्र चतुर्विभक्तं एकेन सं
धिर्द्वितीयेन वृद्धिर्हानिस्तृतीयेन वधश्चतुर्भिः ३३ अथ गताधिकारप्रश्नः एष्टचकेनापि ममाधिकारो गतः
स्वहस्ताद्धि विनाकदेति तदाधिकारो भवितेति वाच्ये प्रश्नगृहं चेद्यदि दाखिलं स्यात् १ चिरेण कालेन च सावि
तं चैत्तत्राधिकारो न हि खारिजं तत् मुस्कीबकं तत्र कृतेधिकारे निर्देशनीया धनहानिरेव २ अथ विदेशग
तप्रश्नः गतः कदायास्यति चेति पृष्टे बिंदुकामेवात्र कुरु त्रिभक्तं शीघ्रं च मेके स्थिरता द्विशेषे वद्धस्त्रिशेषे वदमाव्यमेषोः १
अथान्यः अथ विदेशगते मम मंदलं सुत गृहेण युतं कुरु तद्भवं तिथिगृहेण युतं च पुनः कृतं भवति साद् राम
दलं यदि दाखिलं १ तदिवदेन्यरदेशगतः पुमान्स्वगृहमेष्यति शीघ्रतरं ध्रुवं न पुनरेष्यति नेसयुतं यदा ॥ १४

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

खिलेकुशलमस्तिसत्साद्द्युनसाविने २ भ्रमनिखारिजिनेस्मिनिरर्थकंभवतिर[illegible]रजिसाद्दिलेफलं यदितु
साद्द्युनसावितनेसद्दलेनदिविदेशगतोस्तियथा तथा सुनकलीवयुतेयदिसाद्दगृहेसमधिगम्यपुनःपथियास्यति
सुनकलीवयुतेयदिनेसद्दलेनगृहमेष्यतिनाशमुपैष्यति ३ निगडितःकिलनेस्तितुसाविनेफलमिदंपुरुषपरदेश
गे ३ अथविदेशगतः कतुजीवतिकृतुमृतोस्तिविदग्धवराशुभे सुनगृहाष्टमखंडभवंगृहंकुरुपुनस्त्रिथिगेहवि
मिश्रितं नरदनलानिलयोःसदनंभवेन्नहिसजीवतिनांबुधरागृहे ४ श्लो ४१ इतिविदेशगतप्रश्नः अथदासपृच्छाप्र
स्तारे विंदुपिंडेद्दाभ्यांभक्तेफलंचवक्तव्य नायातिचैकशेषेपुनरेदासःसमायाति ४२ कस्यांदिशीतिपृष्टेचतुर्विभ
क्तेकुरसविंदैकं प्राचीमतीच्युदीचीयाम्येकद्विन्निवेदांकैः ४३ इतिदासपृच्छा अथगर्भप्रश्नः गर्भेसुतासुतप्रश्नेउ
कृरीत्यात्रपण्डितैः पुंस्त्रीषंढान्वदेत्प्राज्ञोविलोक्याशुयथातथा ४४ लद्दांनखककखकुम्भाऽनवेखचनकौउ
लउलकेसिमाष्टोखंडानिपुंखंडानिभवंतिहि अंकोवयाजनरीखमनवेदकदनदं [illegible]
[illegible] । स्त्रीखंडानिषड्जानिषंढेफहाजमानके ४६ [illegible] । नवमंसप्तमंखंडपंचमंकृदृसंमितं चतुर्णां
मिश्रणात्वैकंखंडमुन्मादयेत्सुधीः ४७ पुंस्त्रीनपुंसकंज्ञात्वागर्भोवाच्यस्तथाविधः मतांतरमथोवक्ष्येपूर्वग्र

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.अ. यानुसारतः द्वितीयनिधिखंडेन पंचमं दशमेन च युक्ताखंडद्वयं कृत्वा तस्मादेकं समुद्धरेत् तस्मात्सुस्त्री क्लीबस्
२५ पाद्गर्भो वाऽस्तु यथाविधः ४९ इति गर्भप्रश्नः अथ संतानायुः कथनप्रश्नः अथ संतानमासात्तमायुस्तस्याक्रिय
म्मिते नेष्टे पंचमस्थेऽस्यजमाने च घटीमिते १ हुत्वा यांच मुहूर्तैः स्याद्दिनैकं च नकीडले उल्का[illegible]स्यान्मास
मितं नखे च वर्षमितं भवेत् २ साहे दले पंचमगो फलं स्तु भसुदाहृतं अर्कधाम्नि कुरस्याद्यपुनरुक्तं दलं यदा श्रुत
दा गृहीत्वा न हि दूनास्यखंडान्यसेदथ समापितेषु चैतेषु यच्च तु षक्षमुपाब्रजेत् ४ ततो वाच्यं फलं तस्य संतानायुषि
भाषितं उन्मद्राते भवेद्वर्षं वनाने मासमात्रकं ५ सुतल्ले सप्तकानि स्युर्ज्योयदाने दिनानि च यावत्तत्व वर्षमासा
दिसत्काष्ठा मितिं वदेत् ६ अथान्यः वरमसमासस्तुतस्याक्रियन्मितं गणकजीवितेमस्तु दिंततदा रमलबिंदु
चयं विभजेत्त्रिभिः शशिमितेऽल्पमितं वदजीवितं युजि निजांगनयाननयादिभिर्गृहरथादिसुखैश्च सुखैर्युतं गु
णमिते पदिशेषनपास्थिते सततमेव सुचापिरुजान्वितं २ अथान्यः रमलबिंदुचयेऽथ विभाजिते मुनिभिरेक राम.
मितेऽल्पवशेषिते वपुषि नापयुतो युजि वा नरुक् गुणमिते परमंत्रविदूषितं १ भवति वेदमिते विषमज्वरी शरमि २५
ते वन धर्मरुजान्वितः रसमिते सतिशैल्यमयाग्निभाक् सततमेव तु सप्तमि रुल्लकक् २।५९ इति संतानायुः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

कथनप्रश्नः अथ कारागृहस्थरोगातुरयोर्मिश्रप्रश्नः कारागृहे निबद्धस्य चिरं रोगातुरस्य च शुभाशुभार्थिनाप्र
श्नो विलोक्यो हरगेहे ६० लग्नाननमरस्तचारिजितरी संकुम्भारस्थरमलरविस्थलागमेन्वेत मुक्तिः स्याद्
दुगदतोपि शत्रुगेहाद्दानेदे स्वजननमुपेत्य मेषभुक्ते ६१ धामाकोऽन्तवरमथाकरदनदेवानद्यानो बहुभिरहोभिरे
तिश्रमे नेष्टचेद्भवतिहिंसाश्रिखडमेषांतद्रोगी निगडगतः समेतिकष्टं ६२ लग्नाननकेनकुलकलेस्तिमाश्चकुम्भाज
मानेरविधाम्निचेत्सुः नन्नाशिकेसाविननेमरखंडेरोगीनिबद्धेश्च पापस्यतः शं फलं वयांजो किदलेषु नच मुक्तिदे
याद्दैवनपूजनेन ६३ नरीखंचवृद्धम्भाकरसंचानवेरसंरविस्थानगंतत्रचैवनिरेशं गदार्तो निबद्धः पलायान्यदे
शे यमस्यालयंयास्यतः सुहृदार्तो ६४ अथ केवलरोगिप्रश्नः जुह्वानिमते वराशुविहज्जनवंद्यविद्यगदातु
रस्यास्यगदो लिकोप साध्योस्त्यसाध्यः कतिभिर्दिनैर्वागदप्रणाशोभविनेतिपृष्टे १ नराविलोक्यंरमलाद्यंख
डेनत्राप्यखंड्डानिभवंतियर्हि चयाजन्तुस्त्रुहृष्टिलेनकोउल्लंनरीखकेनर्हिजलोरसार्तिः २ लग्नेनखंडन्य खंक
खंचचत्वारिचमानिरलानिवन्हेः नसाद्यगेहेयदिनर्हिनापप्रतापकंपाकुलिनाम्लगार्तिः ३ हुम्नायफलोनवदे
लिमाश्चचत्वारिचेमानिमरुद्दलानि आद्यालयस्थानितदान्नवानमकोपजाः संतिरुजः समग्राः ४ उक्तेनकोशं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

चक्रेऽज्ञमानं दलानि चेमानि भवंति भूमेः सुखालयस्यानितरां गुरुस्या पीडां गुदाम्भारनलांतमूर्तेः ५ सारे रुजः
शांतिरथो विवृद्धिर्नेष्टे दले साविनके समृद्धिः सारे तथा खारिजके तिनाशो नेष्टाकिने खारिजके निवासः ६ गत
गदवृद्धिः क्लीबे विलंबनः साविनेस्ति गदनाशः सारेस्तौषधसाध्यः खंडे नेष्टे न साध्योस्ति ७ इति र[illegible] खंड
फलं॥ वैद्यः किमस्ति दक्षः किंवा मूढस्तदत्र दक्षामदलात् दक्षः सारे खंडे मूढः शेषेषु खंडेषु ८ एषु गदप्रणा
शो भविता वा नेति नतु रविधाम्नः वैद्याल्लाभः सारे नंदे नेत्रेंबुधौ च नो नेष्टे ९ गदोपशांत्यै प्रथमे न तुर्ये चिमित्रपित्राष्ट
मकेन षष्ठे ताभ्यां समुत्थाद्य दलं नथैकं साइखारिजं तद्राहि निर्गतं स्यात् १० तदेव चेद्दशालयस्थं रुक्
शांतिकृत्संस्थित सुमहांते रुजः स्थिराः साविनके यसारे वृद्धिंगता दाखिलके दले च ११ सारे दले दाखि
लकेऽष्टमस्थे गदातुरो नूनमुपैति मृत्युं षष्ठे वयाजेऽपि मृतिस्तरी खे तथाजमाने पि रमालयस्थे १२ तिथ्या
लये यदा शुकलाजमाने स्ति मा मृतिस्तत्र करवे तथा च उत्कोंसि माकी शवयाजदृष्टाज्जमानके चानवखंतरीखं दृ
मानि चाष्टौ सदनानि यस्य तिथ्यालये तस्य नरस्य मृत्युः १३ रुग्व्याकुलस्यात्र रसालयस्य खंडं विलोक्येव दि
नावधिस्तु वाच्यास्तदर्थं लिखितोऽब्दहस्य क्रमः सहार्के रपि बिंदुरेखाः १४ परिभाषा यथा ॥ भूनेत्रवेदवसुभिः

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वा

भून्यान्यगन्यादितत्वभूतानि वह्यागमवस्तुभूपै रुक्तास्तत्वेषुरेखांकाः १५ इतिदिनावधिज्ञानं रोगिप्रश्नएव इतिरोगिप्रश्नः अथकार्याकार्यप्रश्नेसंशयनिवारकज्ञानं कार्यंकरोमिनकरोम्यहमित्यपृष्टे केनागालयेनेनयनालयमात्रप्रस्थ तज्ज्ञचसारंगस्थदाखिलमालयंस्यात्कार्यंनराकुरुसुखेनचमाविलंबं १ अथक्रयविक्रयप्रश्नः क्रयेविक्रयेमेस्तिलाभोनवेत्यपुनः प्रश्नेनेवीक्षणीयगृहेद्वे चतुरिङ्क्षितेरौद्रमेतेचसारेनथादाखिलेनत्रलाभः प्रभूतः २ हलेखाखिजेसारयुक्तेऽस्तिलाभः पुरोक्तास्वरंन्यूनएवेहवाच्यः स्थिरंरक्षणाल्लाभदंवस्तुचोक्तंयदोकेगृहेसाविनेचापिसारे ३ नचोक्तोन्यखंडेक्रयोविक्रयोवाविधेयः सुधीभिर्मुधायुव्ययार्घं अरस्तोमतंप्रोच्यतेस्वार्थसिध्यै क्रयोविक्रयस्तोयथावन्निबोध ३ चतुरिङ्क्षितेरौद्रखंडेनयुक्तात्तदन्यगृहेश्रेष्ठनेष्टंविलोक्य गृहेयस्तुनादस्थलेश्रेष्ठमात्रप्रसुभंतक्रयेविक्रयेनैवचेष्टं ४ पुनर्माइलोनादसंस्थगृहेस्याच्चिरंरक्षितेवस्तुनिस्वार्थसिद्धिः पुनर्जोइलोनाद

अ·स्तु·१ वा·स्तु·२ ज·स्तु·४ पृ·स्तु·८	अ·रे·३ अ·रे·४ ज·रे·८ पृ·रे·१६	ज २६	न री १५	अ र १४	न कें १३	न रा १२	फ हो ११	क रा १०	उ क्ष ९	अ की ८	अ खा ७	इज म्म ६	क खा ५	व सा ४	नु खा ३	हु ग्रा २	ल १
		≡	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	≡	⁝	⁝	⁝	≡	⁝	≡	⁝
		३१	२५	१३	१७	१९	१९	२१	२१	२३	२३	२५	२५	२७	२७	२९	२९

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.अ. संस्थेपि लाभो न नेस्माविनेजाइलानाद्संस्थ्य ५ क्रयेहानिकृन्मुन्कलीवंच सारं नयात्स्थिप्रमेव क्रयः स्वा
९७ रिजे स्यात् क्रयोनास्तिनेस्मुन्कलीवेकुर्थविहुद्द्वे वहुस्मानज्जुह्रानिजालाः ६ अथ पशसपशुभांडादिक्रय
विक्रयप्रश्नः क्रयेविक्रयेसेवकानांपशूनांगृहंषष्ठमुक्तं हि नीयं नथैव नयोर्योगतो दाखिलं... खंडमद्
स्यान्दान क्रये सौख्यमुक्तं १ नसादेननेसेशुभंसाविनेस्यान्नदामुन्कलीवेद्दलेक्वातिश्रमे अन्यः भांडक्रये
नयनकुद्दलाभियोगात्ज्ञातं द्दलं भवतिदाखिलसाद्संज्ञं नत्रक्र
यः शुभतरोन्यद्दलेषु नस्याद्वेवंवदंति रमलामलमानसाज्ञाः १३
निशसपशुभांडादिक्रयविक्रयप्रश्नः श्लो. ८८ अथ सुराज्यकुरा

अथकैइगृहतानिउनाद्संज्ञानि	१	४	७	१०
पणफराणिमाइलेउनाद्संज्ञानि	२	५	८	११
आपोक्लीवानिजाइलेउनाद्संज्ञानि	३	६	९	१२

ज्यज्ञानार्थं राजप्रश्नः नरपतेश्चरितं वदकीदृशं यदि नु केन चिदेव सुराहृते तदिविलोकय दिक्षिनमंदिरं त
दनुभावय षोडशमालयं १ नद्कदानबुदानिवयाजकेस्तिमजमानद्दलानिचनत्रचेत् तदिवलीन्नृपतिः राम
सुनतुःसुखीसुविजयीप्रकृतिप्रियकृद्भवेत् २ नृपतिवेश्मनिवाद्शमालये नखनरीखफरहालहिपानकं ९७
यदि नदाप्तिनृपः सकृपः सुखी निधिपतिर्विनयी विजयी भवेत् ३ नृपगृहे यदि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

वारग्रामे गृहे शकलषट्कमथेतरमागतं तदिन्नृपोमृगयामृगलोचना मृधुदरोदरमग्रमनाभवेत् ४ इ
ति ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ ⠿ प्रश्नाससयाप्रोक्तायथाशास्त्रंयथामति प्रश्नजालंप्रस्फुटार्थंजानातिजगतीप्रभुः १३ इतीह
रमलामृतेयवनंशास्त्रसिंधूत्थितेविदग्धजनवंदितेशकलशून्यरेखांकिते शिवायशिवनिर्मितेविविधप्र
श्नकप्रश्निनप्रकारकथनेरवनांप्रकरणंगतंपंचमं ५ अमृतवरमलंकलयतिरमलंविषमिवसकलंशमयति
गमलं हरिकुरुतरलंगुरुचरणतलंनयरधिकबलंविबुधततरुनलं १ अथभूमिगत

यत्र·	१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१
शकुनक्रम	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
लंबत्वं	गज४	गज५	गज८	गज६	गज६	गज७	गज७	गज३	गज८	गज४	गज५	गज७	गज४	गज४	गज६	गज१
विशालत्वं	४	६	५	५	५	६	६	७	७	७	६	५	८	६	६	७
उच्चत्वं	११	११	१४	१३	११	१३	९	१०	९	११	११	१२	८	१०	१२	८
दिशा·	उ·	प·	प·	उ·	पू·	उ·	पू·	उ·	प·	द·	द·	प·	द·	पू·	द·	पू·

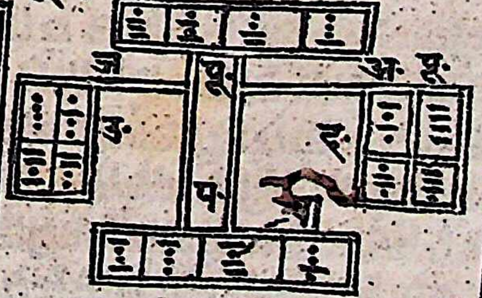

निधानज्ञानाय किंचिद्रुदीर्यते मम गृहेस्ति धनं स्वाय नास्ति चेत्कथय केनचिद्देवमुदाहृते रमलषोडशखं
डसमुद्भवं वदन्तदागतमेव निधेः फलं २ रमलगेयादिवेदरसालये भवन एव हि दाखिलसंज्ञके यदन्तदालयम
ध्यगतं धनं भवति तज्ज्ञदलं यदि दाखिलं ३ सादिदले सावितकेस्ति वित्तं निस्सारयुक्खारिजके तु नास्ति [illegible] दे सुत
लीबदलेल्पवित्तं नेस्संस्थुते लीबदलेन चास्ति ४ तरीखके वेदरसोन्यखंडवयाजके वापि तदास्ति रौप्यं हुमास्ति
चेत्स्वर्णमथो कलास्तेत्तदा भवेन्नाणकयुक्भांडं ५ इति वस्तुज्ञानं अथ दिशाज्ञानं तृतीयगेहस्य दलस्य कादिकु
तस्मात्सिखंडस्य च कारिगास्ति तदंतरालावनिमध्यभागस्थलं निखाने परिकल्पनीयं ६ षष्ठे चतुर्थे यदि खारिज
स्ततस्तयोरेकदलं विधाय स्थानस्थलं वत्वमथोंडनाच विशालतानेन विभावनीया ७ ततः स्वचित्तानुभवाय
तेषां यंत्रं दलानां विशदं प्रवच्मः अपारपारं रमलाब्धिसारं जानाति सर्वं जगदेकबंधुः ८ अथ स्थलज्ञानं
गृहस्याद्ये भूमौ भवेद्वाय वीये जलीये तु पानीयशालानिखातं धनं पार्थिवे भूमिगं वह्निखंडे कदाचित्तदाश्मा
तिके वेदितव्यं ९ इति स्थलं अथ निधिज्ञानयंत्रः कस्यचिद्भवति भ्रांतिर्मे मास्ति सदने धनं तदर्थं लिख्य
ते यंत्रमत्तस्सवेत्ता विभुः स्वयं १ अथ निधिस्थलान्वेषणानुकूलरमलप्रकारो यथा एकांगुलचतुरंगुलवित

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

स्तिहस्ताः क्रमाच्चतुष्केषु ज्ञेयाः प्रश्नगृहांकप्रदानविरते श्चतुष्काद्दै १० प्रश्नगृहांकायथा ह्यंकारेखाशून्यमेक
मित्यङ्गेयासंज्ञाः सर्वविंडांतरस्था २ लङ्घायाः सप्तांगुलोक्रोम्महान्तेविंशत्यंगुलास्याद्धूनाने १ मुत्लस्येसानद्वि
नस्तिप्रमाणानांवद्धस्ताङ्गायनांजायद्दाने एवंरेखाशून्यजांकास्तुबोध्याः खंडेखं सप्तनव शून्यानि ३१ रेखाः २२ सप्तेष्व
डेङ्गेश्चतुष्केचतुष्के २ भागेषोडशभिर्हृते विशिष्टश्चैकस्तत्रा लङ्घानंप्रश्नगृहेनरं

काः सप्ततेष्वंकेषुप्रदत्तेषुलब्धं सप्तमंगृहमंकोशंततोवनान
हिनोयंचतुष्क अर्द्धनामखंडं अंकोशएनेचतुष्काद्दैउभेमाने ततःप्र
कृतेकिंमायातं वनानस्यचतुरंगुलनारंकोशेचवितस्तोरेखाएकंशून्यंत
तःसप्तांकत्वं तस्मात्सप्तभिर्गुणितैश्चतुरंगुलैरष्टाविंशत्यंगुलानिस शू.३३

मायातानीतिसर्वत्रैवानयारीत्यानिधिस्थलंबोध्यं अथचौर्ये निरवानान्वेष
णप्रकारेमलः अथधनमानपरीक्षाप्रकारेमलः धनंकियन्मितंचास्तिकेनन्यंसमुद्रा हस्तोपरि
हृतं पश्यरम्लचतुष्कानिदलानिवदमाचिरं १ चौर्यादिकेरम्लगते चतुः९६ष्कके विभावनी शू.३६

अंकाः९

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.अ.
१९

यंत्र	१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१
शंकुः	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
कें. लंबनं	गज ४	गज ५	गज ९	गज ८	गज ६	गज ७	गज ३	गज ३	गज २	गज ४	गज ५	गज ७	गज ५	गज ४	गज ६	गज १
विशाखलंबं	४	६	५	५	५	६	६	७	७	७	६	५	८	६	६	७
उन्नतं	११	११	१४	१३	११	१३	९	१०	११	११	११	१२	८	१०	१२	८
दिशा	उ.	प.	प.	उ.	पू.	उ.	पू.	उ.	द.	द.	द.	प.	द.	पू.	द.	पू.

यंत्रतमानमृक्नं वितस्तिहस्तात्तुनक्रोशयोजनेलाभो भवेद्धारित्रलकेनचापरे १इति एतद्रमलन्नं यपूर्वोक्तवेप रीत्याविलोकनीयं निधिस्थलान्वेषणरमल[illegible]यनिरल तान्वेषणरमले २ धनपरीक्षारमलं ३ अथजमीरकथ नं नत्ररमलाद्यखंडफलं अथसप्तसुवारेषुरमलाद्य दलोद्भवं मनुमेनोविनोदायविश्वासापफलंभवे १ ल ह्या:॥ रविदिनेश्रेष्ठापरं खेदकरीक्वचित् मिलनंमहतासार्द्धं चंद्रेलह्यागमप्रदा २ कुजेनतुसुखंश्रेष्ठेमिलनंग मनंक्वचित् सौम्येशिल्पिज्ञनैर्मैत्रीसुभटैर्मिलनंभवेत् ३ गुरौगुरुजनैःसार्द्धंमिलनंस्वननोःसुखं भृगौहर्षप्रदादेव दर्शनान्नृपमाननः शनौशोकप्रदाहानिमिथ्याभ्रमणकारिणी ५ इतिलह्यानफलं अथकजुद्दारिखलफलं ॥ राम.
॥ कंदरविदिनेदुःखंसुखभोगसमन्वितं चंद्रेभीष्टकरंश्रेष्ठसुवार्त्ताश्रवणंभवेत् १ कुजेमनोविभंगःस्यात्तत्परा १९
द्धेदिनंशुभं बुधेकार्यस्यसंसिद्धिःस्वाभीष्टसुहृदागमः २ गुरौतुकेनचित्सार्द्धंगमनंमिलनंसुखं भृगौगत

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

धनप्राप्तिःस्वशरीरसुखंनथा ३ शनौयामद्वयंनेष्टंपराईसुखंरंभवेत् कष्टं ÷ रविदिनेप्रेष्ठपरार्थेस्यान्मनःक्व
चित् मोहोमनसिस्वैरंचकलहःपिशुनैःसमं १ चंद्रेविकलताकार्येस्याद्द्मीलनमंत्यजैः कुजेमनोल्पकलहो
भृशंनीचजनैर्भवेत् २ बुधेमनःपराधीनंदुष्टवाक्यश्रवःक्वचित् गुरौदेहसुखंश्रेष्ठैर्मिलनंस्वजनैःसुखं ३ भृगौखला
यतःशोकोमिथ्याकार्यैमनोरथः शनौतुमिथ्याभ्रमणंक्लेशोमध्यदिनात्परं ४ रवौजन्मानं ≡ विफलंमनःस्या
त्खलसंगमे चंद्रेकार्यंमनोभीष्टंसंगतिःसहशिल्पिभिः ५ भौमेहठात्पुनःकार्यंभवेत्स्वजनसंगमः सौम्येसुखं
सर्वेहितंगुरौगीतविनोदनं ५ भृगौस्वास्थ्यसुखंचैवशनौव्यर्थमनोरथः ÷ फहोरविदिनेप्रेष्ठानाद्यगीतविनो
दिनी चंद्रेसुखप्रदाशोकनाशिनीहर्षदायिनी. १ कुजेपिहर्षदाप्रोक्ताबुधेसाविफलक्रिया गुरौक्लेशप्रदान
र्थकारिणीद्रव्यहारिणी २ भृगौसुखप्रदासेवशनौगीतविनोदिनी ६ ÷ उत्कारविदिनेदुःखकारिणीमानहा
रिणी चंद्रेसमीहितंसौख्यंकुजेसर्वैर्विरोधिता १ बुधेसुखंसमीचीनंगुरौप्राप्तिनमुत्तमं भृगौमनःसमुद्वेगः
शनौसौख्यफलोदयः २ ≡ रवावक्रोशकंप्रोक्तंक्लेशदंसकलंदिनं चंद्रेस्वजनसंक्लेशोदहनंहृदयाग्निना १ कु
126 जेपिखलसंपर्कःकलहःसकलंदिनं बुधेकोपाकुलत्वंस्याद्गुरौमित्रविरोधिता २ भृगौजीर्णजनैःसार्द्धंमेलनंबहुखं

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

रहकृत शनौचचलचिंतनं पिशुनैस्सहसंगमं ३ ≡ रवौहृन्नाविरोधाद्धाचंद्रे श्रीजयमानदा कुजेसज्जनसौ
हार्दं बुधेक्लेशोनृपादिभिः १ गुरौतुपरविन्नार्थंदुर्वाक्यश्रवणंभवेत् भृगौनीचजनैःसार्धं कलहोमानभंगता शनौ
पापिष्टसंसर्गोहृदयेपरितप्तता ≡ रवौवयाजंसफलंस्तागेसौख्यंकृतेजयं चंद्रेनिजामीप्सितंदंकुजेकलहदंभ
वेत् १ बुधेसौख्यार्थलाभःस्याद्गुरौसर्वार्थसिद्धता भृगौमहानंदकरंशनौमध्यफलप्रदं २ ≟ रवौनस्तन
रवारीजनदास्तिविफलंदिनं चंद्रेस्वहृद्वाक्येनहृष्टैःसहविवादता १ कुजेवृद्धवचोद्वेषोबुधेकष्टपुनाक्रिया
गुरौ लाभसुखप्राप्तिर्भृगौस्याच्छुभचिंतनं २ शनौशनैःशनैःकार्यंभविष्यतिनसंशयः ≡ रवौनदंसुखक
रं चंद्रेसौख्यंचतुर्गुणं कुजेरोगसमुत्पत्तिर्वैरिणाचपराभवः १ बुधेरिभिःसुहृद्भिश्चमिलनेबहुसौख्यकृत
गुरौवपुःसुखंश्रेष्ठैर्मिलनंसुवचःश्रवः भृगौस्वचिंतितप्राप्तिःशनौतुकुवचःश्रुतिः रवावनवरवारीजंचिंत
भगार्थनाशनं चन्द्रेकष्टप्रदंप्रोक्तंकलहोनिजबांधवैः १ कुजेजरज्जनैःसार्द्धंकुवाक्यकथनंस्मृतं बुधेर
जःसमुत्पत्तिर्वैरिवाक्यनिशामनं २ गुरौकलहकारित्वंतथैवसकलंदिनं भृगौतुचलचिंतनंखललोकाप्त
राभवः ३ शनौसकलेसिद्धिःस्यान्नतिष्ठामानवर्द्धनं ≟ रवौनकीयामपुगान्परतःसुखदायिनी चन्द्रेवांछा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

अ.	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१
शा.	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝
शा.स्वा	मं.८	रा.१०	गु.१२	र.५	चं.४	मं.२	शा.११	शा.१०	गु.७	बु.३	के.११	र.५	बु.१
[illegible]	[illegible]	अनवे	[illegible]	नखा	[illegible]	[illegible]	अंकी	उत्का	फर्ही	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

शून्य ३२। ३६ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝ ⁝

१२ स्मुनशो ⁝ ⁝ ⁝ ५५ ⁝

८८ द्वादशभक्त ⁝

शोपधनीरख ⁝

मम्रस्तु मं

खिअ.ई. ⁝ ⁝ रा. ⁝ दि

१६	१५	१४
⁝	⁝	⁝
चं.	बु.	शु.
नसा	इज	अद

सु नासा सा.दा

सा खि

धं ४॥ श्लोकसंख्या ४५७ रानेरना
म्निनगरे ससशिवः कवीनां शिष्यः स
हायमधिगम्य शिवाप्रसादं संसार
सिंधुमिवरत्नपदार्थपूर्णानेकाशयं
रमलसागरमाविवेश १३ निरमलामृतः॥

तरी	इज्त.	अ.दा.	नकी.	आ.त	न.दा	न.खा.	खपा.	कुम्ना	अंकी	उत्का	फर	जमा	कख्ला	क.दा.	लह्या
१६	१५	१४	१३	१२	११	१०	९	८	७	६	५	४	३	२	१
⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝
१५	७	११	३२	१२०	८	१६	८०	९	६०	५०	१३	७०	४०	६	८
⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝	⁝

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

म ≡ ≡ ≡ तद्यानकुम्भ यो यौगान्नरं खंडमुपागतं तत्रगुमगदान्तौ नां कार्यमार्यानुगागमः १ १ ≡ ≡ ≡ यस्तुल्याकरयोयौ ५८४/२
२ गानदागुसेष्टसंगमः महीमंडलराज्यस्य कार्यं तेहृदि संस्थितं २ २ ≡ ≡ ≡ कुम्भालह्यानयोयौगान्नरार्थोशाहृदिस्थि ५८४/२
ता निगूढस्यापिकार्यस्य दृढसामर्थ्यमीहसे ३ ३ ≡ ≡ ≡ करवेस्मिभाभवे भूयो भयं स्याद्रूनवस्तुनः मङ्कन्लानां पदार्थोना
चिंतनं हृदयेनव ४ ४ ≡ ≡ ≡ कर्कोल्कयोगानोजाते धनधान्यसुहृज्जनान् हृदि चिंतयसे नूनं मैत्र्याः कार्ये विनाशिते ५ ५ ५८५/२
≡ ≡ ≡ इतिमाकरवसंभूतेनरवेनष्टस्यवस्तुनः स्वार्थेगुमजनस्यापि चिंतनंहृदिते स्थितं ६ ६ ≡ ≡ ≡ जमाननरवयोयौग
नदास्तिहृदयेनव वधवंधकृतान्चिंतास्वार्थेश्रृंग्रास्यमित्रतः ७ ७ ≡ ≡ ≡ अंकीशफर्हयोयौगाज्जदास्तिकरपीडनं स्त्रि
यः पंक्तिजनस्यापि चिंतामहृद्यवर्तते ८ ८ ≡ ≡ ≡ नरवनरवजमानाभ्यां नदार्थोशाप्रियागमः भूरिद्रव्यस्य लाभत्वं निर्वि
घ्नेन समीहसे ९ ९ ≡ ≡ ≡ वयाभोमवस्त्रारी जात्वरवं परितराभवान् येनकेनापिगुसेन मैत्रीकर्तुं हृदीच्छसि १० १० ≡ ≡
≡ फहीकीशभवेनस्मिन्विवाद्ददिमहोत्सवान् नूतनान्यपिकार्याणि कर्तुमारोग्यमीहसे ११ ११ ≡ ≡ ≡ अरवावयाज राम·
योयौगान्नरंवपरितरार्जनं ॥ यन्नेत्रे गान्तेमित्राणांगुमचिंताहृदिस्थिता १२ १२ ≡ ≡ ≡ नरानरीरवजेतस्मिन्नरवे २२
यदितदाहृदि यानिमाहेरमानस्य मित्रानायमनोरथः १३ १३ ≡ ≡ ≡ अरानकीभवेतस्मिन्गतस्यस्वजनस्यच परि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

धिकप्राप्तिः कुजे म्वरस्य वाहनं २ बुधे यामस्तु गाम्भ्याम्सर्वकार्यार्थे सिद्धिदं गुरौ मिश्रफलं ज्ञेयं पश्चाद्वामःसु
खप्रदः २ भृगौ यामद्वयं श्रेष्ठं कार्ये सिद्धिकरं भवेत् शनौ सुधैव भ्रमणं स्वहठेन नष्टे नष्टे ३ ॥ रवावनवद्यं श्रेष्ठं सन्का
र्ये श्रेष्ठ संग्रामः चन्द्रे स्वमनसः पीडा कुजे हर्षसमुन्नतिः २ बुधे सिद्धिः स्वकार्यस्य गुरौ कार्ये कृते जयः भृगौ चिंतित
सिद्धिः स्याच्छनौ सिद्धिः शनैः शनैः २ ॥ इस्तिमा चेद्दवौ श्रेष्ठा धनधान्यप्रदायिनी चंद्रे सिद्धिकरा स्तोकभाषणा
द्दृढ कार्यदा २ कुजे तु गीतहास्य सौः सुखसंपत्तिवर्द्धिनी बुधे स्यान्मानसी चिंता गुरौ विफलचिंतनं २ भृगौ वस्तु
स्तुति हेला च्छनौ मध्यं दिनात्सुखं ॥ रवौ तरीतं परतो लोभकृत्सकलं दिने चन्द्रे मिश्रफलं प्रोक्तं कुजे सायं कुवा
क्श्रुतिः २ बुधे मध्यफलं मिश्रैः संयोगीन विनोदनं गुरौ मध्यं दिनात्पश्चात्स्वकार्ये सिद्धिमेष्यति २ भृगौ प्राते
सुखपूर्वे विफलं चिंतनं भ्रमः शनौ कस्यापि चिंता स्यात्सा शनैः सिद्धिमेष्यति ३ इति षोडशखंडानां वारवार
समुद्भवं मया कथि विनोदाय शकुनक्रमतः फलं इति वारफलं षोडशशकलं सौकुकरमलं परिहर
सकलविगतफलं मनसि विचारय धारय कारय पारय तारय जगदखिलं २ आनंदसुंदरमुखांबुजराज
मानतांबूलचर्वणचमत्कृति चारुमातुः रत्नासनस्थितसुधाकरकांतिकांतं मंदस्मितं मम मनो नु शिवं शि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र.अ. वाया: १ पीयूषमिव पयोधेर्नवनीतमिव प्रमंथादब्धः रमलाब्धेः पंचदशं ततन्त्रसदृशं समुद्ध्रियते २ विभ्रम
२१ नुमंदिराभ्यासुत्पन्नेपंचदशे गृहेतस्मिन् स्फुटार्थमष्टाविंशत्यधिकं स्थानमस्तिभेदानां ३ तद्विद्वज्जनविदितं
जमीरकथनाय संभृतं सद्भिः प्रकटीकुर्मः किंचिन्मात्रं यंत्रे सुबोधाय ४ नरवेकरवेस्ति मोकलाः कदंनदंतरी
खकं जमातनमष्टमंदलशरेंदुमंदिरे सदा ५ तदष्टखंडमंडलीभवेज्जमीरकुंडली नृपांक१६वारचारिणी
मनःशुद्धिप्रसारिणी ६ इदं रमलसर्वस्वमिदमीश्वरभाषितं ये धारयंति च भुवि सुरास्ते भुवि भूसुराः ७ श्लोकः
६८ अथ जमीरभेदाः ⁞ ⁞ ⁞ ⁞ ⁞ ⁞ ⁞ ⁞ ॥ अथ रमलावलोकनार्थं परिभाषा अष्टहृयंतन्वचतुष्टयं दश
कुशाश्चैतेषां भवनानि षोडश खंडानि भूस्यंगानि भस्य साक्षिणं प्रश्नगृहस्येति बलाबलं ततः १ तन्वाधिकारीतपि
तन्भावनं मित्रार्थं दासिस्वगृहेभिवेचनं हलक्रियांता विलकाविलेसणं स्तुह्याटनदाखिलकेंद्रवीसणं २ दिनाव
धिज्ञः क्रयविक्रयादिवित् ज्ञा[illegible]नानिधिज्ञानपुरःसरक्रियां जमीरविनिश्चकं यासु पंडितस्तद्देशकालानुगतं विनि
नयेत् ३ रम्लालयज्ञः प्रतिभानुसंरतः सिद्धांतशास्त्रं रमलं प्रकाशयेत् त्रिपदी ३ साक्षी स्वयं नरमलेयदिदृ
श्यते चेत्स्वेस्वे स्थलेनयदितत्त्वचतुष्टयं स्यात् प्रश्नोत्तकाविलमलामगातो जनस्य कार्यं च तस्य जगदुः शतवर्षसा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

शोधनकार्येनेसमभयंहृद्दिवन्नेने १४ १४ ⁝⁝⁝ नरीखनदयोर्योगान्नराहृल्लेगशांतये वैरंविधातुंवांछानेहृदिसंधा
तुमित्यपि १५ १५ ⁝⁝⁝ [illegible]कानरवदयोर्योगान्नखेपंचदशगते नष्टपुष्टिं विवादंवाभयंसंहर्तुमिच्छसि १६ १६
१४१५१६ ⁝⁝⁝ लह्यावयाजयोर्जो[illegible]कखेचिंतयसेभवान् प्रस्थानस्यप्रवासस्यरोगान्नेस्ससहायतां १७ १७ ⁝⁝⁝ नरीखकदसे
भूतेसमभयस्त्वत्वकर्मणा गुप्तं[illegible]न्मार्गमन्वेष्टुंविचे[illegible]सिविप्रनः १८ १८ ⁝⁝⁝ वयाजलह्यानभवेराज्यांगंधनिनांधनं
केनवारभ्यकार्याणिसमाधातुंसमीहसे १९ १९ ⁝⁝⁝ करखंकरवाज्जमातास्वेनदापूर्वेगतंधनं मैत्रींवाराजपुरुषैःसह
त्वमभिकांक्षसे २० २० ⁝⁝⁝ करखंकदान्नरीखास्वेनदामनसिनेस्फुटं अधनोधनलाभस्यमैत्र्याःकार्यस्यचिंतनं २१ ⁝⁝⁝ जमा
नक्खयोर्योगाल्करखंतदिहह्रिस्थितं परदेशगतैःस्वामिराज्यकार्यार्थंसंमतैः २२ २२ ⁝⁝⁝ फहीनव्वेदारिवलाभ्यांकखजानेसुह
ज्जनैः बंधनानगंनापीडांत्वंपीडयसिचेतसि २३ २३ लह्यानकीम्यामुत्पन्नेकखेपाणिग्रहादिकं गुप्तंपं[illegible]गिनः साईस्त्वमा
नार्थमभीप्ससि २४ २४ ⁝⁝⁝ अहाफहीभवेत्तस्मिन्कखेस्मिनवचिंतनं धनाशायाःसंगमस्ससखुमार्गेस्यदुर्गते २५ २५ ⁝⁝⁝
उत्कानदसमुत्पन्नेकखेनूतनकार्यकृत् रोगिणोरोगमुक्त्यर्थंविवाहादिसमीहसे २६ २६ ⁝⁝⁝ नकांकोशभवेचास्मिन्कखेखेदय
सेमनः कलंकंदातुमेवत्वंनष्टमन्वेषितुंपुनः २७ २७ ⁝⁝⁝ नदोक्कासंभवेचापिकखेत्वंकस्यचिद्धनं हर्तुंगुप्तंपरिज्ञातुंगंतुमस्ति

129

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र॰अ॰ स्तनोद्यमः २८ २८ इस्तिमानरवसंभूतेकरवेसाहेर्नियोगिनः मिलनाय मनस्तेस्तिगुप्तंनेहृदिकिंचन २९
२३ २९ अरवाकुस्माभवेत्तस्मिन्जीविकार्थसमुद्यतः प्रवासायप्रनष्टस्यशोधनायकृतोद्यमः३० ३० न
रवेस्तिमाजेनन्कार्यरुग्णस्यहृदिवर्त्तते बादस्ससंगतेःस्वेषांपरेषांमोदनायने ३१ ३१ दुमरानवसोत्पन्नेक
रवेनष्टस्यचारिपोः भयस्यदस्योःप्रेष्ठस्यपरित्यागेमनस्तव ३२ ३२ अस्वात्तद्वाभवाचेस्माघरिपंचदशेगृहे
चुनवस्तुभवाचिंतामिलनस्यप्रभेच्छया ३३ ३३ इस्माकरनदोत्पन्नानृणांशसंतिचिंतिनं धनस्यनिजदेह
स्यमिलनस्यनृपैःसह ३४ लद्यानतवसोत्पन्नावेस्माराज्यस्यमंत्रिणः मैत्र्याःप्रवासिनःशत्रोःकथातेहृदि
संस्थिता ३५ इस्मानदकरोत्पन्नाधनाशायामनस्तव मैत्र्याविरोधिभिःश्रेष्ठैःश्रेष्ठव्यापारकर्मणि ३६
इस्माकरवनरवोत्पन्नायेदितवर्त्ततेहृदि गतवस्तुविशुद्धर्थमुद्यमायव्यवस्थितिः ३७ इस्माजमानजे
स्माचेत्तदाऽऽरोग्यसमीहसे मिलनायत्नकेनापिव्यापारंहस्ततोगतं ३८ इस्मानरवकरवोत्पन्नाराजकार्येस राम
चिंतनं गुप्तपीडानिवृत्त्यर्थंकुत्रचिद्गंतुमिच्छसि ३९ फहोनकीम्यामिस्तिमाचेद्विवाहादिमहोत्सवान् तत्र २३
पंक्तिजनात्लाभंगतेहस्तात्समीहसे ४० जमानेस्माभवेस्माचेद्रोग्यारोग्यसमीहया बंधमोक्षव्यवस्थाते

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

खव्यापारेहृदिस्थिता ५१ ॥ नकीफहोभवेत्तस्माचेहं घमुक्तेधनायवा श्रेष्ठैर्वामिलनार्थाय चिंतयेत्वमहर्नि
शं ५२ ॥ उल्का नरीखजेत्तस्मात्तुरोगिणोअथवापथ्यां अधिकारिजनैःसार्द्धं स्वाधिकाराय चिंतसे ५३ ॥ अ
नवेदांकिजेत्तस्मात्तुस्वार्थेनशास्त्ररक्षणं महोत्सवं पंक्तिजनानश्रेष्ठकर्तुंत्वमिच्छसि ५४ ॥ नरीखोल्काभवेत्तस्मा
चेन्नदानंगंतुमिच्छसि रोगैःसपीडितोगुप्तैर्हस्तानेनिर्गतवस्तु ५५ ॥ कुम्भावयाजजेत्तस्माचेन्नदातेकलहोहृ
दि स्वजनेनसमं नन्नपीडानोगंतुमिच्छसि ५६ ॥ अंकीशानवदोमन्तायदीत्तस्मान्नहिनेहृदि गुप्ताधनाशानत्रे
काचिंताविघ्नशताकुला ५७ ॥ वयाजकुम्भासंभूतेत्तस्मायानेचौर्येनोभयं प्रयाणकेनचिन्तार्द्धेमिलनेवागदानिहृ
न ५८ ॥ अंकीलहाभवोल्कात्तुविवाहादिविदेशयोः चिंतनेनत्ररोगार्त्तिविघ्नव्याकुलनानव ५९ ॥ उल्काक
दनदोमन्ताराजकार्यार्थशंसिनी द्रव्यार्थेमेलनार्थंवास्यात्कनार्थंगदातुरा ५० ॥ लंह्यांकीशभवोल्कायांसंगमः
स्वेष्टवस्तुनः गदान्नेस्वशरीरस्यधनाशानेहृदिस्थिता ५१ ॥ उल्कानदकखोत्पन्नातदास्वार्थोदयायच राज
कार्यस्यगुप्तस्यशोधनंगमनंभवेत् ५२ ॥ उल्काकखनदोमन्तात्क्लेशदागतवस्तुनः पंक्तिलोकोद्भवापीडापी
डा सर्वांगभीतिदा ५३ ॥ उल्काजमानजोल्काचेद्धधवेधगदार्त्तिदा अनर्थोगतवस्तूनांविद्यतेनवमानसे ५४

130

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

र·अ· ÷ ÷ ÷ उत्क्ता नदकरखोत्पत्त्यासुतासुतविवाहजा चिंतालाभस्य लोलत्वं ने गतवस्तुनि सर्वदा ५५ ÷ ÷ ÷ फर्द्दाहस्त्रो
२४ ह्वोत्कायां पुत्रप्राप्तौ मनस्तव कर्त्तव्यस्य च बंधस्य गुप्तार्थैः पीडनं तव ५६ ÷ ÷ ÷ जमानोत्काभवोत्कात्तु भांत्रिनव्यं
महोत्सवं विदेशगमनात्सल्लब्धिस्थानवृद्धिं प्रशंससि ५७ ÷ ÷ ÷ दुम्मा फर्दाभवोत्कायां कलहस्य भयं तव परापवा
दाज्ञीनस्त्वं शरण्यं कंचिदिच्छसि ५८ ÷ ÷ ÷ वयाजनकिसंभूता यद्युत्कानर्दिते हृदि गताधिकारप्राप्त्यर्थं गमनादि
विचिंतनं ५९ ÷ ÷ ÷ अतवेखातवेदाभ्यां यद्युत्कांजायते नदा गतवस्तु पुनः प्राप्तं न वाप्तिर्हृदये व्यथा ६० ÷ ÷
÷ नकीवयाजभूतोत्काचोरितार्थं गदार्त्तयोः निदानं प्रष्टुमिच्छा ते दुःखदात्री प्रतिष्ठिता ६१ ÷ ÷ ÷ इत्स्यानरीखं
ओत्काचेन्मनः शांत्यै सुभांतये मैत्री मार्गविदेशस्य जनवृद्धिमभीप्ससि ६२ ÷ ÷ ÷ अतवेदातवेखाभ्यामुत्का
स्त्रीसंगमस्तदा धनाशास्ति न वा तस्यातदर्थं गंतुमिच्छसि ६३ ÷ ÷ ÷ नरीखेत्स्माभवोत्कायां गदार्त्तिपरिमार्ग
णं गुप्ताधिव्याधिसंयोगो गतवस्तुनि तेस्पृहा ६४ ÷ ÷ ÷ लह्यानफर्हासंभूते कदेद्रव्यस्य चिंतनं मिलनं महता राम.
साईं बद्धस्यांगस्य मोचनं ६५ ÷ ÷ ÷ फर्हालह्यानजे यर्हिकदेतर्हि भवद्वृद्धि मित्रस्याधिकृतेवार्त्ता केनापि मि २४
लनस्य च ६६ ÷ ÷ ÷ कदेकदजमानोन्ये धनाशा ते हृदि स्थिता तदर्थं दुष्टकार्याणि स्वयं कर्त्तुं व्यवस्यसि ६७।

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

⁝ ÷ ≑ वयाजातवदोऽम्नन्नेकदेपंक्त्यांगिभिर्जनैः सवासंगंतुमुत्सुको वैवाहिकमपीच्छसि ६८ ÷ ÷ ≡ जमानक
दसंभूतेकदेस्मिहृदयेनव स्नेहंविधातुंसंधातुंपरैःकपटपंडितैः ६९ ⁝ ÷ ÷ कुदेनकानवखजेगुप्तस्त्वंकर्तुमि
च्छसि व्यापारंचविवाहंच तत्रसाध्यमपेक्षसे ७० ÷ ÷ ⁝ अतवेदवयाजोन्यकुदे धनरुजादिनः विदेशगमनेवां
छांकरोषिसुहृदुज्झितः ७१ ÷ ÷ ⁝ अतवेखनकीजन्वंकदेवैरं धनेच्छया कर्तुमिच्छसि वाचौर्यंबांधवैःकलहंप
रैः ७२ ≡ ÷ ≡ दुर्ग्राकिजेकदेचूनंगुप्तांद्रविणसंपदं अन्वेषयसिवासख्यंप्रणष्टालोकनंरुजं ७३ ÷ ÷ ≡ द
स्मानखसमुत्पन्ने कदेगदमहौषधीः प्रणष्टद्रविणःसाहसंगमन्वेषसेहृदि ७४ ≡ ÷ ≡ अंकीदुग्रासमुत्पन्नेक
देगुप्तमहोत्सवः चौर्याद्धन्यंविवाहार्थं संपादयितुमिच्छसि ७५ ÷ ÷ ⁝ दस्मानदकसंभूतेकदेगदविमोचनं
मिलनंपंक्तिपुरुषैर्योगंनद्रविणमीहसे ७६ ÷ ÷ ≡ नतोल्कासंभवेभूपःकदेद्रव्यपरालयात् अधिकारिजनैःसा
र्द्धं मिलित्वाहर्तुमिच्छसि ७७ ≡ ÷ ÷ कदेनदस्मासंभूतेवस्तुहस्ताद्गतंभवान् प्राप्तुमिच्छसिरोगान्नोद्विवाहेपंक्ति
पूरुषात् ७८ ÷ ⁝ कदेनरीखकखजेगुप्तकार्येगतस्यच मैत्रींकर्तुं गदंहर्तुं तस्समागमपेक्षसे ७९ ⁝ ÷ ÷ कदेक
खनरीखोन्यनस्करसेवगोपितं पथिकस्यागदार्तस्यस्वार्थस्यमननंहृदि ८० ÷ ÷ ≡ नदेलद्यानकीभूतेस्व

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

131

र·अ· शरीरार्त्तिशांतये जायासुतासु नस्वार्थे गतचिंतास्ति नेहहरि ८१ ॥ नकीलहास भवेचात्र नरे चिंतयसे भवान्
२५ गुप्तं निरीक्षितुं किंचित्कर्त्तुं चापि महोत्सवं ८२ ॥ करेस्ति माजेपि नरेहहरि कर्त्तुं धनार्जनं मिलनं पतिसाहेवो
भवानिछसि वैभवं ८३ ॥ उत्काकरवोद्भूतनरे स्त्रीसंगविनसंग्रहे महद्भिः सोहहं कर्त्तुं नरं मानुभपीहसे
८४ ॥ रत्नाकरोत्पन्ननरे निगूढद्विषताहतं नरथं मिलनं राज्ञानराज्ञानेहहरिस्थिता ८५ ॥ फलानवस्त
संभूते नरेहहरि विचार्यते महोत्स वोमेभविताकरासहस्रसुहज्जनैः ८६ ॥ करवोत्पन्नाजे नरे क्लिष्टकर्त्तव्यस्य
गतस्यवा स्वजनाङ्कुशमुद्विग्नः परसेवासमीहसे ८७ ॥ अस्ताफहोद्भवनरे त्वमर्थार्थी गरातुरः नष्टस्वा
र्थेस्य दासस्य प्राप्तये साह्यमिच्छसि ८८ ॥ नरे कोशवयाजोत्थे संततेर्बन्धनार्त्तिकृत् स्वव्यापाराद्गतेविनेदे
साराधनमीहसे ८९ ॥ नरे तरीखनत्वजे रोगी बद्धः समेकरा गतवित्तातुरः स्वार्थे वधमुक्तिमभीप्ससे ९०
॥ वयाजांकोशसंभूते नरेपि भयमस्ति ते गतस्वार्थः स्वकीयैस्त्वं मिथ्यागारेपरंगतः ९१ ॥ अदाकुत्मा राम·
समुत्पन्ने नरे शान्तरे भवान् नष्टस्वार्थस्य लाभाय विवाहाय गमिष्यसि ९२ ॥ नरे नरखनतरीखोत्थे प्रयाणं २५
करपीडनं प्रनष्टस्य गदार्तस्य हहरिते स्ति प्रयोजनं ९३ ॥ कुत्मानतवरसंभूते नरे हस्ताङ्गनं वस्तु नरत्वेहुवि

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

देशं वा गंतुं वांछसि पितृरुक् ९४ नरेंद्र जमानोन्ये गुरुः तनेऽह हि संस्थिते न त्र मैत्रीं प्रयाणं वा नष्टं रोगं च

पृच्छसि ९५ नरे जमात न रजे रुजार्त्तः स्वगतं वसु नष्टं किं करोमीति पृच्छसे स्वजनोज्झितः ९६ १४।१५।१३

लह्यात व्ययसंभूते तरीरवे प्रष्टुमिच्छसि नार्यादेः स्वस्य सगस्य गदार्त्तः स्वार्थचिंतनं ९७ कदालकरवा नरी रवे

वेनदानष्टं स्व रूस्ततः स्वव्यापारोऽज्ञानबुद्धिर्गुप्ते तन्मष्टुमर्हसि ९८ नरी रवाद्वा जमानाश्च नरी रवे नं दिचिंतसे

भाविकार्ये स्वराज्ञो वा व्यापारस्य विमर्शनं ९९ जमानाश्च नरी रवाश्च नरी रवेन हि नेऽहहि भवितव्यार्थसिध्यर्थ

मन रोगवस्तुमय्या १०० करवाल्कदान्नरीरवे नरदान स्वार्थशोधनं प्रयाणं न त्वरोगार्त्तिमिथ्यावादं च शंकसे १

नरीरवे नवदाल्लह्यान्निर्गते नव चेतसि स्वव्यापारे विनष्टे हं किं करोमि कयामि च २ फर्हा वयाज संभूते न

रीरवे सुतकाम्यया वंधमोक्षाय मे त्वर्थं गमनाय कृतोद्यमः ३ इस्तमोल्काजे नरीरवे त्वं स्वयमेव स्वबंधने ग

दार्त्तु रोसि स्वजनैः पीडितो गंतुमीहसे ४ वयाज फर्हा संभूते नरीरवे स्त्रिमनसाव प्रस्थाने च गतार्थे च विवाह

हिमहोत्सवे ५ अंकीशा नवरवोम्मन्ने नरीरवे चौर्यकर्मणा पातिसाहेर मात्यस्य मिलनार्थी गमासि ६

उल्केस्ति माजे नरीरवे कुलभेदभयातुरः स्यात्तु वा गमने कर्त्तुं द्विधाभूतोसि न त्रुते ७ अरवांकीजे नरीरवे तु विवा

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

रे समुपस्थिते निगूढं ते भयं चित्ते गतोऽस्ति गतवस्तुनः ८ ⁝ यदा कस्यकदोऽम्नेतरी खेहृदि ते सदा रणस्याज्ञा
नकृत्यस्य वार्त्ता गतनगरात्रिजा ९ ⁝ यदानखनदोऽम्नेतरी खेतहृदि तेहृदि धनलाभस्य राज्यस्य कथा ह्यस्ति ग.
तार्थदा १० ⁝ दुम्नानकोजेनरिखेनृपामान्यजनैः सह मिलनायगदध्वस्योगतार्थे मनसि स्पृहा ११ ⁝ भूयो
नरनखोऽम्नेतरीखेत्वं विचिंतसे कुल भेदापमार्गोय आरोग्याय चक्रमेण १२ ⁝ करवदृयाज्ञमानेचेत्तदा
ऽस्यवीक्षणं भवितव्यस्य पंक्तयागीजनैस्त्वं चक्रुमहेसि १३ ⁝ उल्काहृयाज्ञमानेचेन्महतामिलनायते रोगयो
ग्यायभोग्यायस्यत्वेनष्टाहृतोऽस्ति सदा १४ ⁝ फलोदृयाज्ञमानेचेत्पुत्रमित्रधनार्जने भवतोरमतेचित्तं गतेऽरुजित
सोमधे १५ ⁝ दुम्नादृयाज्ञमानेचेत्प्रवासस्य धनार्जनं युद्धं वाकेनसार्द्धं तेतत्रत्वं जयमिच्छसि १६ ⁝ नरद्व
याज्ञमानेचेत्तत्र मैत्री महज्जनैः ततो गतार्थसंप्राप्तिस्तद्रुजापीडितोऽसि भो १७ ⁝ अंकीश हृयसंयोगाज्ञ
माने ऽध्ययनं त्वया इष्टं तत्राधिकारिभ्यो मानं देशांतरादपि १८ ⁝ वयाजहृयसंयोगाज्ञमानेचेत्कलिस्त
व विवाहाय विदेशस्थे मिलनाय गतेऽधुना १९ ⁝ अखदृयाज्ञमानेचेत्तदाग्रजस्य वैरिणः मित्रस्यार्थस्यते
चित्ते चिंतारोगातुरस्य च २० ⁝ नखदृयाज्ञमानेचेत्प्रवासमधिपैः समं संगरस्त्वं नशक्तोऽसि गंतुं सैन्यमथेच्छ

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सि २१ ॥ अरुद्धयाज्ञमाने चेन्मिलनं नेधिपैः सह मित्राङ्गसार्थं मानस्य विदेशस्य विचारणा २२ ॥
इत्स्माहूयाज्ञमाने तु सगरस्तेसुहृज्जनः आधिरुलेमानं भंगोन्यानष्टं किंचिदपेक्षसे २३ ॥ लह्याहूयाज्ञ
मानं चेन्नृहा ज्ञानष्टवस्तुनः गुप्तं कर्मेन्नृपैः सार्द्धं मिलनं कर्त्तुमिच्छसि २४ ॥ नकोहूयाज्ञमानं चेच्चिरका
लाजितं यशः स्वशरीरसुखं सूनुशर्मकर्मसमीहसे २५ ॥ कदहूयाज्ञमाने तु भयं गुप्तं गदाजितं नरं थे
विभिताथ संवत्स्वदेशात्यक्तुमिच्छसि २६ ॥ नरीस्वहूयतो जाते प्रयाणं समहोत्सवं नष्टं कष्टं शरीरस्यं भ्रात
स्त्वं चिंत्यसे हृदि २७ ॥ जमानहूयतो जाते जमाने मित्रमिच्छसि स्वशरीरसुखार्थोयनष्टप्राप्तेषु भासये
२८ ॥ इति रमलामृते षष्ठोध्यायः समाप्तः ॥ शुभम्भूयात् ॥ सिद्धिरस्तु ॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

२.अ
२७

इस्तिहार दियाजाता है ग्राहक लोगोंको कि बम्बई· कलकत्ता· लखनऊ· और आगरा· दिल्ली· मेरट· इलाहाबाद·
पूना· बनारस· और कई एक छापेकी पुस्तकें हमारे इहां मौजूद हैं जिन महाशयोंको लेना होयतो आधआ
नेकाटिकट भेजके संस्कृत और भाषा सूचीपत्र मंगाय लेवें उसमे सब पुस्तकोंका नाम और दर लिखा है
इस कार्यके सम्पादक बाबू कवलेश्वरसिंह बुक्सेलर बनारस चौककी पियरी ॥ ❁ ॥

॥ ॐ ॥
श्रीमत् परमहंस परिव्राजकाचार्य

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham